Jaarverantwoording Politie 2024

« waakzaam en dienstbaar »

Voorwoord

Voor u ligt onze twaalfde jaarverantwoording met daarin de ontwikkelingen en resultaten van de politie over 2024. Dank aan al mijn collega's die dit ieder jaar weer voor u inzichtelijk maken.

2024 was mijn eerste jaar als korpschef. Terugkijkend op het jaar zie ik voorbeelden van ontwikkelingen die in twaalf jaar nationale politie een steeds grotere stempel drukken op de veiligheid in Nederland. Ontwikkelingen die het veiligheidsvraagstuk geleidelijk, maar fundamenteel veranderen. Zoals digitalisering van criminaliteit en de online en offlinewereld die steeds meer verbonden zijn. Groepen in de samenleving die recht tegenover elkaar komen te staan. Ik denk terug aan de gewelddadige ongeregeldheden rond de wedstrijd Ajax-Maccabi Tel Aviv. Mensen werden opgestookt en gemobiliseerd via sociale media. En aan conflicten en oorlogen elders in de wereld die hier voor spanningen zorgen.

Niet alleen conflicten en oorlog elders in de wereld – in Oekraïne, Israël en Gaza. – zorgen hier voor spanningen, maar ook de klimaatproblematiek, stijgende energieprijzen en woningtekorten. Deze maatschappelijke onvrede uitte zich ook dit jaar weer in vele demonstraties, zoals die van Extinction Rebellion op de A12.

Wie terugdenkt aan 2024 kan ook niet heen om de hack in september, waarbij de contactgegevens van politiemedewerkers werden buitgemaakt. De impact van de hack op collega's en op ons werk was groot. Deze digitale inbraak maakt duidelijk hoe belangrijk cybersecurity en informatiebeveiliging zijn. Ook wij zijn niet onaantastbaar. De politie heeft geïnvesteerd in het voldoen aan wet- en regelgeving en in het cyberbewustzijn van medewerkers. Zo hebben we bijvoorbeeld voor alle medewerkers e-learnings verplicht gesteld die gaan over gegevensbescherming, cybercriminaliteit en het voorkomen van datalekken.

2024 kende ruim 1.200 explosies door het hele land, met als triest dieptepunt de allesverwoestende explosie aan de Tarwekamp in Den Haag. Zes mensen kwamen daarbij om het leven. Ik heb de ravage met eigen ogen gezien, sprak met buurtbewoners, maar ook met collega's die hulp boden en onderzoek deden naar de daders. De impact van deze explosies – vaak door criminelen, maar vaak ook als gevolg van ruzies in de privésfeer– op betrokkenen en omwonenden is enorm.

Naast deze ingrijpende gebeurtenissen bestond 2024 ook uit een aantal mooie successen. Operationele prestaties die we mede te danken hebben aan alle collega's achter de schermen. Zo is na groot onderzoek een financieel netwerk ontmanteld en zijn grote hoeveelheden geld en cryptovaluta in beslag genomen. Dit deden we onder meer in samenwerking met de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD) en de United States Secret Service. Met dit onderzoek kreeg de politie meer inzicht in de financiële kant van het cybercriminele systeem. Het Team High Tech Crime heeft in 2024

een recordaantal - ruim € 41 miljoen - aan cryptomunten in beslag genomen, omdat de eigenaren verdacht werden van criminele activiteiten.

Internationale samenwerking zorgde ook dit jaar voor successen in de strijd tegen datadiefstal. Zo heeft Operation Magnus de technische infrastructuur ontmanteld die specifiek ontworpen was om gevoelige gegevens te stelen van de computer van nietsvermoedende slachtoffers. Daarnaast hebben we Operation Endgame uitgevoerd: de grootste internationale operatie ooit tegen ransomware. Deze operaties zijn niet alleen gericht op het opsporen van verdachten, maar ook op het ontmantelen van de technische infrastructuur. Op deze manier voorkomen we slachtofferschap en hebben we een groter effect.

Ook als organisatie stonden we niet stil. De Landelijke Eenheid (LE) ging verder als de Landelijke Opsporing (LO) en Landelijke Expertise (LX). De politievakbonden en de politie hebben een akkoord bereikt over het vroegpensioen en sinds januari is doxing[1] strafbaar. Twee belangrijke ontwikkelingen voor onze medewerkers. Tot slot is De Spiegelvijver in de tuin van de Politieacademie in Apeldoorn geopend: een monument ter nagedachtenis aan politiemensen die door suïcide zijn overleden.

Wij moeten ons als organisatie blijven aanpassen en ontwikkelen. Onze oplossingen en werkwijzen volstaan niet altijd meer voor de problemen die nu voorliggen. Het dominante vraagstuk van voorheen was criminaliteit en overlast op straat. Dat was vooral lokaal geworteld, vond 'in de wijk' plaats en had daar zijn doorwerking.
Door digitalisering vervaagt de grens tussen de online- en offlinewereld. Daardoor uit criminaliteit zich steeds meer op een andere manier. Een dader aan de andere kant van de wereld kan in ons land slachtoffers maken, zonder er ooit geweest te zijn.

Hiermee houden we ook rekening bij het voorbereiden van de NAVO-top die in juni 2025 plaatsvindt. De politie heeft een cruciale rol als het gaat om de veiligheid van deelnemers, maar ook het veilige en ongestoorde verloop van de top zelf. De aard van deze top, het complexe (geopolitieke) dreigingsbeeld en de grote omvang, maken het een forse opgave voor de politie.

Het veranderende veiligheidsbeeld vraagt van ons dat we de dingen anders gaan doen dan we deden. Ander werk, anders werken en anders netwerken. In combinatie met onze aanhoudende onderbezetting is het een pittige tijd, die veel van politiemensen vraagt. Dat betekent soms keuzes maken en duidelijkheid bieden over wie wij zijn, waar wij van zijn en waar wij voor staan. Deze jaarverantwoording 2024 biedt inzicht om die keuzes te helpen maken.

[1] Doxing is het verzamelen of delen van persoonsgegevens, zoals een adres of telefoonnummer, om iemand te identificeren.

Samenvatting

In deze jaarverantwoording worden de belangrijkste prestaties en resultaten van de politie in 2024 beschreven. De politie is trots op het vertrouwen dat burgers op dit moment in de politie hebben. Dit vertrouwen is niet vanzelfsprekend. De politie blijft daaraan werken. Bijvoorbeeld door professioneel en neutraal op te treden, door transparant te zijn over uitdagingen en door actief te verantwoorden.

Verbinden
De politie ziet de afgelopen jaren een verharding en toename van polarisatie in contacten met en tussen verschillende gemeenschappen en partners in de samenleving. Juist bij deze ontwikkelingen is de verbinding tussen de politie en de samenleving belangrijk. Om die te vergroten, heeft de politie in 2024 verschillende instrumenten ingezet om in contact te komen met burgers, zoals met het Mobiel Media Lab, escapebussen, tuktuk's, Gamen met politie en door te investeren in zogenoemde Bondgenoten. Door in een rustige periode voor verbinding te zorgen, kan de politie wanneer het nodig is, makkelijker een situatie aanpakken die uitdagend is. Zo bleef het in Maastricht rustig toen op veel plaatsen in Nederland demonstraties plaatsvonden op universiteiten. Dit kwam mede doordat de politie sleutelfiguren uit de wijken, fysiek heeft kunnen inzetten op de universiteit om het gesprek aan te gaan met de demonstranten.

446.552 Chats met Chatbot Wout	**5** Pilots Aangifte via videobellen

Ook werkt de politie doorlopend aan een betere bereikbaarheid. In 2024 is onder andere het aantal delicten waarvan online aangifte kan worden gedaan uitgebreid. Ook is de pilot gestart met een smart politie locatie waar burgers digitaal een melding kunnen maken of aangifte doen.

Opsporen
Zoals te lezen in het voorwoord, hebben in 2024 weer veel explosies plaatsgevonden. Hiermee wordt ondermijnende criminaliteit steeds zichtbaarder en komt er meer druk te staan op het stelsel van Bewaken, Beveiligen en Beschermen. In 2024 is binnen de Eenheid LX het nieuwe onderdeel Persoonsbegeleiding ingericht, bestaande uit circa 250 medewerkers. De politie ontwikkelt steeds nieuwe manieren van criminaliteitsbestrijding. Bijvoorbeeld voor het verstoren of beëindigen van criminele bedrijfsmodellen. De aanpak van criminele geldstromen levert een belangrijke bijdrage aan de bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. In het najaar van 2024 is een groot onderzoek naar ondergronds bankieren afgerond. Hieruit volgde onder andere de arrestatie van een verdachte die meer dan € 500 miljoen aan crimineel geld zou hebben verwerkt.
Met het ontmantelen van dit parallelle financiële netwerk en de omvangrijke inbeslagname van geld en cryptovaluta, werd de georganiseerde criminaliteit verstoord. Ook het werk van de politie in de mainports en het transport werpt vruchten af. In de Zeeuwse havens is bijvoorbeeld weer meer drugs onderschept.

149.829 x
Politie-inzet bij personen met onbegrepen gedrag

Voorkomen
De politie heeft in 2024 op verschillende manieren bijgedragen aan het voorkomen van dader- en slachtofferschap. Zo zijn downloaders en bezitters van kinderpornografisch materiaal, gewaarschuwd om te stoppen met hun activiteiten op dat vlak, op straffe van strafrechtelijke vervolging. Ook zijn zij gewezen op de organisatie Stop it Now, die ondersteuning biedt bij zorgen over seksuele gevoelens en gedrag richting minderjarigen. Met de vroegtijdige bezoeken wil de politie voorkomen dat deze personen een stap verder gaan.
In de strijd tegen mensenhandel heeft de politie dankzij internationale samenwerking, in dorpen en steden in Hongarije en Polen, een mobiele escaperoom met uitbuitingsscenario's ingezet. Veel

slachtoffers van mensenhandel die in Nederland terecht komen, komen uit deze gebieden. Met de mobiele escaperoom en de media-aandacht die volgde, werden bezoekers bewust gemaakt van risico's en signalen.
Om bankfraude tegen te gaan werkt de politie op verschillende vlakken samen met partners in de veiligheidsketen, internationale partners en met private partijen zoals banken. In 2024 heeft de politie een convenant afgesloten met een buitenlandse bank die door Nederlandse fraudeurs werd misbruikt. Met de betreffende autoriteiten is een versnelde procedure overeengekomen waardoor Nederlandse rekeninghouders sneller worden geïdentificeerd en malafide domeinnamen sneller offline worden gehaald.

Digitaliseren
Digitalisering in de samenleving heeft tot gevolg dat het werk van de politie fundamenteel verandert. Het zorgt er ook voor dat de organisatie op andere manieren kan gaan werken. De digitale transformatie van de politie bestaat uit de doorwerking van technologieën in de politieorganisatie. Het gaat niet alleen om de werking van de technologie, maar vooral ook om de juridische, ethische, organisatorische en sociale doorwerking daarvan. De transformatie vergroot het vermogen om politiewerk naar de eisen van dit moment in te richten. Zo vergt de opsporing van livestreaming bij online seksueel kindermisbruik, innovatieve techniek. In 2024 heeft de politie daarmee, in samenwerking met de Filipijnen, veel (zeer) jonge slachtoffers in veiligheid kunnen brengen en Nederlandse verdachten sneller gelokaliseerd.
In de strijd tegen datadiefstal heeft de politie in 2024 een onderzoek uitgevoerd naar malware dat gericht is op het buitmaken van onder andere inloggegevens. Er zijn twee servers uit de lucht gehaald en de technische infrastructuur van deze software is ontmanteld. Hierbij is ook een grote hoeveelheid data in beslag genomen. Operation Endgame was de grootste internationale operatie tegen ransomware tot nu toe waarbij ook nieuwe interventies ontwikkeld zijn. Het leidde tot het offline halen van 33 servers in verschillende datacenters in Nederland en meer dan 100 computerservers wereldwijd.
Om de bedrijfsvoering en de operationele taken goed te kunnen blijven uitvoeren, werkt de politie voortdurend aan het vernieuwen en vervangen van systemen. De hack in september 2024 heeft extra duidelijk gemaakt dat cybersecurity en informatiebeveiliging van groot belang is. De politie investeert in het voldoen aan wet- en regelgeving en in het cyberbewustzijn van medewerkers. Zo zijn e-learnings op het gebied van gegevensbescherming, cybercriminaliteit, hoe datalekken te voorkomen en hoe te handelen als dit wel aan de orde is, verplicht gesteld.

3.300 Fysieke servers	**7.200** Virtuele servers
1.200 Applicaties	**70** Petabyte storagegebruik

Controleren en bejegenen
Bij de politie heeft de aanpak van discriminatie hoge prioriteit. De afhandeling van discriminatiezaken en delicten met een discriminatie-aspect, kan echter nog beter. De bejegening van mensen die een melding maken is niet altijd in orde en het discriminatieaspect bij een melding of incident wordt nog niet altijd onderkend. In 2024 heeft de politie het handelingskader Professioneel Controleren aangepast. Het aantal medewerkers dat bekend is met dit kader is echter gedaald. Om dit te verbeteren is een verplichte toets voor politiemedewerkers ontwikkeld met daarin vragen over het nieuwe handelingskader. Ook zijn masterclasses georganiseerd en bestaan er expertisepools over de achtergrond van en hoe te handelen en te reageren. Bijvoorbeeld de masterclasses en expertisepools Vernieling van heilige geschriften, Molukse geschiedenis in Nederland, Pop-up demonstraties en Israël - Hamas - Palestina.

De politie hoort op een behoorlijke manier om te gaan met burgers en hun belangen. Andersom mag de politie dat ook verwachten van burgers. Klachtbehandelaren krijgen steeds vaker te maken met aanhoudend en grensoverschrijdend klaaggedrag. Dat gedrag kan zorgen voor een onveilige werkomgeving en voor een onevenredig beslag op de politiecapaciteit. Hierop is een handreiking geschreven die aansluit op de leidraad Zorgvuldig begrenzen van de Nationale ombudsman. Deze leidraad helpt de politie bij het begrenzen van aanhoudend en/of grensoverschrijdend klaaggedrag.

Het geweld tegen politiemedewerkers is in 2024 toegenomen. Ook het aantal, soms heftige, incidenten tegen hulpverleners en politieagenten tijdens de jaarwisseling is dit jaar weer gestegen (naar 121). Daarbij zijn 295 politieambtenaren slachtoffer geworden.

12.543 x
Agressie en geweld tegen politie

Werkgeverschap
Politiewerk is mensenwerk. Personeel is het belangrijkste 'kapitaal' van de politie.
De operationele formatie is in 2024 gestegen, maar niet alle beoogde formatie is in 2024 gerealiseerd. De bezetting van de operationele sterkte is, onder andere door een hoge zijinstroom, meer toegenomen dan de formatie. De onderbezetting is daarmee kleiner geworden, maar nog steeds zorgwekkend groot.

10.110
Medewerkers met migratieachtergrond

15,3%
Van de totale bezetting

Er blijft sprake van roosterdruk en een te hoge werkdruk bij veel eenheden. Om verhoogde uitstroom zoveel mogelijk te voorkomen en goed te kunnen acteren op de krappe arbeidsmarkt, heeft de politie een arbeidsmarktstrategie ontwikkeld. Op verschillende onderwerpen, waaronder instroom en behoud, zijn in 2024 uiteenlopende maatregelen uitgewerkt en in gang gezet. Bijvoorbeeld een toelage werving & behoud en een versneld screeningsproces.

De overbezetting in de niet-operationele sterkte is in 2024 verder toegenomen. De overbezetting heeft verschillende oorzaken, zo is besloten om voor de Landelijke Samenwerking Meldkamer geen formatie in te richten. Dit resulteert in een overbezetting van ruim 440 fte's.

Veel politiemedewerkers worden dagelijks geconfronteerd met complexe situaties en ingrijpende gebeurtenissen. Om werk gerelateerde gezondheidsschade en beroepsziekten te voorkomen, heeft de politie 1400 keer een preventief medisch onderzoek laten uitvoeren in 2024. Er is ook een app beschikbaar gesteld waarmee politiemedewerkers persoonlijke aanbevelingen en directe verwijzingen naar bijvoorbeeld een psycholoog of bedrijfsarts kunnen krijgen. De Raad van State heeft in 2024 positief geadviseerd over de tekst van de Algemene Maatregel van Bestuur voor het nieuwe stelsel rond beroepsgerelateerde gezondheidsklachten. Hiermee ligt de invoering op schema voor 1 april 2025.

2.771
Politievrijwilligers

84
Vrijwilligers in opleiding

Verduurzamen
De politie heeft in 2024 verschillende maatregelen getroffen om van een gemiddeld energielabel B naar A te gaan. In verschillende huisvestingsprojecten is aandacht voor circulariteit, biodiversiteit, gezondheid, mobiliteit en klimaatadaptatie. Bijvoorbeeld bij het politiebureau in De Groest, Hilversum. In 2024 hebben kledingstukken met een waarde van bijna €300.000 een tweede leven gekregen, dit betreffen onder andere: jassen, shirts, broeken, riemen en tassen.

Financiën

Deze jaarverantwoording, laat net als het voorgaande jaar, onder meer zien dat met de (beperkte) beschikbare capaciteit veel aansprekende resultaten zijn bereikt, maar ook dat de uitvoering van de politietaken en de financiën van het korps structureel nog niet in balans zijn. Over 2024 is een positief financieel resultaat behaald van € 37 miljoen. Dit betreft een saldo van diverse onder- en overbestedingen. Op personele lasten is sprake van onderbesteding. De hogere lasten zitten met name in de componenten Huisvesting, ICT en personele voorzieningen.

Tabel 1 Financiële samenvatting in cijfers/ kengetallen

Balans (bedragen x € 1 miljoen)	2024	2023	2022	2021	2020
Balanswaarde	4.805	4.154	3.627	3.298	3.418
Vaste activa	3.128	2.922	2.720	2.522	2.616
Vlottende activa	1.677	1.233	907	776	802
Eigen vermogen	180	143	168	147	172
Voorzieningen	873	635	533	549	643
Langlopende schulden	1.900	1.493	1.250	1.183	1.142
Kortlopende schulden	1.851	1.884	1.676	1.420	1.461

Kengetallen (in %)	2024	2023	2022	2021	2020
Vlottende activa / kort vreemd vermogen	90,6%	65,4%	54,1%	54,7%	54,9%
Eigen vermogen / balanstotaal	3,8%	3,4%	4,6%	4,4%	5,0%
Afschrijvingen / exploitatielasten	5,1%	5,0%	4,9%	4,7%	4,3%
Opleidingslasten / personeelslasten	1,7%	1,7%	1,5%	1,5%	1,3%
Personeelslasten / totale lasten	75,0%	75,6%	77,3%	77,9%	78,2%
Lasten IV / totale lasten	14,0%	13,7%	12,9%	13,0%	12,2%
Huisvestingslasten / totale lasten	5,8%	6,7%	5,5%	6,1%	6,0%

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

Samenvatting **4**

Inhoudsopgave **8**

Jaarverslag 2024 ..... **11**

1 Strategie en ontwikkeling **12**
1.1 Samenvatting realisatie begrotingsdoelstellingen 12

2 Veiligheid voor iedereen in Nederland **13**
2.1 Dienstverlening 13
2.2 Gebiedsgebonden politie 14
2.3 Zorg voor en veiligheid van kwetsbare personen 15
2.4 Politie voor Iedereen 16

3 Voorkomen, bestrijden en opsporen van criminaliteit **18**
3.1 Veiligheidsagenda 18
3.2 Opsporing 23
3.3 Aanpak ondermijning 24
3.4 Bestrijden van mensenhandel 25
3.5 Aanpak seksuele misdrijven 26
3.6 Bestrijden van gedigitaliseerde en cybercriminaliteit 29
3.7 Intelligence 32
3.8 Implementatie nieuw Wetboek van Strafvordering en samenwerking in de strafrechtketen 33

4 Bijzondere politietaken en -onderdelen **34**
4.1 Landelijke Eenheden 34
4.2 Bewaken, beveiligen en beschermen 35
4.3 Landelijke Meldkamer Samenwerking 36
4.4 Politieacademie en politieonderwijs 38
4.5 Korpscheftaken 39
4.6 Migratietaken 40
4.7 Arrestantentaken 42
4.8 Internationale politiesamenwerking 42

5 Ontwikkelingen in de informatievoorziening **44**
5.1 Digitale transformatie 44
5.2 Informatievoorziening 45
5.3 Informatiebeveiliging 45
5.4 Innovatie in de informatievoorziening 46
5.5 Privacy 46

6 Personeel ... 47
6.1 Strategische personeelsplanning ... 47
6.2 Strategisch organisatie- en personeelsbeleid ... 51
6.3 Sociale paragraaf ... 52
6.4 Getraindheid ... 54
6.5 Integriteit en klachtbehandeling ... 55
6.6 Overlijden binnen context politieoptreden ... 57
6.7 Geweld ... 57

7 Overige bedrijfsvoering ... 60
7.1 Innovatie, kennisopbouw, science en technologie ... 60
7.2 Kwaliteitszorg en vakontwikkeling ... 60
7.3 Modernisering Informatievoorziening Bedrijfsvoering ... 61
7.4 Doorontwikkelen begroting en budgettering ... 61
7.5 Materieel ... 62
7.6 Duurzaamheid ... 67
7.7 Financieel beheer ... 68
7.8 Financieel resultaat ... 69
7.9 Risicoparagraaf ... 71
7.10 Toekomstparagraaf ... 81

8 Toezicht ... 85
8.1 Auditcommissie ... 85
8.2 Opvolging inspectierapporten ... 85

Jaarrekening 2024 ... 86

9 Jaarrekening ... 87
9.1 Exploitatierekening over 2024 ... 87
9.2 Balans per 31 december 2024 ... 88
9.3 Kasstroomoverzicht over 2024 ... 89
9.4 Grondslagen van exploitatieresultaatbepaling en waardering ... 90
9.5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024 ... 103
9.6 Toelichting op de balans per 31 december 2024 ... 113
9.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf ... 125
9.8 Gebeurtenissen na balansdatum ... 128
9.9 Ondertekening ... 129

Overige gegevens ... 130

10 Overige gegevens ... 131
10.1 Bepalingen inzake resultaatbestemming ... 131
10.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant ... 131

11 Bijlagen bij het jaarverslag ... 138
11.1 Divers personeelsbestand ... 138
11.2 Sterktecijfers ... 139
11.3 Vrijwilligers ... 140
11.4 Getraindheid ... 141

11.5 Verzuim 142
11.6 Geweld tegen politieambtenaren 143
11.7 Integriteit en klachten 144
11.8 Korpscheftaken 146
11.9 Inkoop 146
11.10 Vervoer 147
11.11 Huisvesting 147

12 Bijlagen bij de jaarrekening 149
12.1 Staat van overdrachten en bestedingen (rijks)bijdragen 149
12.2 Recherchesamenwerkingsteam (RST) 152
12.3 Aan de Politieacademie ter beschikking gestelde middelen 154

13 Afkortingen 155

POLITIE

Jaarverslag 2024

« waakzaam en dienstbaar »

1 Strategie en ontwikkeling

De missie van de politie is om waakzaam en dienstbaar te zijn aan de waarden van de rechtsstaat. Die waarden hebben zich in de loop van eeuwen ontwikkeld en bestaan uit algemene beginselen en waarden die tot uitdrukking zijn gebracht in mensenrechten. In een diverse samenleving is de rechtsstaat een gemeenschappelijk ijkpunt. Een goed functionerende rechtsstaat zorgt voor bescherming van eenieder en is daarmee een fundament voor veiligheid.
Het takenpakket van de politie is door de jaren heen steeds verder uitgebreid en binnen bepaalde taken ook intensiever geworden. Het is van belang dat de politie haar strategische agenda daarop aanpast. De strategische agenda 2021-2025 van de politie loopt ten einde. De politie heeft in 2024 gewerkt aan een nieuwe strategie. Er zijn veranderopgaven aangewezen en in kaart gebracht en er wordt positie gekozen in vraagstukken waar de politie zich voor gesteld ziet. Het gaat niet alleen om beleid van de politie zelf, maar ook om afspraken met partners en bevoegd gezag, zodat dat wat van de politie gevraagd wordt, aansluit bij wat zij wil en moet bereiken.

1.1 Samenvatting realisatie begrotingsdoelstellingen

De politie heeft in 2024 negen van de elf begrotingsdoelstellingen gerealiseerd. Eén doelstelling is niet meetbaar. De doelstelling die niet is niet gerealiseerd is Proactieve, zorgvuldige en legitieme toepassing van sleuteltechnologie en strategische samenwerking met partners. De ontwikkeling van scenario's voor de inrichting van artificial intelligence (AI) en datascience binnen de organisatie hebben vertraging opgelopen. Dit kwam door de beperkte beschikbaarheid van respondenten en stakeholders, en door personele wisselingen. Wel is de inventarisatie en registratie afgerond van alle AI-systemen en algoritmes die in gebruik, in ontwikkeling of aangekocht zijn. Hierbij is ook gekeken naar hoog-risico algoritmes die volgens Europese regelgeving openbaar moeten worden gemaakt. Er daarnaast een proces ontwikkeld voor het beoordelen, registreren en publiceren van AI-toepassingen, met een adviescommissie, een besluitvormend algoritmeboard en een toezichthoudende centrale algoritmeautoriteit.

Figuur 1 Begrotingsdoelstellingen 2024

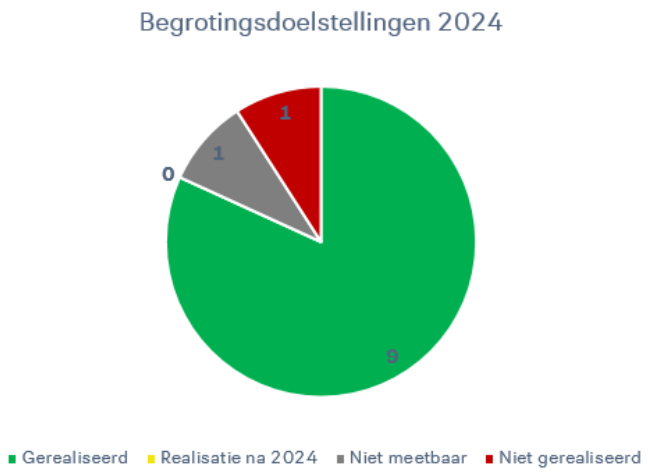

2 Veiligheid voor iedereen in Nederland

2.1 Dienstverlening

De politie is bereikbaar via verschillende kanalen. Bijvoorbeeld fysiek op een politiebureau of telefonisch. Digitaal is de politie onder andere bereikbaar via een chatbot. Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van de verschillende kanalen waardoor de dienstverlening soms onder druk komt te staan. In 2024 is het 300.000 keer voorgekomen dat een burger de politie niet heeft kunnen bereiken door wachtrijen. De politie werkt dan ook hard aan het verbeteren van de bereikbaarheid, onder andere met technologische innovatie.
Virtueel agent Wout wordt steeds beter gevonden op politie.nl. De chatbot is in 2024 gebruiksvriendelijker gemaakt door een dynamische keuzehulp toe te voegen die de gebruiker naar de juiste plek binnen of buiten de organisatie begeleidt. In 2024 kon Wout ook gebruikt worden om discriminatie te melden en om tips over gepleegde misdrijven door te geven aan de politie. Bij gesprekken rondom zelfdoding werd verbeterde begeleiding geboden dankzij de samenwerking met de nationale organisatie 113 Zelfmoordpreventie.

Figuur 2 Chatbot Wout

De politie heeft in 2024 vijf pilots gehouden om te onderzoeken of het haalbaar is om het mogelijk te maken om aangifte te doen via videobellen. De uitkomsten waren positief. Ook is de pilot Smart Police Station gestart. Dit is een nieuw soort politielocatie waar geen politiemensen aanwezig zijn. Burgers kunnen op de website en via videoverbinding met het regionaal service centrum, vragen stellen, een melding maken of aangifte doen. Het doel van de pilot is dat burgers laagdrempelig in contact kunnen komen met de politie. Ook moet het de politie tijd opleveren zodat bijvoorbeeld wijkagenten weer meer op straat kunnen werken.
De politie voert specifiek beleid gericht op de dienstverlening aan slachtoffers, onder de noemer individuele beoordeling slachtoffers. Dit houdt in dat slachtoffers die contact hebben met medewerkers op de regionale servicecentra, gewezen worden op hun rechten als slachtoffer en daarna individueel worden beoordeeld en waar nodig beschermende maatregelen aangeboden krijgen.

2.1.1 Meldkamer politie

Wie rechtstreeks de politie belt komt terecht bij een regionaal servicecentrum. Wie via 112 de politie belt komt terecht bij een van de meldkamers van de politie, ook wel operationeel centrum genoemd. De meldkamer voert gesprekken met zowel burgers als hulpverleners, het gaat dan vaak over noodsituaties. In 2024 zijn er 3.388.670 oproepen aangenomen door de 112 centrale. Ongeveer een derde van deze meldingen zijn bestemd voor de politie. Wat er gebeurt met zo'n melding laat het volgende voorbeeld zien. Op een doordeweekse middag in oktober krijgt een

meldkamer via de 112 centrale de melding dat een onbekende man geschoten heeft op twee woningen. Het is dan 17:28 uur. Er zijn getuigen maar die zijn zo in paniek dat ze niet meer goed weten wat er gebeurd is. Er is er wel een beknopt signalement: een jongen met een zwarte hoodie, een zwarte broek en een zwart machinegeweer. In het Operationeel Centrum (het deel van de meldkamers waar de politie werkt) krijgt de melding de hoogste prioriteit. Een omvangrijke politie inzet komt binnen enkele minuten op gang. Al snel wordt duidelijk dat twee jongens met een machinegeweer richting het station lopen. Het is dan nog niet bekend dat er geen slachtoffers zijn. Doordat de verschillende meldkamers van de politie met elkaar verbonden zijn, wordt gewerkt als één Operationeel Centrum op verschillende locaties. Zo kunnen de locaties bijvoorbeeld voor elkaar de telefoon opnemen. Zo is de bereikbaarheid van de politie ook gegarandeerd wanneer op een meldkamer de druk erg hoog wordt.
Nog geen twee minuten na de eerste melding ziet een man iemand met een machinegeweer lopen. Meer politie-eenheden worden ingezet op en rond het station. De Dienst speciale interventies (DSI) gaat rijden, de straat wordt plaats delict zodat de forensische opsporing haar werk kan doen. De opsporing werkt aan zicht krijgen op de verdachten. Omdat er veel vragen beantwoord moeten worden spreken agenten op straat met getuigen, staat de DSI klaar om te worden ingezet en wordt de politiehelikopter op Schiphol het luchtruim in gestuurd. Zo'n 10 minuten na de eerste melding zegt een nieuwe getuige dat hij het kenteken van de mogelijke vluchtauto heeft, deze komt uit een andere gemeente. Een tweede politieheli gaat de lucht in, de plaatselijke politie wordt geïnformeerd.
Al deze verschillende acties worden vanuit de meldkamer goed op elkaar afgestemd. Daar is zichtbaar welke eenheden waar zijn en er is direct contact met alle eenheden. Dat geldt ook voor het vliegverkeer. Eén van de heli's meldt dat zij de vluchtauto zien rijden en deze gaan volgen. De meldkamers van de betreffende regio's worden geïnformeerd. De auto rijdt verder en een tweede heli pakt hem over. Aangestuurd door het Operationeel Centrum, met de informatie vanuit de lucht, komt de DSI in de buurt van de auto, die op een rustig punt de auto stopt. Het is dan iets meer dan een uur na de melding. Twee verdachten worden aangehouden, in de auto ligt een machinegeweer.

2.2 Gebiedsgebonden politie

Een basisteam bestaat uit medewerkers Intake & Service, (hoofd)agenten, wijkagenten, rechercheurs, operationeel specialisten en een teamleiding. De wijkagent is een vast aanspreekpunt voor bewoners, bedrijven, scholen en andere instanties in de wijk. Ook hebben zij een signalerende functie en schakelen andere instanties in waar nodig om zo goed mogelijk hulp te kunnen verlenen. Om de verbinding met de samenleving te vergroten, zet de politie verschillende instrumenten in om op een laagdrempelige manier contact te kunnen leggen met de politie. Voorbeelden zijn het Mobiel Media Lab, escapebussen, tuktuk's en Gamen met politie. Met deze initiatieven heeft de politie actief contacten gelegd met inwoners van wijken en buurten, die informatie hebben opgeleverd om zaken op te lossen en voorkomen.
Criminaliteit heeft steeds vaker een digitaal aspect, zoals sexting, grooming, marktplaatsoplichting en digitaal pesten of stalken. Om te kunnen blijven aansluiten bij deze ontwikkelingen heeft de politie een ontwikkelprogramma opgezet waarmee alle medewerkers van de Gebiedsgebonden politie (GGP) digitaal vaardig worden gemaakt. In 2024 zijn kennisnormen bepaald en is gestart met een verkenning om te kijken hoe digitale vaardigheden onderdeel kunnen gaan uitmaken van de Integrale Beroepsvaardigheden Training (IBT).

Om schaarse politiecapaciteit zo slim mogelijk in te zetten bekijkt de politie hoe drones kunnen worden ingezet. Voor een brede inzet van drones, onderzoekt de politie welke fysieke en technische maatregelen er nodig zijn om veilig met automatische drones boven bemenst gebied te mogen vliegen. Inmiddels heeft de politie toestemming om buiten

zichtafstand van de piloot te mogen vliegen. Dit is uniek binnen Nederland en Europa.

2.3 Zorg voor en veiligheid van kwetsbare personen

De politie werkt bij het vergroten van de veiligheid van kwetsbare personen samen met partners zoals Veilig Thuis, de Geestelijke GezondheidsZorg, gemeenten, het Openbaar Ministerie (OM), de reclassering, zorg- en veiligheidshuizen en de Raad voor de Kinderbescherming. Deze kwetsbare personen kunnen slachtoffers, verdachten of daders zijn. De veiligheid van de persoon en het duurzaam voorkomen van onveilige situaties staan centraal. De aanpak kan bestaan uit interventies en veiligheidsmaatregelen op het gebied van zorg en/of straf.

Optreden bij huiselijk geweld en kindermishandeling
Onder de noemer 'Samen op in acuut', trekt de politie met partners vanuit zorg en straf samen op bij meldingen en incidenten die gaan over kwetsbare en onveilige gezinnen en huishoudens, jongeren en jeugdgroepen. In 2024 zijn, in opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid (JenV), de knelpunten bij de uitvoering van de Wet tijdelijk huisverbod, geanalyseerd. Dit heeft geleid tot concrete voorstellen voor een verbeterde werkwijze. Er wordt een nieuw perspectief geschetst voor het onderzoeken, opleggen en uitvoeren van het tijdelijk huisverbod. De politie blijft betrokken voor het delen van informatie en het bieden van veiligheid aan betrokkenen en professionals. Om geweld tegen vrouwen en meisjes te doorbreken en voorkomen is een plan van aanpak tegen femicide opgesteld. Er moet worden ingegrepen vanaf het moment dat zorgen ontstaan over de veiligheid van personen in afhankelijkheidsrelaties. In 2024 zijn verkenningen uitgevoerd ter bevordering van regionaal geïntegreerde crisisinterventies. Ook zijn ontwikkelpunten geformuleerd voor de politie, bijvoorbeeld over het zorgen voor fysieke veiligheid.

Veiligheid van de jeugd en voorkomen van recidive
Het jeugdstrafrecht is gericht op het bereiken van positieve gedragsverandering en het voorkomen van herhaling van delictgedrag. Volgens het Verdrag voor de rechten van het kind moeten jeugdstrafzaken zoveel mogelijk buitengerechtelijk worden afgehandeld. Zo kunnen jongeren leren van hun fouten zonder een strafblad te krijgen. De politie is in 2024 gaan werken volgens het nieuwe Halt-besluit. Ook is de politie gaan werken met vernieuwde reprimandes voor first offenders. Deze aanpak helpt jongeren om verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag en stimuleert hen om op het rechte pad te blijven.

De politie heeft in 2024 ook de werkwijze bij jeugdcriminaliteit aangepast aan de herijking van de Ketennormen Jeugd, die per 1 januari 2025 ingaan. Door de herijking moeten jeugdzaken sneller en efficiënter verlopen. Het gaat daarbij om doorlooptijden van zaken, vanaf het moment dat een jeugdige als verdacht wordt aangemerkt, tot het inzenden aan het OM en tot aan de definitieve afdoening van de

zaak. Een zaak is afgedaan na een afdoeningsbeslissing door het OM of na rechtspraak.

Vroege signalering personen met onbegrepen gedrag
De politie krijgt veel meldingen over personen met onbegrepen gedrag. Dit betreft meldingen over incidenten op straat, maar ook meldingen van instellingen die assistentie nodig hebben. Om zo effectief en efficiënt mogelijk met deze meldingen om te kunnen gaan, werkt de politie aan een strategie waarmee coalities kunnen worden gevormd op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Ook in 2024 waren er weer meer incidenten rond mensen met onbegrepen gedrag dan het jaar ervoor. In 2024 werd in 149.829 voorvallen de politie ingezet. In 2023 was dat 141.817 keer het geval. Deze cijfers gaan over het aantal geregistreerde incidenten, niet over het aantal personen met onbegrepen gedrag, één persoon kan namelijk meerdere incidenten veroorzaken.

2.4 Politie voor Iedereen

De politie is er voor iedereen, iedereen moet zich vrij voelen de politie te benaderen. De politie streeft er naar om op het gebied van culturele diversiteit voldoende herkenbaar en benaderbaar te zijn voor alle groepen in de samenleving. Omdat onder andere uit verschillende incidenten blijkt dat er nog niet altijd en overal sprake is van ervaren sociale veiligheid en inclusiviteit bij de politie, besteedt de politie met het programma Politie voor Iedereen (PvI) extra aandacht aan het voorkomen en bestrijden van discriminatie en racisme, voor veiligheid van burgers en voor veiligheid binnen teams.
Nadat in 2023 onder andere is gewerkt aan het aanpakken van incidenten en de opvolging daarvan, is in 2024 een gevolg gegeven aan een breed pakket aan maatregelen. Door intensief te werken aan bewustwording en ongemakkelijke situaties bespreekbaar maken, is het realiseren van een politie voor iedereen nu een collectief gevoelde verantwoordelijkheid geworden. De waarden van rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid en respect voor diversiteit worden steeds meer kernonderdeel van de professionele identiteit van politiemedewerkers.
Bij de politie heeft de aanpak van discriminatie hoge prioriteit. Tegelijkertijd zijn de vaardigheden van politiemedewerkers op het gebied van bejegening van mensen die een melding maken, nog niet op het gewenste niveau. Het discriminatieaspect bij een melding of incident wordt nog niet altijd onderkend. Ook de afhandeling van discriminatiezaken en delicten met een discriminatie-aspect kan beter. Het Expertise Centrum Aanpak Discriminatie van de politie werkt aan het versterken van de aanpak van discriminatie door de politie en ketenpartners.

Binnen het Netwerk Divers Vakmanschap van de politie, delen medewerkers kennis over verschillende gemeenschappen, leefstijlen en culturen. Zo creëren zij bewustwording over gevoeligheden bij bepaalde groepen en begrip voor elkaars situatie. In masterclasses worden politiemedewerkers geïnspireerd door wetenschappers en gaan ze in gesprek met elkaar en over best practices. In 2024 waren er vier masterclasses: Vernieling van heilige geschriften, Molukse geschiedenis in Nederland, Pop-up demonstraties en over Eritrea.

Professioneel controleren
Om (gevoelens van) etnisch profileren te voorkomen investeert de politie in het verder verbeteren van professionele controles. In 2024 heeft de politie het handelingskader Professioneel Controleren aangepast. Vervolgens is dit nieuwe handelingskader actief onder de politiemedewerkers verspreid. Er is ook een passende animatiefilm gemaakt. Toch is de bekendheid van het handelingskader in 2024 gedaald van 39 procent naar 37 procent. Ook de resultaten van de Vertrouwen- en Reputatiemonitor 2024 geven aanleiding tot zorg. Waar Nederlanders met een buiten-Europese achtergrond over het algemeen weliswaar vertrouwen in de politie hebben, is hun oordeel over het handelen van de politie minder positief dan dat van de totale groep respondenten. Om dit te verbeteren is een verplichte toets voor politiemedewerkers ontwikkeld met daarin vragen over het nieuwe handelingskader. Ook is Professioneel Controleren een vast onderdeel geworden van de resultaatgesprekken met politiemedewerkers. Daarnaast zijn de VR-trainingen geïntensiveerd. Er is een nieuwscenario ontwikkeld en er worden honderd nieuwe brillen over de eenheden verdeeld. In 2024 zijn er ook diverse kennisbijeenkomsten geweest.

Bondgenoten
Om op een structurele wijze verbindingen aan te gaan met sleutelfiguren uit de wijk, werkt de politie met de methodiek Bondgenoten. Door in een rustige periode voor verbinding te zorgen, kan de politie samen met de Bondgenoten een situatie aanpakken die uitdagend is. Op deze manier kunnen zij ‘als burgers onderling’ het goede gesprek voeren. Begin 2024 kende de politie 23 Bondgenootschappen in Nederland. Per Bondgenootschap zitten er ongeveer tien Bondgenoten aan tafel met de teamchef van een basisteam. Eind 2024 kent de politie 37 Bondgenootschappen.

Veilige en inclusieve teams
PvI moedigt aan om de organisatiecultuur kritisch te bekijken. Als geheel maar ook binnen de verschillende teams en afdelingen. Bij het werken aan een veilige werkomgeving voor iedereen ligt de nadruk op preventie. Teams maken inclusiescans en gaan daar onder begeleiding met elkaar over in gesprek. Door te leren om open gesprekken te voeren en daarbij met elkaar lastige thema’s te durven bespreken, wordt bewustwording gecreëerd. Daarbij is er aandacht voor de impact van maatschappelijke verschuivingen op het werk. Daarnaast zijn in 2024 diverse activiteiten georganiseerd zoals podcasts met toonaangevende sprekers.

Dialoogavond over mediaberichten naar aanleiding van onderzoek naar een onveilig werkklimaat bij de politie

Uit het bondgenotennetwerk kwamen signalen dat mensen zich zorgen maakten over mediaberichten over de politie. Daarop organiseerde een politiemedewerker een dialoogavond in de wijk. Er waren bondgenoten uit de Turkse, Molukse, Koerdische, Indische, Armeense, Marokkaanse, Syrische, Angolese en Tamil gemeenschappen en vertegenwoordigers van de christelijke, joodse, islamitische en lhbtiq+ gemeenschappen.
Ook politiemedewerkers, de eenheidsleiding en vertegenwoordigers van het onderwijs, het bedrijfsleven en de agrarische sector namen deel.
Er werden veel zorgen geuit. “Dit is de zoveelste keer dat de politie op deze manier in het nieuws komt. Wat is er aan de hand? Kunnen wij jullie nog wel vertrouwen?”
Een politiemedewerker benoemde haar ongemak bij dit onderwerp en de schaamte en teleurstelling die gevoeld wordt door haar en haar collega’s als de politie zo in het nieuws komt.
Een wijkagent zei: “Ik word op straat voor rotte vis uitgemaakt omdat ik dit uniform draag, terwijl ik er zelf niet debet aan ben.”

De dialoog zorgde naarmate de avond vorderde voor verbinding die ook benoemd werd. “Vroeger dook ik weg als ik een agent of politieauto zag. Dan kwam er angst in mij op. Maar nu zit ik met jullie om tafel over de problemen te praten.”

“Veel bondgenoten reikten ons de hand.” zegt de organisator. “Zij vroegen: Wat kunnen wij voor jullie betekenen? Kom naar onze moskeeën en kerken om over deze problemen te praten. Want dat missen ze, dat die wijkagent en jeugdagent hen opzoekt. Wij zijn aan zet, wij moeten die stap vooruit maken.”

Hoe gevoelig en hoe lastig deze gesprekken ook kunnen zijn, het ongemak moet op tafel. Dat draagt bij aan het terugwinnen van vertrouwen van bondgenoten.

3 Voorkomen, bestrijden en opsporen van criminaliteit

3.1 Veiligheidsagenda

In de Veiligheidsagenda 2023-2026 staan de landelijke beleidsdoelstellingen voor politie. De landelijke beleidsdoelstellingen van de politie worden vastgesteld door de minister van JenV, gehoord het College van procureurs-generaal en de regioburgemeesters. De korpschef is in dit proces een belangrijke adviseur. Deze landelijke beleidsdoelstellingen worden elke vier jaar vastgelegd in de Veiligheidsagenda. De politie werkt de landelijke beleidsdoelstellingen van de Veiligheidsagenda uit in eigen beleid en past de taakuitvoering daarop aan. De Veiligheidsagenda bevat een mix van kwalitatieve en kwantitatieve afspraken die aansluiten bij de doorontwikkeling van de politieorganisatie.

Tabel 2 Monitoring Veiligheidsagenda, afkomstig van het OM

Beleidsafspraken	Realisatie 2023	Norm 2024	Realisatie 2024	Realisatie '24 t.o.v. norm '24
Ondermijning en georganiseerde criminaliteit				
Aantal aangepakte CSV's	1.800	1.530	1.748	114%
Criminele geldstromen				
Waarde beslag (in mln euro's)	228,6	200,0	234,7	117%
Mensenhandel				
Aantal OM-verdachten mensenhandel	210	220	196	89%
Aantal eenheidsoverstijgende onderzoeken	17	> 17	14	93%
Cybercrime				
Aantal cybercrime regulier	336	350	351	100%
wrv alternatieve of aanvullende interventies	36	88	22	
wrv csv	50	35	61	
Aantal fenomeenonderzoeken	36	41	46	112%
wrv alternatieve of aanvullende interventies	14	20	18	
Aantal high tech crime onderzoeken	17	20	20	100%
Gedigitaliseerde criminaliteit				
Aantal gedigitaliseerde criminaliteit regulier	3.302	2.450	6.617	270%
wrv alternatieve of aanvullende interventies	1.425	613	4.649	
Aantal fenomeenonderzoeken	4	5	12	240%
Online seksueel kindermisbruik				
Inzet gericht op misbruiker / vervaardiger	116	130	86	66%
Inzet gericht op keyplayers (/netwerken)	68	20	24	120%
Inzet gericht op bezitters / verspreiders	444	-	524	
Totale inzet	*628*	*600*	*634*	*106%*

Aanpak ondermijning en georganiseerde criminaliteit

Het aantal aangepakte csv-onderzoeken in 2024 lag met 1.748 ruim (14 procent) boven de afgesproken norm van 1530 aangepakte criminele samenwerkingsverbanden (csv's). Hiervan waren er 779 drugs gerelateerd en 88 hadden betrekking op wapens en explosieven. In 2023 lag het aantal iets hoger met 1800 aangepakte csv's, waarvan 807 drugs gerelateerd en 91 met wapens en explosieven.
In de veiligheidsagenda zijn voor ondermijning ook een aantal kwalitatieve afspraken gemaakt. De voortgang wordt hieronder beschreven.
Er is sprake van een afname van geweld, met uitzondering van het gebruik van explosieven. Zicht op en beheersing van munitiestromen is van belang bij bestrijding van illegaal wapenbezit. Het landelijk informatiepunt vuurwapens is gestart en hiermee is de basis gelegd voor (inter)nationale informatie coördinatie op het specifieke thema van illegale vuurwapens. Dit is in lijn met de aanbevelingen van de Europese Commissie.
In 2024 zijn er twee relevante fenomeenbeelden gepubliceerd van Drugscriminaliteit en van Geweld.
Voor een uitgebreide beschrijving van de bestrijding van ondermijning, zie paragraaf 3.3.

Aanpak criminele geldstromen

Met de aanpak van criminele geldstromen wordt beoogd te voorkomen dat met criminele activiteiten verdiend geld in het legale circuit komt of blijft circuleren binnen het illegale circuit. Het bedrijfsproces en het verdienmodel van criminelen moet worden gefrustreerd en verstoord. Het ontnemen (of 'afpakken') van het met criminaliteit verdiende vermogen is één van de instrumenten die door de politie en het OM kan worden ingezet. Er is in 2024 voor € 234,7 miljoen beslag gelegd (€ 228 miljoen in 2023). Hiermee is het beoogde bedrag aan waarde beslag in 2024 ruimschoots gerealiseerd. Het waarde-beslag betrof o.a. 46 procent vastgoed, 22 procent rechten aan toonder en 20 procent geld.
Hieronder wordt de voortgang op de kwalitatieve afspraken uit de Veiligheidsagenda beschreven.
In projectvoorstellen en weegdocumenten voor ondermijningsonderzoeken gebruikt elke eenheid zoveel mogelijk de financiële paragraaf. Er wordt nu toegewerkt naar één landelijke kwalitatieve standaard voor die paragraaf. De bedoeling is om de kwaliteit ervan te verhogen en de scope te verbreden, zodat door stuur- en weegploegen in het onderzoek betere keuzes kunnen worden gemaakte en effectievere interventies kunnen worden gepleegd. De aanpak van criminele geldstromen levert een belangrijke bijdrage aan de bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit.
Voor een uitgebreide beschrijving van de aanpak van financieel economische criminaliteit, zie paragraaf 3.2.2

Bestrijden van mensenhandel

De politie streeft samen met ketenpartners naar het voorkomen van slachtoffer- en daderschap van mensenhandel, naar het beschermen van slachtoffers en het straffen van daders. De voorzichtige groei die in 2023 nog op het aantal OM-verdachten voor mensenhandel te zien was, kon in 2024 niet volledig worden vastgehouden. Het aantal OM-verdachten voor mensenhandel is gedurende het jaar weer teruggelopen en uiteindelijk elf procent onder het gewenste streefaantal voor 2024 geëindigd.
Als een bepaald fenomeen in meerdere regio's wordt geconstateerd, leidt een eenheidsoverstijgende samenwerking uiteindelijk tot de grootste maatschappelijke impact. Het streven voor 2024 was dat het aantal eenheidsoverstijgende strafrechtelijke onderzoeken groeit naar zeventien of meer onderzoeken. Uiteindelijk zijn er veertien eenheidsoverstijgende strafrechtelijke onderzoeken in tactische fase afgerond, iets minder dan de zeventien onderzoeken die in 2023 zijn afgerond. In 2024 zijn onder de regie van het Coördinatiepunt Eenheidsoverstijgende Mensenhandel Interventies, twee meer omvangrijke eenheidsoverstijgende opsporingsonderzoeken gestart op twee mensenhandel fenomenen.

Hieronder wordt de voortgang op de kwalitatieve afspraken uit de Veiligheidsagenda beschreven voor het thema mensenhandel.
In 2024 zijn door het samenwerkingsverband Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel in totaal tien operationele, tactische of strategische intelligencebeelden mensenhandel aan de politie opgeleverd. Het betreft drie operationele intelligencebeelden met betrekking tot Latijns-Amerikaanse seksuele uitbuiting, vijf informatierapporten migratiepartnerschappen, een onderzoeksrapport naar onvergunde prostitutie en mensenhandel in relatie tot luchthavenhotels en het integraal fenomeenbeeld mensenhandel 2019-2024.
Om betekenisvol te kunnen zijn, wordt veel ingezet op het uitlopen van signalen mensenhandel. Dit levert niet altijd verdachten op maar wel worden slachtoffers mensenhandel in veiligheid gebracht. Daarnaast hebben meerdere eenheden actief ingezet op online opsporen van mensenhandel. Dit levert zicht op en slachtofferschap wordt voorkomen, maar het levert tot nu toe geen verdachten mensenhandel op. Ook is er gebruik gemaakt van tools die beschikbaar zijn zoals de webcrawler, lokprofiel, virtual agents. Zo heeft de eenheid Noord-Nederland met Spine actief op platformen naar slachtoffers van criminele uitbuiting gezocht. Er worden door meerdere eenheden grote (internationale) onderzoeken gedraaid die veel capaciteit vragen en nog niet direct verdachten mensenhandel opleveren. Hierdoor blijven de kleinere zaken (waarbij vaak sneller een verdachte aangehouden kan worden) vaker liggen. Daders en slachtoffers bewegen zich tussen regio's.
Voor een uitgebreide beschrijving van de bestrijding van mensenhandel, zie paragraaf 3.4.

Aanpak cybercrime

Bij het thema cybercrime is het aantal ten doel gestelde onderzoeken verdeeld in drie soorten. Reguliere onderzoeken uitgevoerd op regionaal niveau, fenomeenonderzoeken die gericht zijn op de brede bestrijding van eenheidsoverstijgende cybercrime fenomenen en dadergroepen en onderzoeken van het Team High Tech Crime. Voor cybercrime regulier is de doelstelling in 2024 verhoogd. Hoewel de lat aanvankelijk hoog leek, is het gewenste streefwaarde 350 met 351 naar OM ingezonden verdachten toch gerealiseerd. In zes procent van de reguliere cybercrimezaken was sprake van een alternatieve of aanvullende interventie.
Daarnaast is zeventien procent van de reguliere cybercrimezaken uit een onderzoek naar een crimineel samenwerkingsverband voortgekomen. Ook voor de complexere onderzoeken naar cybercrime zijn de streefwaarden behaald. Aan het einde van 2024 waren er 46 fenomeenonderzoeken en twintig high tech crime onderzoeken tactisch afgerond. Hieronder wordt de voortgang op de kwalitatieve afspraken uit de Veiligheidsagenda beschreven.
In 2024 is verder gewerkt aan het mogelijk maken van digitale aangifte voor Ransomware voor bedrijven. In 2024 zijn er koppelingen met de Kamer van Koophandel en DigiD gerealiseerd waardoor met e-herkenning ingelogd kan worden door bedrijven. Het aangifteformulier, het uploaden van bijlagen en het ondertekenen middels de politie.nl is gerealiseerd. De ontwikkeling van de mijnpolitiezakelijk-omgeving loopt nog. Verder is in samenwerking met het OM een eerste Cybercrime Beeld Nederland gepubliceerd, met de stand van zaken van de cyberdreiging. Het kwaliteitsdashboard voor gedigitaliseerde criminaliteit is in alle eenheden geïmplementeerd en er is een fenomeenbeeld online fraude opgeleverd.
Voor een uitgebreide beschrijving van bestrijding cybercriminaliteit, zie paragraaf 3.6.2.

Aanpak gedigitaliseerde criminaliteit

Criminelen verleggen steeds vaker hun werkterrein van de fysieke naar de digitale wereld.
Gedigitaliseerde criminaliteit betreft in beginsel zeer veel typen delicten en doet zich steeds in nieuwe vormen voor. De beoogde streefwaarde voor 2024 werd met 6.617 (streefwaarde 2.450) ruim gehaald en lag ook ruim boven de uitkomst van 2023 (3.302).

De belangrijkste oorzaak is de toename van het aantal alternatieve afdoeningen. In toenemende mate zet de politie in om gedigitaliseerde criminaliteit zaken alternatief af te doen op een wijze waarbij het slachtoffer zich gehoord en/of geholpen voelt, zonder dat hier een strafrechtelijk traject voor noodzakelijk is. Dit kan door bemiddeling door de politie (wat eventueel leidt tot terugbetaling door dader aan het slachtoffer), een waarschuwing of stopgesprek met de dader of informeren voor het starten van een civiel of bestuursrechtelijk traject.
De eenheden geven aan dat alternatieve afdoening de slachtoffers helpt, een signaal naar daders geeft en de strafrechtketen ontlast. Inmiddels bestaat zeventig procent van het aantal gedigitaliseerde criminaliteit zaken regulier uit een alternatieve of aanvullende interventie (streefwaarde is 25 procent). De toename van alternatieve afdoeningen geeft overigens geen daling van de instroom van OM-verdachten. Hierbij is ook sprake van een stijging (vijf procent).
Hieronder wordt de voortgang op de kwalitatieve afspraken uit de Veiligheidsagenda beschreven.
In 2024 is het aantal delicten waarvan online aangifte kan worden gedaan verbeterd en uitgebreid met hulpvraagfraude, betaalverzoekfraude, phishing van bankgegevens en telefonische oplichting. Ook is een kwaliteitsdashboard geïmplementeerd in alle eenheden. Met ingang van 2024 worden alle vormen van veel voorkomende online criminaliteit geautomatiseerd gebracht naar het basisteam waar de verdachte woont.
Voor een uitgebreide beschrijving van aanpak gedigitaliseerde criminaliteit, zie paragraaf 3.6.1.

Bestrijden van online seksueel kindermisbruik

De aanpak van kinderpornografie en transnationaal seksueel kindermisbruik is, onder de noemer van online seksueel kindermisbruik, opgenomen in de Veiligheidsagenda 2023–2026. De teams Bestrijding kinderpornografie en transnationaal seksueel kindermisbruik, werken met man en macht aan de bestrijding van online seksueel kindermisbruik. Ook in 2024 zijn weer mooie resultaten behaald, waaronder het oppakken van hands-on misbruikers in Nederland en in het buitenland, en de verstoring of verwijdering van divers online fora en platforms.
De streefwaarde (600) voor de totale inzet werd met 634 ruimschoots gehaald. Enkel de subdoelstelling van inzet gericht op misbruikers en vervaardigers bleef evenals vorig jaar achter bij de doelstelling. Een oorzaak hiervan is dat dit type onderzoeken de laatste jaren omvangrijker geworden is met een veel groter aantal slachtoffers per zaak. Met name de identificatie en het benaderen van deze slachtoffers vraagt extra tijd. Ook de hoeveelheid data die wordt verwerkt door de teams neemt in dit soort zaken toe. Het bekijken van zeer grote hoeveelheden afbeeldingen en datadragers maakt dat dit intensief werk is dat zich, sinds de totstandkoming van de doelstellingen nog steeds doorontwikkelt. Daarnaast is sinds de inwerkingtreding op 1 juli 2024 van de Wet seksuele misdrijven, sexchatting als strafbaarstelling toegevoegd. Dat brengt ook extra werk met zich mee. Ook encryptie van datadragers en communicatie maakt dit werk in steeds meer gevallen extra gecompliceerd.

Hieronder wordt de voortgang op de kwalitatieve afspraken uit de Veiligheidsagenda beschreven.
Bij het Meldpunt Kinderporno komen sinds 2021 minder meldingen binnen. Dit komt grotendeels door de toegenomen druk op hostingpartijen. Die (bestuurlijke) druk werkt. Deze partijen doen tegenwoordig zelf veel meer om het internet vrij te houden van seksueel beeldmateriaal van minderjarigen. Daardoor komen mensen de beelden minder vaak tegen, hetgeen leidt tot minder meldingen van burgers. In het verlengde hiervan is in 2022 de Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal (ATKM) opgericht. De wetgeving rondom de bestuursrechtelijke aanpak kinderpornografie is met ingang van 1 juli 2024 van kracht. De samenwerking met de ATKM is een goede manier om de verspreiding en het niet tijdig verwijderen van kinderpornografie door onder andere hostingpartijen niet alleen via het strafrecht maar ook op een andere wijze aan te pakken.
De politie werkt bij de aanpak van online seksueel kindermisbruik onder andere samen met Offlimits, een Nederlandse organisatie ter ondersteuning van mensen die te maken hebben (gehad) met online grensoverschrijdend gedrag en misbruik, in het bijzonder seksueel (kinder) misbruik en uitbuiting.

Bijvoorbeeld in het project van de Hash Check Service, waarmee 500.000 afbeeldingen van strafbare feiten verwijderd.
Voor een uitgebreide beschrijving van aanpak seksuele misdrijven, zie paragraaf 3.5.

Intelligence
Voor een beschrijving van prestaties en ontwikkelingen op het gebied van intelligence, zie paragraaf 3.7.

Internationaal
Voor een beschrijving van de internationale activiteiten van de politie, zie paragraaf 4.8.

3.1.2 Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust

Politiemedewerkers staan in direct contact met verschillende gemeenschappen en partners in de samenleving en halen daar sentimenten op. Uit deze contacten blijkt al ruime tijd verharding en een toename van polarisatie waardoor de onderlinge verbindingen in de samenleving onder druk komen te staan. De roep om verbinding neemt daardoor toe maar telkens zijn er gebeurtenissen die opnieuw impact hebben en leiden tot onverdraagzaamheid, ongenoegen, discriminatie, racisme of polarisatie. In een aantal specifieke minderheids-gemeenschappen voelt men hier een stapeling van en ervaart men een dubbele standaard in hoe door mensen in de Nederlandse samenleving, door de politiek, door overheidsinstanties en door media omgegaan wordt met de dominante meerderheid in relatie tot de minderheden. Bijvoorbeeld bij de volgende gebeurtenissen:

- De afhandeling van de toeslagenaffaire.
- De oorlog in Israël-Palestina en de impact daarvan in Nederland.
- Fysiek geweld tegen mensen met een in Nederland minder veel voorkomende religieuze achtergrond, geaardheid of genderidentiteit[2].
- De voetbalwedstrijd Ajax – Maccabi Tel Aviv en de nasleep daarvan.
- Optreden van politie en overheid tegen Extinction Rebellion en de boeren.
- Media artikelen over politiemedewerkers die geen Joodse objecten zouden wilden beschermen en politici die daarop reageren.
- Standpunten van de regering, ministers en Tweede Kamer over bijvoorbeeld migratie.

Ondanks deze toename van onrust is het de taak van de politie om neutraal te blijven. Dit is echter complex in de veranderende maatschappij en daagt politiemedewerkers op straat, in bijvoorbeeld de wijken maar ook bij demonstraties, uit in hun vakmanschap. Het is daarom des te belangrijker om in verbinding te blijven, zodat de samenleving het vertrouwen in de politie niet verliest. De politie doet dit op verschillende manieren. Zo worden politiemedewerkers die uitblinken in de-escaleren, verbinding leggen en/of gemeenschapskennis, bewust ingezet bij demonstraties en grote incidenten. Dit gebeurt door 'vredeseenheden', leden Netwerk Divers Vakmanschap en leden van andere netwerken. In paragraaf 2.4 worden meer initiatieven en behaalde prestaties beschreven.

In de veiligheidsagenda zijn voor het thema Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust, een aantal kwalitatieve afspraken gemaakt. De voortgang wordt hieronder beschreven.
Het onderwerp maatschappelijke onrust staat ook op de agenda van de nationale briefing. Hier wordt informatie gedeeld door de eenheden over de problemen en aanpak op dit gebied met het doel om van elkaar te leren. De politie heeft een toolbox opgesteld met best practices en integrale interventiestrategieën die handelingsperspectief bieden. In 2024 is op verschillende momenten, zoals bijvoorbeeld bij klimaatprotesten en bij ontwikkelingen die te maken hebben met de Gazastrook, een intensivering van Nationale Intelligence Coördinatie opgestart. Op die momenten is met alle eenheden de actuele situatie gemonitord en zijn producten gedeeld waarmee kon worden geanticipeerd op

[2] Uitkomsten van het Movisie onderzoek naar geweld tegen de lhbtiq+ gemeenschap.

maatschappelijke onrust/ ontwikkelingen.

3.2 Opsporing

Opsporing van veelvoorkomende criminaliteit is een taak van de basisteams. Meer complexe zaken of zaken die een bijzondere expertise vereisen worden opgepakt door de districtsrecherche, regionale recherche of Dienst Landelijke Recherche. Voor de probleemgerichte aanpak van veelvoorkomende criminaliteit, zoals criminaliteit met een hoge impact (high impact crimes), worden basisteams bijgestaan door de districtsrecherche.

3.2.1 Forensische opsporing

De forensische recherche zoekt naar digitale en fysieke sporen op de plek van een misdrijf, een brand of een verkeersongeval. Denk aan vingerafdrukken, haren, bloedsporen, schoenafdrukken in de modder en bandensporen. Die sporen stelt de politie snel en zorgvuldig veilig, om ze in het laboratorium verder te onderzoeken. Er is steeds meer behoefte aan forensisch onderzoek. De politie zet daarom samen met ketenpartners in op sneller en gerichter opsporen. In 2024 heeft de politie gewerkt aan reorganisatie van het tweedelijns forensisch onderzoek, dit betreft laboratoriumwerk. De ontwikkeling van in elke eenheid een forensisch laboratorium naar één professionele serviceorganisatie met vijf lablocaties maakt de forensische opsporing efficiënter efficiënt en betaalbaar. Om de samenwerking met partners verder te verbeteren is in 2024 de landelijke voorziening forensische opsporing gevormd. Vanuit deze landelijke voorziening wordt met partners gewerkt aan de bedrijfsvoering rondom forensische opsporing. Zoals de financiering, onderwijs en digitalisering. Om doorlooptijden van onderzoeken te verbeteren maakt te politie sinds 2024 ook gebruik van een aantal private laboratoria voor DNA en drugsonderzoek.

3.2.2 Financieel-economische criminaliteit

Oplichting, vastgoedfraude en witwassen zijn voorbeelden van financieel-economische criminaliteit. De politie bestrijdt dit soort criminaliteit door geldstromen te volgen en het criminele bedrijfsmodel te onderzoeken. De aanpak van criminele geldstromen levert een belangrijke bijdrage aan de bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. In het najaar van 2024 is een groot onderzoek naar ondergronds bankieren afgerond. Hieruit volgde onder andere de arrestatie van een verdachte die meer dan € 500 miljoen aan crimineel geld zou hebben verwerkt. Met het ontmantelen van dit parallelle financiële netwerk en de omvangrijke inbeslagname van geld en cryptovaluta, werd de georganiseerde criminaliteit effectief verstoord. Om het vakgebied verder te ontwikkelen heeft de politie in 2024 samen met het OM en FIOD vakdagen en seminars georganiseerd. Verder heeft de politie gewerkt aan de ontwikkeling van het Verwijzingsportaal Bankgegevens, waarmee financiële gegevens efficiënter kunnen worden geraadpleegd. Ook is de eerste pilot voor de landelijke ontwikkeling van het Vermogensdossier gestart. Met de opleiding Financial Crime Scripting leren politiemedewerkers om criminele verdienmodellen inzichtelijk te maken. Deze opleiding is in 2024 ontwikkeld en van start gegaan.

3.3 Aanpak ondermijning

Ondermijning is het gevolg van veel verschillende vormen van criminaliteit, waarbij de grenzen tussen de bovenwereld (de 'gewone' maatschappij) en de onderwereld (criminelen) vervagen. De invloed van georganiseerde criminaliteit op de veiligheid en rechtmatigheid van de samenleving uit zich in geweld tegen personen maar ook in het ontwrichten van economische en logistieke systemen. Criminelen richten bijvoorbeeld bedrijven op, vragen vergunningen aan en maken gebruik van transport en vastgoed. De politie bestrijdt ondermijning in samenwerking met andere instanties en richt zich daarbij met name op het doorbreken van criminele carrières, het verstoren van het criminele verdienmodel en het weerbaar maken van logistieke knooppunten.

Figuur 3 Aanpak ondermijnende criminaliteit

De politie werkt in veel gemeenten mee aan projecten die de instroom van jongeren in de criminaliteit tegen moeten gaan. Zo maakt de politie in Nieuwegein deel uit van de kleine vaste kern van het interventieteam waarin professionals vanuit verschillende zorg- en veiligheidspartijen die samen jongeren bespreken, plannen maken, uitvoeren, monitoren, evalueren en aanpassen. Hierbij worden professionals aangesloten vanuit relevante informatie en/of expertise, dit kan bijvoorbeeld een kickbokstrainer zijn. In Dordrecht speelt de wijkagent Preventie met Gezag een belangrijke rol in het adviseren over de afhandelwijze van strafbare feiten. Samen met beleidssecretarissen van het OM en de jeugd Officier van Justitie wordt gezocht naar passende interventies. Bijvoorbeeld een schorsingsvoorwaarde waarin een jongere van huis naar school en van school naar huis altijd onder toezicht van vader of moeder moet zijn. Dit werkt status-verlagend in de kring van de jongere en voorkomt recidive.
In 2024 heeft de politie een aanpak ontwikkeld gericht op kopstukken en hun vervangers. Daarnaast ontwikkelt de politie nieuwe manierenen van criminaliteitsbestrijding door vanuit criminele (geld)stromen inzicht te verkrijgen in het criminele bedrijfsmodel. Op basis daarvan worden effectieve interventies in kaart gebracht en gekozen, zodat het bedrijfsmodel duurzaam wordt verstoord of beëindigd.
Het werk van de politie in de mainports en het transport werpen vruchten af. In de Zeeuwse havens is meer drugs onderschept en een onderneming gesloten die de transporten faciliteerde. De politie neemt ook deel aan de Vertrouwensketen, dat is een gezamenlijk initiatief van overheden en bedrijfsleven om de havenlogistieke ketens digitaal weerbaarder te maken. Het veilig en betrouwbaar vrijstellen en ophalen van importcontainers in de Nederlandse havens is daar een belangrijk onderdeel van.
De resultaten op de afspraken in de veiligheidsagenda staan beschreven in paragraaf 3.1.

Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit
In de Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit (NSOC) brengen de politie, Douane, FIOD, Belastingdienst, het OM en de Koninklijke Marechaussee (KMar) hun beelden en expertises samen in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de minister van JenV het samenwerkingsverband NSOC in 2024 laten afbouwen. Voor criminele organisaties zijn, om goed te kunnen functioneren, handelingen van ogenschijnlijk bonafide bedrijven en personen van cruciaal belang. Fenomeenaanpak Zeus had de insteek om vanuit een afgebakende opdracht en gebied (Noordzeekanaal gebied) kwetsbaarheden op het terrein van niet ambtelijke corruptie op logistieke knooppunten aan te pakken. Deze fenomeenaanpak is door het besluit tot afbouwen van het samenwerkingsverband vroegtijdig stopgezet. NSOC is er wel in geslaagd om het fenomeenbeeld 'niet ambtelijke corruptie en de cocaïnesmokkelketen in het Noordzeekanaalgebied' en een fenomeenanalyse naar kwetsbare rollen binnen de logistieke dienstverlening op te leveren. Ook zijn in het Noordzeekanaalgebied awareness trainingen verzorgd op dit thema en er is een werkwijze geïmplementeerd om zicht te krijgen op Hot Spots van meldingen. Samen met partners in het Noordzeekanaalgebied zijn diverse interventies bedacht en ontwikkeld. Ook zijn interventies uitgevoerd waaronder het testen van de fysieke en digitale beveiliging door middel van aanvalssimulaties (Red Teaming) in samenspraak met enkele bedrijven in het gebied. Veel andere interventies waren nog niet gestart op het moment dat bekend werd dat NSOC afgebouwd ging worden. Met een beperkt aantal interventies is doorgegaan. Al deze interventies zijn per 1 oktober 2024 afgerond en/of overgedragen.

Flagship
Met het project Flagship werden mogelijkheden onderzocht om op een geautomatiseerde manier 24/7 de Nederlandse kust te monitoren. Hiervoor is inzicht verkregen in de kwaliteit van databronnen, zoals radars en satellieten, en een 'proof of concept' ten behoeve van 24/7 monitoring op zee uitgevoerd. Vanwege de afbouw van NSOC is de implementatie niet uitgevoerd. Kennis, inzichten en aanbevelingen over het onderwerp en advies over werving is overgedragen aan de kustwacht.

3.4 Bestrijden van mensenhandel

Mensenhandel vormt een grove inbreuk op de menselijke waardigheid en is een schending van fundamentele mensenrechten. Vrijwel altijd wordt misbruik gemaakt van kwetsbare mensen in kwetsbare posities De politie bestrijdt mensenhandel samen met andere instanties zoals het OM, de Nederlandse Arbeidsinspectie en gemeenten.

Een zesjarige die door zijn ouders wordt ingezet om te stelen. Een liefdesrelatie die omslaat, waarbij de grenzen van het slachtoffer steeds verder worden verlegd: van seks met hem, naar trio's met anderen, naar betaalde seks met anderen. Een dame uit Colombia die in een onbekend land als prostituee aan het werk wordt gezet, waar blijkt dat ze naast veel anderen in de greep is van een crimineel netwerk door heel Nederland heen. Het is een greep uit de 230 opsporingsonderzoeken op het gebied van mensenhandel waaraan de politie samen met (keten)partners in 2024 heeft gewerkt.
De politie heeft in 2024 op verschillende manieren bijgedragen aan het voorkomen van dader- en slachtofferschap, het beschermen van slachtoffers en straffen van daders. Zo is van rond de 900 gemelde signalen onderzocht of er sprake kan zijn van uitbuiting en of er een opsporingsonderzoek op kan worden gestart. Er zijn 425 informatieve gesprekken met (mogelijke) slachtoffers gehouden.

Er is een pilot gedraaid in de eenheden om de aangiftebereidheid te vergroten. Met de inzet van een recherchepsycholoog of een ervaringsdeskundige wordt extra begeleiding aan slachtoffers geboden om hun bereidwilligheid om mee te werken aan het opsporingsonderzoek te vergroten. In samenwerking met zorgpartners en slachtoffers worden ook alternatieve interventies ingezet. Zo zijn intensieve behandelprogramma's opgezet voor slachtoffers en met verdachten stop- of herstelgesprekken gevoerd.
Twee eenheden hebben pilots gedraaid om de aangiftebereidheid te vergroten. Daar zijn met de inzet van een recherchepsycholoog of een ervaringsdeskundige meer slachtoffers bereid gevonden mee te werken. De politie heeft ook ingezet op de samenwerking met zorgpartners. In het belang van het slachtoffer zijn alternatieve afhandelingen ingezet zoals een intensief behandelprogramma en een stop- of herstelgesprek.

Vijf mannen aangehouden voor 'minderjarige jongensprostitutie'
Tijdens een speciale actie heeft de politie vijf mannen aangehouden. Zij worden verdacht van een poging tot het maken van een betaalde seksafspraak met een minderjarige jongen. De actie was een samenwerking tussen de gemeente Dordrecht, de politie Rotterdam en het OM. Na verhoor zijn de mannen heengezonden. Het OM bepaalt of zij worden vervolgd.
Jongensprostitutie is een fenomeen dat vrijwel onzichtbaar is, maar helaas komt het vaker voor dan mensen denken: volwassen mannen leggen via digitale platforms contact met minderjarige jongens die, al dan niet vrijwillig, tegen betaling seksuele diensten aanbieden. Zo maakten de vijf verdachten via social media of chatprogramma's een seksafspraak. Op de locatie van de afspraak troffen ze echter een politieagent aan.

Brede bewustwording is nog steeds nodig om mensenhandel aan te kunnen pakken. Dat begint ook in de zogenoemde bronlanden. Want eenmaal in het circuit is het erg moeilijk om slachtoffers uit hun uitbuitingssituatie te halen en te houden. De politie heeft daartoe in 2024 een mobiele escaperoom met specifieke uitbuitingsscenario's als voorlichtingsmiddel ingezet in dorpen en steden in Hongarije en Polen, waar de slachtoffers in Nederland onder andere vandaan komen. Dit leverde aandacht op voor mensenhandel in lokale en nationale media. In een aantal gevallen heeft de bezoeker het verhaal herkend van een nicht, zus of vriendin en hiervan direct melding gedaan bij de aanwezige politie en hulporganisatie.

De resultaten op de afspraken in de veiligheidsagenda staan beschreven in paragraaf 3.1.

3.5 Aanpak seksuele misdrijven

De afgelopen jaren is de maatschappelijke discussie over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag sterk toegenomen. Deze ontwikkeling weerspiegelt de veranderende normen en waarden in de samenleving. In dit kader werd op 1 juli 2024 een belangrijke stap gezet met de invoering van de Wet seksuele misdrijven (Wsm). Deze wet markeert de grootste herziening in de zedenwetgeving sinds 1866 en brengt diverse vernieuwingen met zich mee. Een ingrijpende verandering is de bepaling over "consent" bij delicten zoals aanranding en verkrachting, waarmee de nadruk wordt gelegd op de aan- of afwezigheid van wederzijdse instemming. In de wet worden ook nieuwe strafbaarstellingen geïntroduceerd, waaronder gedragingen in de digitale sfeer, zoals sexchatting en online seksuele intimidatie. Voor de politie betekende de invoering van de nieuwe wet ook een grote implementatie opgave. De systemen zijn aangepast op de nieuwe wet en er is een bewijsmatrix ontwikkeld. Ook is de politie-instructie herzien en volgden ruim 25.000 politiemedewerkers een opleiding over dit thema. De eerste helft van het jaar ontving de politie verhoudingsgewijs minder meldingen van seksuele delicten dan normaal. Vanaf juli 2024 laten de cijfers echter een stijgend meldingenbeeld zien, waarbij de aantallen incidenten hoger zijn dan voorgaande jaren. Ook zijn er meer aangiftes opgenomen en meer zaken behandeld. De toename van gemelde incidenten kan een gevolg zijn van de nieuwe wetgeving, maar kan ook samenhangen met de maatschappelijke aandacht voor het onderwerp. Zo startte op 1 juli

een overheidscampagne en was er veel media-aandacht voor de wet seksuele misdrijven en voor het onderwerp seksueel geweld.
Sinds de invoering van de Wet seksuele misdrijven registreert de politie ook meldingen van nieuw strafbaar gestelde gedragingen waaronder schulden opzetvarianten bij aanranding en verkrachting, sexchatting en seksuele intimidatie. Vooralsnog zijn er, met uitzondering van seksuele intimidatie, geen zaken berecht. De wetgever heeft veel ruimte overgelaten aan de uitvoering in de praktijk. Het is daarom nog te vroeg om uitspraken te doen over de effecten van de wet op de samenleving. In 2024 registreerde de politie in totaal 14.802 incidenten. Dit is ruim vijf procent meer dan vorig jaar. Het merendeel van deze registraties bestond uit meldingen van burgers over zedenmisdrijven of van grensoverschrijdend gedrag dat niet strafbaar is. Sommige melders deden aangifte, anderen zochten hulp, een luisterend oor, of informatie. Meldingen kwamen van slachtoffer zelf, maar ook van vertegenwoordigers, professionals en soms zelfs verdachten. Daarnaast betroffen sommige registraties bevindingen van politieambtenaren. Dit verklaart waarom niet alle geregistreerde incidenten leiden tot aangiften terwijl ze wel bijdragen aan de werkbelasting voor de politie. In totaal werden 2.441 zedenzaken met een verdachte afgerond en ingezonden naar het OM. Dit zijn minder zaken dan vorig jaar.
De werkvoorraad is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar terwijl het aantal aangiften hoger ligt dan vorig jaar. Ook is een daling te constateren ten opzichte van vorige jaar van het aantal aangiften die langer dan 6 maanden in behandeling zijn.

Tabel 3 Seksuele misdrijven 2024

Geregistreerde incidenten exclusief kinderpornografie, schennis en sexting	14.802
Aangiften	3.567
Aangiften verkrachting	981
OM verdachten	2.441
Voorraad zedenzaken inclusief aanstootgevend gedrag en misbruik seksueel beeldmateriaal	3.194
Aangiften langer dan 6 maanden in voorraad inclusief aanstootgevend gedrag en misbruik seksueel beeldmateriaal	716

In 2024 is de formatie van de zedenteams met 2,8 procent gestegen ten opzichte van 2023. Door uitstroom is de bezetting met 1,5 procent, lager dan eind 2023. Met onder andere aanvullende middelen uit de motie-Hermans, is de capaciteit van de zedenteams verder uitgebreid om de verwachte stijging in meldingen en aangiften door de invoering van de Wet seksuele misdrijven op te vangen. Door vroegtijdige werving, opleiding en screening van nieuwe medewerkers in 2023 zijn alle vacatures die voortkwamen uit de capaciteitsuitbreiding met de Hermans-middelen in 2024 ingevuld. Toch laten de meest recente cijfers nog een onderbezetting zien. Dit komt onder andere door natuurlijke uitstroom zoals pensioen en doorstroom van medewerkers en door de ophoging van de formatie.

Verbeterplan Bejegening en Doorlooptijden
De impact van seksueel misbruik is groot en een duidelijke toegang tot hulp, recht en herstel is noodzakelijk om verdere schade te voorkomen. Afhankelijk van de ernst van de zaak en de wensen van het slachtoffer wordt maatwerk geleverd, variërend van strafrechtelijke of andersoortige interventie. Het in 2021 opgestelde en door de politie omarmde Verbeterplan Bejegening en Doorlooptijden heeft inmiddels meetbare resultaten opgeleverd. Zowel regionaal binnen de zedenteams als op landelijk niveau wordt actief gewerkt aan verbeteringen op het gebied van bejegening en opvolging, sturing, maatwerk en capaciteit. Zo zijn de frontoffices Zeden geprofessionaliseerd en wordt er meer passend geïnformeerd. Op dit moment ervaren slachtoffers wel nog onduidelijkheid over waar zij terecht kunnen. Daarnaast werkt de samenwerking tussen betrokken organisaties nog niet optimaal, wat kan leiden tot gemiste signalen. Om dit te verbeteren zijn in 2024, in samenwerking met het OM, de eerste stappen gezet voor een gezamenlijke entree voor slachtoffers van seksueel geweld. Deze entree heeft als doel de toegankelijkheid van hulpverlening te verbeteren, ongeacht waar slachtoffers zich melden.

In 2024 is ook een nieuw sturingsmodel voor zedenzaken geïntroduceerd. Dit model biedt politie en het OM ondersteuning bij het maken van scherpere keuzes in de aanpak van zaken. Door de toenemende complexiteit van opsporingsonderzoeken en de groeiende hoeveelheid aangiftes is het noodzakelijk om prioriteiten te stellen. Bij de beoordeling van zaken wordt zorgvuldig gekeken naar de maatschappelijke impact en de kans op een succesvolle vervolging. Als blijkt dat vervolging niet mogelijk is, worden slachtoffers helder geïnformeerd over de redenen en over mogelijke alternatieve trajecten die hen kunnen ondersteunen. Niet alle slachtoffer kiezen ervoor om aangifte te doen. Om hen toch de nodige ondersteuning te bieden, ligt de focus op betekenisvolle interventies, ontwikkeld in nauwe samenwerking met zorgpartners. Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat elk slachtoffer, passende hulp en begeleiding ontvangt.

Sexting
Sexting is het sturen van seksueel getinte berichten of pikante foto's of video's. Het kan heel spannend en leuk zijn om dat soort foto's of berichtjes naar iemand te sturen die je leuk vindt, maar als het uitlekt heeft dat soms hele nare gevolgen. Als het gaat om foto's van minderjarigen, dan is de verspreider strafbaar, want juridisch gezien kunnen beelden van minderjarigen worden geclassificeerd als kinderpornografie (art. 240b Sr). Vervolging voor kinderporno heeft echter grote gevolgen voor jongeren en is in deze gevallen niet altijd gewenst. Ook niet in het belang van betrokkenen.
Op basis van de feiten en omstandigheden wordt bepaald of een strafrechtelijk onderzoek wordt ingesteld. Er wordt dan gekeken naar de omstandigheden en de ernst van wat er gebeurd is. Bijvoorbeeld het leeftijdsverschil, maar ook wat er te zien is op de beelden en of er sprake is van dwang of bedreiging. Vervolgens wordt per melding een afweging gemaakt over hoe de zaak wordt opgepakt en afgehandeld. Dat kan bijvoorbeeld zijn: een gesprek met de jongere en zijn of haar opvoeders, onder toezicht laten verwijderen van beeldmateriaal, een verwijzing naar Halt, een melding bij Veilig Thuis, adviseren van jongeren en ouders om herhaling te voorkomen, en/of voorlichting op school.

3.5.1 Online seksueel kindermisbruik

Het aantal meldingen van kinderpornografie bij de politie stijgt al jaren, vooral door betere detectie van strafbaar materiaal door in de Verenigde Staten gevestigde internetbedrijven. De politie krijgt vanuit bedrijven zoals Facebook, Google en Instagram via het National Centre for Missing & Exploited Children, meldingen wanneer op hun platform kinderpornografie wordt aangetroffen of verspreid. Die bedrijven zijn in de Verenigde Staten daartoe wettelijk verplicht. In 2024 is het aantal meldingen nagenoeg gelijk als vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt doordat de meldingen nu geclusterd aangeboden worden. Het materiaal achter deze meldingen neemt echter nog steeds substantieel toe. Daarnaast lijkt ook het door AI gegenereerd kinderpornografisch beeldmateriaal toe te nemen en de verwachting is

dat dit in de toekomst verder toeneemt. Dit betekent voor de opsporing een nieuwe uitdaging.

De politie kan via eigen onderzoek steeds beter kinderpornografisch materiaal vinden op het internet of in het in beslag genomen materiaal van verdachten.
De politie zet ook in op preventie. In 2024 heeft een actieweek plaatsgevonden, gericht op downloaders en bezitters van kinderpornografisch materiaal. Tijdens deze actie heeft de politie 150 personen gewaarschuwd om te stoppen met het downloaden van kinderpornografisch materiaal met de dreiging van strafrechtelijke vervolging. Ook zijn deze personen gewezen op de organisatie Stop it Now. Deze organisatie biedt ondersteuning aan iedereen die zich zorgen maakt over zijn/haar seksuele gevoelens en gedrag richting minderjarigen. Tijdens de actieweek hebben zeventien personen zich gemeld bij Stop it Now. Daarnaast vonden bij 28 personen doorzoekingen in hun woning plaats en werden eigendommen, zoals gegevensdragers, in beslag genomen ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek. Hiermee wil de politie voorkomen dat deze personen een stap verder gaan. De boodschap is duidelijk: stop met downloaden en zoek hulp, de volgende keer word je opgepakt.

Transnationaal Seksueel Kindermisbruik kent meerdere verschijningsvormen waarvan de reizende kindermisbruiker de meest bekende is. De politie neemt daartoe onder andere deel aan het internationale samenwerkingsverband Philippine Internet Crimes Against Children Center. Dit is een politiesamenwerking die zich specifiek richt op de aanpak van seksueel misbruik via livestreaming in de Filipijnen. Hierdoor zijn ook in 2024 veel (zeer) jonge kinderen in veiligheid gebracht en zijn Nederlandse verdachten sneller gelokaliseerd. Ook zijn rechtshulpverzoeken versneld en zijn inzichten opgedaan in de bestrijding van livestreaming.

De resultaten op de afspraken in de veiligheidsagenda staan beschreven in paragraaf 3.1.

3.6 Bestrijden van gedigitaliseerde en cybercriminaliteit

Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit kennen vele vormen. Cybercriminaliteit betreft misdrijven waarbij ICT het middel en doel is. Het gaat dan bijvoorbeeld om hacken en ransomware. Gedigitaliseerde criminaliteit betreft traditionele delicten waarbij ICT als middel wordt ingezet, maar niet het doel is. Om de werkwijzen van cybercriminelen aan te pakken en schade bij slachtoffers te voorkomen of te beperken, richt de politie zich op opsporing, preventie en verstoring. Vaak wordt daarbij samengewerkt met andere publieke en private partijen zoals het OM en banken. In project Melissa wordt samengewerkt in de strijd tegen ransomware, met onder andere securitybedrijven.

In 2024 zijn vanuit Melissa statistieken en whitepapers gepubliceerd en is bijgedragen aan opsporingsonderzoeken en het versterken van de digitale weerbaarheid van Nederland.
Op het gebied van preventie probeert de politie niet alleen om burgers en bedrijven weerbaarder te maken tegen een digitale aanval, maar ook om te voorkomen dat mensen dader worden.

3.6.1 Gedigitaliseerde criminaliteit

Met Operatie Centurion bestrijdt de politie in alle eenheden, in samenwerking met het OM, gedigitaliseerde criminaliteitsvormen die veel burgers raken, zoals aan- en verkoopfraude, hulpvraagfraude, bankhelpdeskfraude en bankphishing. Er worden dagelijks operationele successen en resultaten behaald die veel aandacht krijgen in de media.
Er vinden vaker betalingen plaats via buitenlandse bankrekeningen. In 2024 hebben de politie, het Landelijk Meldpunt Internetoplichting en het OM een convenant afgesloten met een bank die door Nederlandse fraudeurs werd misbruikt. Door het delen van politiegegevens kunnen rekeningen die gebruikt worden door fraudeurs nu sneller worden gesloten. Ook kunnen malafide .nl domeinnamen sneller offline worden gehaald. Met de Spaanse autoriteiten is overeengekomen dat via een versnelde procedure de rekeninghoudergegevens in bulk bevraagd kunnen worden waardoor Nederlandse rekeninghouders sneller kunnen worden geïdentificeerd. Deze procedure zal mogelijk als 'blauwdruk' gaan fungeren voor andere buitenlandse banken waar Nederlandse fraudeurs misbruik van maken.

Nieuwe verschijningsvormen van online criminaliteit volgen elkaar in snel tempo op. Om digitale criminaliteit te voorkomen en verstoren, werkt de politie mee aan een integrale aanpak online fraude. Met deze aanpak wordt in publiek private samenwerking ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen en worden interventies gepleegd. De politie werkt in dit verband samen met partijen als Slachtofferhulp Nederland, het ministerie van JenV, de bankensector, de telecomsector en de Fraudehelpdesk. Bijvoorbeeld aan voorlichting van aan kwetsbare doelgroepen als senioren op beurzen. Hierdoor is een afname gerealiseerd van slachtofferschap en schadebedragen per slachtoffer van bankhelpdeskfraude. In het samenwerkingsverband zijn ook modellen ontwikkeld voor de aanpak van verkoopfraude en aankoopfraude. De resultaten op de afspraken in de veiligheidsagenda staan beschreven in paragraaf 3.1.

Bankhelpdeskfraudeur die € 200.000 stal krijgt veertig maanden celstraf.

Slachtoffers kregen een sms uit naam van 'ICS', de creditcarduitgever. In dat bericht werd aangegeven dat er geprobeerd was een groot bedrag van de kaart af te schrijven. Als slachtoffers dat niet vertrouwden konden ze contact opnemen via een telefoonnummer.
De dader deed zich voor als werknemer van de fraudeafdelingen van verschillende banken. Tijdens de gesprekken hield hij de slachtoffers aan de praat en liet hij hen software installeren waarmee hij op afstand toegang kreeg tot hun systeem. Hij vroeg de slachtoffers om geld naar een andere bankrekening over te boeken en cryptovaluta naar een andere wallet, waardoor hij toegang kreeg tot de bankrekeningen van de slachtoffers.
Slachtoffers die twijfelden aan de betrouwbaarheid konden rekenen op begrip en een duidelijke uitleg waarom dit wél betrouwbaar was. Op die manier liepen veel slachtoffers in de val.
Via tapgesprekken hebben rechercheurs mee kunnen luisteren. Bij een huiszoeking door de politie bleek dat de man lijsten bijhield met gegevens van rekeninghouders.
Met de aanhouding en veroordeling van de man is een belangrijke schakel uit de keten gehaald. Na de aanhouding van verdachte is het aantal meldingen over fraude met deze werkwijze zo goed als nul.

3.6.2 Cybercriminaliteit

Misdrijven die gepleegd worden met behulp van ICT-middelen en gericht zijn tegen ICT-middelen zoals een computer, smartphone, tablet, of bedrijfssystemen, noemen we cybercriminaliteit. Deze vorm van criminaliteit wordt steeds complexer, waardoor onderzoek naar cyberaanvallen vaker vraagt om hoogwaardige expertise. Cybercriminaliteit heeft vaak een internationaal aspect en de laatste jaren worden onderzoeksteams meer geconfronteerd met incidenten, waarbij sprake is van betrokkenheid van statelijke actoren.
De politie heeft in 2024, in een samenwerking met onder meer de FIOD en veiligheidsdiensten uit de Verenigde Staten, twee criminele crypto exchange diensten aangepakt. Daarbij is veel vermogen aan cryptocurrency afgepakt. Met dit onderzoek heeft de politie ook een sterker financieel begrip gekregen van het cybercriminele ecosysteem. Dit draagt bij aan het ontwikkelen van een gerichte financiële aanpak en bijbehorende interventies.
In de strijd tegen datadiefstal heeft de politie in 2024 een onderzoek naar infostealers uitgevoerd. Een infostealer is een type malware dat gericht is op het buitmaken van inloggegevens en andere waardevolle gegevens. In een internationaal gecoördineerd onderzoek zijn de infostealers RedLine en META ontmanteld. De Nederlandse politie haalde daarbij twee servers uit de lucht die zich in Nederland bevonden. Ook leverde de Nederlandse politie een belangrijke bijdrage aan het ontmantelen van de technische infrastructuur van deze software door twee servers die in Nederland stonden uit de lucht te halen. Hierbij is ook een grote hoeveelheid data in beslag genomen.

Wanneer persoonsgegevens in verkeerde handen vallen, zoals in het geval van datadiefstal of van een datalek, en de persoonsgegevens vervolgens worden verkocht, heet dat illegale datahandel. De koper kan deze gegevens gebruiken voor nieuwe criminele activiteiten. In een onderzoek naar illegale datahandel ontdekte de politie meerdere Telegram-groepen waarin data werden verhandeld. De politie heeft informatie verzameld over en uit deze groepen om zicht te krijgen op de grootste datahandelaren. Daardoor konden vier verdachten worden aangehouden. Ook zijn gegevensdragers, zoals telefoons en drie vuurwapens in beslag genomen. Er wordt onderzocht waar en wanneer de gegevens zijn gestolen. In het kader van daderpreventie zijn zowel in openbare als in gesloten Telegram-groepen berichten achter gelaten waarin de politie zich kenbaar maakt en leden waarschuwt voor de gevolgen van datahandel.

High tech crime

Operation Endgame was de grootste internationale operatie tegen ransomware tot nu toe en leidde tot het offline halen van 33 servers in verschillende datacenters in Nederland en wereldwijd tot het offline halen van meer dan 100 computerservers. Bij deze succesvolle operatie is een combinatie van opsporing, vervolging en verstoren van criminele activiteiten ingezet. Daarbij zijn ook nieuwe interventies ontwikkeld. Voor het eerst zijn, in samenwerking met de ministeries van JenV en Buitenlandse zaken, verdachten aangedragen voor plaatsing op de Europese sanctielijst. Om (potentiële) slachtoffers te kunnen informeren dat hun inloggegevens mogelijk gestolen zijn, heeft de politie de data die afkomstig was van de criminele botnets, gedeeld met instanties zoals het Nationaal Cyber Security Centrum, No More Leaks, HaveIBeenPwned en Spamhaus. Ook is het mogelijk gemaakt om via Checkjehack te bekijken of eigen inloggegevens voorkomen in de datasets.

Een ransomware onderzoek naar een hacker die ongeoorloofd de systemen van een Nederlands bedrijf binnendrong en infecteerde, heeft geleid tot een succesvolle aanhouding van een verdachte in Oekraïne door de Oekraïense politie. Dit onderzoek had een directe link heeft met Operation Endgame.

Een ander voorbeeld van krachtige internationale samenwerking is het onderzoek tussen Europol, de Nederlandse politie en tien andere internationale politiediensten, waarbij met een grote verstoringsactie 34 servers uit de lucht werden gehaald van de ransomware groepering LockBit. Wereldwijd werden er twee aanhoudingen verricht. In Nederland vonden geen aanhoudingen plaats maar werden wel dertien belangrijke servers offline gehaald. Hiermee zijn de criminele activiteiten van de groep ernstig verstoord en aangetast.

3.7 Intelligence

Informatie is het belangrijkste wapen van de politie. Met de juiste informatie op de juiste plaats kunnen criminele activiteiten en problemen op openbare ordegebied worden gesignaleerd, gevolgd, gestopt en soms zelfs worden voorkomen. Het verzamelen, verwerken en veredelen van informatie wordt Intelligence genoemd. Intelligence ondersteunt wijkagenten, rechercheurs en beleidsmakers in het maken van de juiste keuzes. Met realtime intelligence kan de politie daders op heterdaad betrappen, slachtoffers voorkomen en de eigen veiligheid vergroten.
De intelligencepositie van de politie wordt versterkt via een geïntegreerde aanpak, waarin thematisch werken, werken volgens de uniforme methodiek van Helios voor het verzamelen, verwerken en analyseren van data, en nationale Informatiecoördinatie samenkomen. Samen met de Nationale Intelligencevoorziening (in oprichting) ontwikkelt de politie periodieke intelligencebeelden op veiligheidsthema's zoals mensenhandel, excessief geweld, cybercrime, contra-terrorisme, extremisme en radicalisering. Gelegitimeerd en ethisch verantwoord werken zijn speerpunten binnen intelligence. Er is voortgebouwd op het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar het gebruik van algoritmes en AI. De eerste AI-systemen en -modellen zijn geregistreerd in het Nationale algoritmeregister en de politie bereidt zich voor op de inwerkingtreding van de Europese AI-wetgeving (AI-act).
Vanuit het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie is een wetgevend traject gestart met uitbreiding van

bevoegdheden om online gegevens te verzamelen voor openbare orde. Daarbij wordt tevens de invulling van het gezag van de burgemeesters versterkt met behulp van regionale adviescommissies.

3.8 Implementatie nieuw Wetboek van Strafvordering en samenwerking in de strafrechtketen

De implementatie van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (NWvSv) is een meerjarige en omvangrijke veranderopgave voor de politie. Het bijna honderd jaar oude wetboek wordt vernieuwd om toegankelijker, toekomstbestendiger en overzichtelijker te worden voor zowel de rechtspraktijk als de burger. Begin 2025 behandelt de Tweede kamer de eerste acht boeken van het nieuwe wetboek, terwijl tegelijk wordt gewerkt aan de Aanvullingswetten, de Invoeringswet en de lagere regelgeving (Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)). De politie levert hieraan belangrijke bijdragen. Het doel is om het nieuwe wetboek op 1 april 2029 in werking te laten treden. De politie heeft in 2024 in een position paper en in reacties op wetsvoorstellen haar visie daarop gegeven en er heerst tevredenheid over de voorliggende wetsteksten. In 2024 heeft de politie een uitgebreide analyse van de wetsartikelen uitgevoerd en de impact ervan op het politiewerk in kaart gebracht. Deze zijn meegenomen in de voorbereidingen voor de implementatie waarvoor de politie al een paar jaar werkt aan het aanpassen van werkprocessen, systemen en het opleiden van ongeveer zestigduizend politiemedewerkers.

Voor de pilot Hulp Officier van Justitie (HOvJ) zijn in de eenheden Oost-Nederland, Rotterdam en Zeeland-West-Brabant in totaal 46 HOvJ 's opgeleid om extra bevoegdheden te kunnen toepassen. Met deze pilot is onderzocht of bevoegdheden met behoud van kwaliteit en waarborgen door HOvJ 's uitgeoefend kunnen worden. De pilot is in 2024 positief geëvalueerd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC).
Ook de pilot digitale Gegevens werd door het WODC positief beoordeeld. De derde pilot over het gebruik van Multimedia vereist aanvullend onderzoek.

De implementatie van het NWvSv gaat hand in hand met versterkte samenwerking in de strafrechtketen, waarin de politie een centrale rol speelt. Als lid van het Bestuurlijk Ketenberaad werkt de politie mee aan de speerpunten doorlooptijden van zedenzaken, jeugdzaken en de aanpak van veel voorkomende criminaliteit. Hierbij gaat de aandacht niet alleen uit naar de inhoudelijk juiste beslissingen, maar ook naar de termijnen waarbinnen deze worden genomen. Doorlooptijden weerspiegelen zowel de tijd die de strafrechtketen als geheel nodig heeft om een strafzaak af te ronden, als de snelheid van een individuele ketenpartner per processtap. Samen met het OM en andere ketenpartners zorgt de politie ervoor dat de zaken met het grootste maatschappelijk effect en relevantie voor slachtoffers en verdachten, voorrang krijgen in de strafrechtketen of de zorgketen.

De politie draag actief bij aan het Duurzaam Digitaal Stelsel (DDS), dat sinds 2022 wordt ontwikkeld om de digitalisering in de strafrechtketen te versterken. Het DDS biedt kaders voor samenwerking en besluitvorming. Hoewel nog niet alle aspecten volledig zijn uitgewerkt, vormt het stelsel een belangrijke stap vooruit. De politie en andere ketenpartners werken aan het aanpassen van informatievoorzieningen zodat deze gaan voldoen aan de eisen van het NWvSv. Een nummersystematiek moet het mogelijk gaan maken om strafrechtelijke feiten beter door de hele keten te kunnen volgen. Daarnaast zet de politie zich in voor lopende projecten, zoals de ontwikkeling van een generieke voorziening voor multimedia en een effectieve informatievoorziening (IV) keten voor forensisch onderzoek.

4 Bijzondere politietaken en -onderdelen

4.1 Landelijke Eenheden

Op 1 januari 2024 is de LE gesplitst in twee nieuwe eenheden: de LX en de LO. Er is in 2024 intensief gewerkt aan de verdere ontwikkeling van beide eenheden, in samenwerking met en met betrokkenheid van medewerkers, inhoudelijke experts, de ondernemingsraden LO en LX, de gezagen, de bonden en de monitoringscommissie Schneiders.
Zo heeft de politie gewerkt aan een passende bedrijfsvoering, stabiele financiering, adequate governance en versterking van datagedreven werken. Daarnaast zijn ontwerpvraagstukken rondom thema's als cyber, innovatie en Research & Development aangepakt. Ook is aandacht besteed aan het verbeteren van de werkcultuur en leiderschap. Alle leidinggevenden zijn beoordeeld op hun bijdrage aan deze cultuurverandering, en binnen de teams zijn, ondersteund door teamcoaches, gesprekken gevoerd over gedrag en waarden.

Tabel 4 Operationele resultaten LX 2024

Een greep uit de operationele resultaten LX 2024
Inzet heli's 4864 vlieguren 267 aanhoudingen dankzij inzet van helikopter 86 rescues (personen gered/ teruggevonden)
Inzet drones 4757 gevlogen opdrachten (14.500 vluchten)
112 Centrale 3.388.670 beantwoorde oproepen 94% werd beantwoord binnen 10 seconden
Speurhonden 3332 inzetten
Interventies op de infrastructuur door FIT 890 aanhoudingen 1432 kg harddrugs in beslag genomen 19 vuurwapens in beslag genomen
Handhaving op de infrastructuur 503.084 radar bekeuringen 34.559 bekeuringen uit staandehouding
Bereden politie 2024 reguliere inzetten en 178 ME-inzetten
Bewaken, beveiligen, beschermen Ca 60 personen met structurele bewaking en beveiliging
Vredesmissies Gemiddeld 33 medewerkers actief in 11 internationale missies
Internationaal 33 liaisons actief in 29 landen

4.1.1 Eenheid Landelijke Expertise en Operaties

De LX stelt specialistische kennis, expertise en materialen beschikbaar aan de andere politie-eenheden en doet de landelijke coördinatie. De inzet van vele afdelingen van LX na de explosie op de Tarwekamp in Den Haag is daar dit jaar misschien wel het meest sprekende voorbeeld van. Ook speelt de LX een belangrijke rol in bewaking en beveiliging van bedreigde personen en objecten. In 2024 heeft de LX voorbereidingen getroffen voor de NAVO-top in juni 2025, op het gebied van persoonsbeveiliging, intelligence, bereden politie en motorbegeleiding. Ook is gewerkt aan de opbouw van één Nationale Intelligence Voorziening.
Inzet door het flexibel interventieteam leverde onder meer vele honderden aanhoudingen en grote hoeveelheden harddrugs en vuurwapens op. Op de Noordzee werd ingezet op ruim tweehonderdvijftig incidenten, variërend van verontreinigingen en verkeersgedragingen op zee tot schendingen van de veiligheidszones.
De helikopters zorgden voor honderden aanhoudingen met steun vanuit de lucht en daarnaast steeg ook dit jaar weer het aantal inzetten met onbemande luchtvaartuigen. De meer statische inzet van de onbemande luchtvaartuigen is in combinatie met de dynamische inzet van de helikopters is een sterke ondersteunende factor voor het politiewerk in het hele land.
Het Landelijk Expertisecentrum Persoonsvermissingen zet zich in voor het tot stand brengen van samenwerkingsverbanden met burgers. In samenwerking met de Eenheid Amsterdam hebben technische specialisten van RIX een hologram ontwikkeld voor een communicatiecampagne als laatste poging om een cold case-zaak op te lossen.

4.1.2 Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies

De LO werkt op nationaal en internationaal niveau aan de bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit, terrorisme, buitenlandse inmenging en cybercriminaliteit. Daarnaast ondersteunt de eenheid de politie in heel Nederland met speciale interventies. De eenheid werkt nauw samen met regionale eenheden en (internationale) partners. Na onderzoek van de LO, in nauwe samenwerking met de autoriteiten in Colombia en Spanje, werd in 2024 in een woning in Rotterdam een arsenaal aan (automatische) vuurwapens en een raketwerper gevonden. De raketwerper bleek klaar te zijn voor gebruik. Er zijn zes verdachten aangehouden. Het onderzoek komt voort uit onderschepte en ontsleutelde berichten uit het cryptoplatform Sky.

4.2 Bewaken, beveiligen en beschermen

De verharding van de georganiseerde criminaliteit, polarisatie en andere maatschappelijke ontwikkelingen hebben de afgelopen jaren geleid tot een forse toename van het aantal personen dat beveiligd moet worden. Waar bewaken en beveiligen eerder voornamelijk een taak was voor gespecialiseerde teams, is Bewaken, beveiligen en beschermen nu een nieuw hoofdproces van de politie. De politie draagt ook zorg voor de beveiliging van leden van het Koninklijk Huis, politici, diplomaten en andere aangewezen personen zodat zij hun functie zo ongestoord mogelijk kunnen uitoefenen en hun leven zo ongestoord mogelijk kunnen leiden. Bij de beveiliging van personen staat het voorkomen van ernstige schending van de fysieke integriteit centraal.
In 2024 is onder andere inzet gepleegd tijdens Koningsdag, op 4 en 5 mei, bij internationale bezoeken, de verkiezingen, de kabinetswissel, het EK voetbal, de Olympische spelen en Prinsjesdag. Ook zijn voorbereidingen gestart voor de NAVO-top in juni 2025. In 2024 heeft de politie, in samenwerking met de stelselpartners, gewerkt aan de transitie naar een nieuw stelsel beveiligen van personen. Per 7 september 2024 is binnen de Eenheid LX het nieuwe onderdeel Persoonsbegeleiding ingericht, bestaande uit circa 250 mensen. Medewerkers van dit onderdeel zorgen in de openbare ruimte voor begeleiding van personen die in de functie die zij bekleden te maken hebben met (zeer) ernstige, maar nog niet concrete bedreigingen.

4.3 Landelijke Meldkamer Samenwerking

Bij de meldkamers werken de politie, Koninklijke Marechaussee, regionale ambulancezorg en brandweer, samen bij het verzorgen van onder andere noodhulp. De Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) werkt aan een netwerk van tien meldkamers die verbonden zijn aan één ICT-infrastructuur. Deze structuur stelt in staat om efficiënter samen te werken en waar nodig, tijdelijk elkaars taken over te nemen. De LMS levert en beheert de benodigde voorzieningen.
Negen van de tien meldkamers zijn aangesloten op het landelijke platform. In 2024 werden de meldkamers Den Haag en Amsterdam succesvol toegevoegd. De samenvoeging van Lelystad en Utrecht tot meldkamer Midden-Nederland in Hilversum (juni 2025), is in volle gang. Naast drie structurele opleidingslocaties in de meldkamer Rotterdam, de meldkamer Noord-Nederland en het LMS-pand in Zeist (deze laatste volgt in 2025), wordt een vierde permanente opleidingslocatie in de meldkamer Oost-Brabant gerealiseerd.

Figuur 4 Overzicht van de status van het netwerk van tien meldkamers.

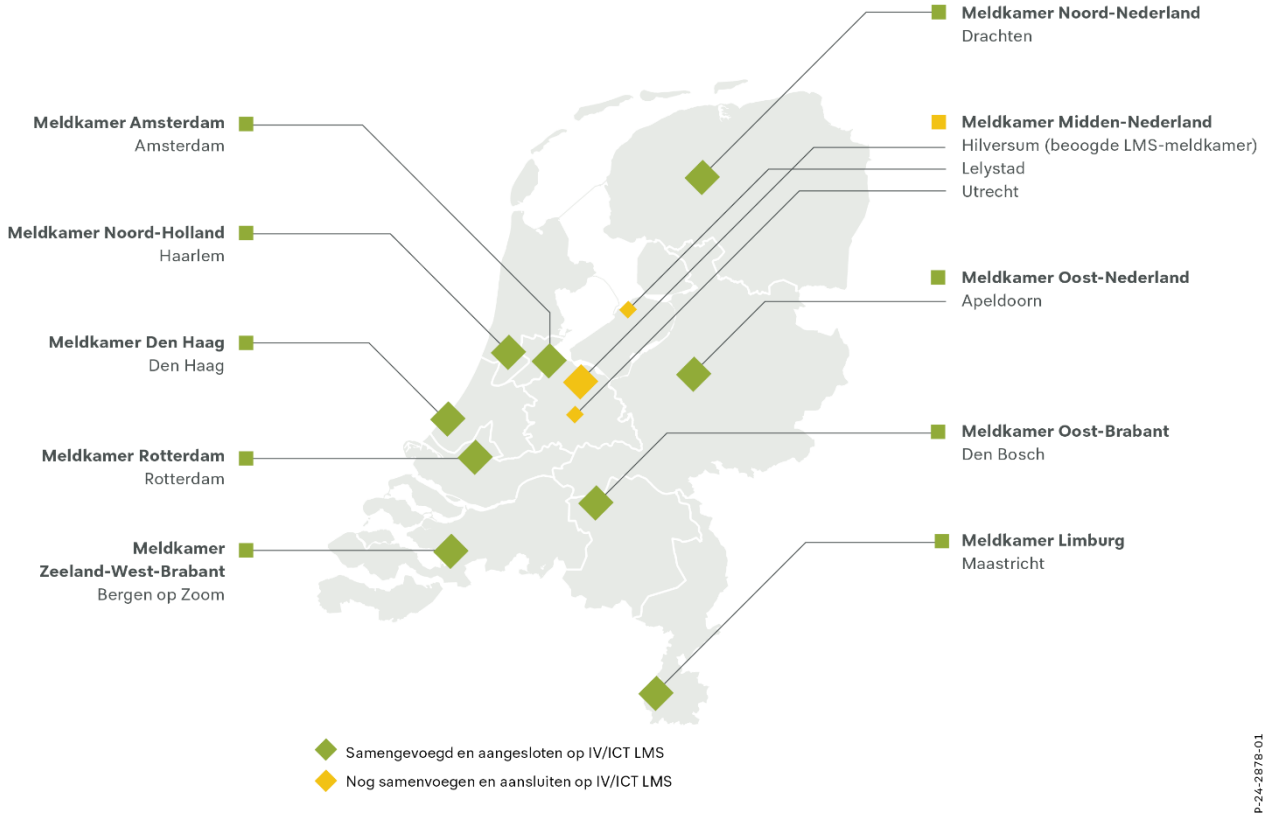

4.3.1 Operationele resultaten in 2024

De dienstverlening van de LMS laat in 2024 een stabiel beeld zien met hoge beschikbaarheidscijfers, gebaseerd op vastgestelde beleidsnormen. Er bestaat een discrepantie tussen de 'systeemwerkelijkheid' en de ervaren overlast op meldkamers door haperingen en herstarts van systemen.
De LMS is bezig met het verbeteren van het proces Incident- en changemanagement.

Figuur 5: Overzicht beschikbaarheidspercentage per systeem (totaal).

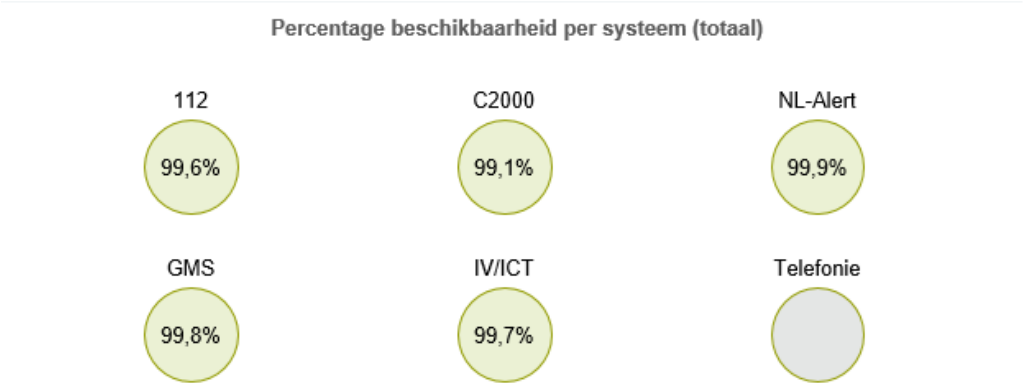

Het beschikbaarheidspercentage 112 is gebaseerd op de doorlooptijd van Prio1-incidenten. De dienst 112 is in 2024 nooit volledig onbeschikbaar geweest, enkel een deel van de 112 werkplekken op een beperkt aantal momenten. Technisch en contractueel heeft 112 een beschikbaarheid van 99,6 procent behaald. De beschikbaarheidscijfers over Meldkamertelefonie zijn dit jaar toegevoegd aan de monitor, maar hier zijn nog geen cijfers over het hele jaar beschikbaar.

112
In 2024 is de verantwoordelijkheidsverdeling (besturing en financiering) van de 112-aanname geregeld, evenals het voornemen voor een tweede permanent bemenste 112-aannamelocatie. Er worden afspraken gemaakt over inhoud en begroting met politie-eenheid LX. De TU Delft heeft in opdracht onderzoek gedaan naar wachttijden 112. Conclusies en aanbevelingen zijn gedeeld met de meldkamers en de disciplines. In het kader van innovatie wordt onderzocht of het oneigenlijk gebruik 112 teruggedrongen kan worden door AI realtime speech-to-text. Het project vervanging 112 platform en meldkamertelefonie heeft in 2024 vertraging opgelopen als gevolg van een rechtszaak, maar kon na de uitspraak in oktober weer doorgaan.

GMS en opvolger
Voor de vervanging van het Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem door een Adaptief Basis Systeem zijn de eerste stappen gezet. Alle disciplines hebben aangegeven welke functionaliteiten zij belangrijk vinden, zodat deze kunnen worden meegenomen bij de verdere ontwikkeling

C2000 en opvolger
Negen meldkamers zijn in 2024 overgegaan naar eOCS radiobediening. De migratie, die in 2023 gestart is, is hiermee afgerond. In 2024 is hard gewerkt aan het oplossen van dekkingsissues. Concreet zijn in 2024 twaalf C2000-opstelpunten gerealiseerd, waarvan zes opstelpunten met eigen antennemasten en 6 AOCS-configuraties (site sharing bij een commerciële mast-eigenaar). Push-to-talk is verder doorontwikkeld; er ligt een technisch ontwerp voor de koppeling met C2000. Het ministerie van JenV werkt aan een kaderstellende notitie.
Tijdens de jaarwisseling 2024/2025 ontstond verstoring van de radiobediening eOCS (spraakcontact). Dit leidde tot ernstige hinder voor centralisten en hulpverleners op straat, maar er was geen sprake van directe ingrijpende knelpunten in de operatie op straat. Onderzoek door leveranciers, de LMS en het ministerie van JenV is opgestart. Een meer-sporenbeleid wordt uitgezet. Het vertrouwen in eOCS moet worden hersteld. Tijdens de storing is de communicatie conform het handelingskader operationeel gebleven.
Onder het ministerie van JenV is het Programma Vernieuwing Missiekritische Communicatie (VMX) gestart, voorheen: NOOVA. De LMS levert technische kennis aan dit programma. Binnen VMX is gestart

met de uitwerking van de visie op de voorziening, stelsel en verwerving. Het ministerie van JenV buigt zich over de continuering van de dienstverlening C2000 tot aan de komst van VMX. De sourcingstrategie is vastgesteld, de markt is geraadpleegd en scenario's zijn uitgewerkt. Daarnaast heeft het ministerie van JenV onderzoek gedaan naar eigenaarschap van meldkamersystemen. Dit rapport is inmiddels opgeleverd.

Privacy, Security en Duurzame inzetbaarheid
Er is een nieuw beleid opgesteld voor integraal risicomanagement en er is gestart met een strategisch risicodashboard. Ook is een Beveiligingsplan voor het C2000-netwerk ingevoerd, dat voldoet aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Daarnaast zijn er beleidskaders opgesteld voor toegangsbeveiliging en autorisaties. Ook zijn er richtlijnen en handboeken ontwikkeld voor Information Rights Management, informatiebeveiliging en privacy.

Meer inhoud en toelichting is terug te vinden in de Jaarverantwoording LMS 2024.

4.4 Politieacademie en politieonderwijs

De Politieacademie (PA) speelt een belangrijke rol in de opleiding en ontwikkeling van Politiemedewerkers. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de eenheden, het Politiedienstencentrum en andere onderwijs- en onderzoeksinstellingen. Leren in de praktijk staat centraal, waar dat mogelijk en effectief is. De opleidingen zijn onderverdeeld in:

- Basispolitieonderwijs (BPO): voor nieuwe politiemedewerkers, zij-instromers en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's).
- Hoger politieonderwijs (HPO): Bachelor- en Master Politieopleidingen
- Vakspecialistisch politieonderwijs (VPO): Specialistische opleidingen voor zittende politiemedewerkers. Ongeveer 40% hiervan leidt tot een certificaat dat nodig is voor specifieke politietaken.

Daarnaast voert de PA praktijkgericht onderzoek uit ten behoeve van het vakmanschap en het lerend vermogen van de politie en levert het kennisdiensten aan de politie, zoals Profchecks en kennistoetsen. Praktijkgericht onderzoek levert daarnaast een bijdrage aan het leggen van de kennisbasis, waarop het Politieonderwijs berust.

Uitvoering BPO-, HPO- en VPO-opleidingen in 2024
Jaarlijks worden afspraken gemaakt over het aantal opleidingsplaatsen binnen de BPO- HPO- en VPO-programma's, afgestemd op de beschikbare capaciteit. Door de veranderde arbeidsmarkt en de hoge werkdruk binnen de eenheden zijn in 2024 niet alle opleidingsplaatsen volledig benut.

Ontwikkeling nieuwe politieopleidingen
De PA past opleidingen voortdurend aan op basis van nieuwe wetgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende behoeften binnen de politie. Dit gebeurt onder meer door digitalisering en flexibele leermethoden. In 2024 zijn de nieuwe bacheloropleidingen Rechercheur, Politieagent en Wijkagent gestart. Alle opleidingen worden beoordeeld en geaccrediteerd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. De PA zorgt, samen met de eenheden, voor een goede aansluiting tussen studie en praktijk.
De PA blijft specialistische opleidingen doorontwikkelen, door onder andere te digitaliseren en het onderwijs zoveel mogelijk tijd- en plaats onafhankelijk aan te bieden.

In 2024 zijn onder andere de volgende vernieuwingen doorgevoerd:

- Nieuwe leermiddelen ter ondersteuning van de inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek Seksuele Misdrijven, zoals e-learning en podcasts.
- Een blended opleiding voor Basis Digitaal Vaardig Opsporen.
- Een vernieuwde opleiding Opsporing, op maat aangeboden door eenheden, met ondersteuning

en examinering door de PA.
- Een nieuwe opleiding Verhoor Complex.
- Een hernieuwde SGBO-opleiding, met een combinatie van e-modules en praktijkdagen.
- Extra opleidingen voor Mobiele Eenheid (ME)-rollen ter voorbereiding op de NAVO-top 2025.
- De nieuwe opleiding Persoonsbegeleider, in samenwerking met de politie.
- Een leiderschapsopleiding voor de nieuwe landelijke Eenheden LO en LX.

Naast opleidingen draagt de PA met kennisproducten en onderzoek bij aan belangrijke veranderingen binnen de politie, waaronder:
- De invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.
- Het hoofdproces Bewaken, beveiligen & beschermen.
- De transitie van de LE naar de nieuwe eenheden: LO en LX.
- De digitale transformatie.
- De ontwikkeling van PvI.

4.5 Korpscheftaken

Onder de noemer korpscheftaken worden werkzaamheden uitgevoerd rondom een aantal specifieke wetten:
- Wet wapens en munitie.
- Omgevingswet.
- Wet explosieven voor civiel gebruik.
- Wet particuliere beveiligingsorganisaties en rechercherbureaus.
- Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar.

Er worden adviezen uitgebracht, vergunningen verleend en er wordt daar toezicht op gehouden. Voor wat betreft het toezicht op de korpschefwetten wordt samengewerkt met de basisteams waarbij een taakverdeling van het toezicht is geregeld.

In 2024 is medewerking verleend aan moderniseringstrajecten voor de Wet wapens en munitie, de wet particuliere beveiligingsorganisaties en rechercherbureaus, de Wet explosieven voor civiel gebruik, de gewijzigde regelgeving rondom de inzet van Event Security Officers in het betaald voetbal en het inrichten van het toezicht op de Geld-/Waarde-transport vergunninghouders die meedoen aan het Experiment Gesloten Coffeeshopketen. Ook is een bijdrage geleverd aan het project van het ministerie van Binnenlandse Zaken om de verwerking van persoonsgegevens bij besluiten transparanter te maken. Meer informatie hierover is beschikbaar via de website gegevens bij besluiten. Daarnaast is in 2024 gestart met de uitvoeringstoets op de persoonsgebonden pas.
Vanwege de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024, zijn circa dertigduizend nieuwe Omgevingsvergunningen jachtgeweeractiviteit verleend, ter vervanging van de jachtakten.
In samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie is een digitaal schietregister opgezet. Vergunninghouders kunnen voortaan digitaal hun verplichte schietbeurten indienen. Het papieren schietregister wordt hiermee (grotendeels) vervangen. In bijlage 11.8 staan de producten per wet weergegeven.

Samenwerking met buitengewone opsporingsambtenaren
Een bijzondere vorm van toezicht is het toezicht op het functioneren van de boa's in het kader van hun publieke taak in het publieke domein. Dit direct toezicht ziet toe op ongeveer zeventienduizend boa's die in zes verschillende domeinen bij ruim zeshonderd verschillende werkgevers werkzaam zijn. Het betreft onder andere toetsing van de betrouwbaarheid, de juiste toepassing van opsporingsbevoegdheden en politiebevoegdheden, en het behandelen van klachten/geweldsmeldingen. Er wordt hierbij nauw samengewerkt met de hoofdofficieren van justitie

van de arrondissementsparketten, het Functioneel Parket, het Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie en het Landelijk Parket, die als toezichthouder op de boa's zijn aangewezen. Op dit moment zijn aan ongeveer achtduizend externe (niet in dienst van de politie) boa's politiebevoegdheden en/of geweldsmiddelen toegekend. Een klein deel van deze boa's beschikt over zwaardere geweldsmiddelen zoals een wapenstok, pepperspray of een vuurwapen.
Gelet op het toenemende aantal spelers op het gebied van toezicht en handhaving zijn een goede regie en heldere prioriteiten en afspraken met boa-organisaties essentieel. Het gaat dan bijvoorbeeld om het delen van informatie en operationele samenwerking met de politie. In toenemende mate worden samenwerkingsafspraken vastgelegd in handhavingsarrangementen. Om het delen van informatie te bevorderen onderzoekt de politie mogelijkheden om informatiesystemen aan elkaar te koppelen. Daarnaast verkent de politie samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de mogelijkheid tot het oprichten van een eigen meldkamertafel voor boa's.

4.6 Migratietaken

In opdracht van de Europese Unie moeten alle lidstaten, waaronder Nederland, Europese verordeningen invoeren voor verbetering van de bewaking, het vreemdelingentoezicht en de bestrijding van criminaliteit aan de buitengrenzen van het Schengengebied. Deze EU-verordeningen moeten gaan zorgen voor meer uitwisseling van informatie binnen de politieorganisatie, tussen de ketenpartners in Nederland en in Europa. Daarom wordt toegewerkt naar het uitbreiden en beter op elkaar afstemmen van informatievoorziening, werkprocessen, wetgeving en beleid. Bij het invoeren van de verordeningen werkt de politie samen met onder andere de KMar, de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), het OM en de Dienst Terugkeer en Vertrek.

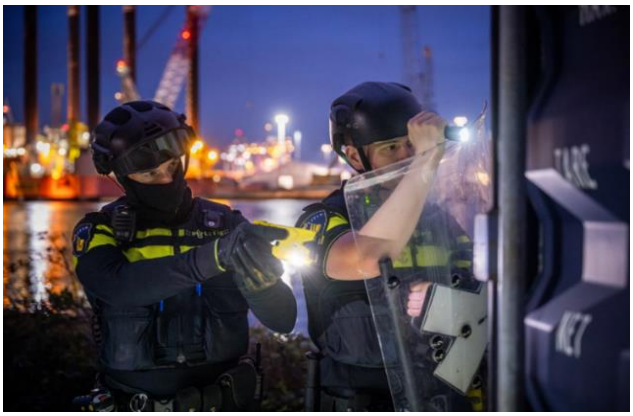

Vrijwel ieder politieonderzoek start met: Wie is de persoon? Van wie is het spoor? Wat weet ik over de persoon? En hoe nu verder? Het helpt als de politie snel over juiste en betrouwbare informatie kan beschikken, om vervolgens te bepalen hoe we moeten handelen. Het Europese programma Grenzen en Veiligheid biedt met de komst van nieuwe en verbeterde Europese (registratie)systemen meer informatie voor het vaststellen van de identiteit van personen van buiten het Schengengebied. Daardoor kan de politie zorgvuldiger handelen. Bijvoorbeeld in de zeehavens van Moerdijk en North Sea Port (een fusie tussen de zeehavens Gent, Terneuzen en Vlissingen), die belangrijke knooppunten vormen voor internationale handel en scheepvaart. De Zeehavenpolitie Zeeland-West-Brabant houdt zich daar samen met KMar en Douane bezig met de bestrijding van ondermijnende criminaliteit in deze zeehavens en komt veel in aanraking met drugssmokkel.

In 2024 heeft de politie gewerkt aan de voorbereidingen voor de invoering van het Entry Exit System. De oorspronkelijke startdatum van 6 oktober werd verschoven naar 10 november, maar later bleek dat

niet alle lidstaten klaar waren voor implementatie. Eind oktober 2024 werd onderzocht of een gefaseerde implementatie mogelijk is, maar een nieuwe planning vanuit Europa blijft vooralsnog uit. Wat dit betekent voor de timing van andere Europese verordeningen op het gebied van Grenzen en Veiligheid is nog onduidelijk. Ondertussen blijft de politie werken aan de voorbereidingen voor deze verordeningen.

Politiële migratietaken
De voormalig staatsecretaris van JenV heeft met de politie de Resultaatafspraken Migratie 2024 gemaakt. Aan het verblijf van elke vreemdeling, van toerist tot asielzoeker, zijn voorwaarden verbonden. De politie heeft de taak om de vreemdelingenwet- en regelgeving te handhaven. Bij de uitvoering van de politiële migratietaak, worden (bestuurlijke) maatregelen opgelegd om tot naleving van de vreemdelingenwet- en regelgeving te komen. De focus hierbij ligt op de aanpak van vreemdelingen die overlast veroorzaken en/of crimineel gedrag vertonen.

Migranten die in aanraking zijn gekomen met het strafrecht worden indien mogelijk na strafrechtelijke heenzending, dan wel mogelijk na vrijlating of aan het einde van de strafrechtelijke detentie overgenomen van het strafrecht naar het bestuursrecht[3]. Gezamenlijk betreffen dit 3.089 overnames. Hierop volgen veelal vreemdelingrechtelijke maatregelen en/of een overdrachtsdossier richting de Dienst Terugkeer en Vertrek (1.143 in 2024) en de Immigratie en Naturalisatiedienst voor een (her)beoordeling van het verblijfsrecht dan wel het opleggen van verblijfsrechtelijke maatregelen. In 2024 is (aan vreemdelingen buiten asiel) 879 de meldplicht opgelegd vergezeld met afspraken om te komen tot rechtmatig verblijf of daadwerkelijk vertrek, denk hierbij aan het verkrijgen van de noodzakelijke identificerende documenten of het regelen een vliegticket. Er zijn in 2024 1.144 terugkeerbesluiten naar het land van herkomst of land buiten Europa opgelegd al dan niet met een inreisverbod voor Europa. In de meeste gevallen was dit omdat de persoon zich niet had gehouden aan de Vreemdelingenwet (961). In 98 gevallen werd dit opgelegd omdat de persoon niet beschikte over middelen voor bestaan. In een klein aantal gevallen was dit omdat er een gevaar voor de openbare orde was (18). Er zijn 265 voorstellen gedaan aan de IND om migranten tot ongewenst vreemdeling te verklaren (333 in 2023). Ondanks dat EU-burgers zich binnen Europa vrij mogen bewegen, wonen en werken, zijn aan hun verblijf in Nederland ook voorwaarden verbonden. Er zijn 689 voorstellen opgemaakt tot beëindiging EU-verblijfsrecht in Nederland (601 in 2023). De politie heeft in meerdere steden aan casuïstiektafels deelgenomen ten aanzien van (overlast)problematiek EU-migranten. Dit integraal overleg leidt tot meer duurzame terugkeer naar het land van herkomst of naar nieuw werk waardoor weer aan verblijfsvoorwaarden wordt voldaan. In 2024 is er een lichte stijging van opgelegde vreemdelingenbewaring ten opzichte van 2023, namelijk 2.081 ten opzichte van 2.054, ondanks dat de politie verschillende perioden geen of in beperkte mate inbewaringstellingen heeft kunnen opleggen vanwege plaatsingsproblematiek in de daarvoor geschikte detentiecentra.

De politie heeft in 2024 samen met het landelijk programma Herontwerp Identificatie en Registratie van het Ministerie gewerkt aan een overdracht van de Identificatie- en Registratietaak naar een andere organisatie per 1 januari 2025. In 2024 heeft de politie voor het laatste jaar de identificatie en registratie gedaan ten behoeve van eerste asielaanvragen. In 2024 is door het ministerie een derde I&R-straat ingericht, waarin andere partijen dan de politie de identificatie en registratie uitvoerden. Wel verrichtte de politie daar ondersteunende handelingen. De politie heeft 21.679 dossiers van eerste asielaanvragen verwerkt en daarnaast bij 5.698 dossiers ondersteund. Dit zijn er fors minder dan in 2023 toen er 35.077 Identificatie- en Registratieprocessen ten behoeve van asielaanvragen werden gedaan.

[3] ingevolge de Ketenprocesbeschrijving Vreemdelingen in de Strafrechtketen

4.7 Arrestantentaken

Arrestanten zijn personen die als verdachte zijn aangehouden, maar dat kunnen ook veroordeelde personen zijn die opgespoord zijn en die wachten op hun (resterende) detentie. Commissies van Toezicht Arrestantenzorg (CTA) houden (onaangekondigde) bezoeken en gesprekken met onder meer arrestanten om zich een beeld te vormen van de stand van de arrestantenzorg. De CTA's bespreken eventuele knelpunten in de meeste gevallen direct met de eigen politie-eenheid. In 2023 hebben zij via hun gezamenlijke Landelijk Centrum CTA (LC CTA) aan de korpschef laten weten dat het algehele oordeel over de bejegening en de behandeling van arrestanten opnieuw positief is.
Aandachtspunten die landelijk spelen zijn het niveau van de bedrijfshulpverlening en ontruimingsplannen. Om dat op een hoger plan te krijgen heeft de politie maatregelen genomen om dit per eenheid te monitoren en zo nodig maatregelen te nemen. Daarnaast heeft het LC CTA aangegeven geïnteresseerd te zijn in de positie van personen met onbegrepen gedrag, die soms in een politiecel belanden. Dit is een vraagstuk waar zowel LC CTA als de politie hun grote zorg over uitspreken.

Er zijn belangrijke stappen gezet met betrekking tot het 'arrangement werving, selectie, opleiding en instroom (doorstroom)'. Binnen de afdelingen Arrestantentaken zijn volledig bewapende medewerkers nodig, met een specifieke opleiding. De politie heeft voor zowel de boa-opleiding als voor de specifieke (initiële) opleiding voor het werken binnen de arrestantenafdelingen, een aanbestedingsprocedure doorlopen. Dit zorgt ervoor dat de eenheden niet meer zelf hun opleidingen hoeven in te kopen bij regionale opleiders. Nu kan de politie toewerken naar een optimaal werkend wervingsarrangement. Knelpunten zijn er nog steeds, zoals de wachtlijsten voor de screening of de vuurwapenopleidingen.
Per 1 juli 2023 is een protocol 'hulpmiddelen jegens ingeslotenen' in gebruik genomen. Op deze manier is de politie voorzien van een nieuw instrument dat bedoeld is om te de-escaleren op het moment dat er binnen de cellencomplexen sprake is van een acute noodsituatie vanwege extreem gedrag van een ingeslotene. De teams Arrestantentaken documenteren elke inzet binnen het bedrijfsprocessensysteem, en houden daarnaast bij of er bijzonderheden waren bij een specifieke inzet.

4.8 Internationale politiesamenwerking

De politie werkt internationaal samen met andere politieorganisaties met als doel het bestrijden van criminaliteit en beïnvloeding van EU-beleid en wet- en regelgeving. Strategische internationale samenwerking leidt tot betere opsporing en intelligence. Uitgangspunten bij deze samenwerking zijn het aanpakken van de problematiek bij de bron, dus in het land van herkomst en samen met zoveel mogelijk andere overheidsinstanties in dat land: de whole-of-government approach waarbij de verschillende instanties optreden als één overheid. Zo investeert de politie in samenwerking binnen de Benelux en met Europese partners als Europol en Frontex, en werkt zij wereldwijd samen met organisaties als INTERPOL en de Verenigde Naties. Daarbij worden zes strategische prioriteiten nagestreefd: digitalisering, grensoverschrijdende politiesamenwerking, migratiecriminaliteit, georganiseerde misdaad, crisismanagement, en Science & Technology.

Bilaterale samenwerking De politie werkt veel samen met politiediensten wereldwijd. Zo wordt in Zuid- en Midden Amerika samengewerkt in de strijd tegen de georganiseerde drugshandel en in Azië en Oceanië tegen seksueel kindermisbruik en cybercrime. De bilaterale samenwerking omvat zowel operationele acties als kennisuitwisseling en trainingen. In 2024 is bovendien een West-Afrika-strategie opgesteld, waarmee de politie haar inzet tegen georganiseerde criminaliteit in deze regio vergroot. Ook heeft de politie deelgenomen aan internationale vredesmissies en veiligheidsoperaties, waaronder het EK voetbal in Duitsland en de (Para) Olympische Spelen in Parijs.

Internationaal ontwikkelen
Wereldwijd organiseren politiediensten diverse trainingen waar ook de Nederlandse politie voor wordt gevraagd. Is de training van voldoende toegevoegde waarde voor het Nederlandse korps, dan wordt erop ingezet. Deelname aan deze internationale trainingen biedt de kans om sterke verbindingen op te bouwen met de organiserende buitenlandse politieorganisaties. Zo ontstaat een waardevol netwerk dat nuttig is voor operationele en strategische samenwerking. Naast het strategische belang op organisatieniveau, biedt internationale ervaring ook voordelen voor de ontwikkeling van individuele politiefunctionarissen.
Binnen het Pearls in Policing-initiatief, neemt de politie deel aan een denktank voor de hoogste politieleiders van politieorganisaties wereldwijd. Aan deze conferentie zijn een academisch forum en het International Action Learning Group verbonden, dat toekomstige politieleiders opleidt. Om kennis op te doen en invloed uit te oefenen, plaatst de politie strategisch personeel bij internationale organisaties zoals het Maritime Analysis and Operations Centre in Lissabon, Europol in Den Haag, de Europese Unie in Brussel en de Verenigde Naties in New York. Deze plaatsingen dragen bij aan een sterke internationale informatiepositie van de Nederlandse politie.

International Management Development
In 2024 nam de politie deel aan drie internationale trainingen:
- Asia Region Law Enforcement Management Program, Ho Chi Minh, Vietnam
- INTERPOL Young Global Police Leaders Programme, Dubai, VAE
- Senior Command Course, Hong Kong Police Force, Hong Kong.

Zelf organiseerde de politie, in samenwerking met Clingendael, in 2024 twee trainingen om het internationale bewustzijn en de besluitvaardigheid binnen de strategische top van de politie verder te ontwikkelen:
- Internationale veiligheid en besluitvorming
- Internationaal onderhandelen

5 Ontwikkelingen in de informatievoorziening

5.1 Digitale transformatie

Digitalisering in de samenleving heeft tot gevolg dat het werk van de politie fundamenteel verandert, maar zorgt er ook voor dat de organisatie op andere manieren kan gaan werken. De digitale transformatie van de politie bestaat uit de doorwerking van technologieën met een digitale component in de politieorganisatie. Het gaat niet alleen om de werking van de technologie, maar vooral ook om de juridische, ethische, organisatorische en sociale doorwerking daarvan. De transformatie vergroot het vermogen om politiewerk naar de eisen van dit moment in te richten. Binnen de digitale transformatie werkt de politie onder andere aan sleuteltechnologieën als kunstmatige intelligentie, de inzet van sensoren, nieuwe ontwikkelingen als autonome voertuigen en extended en virtual reality en de invloed daarvan op het politiewerk. Ook worden de digitale vaardigheden en expertise van alle collega's verbeterd, passend bij hun functie en werkzaamheden, en wordt gewerkt aan digitaal leiderschap.
De noodzaak voor het gebruik van data science en AI blijft toenemen. De politie heeft daarbij aandacht voor zowel de organisatorische, technische, juridische als ethische afwegingen die daarbij moeten worden gemaakt. Met de AI-kennis die de politie zelf heeft opgebouwd op technisch, juridisch en ethisch gebied is onder andere veel tijd besteed aan de implementatie van de nieuwe AI-verordening. In 2024 is ook een verkenning gestart om het gebruik van generatieve AI mogelijk te maken en te bepalen welke randvoorwaarden daaraan moeten worden gesteld. Daarnaast heeft de politie een verkenning gedaan naar de mogelijkheden die extended en virtual reality bieden om het politiewerk anders in te richten.
In steeds meer landen is het gebruik van autonome voertuigen op de openbare weg mogelijk. Dit kan voor het politiewerk consequenties hebben. Ook het data-aspect van deze voertuigen is van belang. De sensoren in de auto's – inmiddels meer dan 200 – genereren data op het gebied van aanwezigheid, geluid, snelheid en beeld, die voor het politiewerk zeer nuttig en soms noodzakelijk zijn. De politie is samen met de Dienst Wegverkeer verkenningen gestart om de mogelijkheden en randvoorwaarden zowel nationaal als internationaal verder te verkennen.
Voorbeelden van de digitale transformatie zijn zichtbaar in de aanpak van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, zoals andere sturingsmodellen (paragraaf 3.6) en vormen van ICT-inrichting, bijvoorbeeld om online aangifte te doen (paragraaf 2.1). Voor cybercrime komt dit bijvoorbeeld tot uitdrukking in het samenwerkingsverband Melissa (paragraaf 3.6.2) om de weerbaarheid tegen ransomware te vergroten en in de samenwerking binnen het programma Cyclotron met publieke en private partijen.

Ethiek
Een belangrijk aspect in de digitale transformatie is de ethische afweging bij de inzet van technologie. De politie heeft daartoe in 2024 gewerkt aan het uitvoeringsprotocol gezichtsherkenning en het ontwikkelen van het inzetkader drones. Verder is de ethische klankbordgroep in 2024 drie keer bij elkaar gekomen. Er is onder andere gesproken over verantwoord gebruik en inzet van AI en het spanningsveld tussen het beschermen van het grondrecht van demonstreren en handhaving van de rechtsorde.

5.2 Informatievoorziening

Het landelijke politienetwerk verbindt circa 700 politielocaties met elkaar en met de rekencentra. In de rekencentra draaien ongeveer 1.200 applicaties op 3.300 fysieke en 7.200 virtuele servers, met een gezamenlijk storagegebruik van circa 70 petabyte. Om de bedrijfsvoering en de operationele taken goed te kunnen blijven uitvoeren, werkt de politie voortdurend aan het vernieuwen en vervangen van systemen. Voor bedrijfsvoeringsapplicaties is in 2024 in kaart gebracht welke functionaliteiten de politie nodig heeft. Op basis hiervan is de markt verkend en zijn er afspraken gemaakt met een leverancier. Van de operationele registratieve applicaties is een derde inmiddels vervangen. Daarnaast werkt de politie aan het versterken van het technische fundament voor applicaties en data. Hierbij ligt de focus op modernisering en het wendbaar en schaalbaar maken van de diverse technische platformen.

C2000
De Arbeidsinspectie heeft in 2023 een onderzoek ingesteld naar C2000. Op 12 september 2023 heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een eis tot naleving aan de politie opgelegd met als reden dat de politie als werkgever de Arbeidsomstandighedenwet overtreedt. De politie heeft bezwaar ingediend tegen dit besluit. De politie heeft in 2024 uitstel gekregen tot 7 juni 2025 en neemt verschillende maatregelen ter verbetering.

5.3 Informatiebeveiliging

Binnen de overheid wordt de BIO gehanteerd. Door haar sui generis status hanteerde de politie een risico gebaseerde benadering van informatiebeveiliging. Voor de ketensamenwerking was het echter van belang om voor informatiebeveiliging een eenduidige werkwijze te hanteren. Om deze reden heeft de politie ook de BIO omarmd, maar in een later stadium dan de andere overheidspartners. Er is in 2024 geïnvesteerd in opleidingen, bijeenkomsten en andere activiteiten om honderden politiemedewerkers, verspreid over het hele Politiedienstencentrum (PDC), te voorzien van de benodigde kennis om de BIO te gebruiken. Met andere woorden, de kennis over de BIO als structureel sturingsinstrument voor risicomanagement op informatiebeveiliging is aanwezig bij elke dienst en wordt ook toegepast. De kwaliteitscontrole op opgeleverde producten wordt uitgevoerd door een expertisecentrum van de sector Informatiebeveiliging.

Cybersecurity – Weerbaarheid verhogen
Cybersecurity en informatiebeveiliging is momenteel een van de meest prioritaire onderwerpen binnen de politie. De hack op 25 september 2024 heeft veel losgemaakt. Ook in de landelijke media is hier ruim aandacht aan besteed. De druk op implementatie en versteviging van technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen is verhoogd om meer weerbaar te zijn tegen cyberdreigingen. Het cyberbewustzijn van alle medewerkers is in 2024 vergroot door het verplicht stellen van e-learnings op het gebied van gegevensbescherming, cybercriminaliteit, hoe datalekken te voorkomen en hoe te handelen als dit wel aan de orde is zoals de e-learning Ben jij Altijd Alert niveau zilver (afgerond 75%), en na het datalek nu ook het niveau goud (afgerond 62%).

5.4 Innovatie in de informatievoorziening

In 2024 heeft de politie verschillende innovatieve IV toepassingen ontwikkeld, geïmplementeerd en/of uitgerold. Met de software Safe Browser bijvoorbeeld, kunnen politiemedewerkers in de opsporing, intelligence en GGP zich veilig op het internet begeven zonder herleidbaar te zijn. Momenteel maken ongeveer tienduizend medewerkers gebruik van Safe Browser. Met de AVR Opname App kunnen politiemedewerkers verhoren auditief opnemen op locatie. Ook is het mogelijk een transcript van het verhoor op te vragen. Dit scheelt tijd bij het uitwerken van verhoren in een proces-verbaal.

Automatic number plate recognition (ANPR)-camera's scannen kentekens op het wegennet in Nederland. Als een kenteken voorkomt in een referentiebestand, krijgen politiemedewerkers via de nieuwe app SenseLive, direct actuele hits van burgers en voertuigen. Met het achterliggende generieke Sensing Platform kunnen zij een passend filter instellen, zodat ze alleen relevante pushberichten via de app krijgen.

Inzet AI bij cold cases

Het screenen op kansrijkheid en gericht zoeken in cold cases kost veel tijd. Met de op AI gebaseerde tool Semantisch zoeken kan de politie in digitale dossiers werken met zoektermen. Met behulp van het onderliggende taalmodel, geeft bijvoorbeeld de zoekterm 'mes' ook resultaten op dolk, zwaard, speer en steekwapen. Hierdoor is meer tijd beschikbaar voor het onderzoek en is de verwerking van tips eenvoudiger. Dit leidt tot snellere en betere opsporing in cold cases.

5.5 Privacy

Voor de bescherming van persoonsgegevens van de politiemedewerkers moet de politie zich houden aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG geldt voor organisaties binnen Europa die gegevens van personen verwerken of voor organisaties buiten Europa die gegevens van Europese burgers verwerken. Voor het gebruiken en delen van politiegegevens geldt een andere wet dan de AVG namelijk de Wet politiegegevens (Wpg). Politiegegevens zijn (persoons)gegevens die de politie onder andere gebruikt in het kader van haar opsporingstaak. Dit zijn vaak persoonsgegevens van verdachten en slachtoffers en beschrijvingen van gevoelige gebeurtenissen. Daarom is het belangrijk dat deze gegevens met zorg worden behandeld
Begin februari 2024 is bovendien het Verbeterrapport Wet politiegegevens 2019-2022 vastgesteld. Dit rapport is opgesteld naar aanleiding van een externe audit in 2022 op de Wpg. In het afgelopen jaar is gestart met de uitvoering van de verbetermaatregelen die in dit rapport zijn voorgesteld. Ook is de politie in 2024 gestart met het opzetten van een duidelijker stelsel, gebaseerd op het zogenoemde Three lines of defence model. Ook heeft de politie GegevensbeschermingsEffectBeoordelingen (GEB's) uitgevoerd en gewerkt aan het beperken van risico's die daaruit naar voren kwamen.

6 Personeel

6.1 Strategische personeelsplanning

Om ervoor te zorgen dat de politie op het juiste moment beschikt over voldoende goed en inzetbaar personeel, heeft de politie een strategische personeelsplanning opgesteld. De politie maakt onderscheid tussen twee soorten fte, operationeel en niet-operationeel. Operationele sterkte (OS) betreft alle functies waarbij medewerkers direct contact hebben met de burger en/of een directe inhoudelijke bijdragen leveren aan de uitvoering van de politietaken. Niet-operationele sterkte (NOS) kent een dergelijke relatie met de burger niet, maar is vooral ondersteunend aan het operationele proces.
De politie heeft in 2024 verder gewerkt aan de doorontwikkeling, verbetering van het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie. Daarin staan alle functies bij de politie beschreven met het bijhorende competentie- of opleidingsprofiel. In 2024 is door het ministerie van JenV, de vakorganisaties en de politie overeenstemming bereikt over Leiding, Gespecialiseerde Politietaken, Waterpolitie en Recherche.

6.1.1 Operationele sterkteontwikkeling

De operationele sterkte van de politie is in 2024 gegroeid. Desondanks nog steeds sprake van een onderbezetting. De operationele formatie is in 2024 gestegen, alhoewel minder dan in de begroting was verwacht. Niet alle beoogde formatie is in 2024 daadwerkelijk gerealiseerd.

Tabel 5 Operationele sterkteontwikkeling

OS excl. aspiranten	Formatie OS (excl. asp)	Bezetting OS (excl. asp)	Onderbezetting OS (excl. asp)
Formatie 31.12.2023	47.807	46.076	1.732
Saldo 2024	632	702	-69
Formatie 31.12.2024	**48.440**	**46.777**	**1.662**

Tabel 6 Aspiranten

Aspiranten	Formatie asp	Bezetting asp	Overbezetting asp
Formatie 31.12.2023	4.680	4.863	183
Saldo 2024		-30	-30
Formatie 31.12.2024	**4.680**	**4.833**	**153**

De gerealiseerde stijging van de operationele formatie is onder andere toe te schrijven aan de inrichting van de kwaliteits-HOvJ, de inrichting van het onderdeel persoonsbegeleiding bij de LX en ook extra formatie in het kader van het programma Preventie met Gezag. De bezetting van de OS (het aantal fte dat ook daadwerkelijk in dienst is) is in 2024 meer toegenomen dan de formatie. Deze stijging is onder andere het gevolg van een hogere zijinstroom dan begroot. Vooral de vakgebieden Intake & Service, Meldkamer, Beveiliging en Operationeel Specialismen laten een hogere instroom zien dan begroot. Deze positieve trend is al eerder in 2024 gesignaleerd, waarop de verwachting voor 2024 was bijgesteld. De politie ziet de onvoorziene (niet pensioen gerelateerde) uitstroom sinds 2022 toenemen. In 2024 is de hogere onvoorziene uitstroom vrijwel gelijk aan de lagere voorziene uitstroom.
In bijlage 11.2 staan de sterktecijfers in meer detail weergegeven.

6.1.2 Ontwikkeling van de niet-operationele sterkte

De overbezetting in de NOS is in 2024 verder toegenomen. De niet-operationele formatie is in 2024 weliswaar' gestegen, maar de niet-operationele bezetting is meer gestegen.

Tabel 7 Ontwikkeling niet operationele sterkte

NOS	Formatie NOS	Bezetting NOS	Overbezetting NOS
Formatie 31.12.2023	11.390	12.437	1.047
Saldo 2024	556	841	285
Formatie 31.12.2024	**11.946**	**13.278**	**1.332**

De voornaamste oorzaak voor de stijging van de bezetting en overbezetting is de instroom van nieuwe medewerkers. Over heel 2024 was de instroom ongeveer de helft hoger dan begroot. Deze toename in de instroom in de NOS is al zichtbaar sinds de beëindiging van de vacaturestop medio 2022. Ten opzichte van dat jaar is de instroom nu circa 895 fte's hoger. De belangrijkste stijgingen zijn te constateren bij het PDC (Dienst FM/IV/HRM), met name in de vakgebieden Bedrijfsvoeringspecialismen en Gespecialiseerde Ondersteuning.
De regionale eenheden laten een overbezetting zien van gemiddeld 25 fte in de NOS. Vanuit de eenheden wordt soms bewust gekozen voor een NOS-medewerker die gefinancierd wordt vanuit de onderbezetting in de OS. Verder is voor de LMS gekozen om geen formatie in te richten. Dit resulteert in een overbezetting van ruim 440 fte's. Ook dit is onderdeel van de totale overbezetting van ruim 1.300 fte's.
In bijlage 11.2 staan de sterktecijfers in meer detail weergegeven.

Arbeidsmarktstrategie
Om verhoogde uitstroom zoveel mogelijk te voorkomen en goed te kunnen acteren op de krappe arbeidsmarkt, heeft de politie een arbeidsmarktstrategie ontwikkeld. Op verschillende onderwerpen, waaronder instroom en behoud, zijn uiteenlopende maatregelen uitgewerkt en in gang gezet. In 2024 heeft de politie bijvoorbeeld gewerkt aan een proces voor het groepsgewijs toekennen van een toelage Werving & Behoud, in het geval dat schaarste en/of onmisbaarheid van de deskundigheid daar aanleiding toe geven. Er is een pilot gestart om het screeningsproces voor interne kandidaten te versnellen. De duur van de screening is ingekort van acht weken of langer naar gemiddeld vier weken. Daarnaast zijn diverse pilots ingesteld, waarin werk- en denkniveau op nieuwe manieren kan worden aangetoond, onder andere met een assessment. Op deze manier zijn 25 extra kandidaten voor de functies van Operationeel Specialist A en Operationeel Expert B Beveiliging geselecteerd. Ook heeft de politie een rijbewijsvergoeding voor aspiranten ingevoerd. In 2024 zijn daardoor 93 aspiranten gestart zonder rijbewijs. Zij dienen dit rijbewijs in de eerste fase van hun opleiding wel te behalen.

Divers personeelsbestand
De politie werkt aan een meer divers personeelsbestand door onder andere gerichte trainingen in te zetten in het werving en selectieproces, zoals oefenmomenten voor de cognitieve capaciteitentest of het fysiek motorisch onderzoek. Er zijn tijdelijke banen voor herkansers om jonge mensen werkervaring bij de politie op te laten doen en later een betere kans op een plaats in de opleiding te bieden. Ook wordt aandacht besteed aan interne doorstroom. Werken binnen het cellencomplex kan een bijvoorbeeld een mooie start zijn van een carrière bij de politie.

De meeste eenheden hebben een groeimodel voor het streven naar een cultureel diverse instroom tussen tien procent en vijftien procent diversiteit, afhankelijk van de lokale context en behoefte. De Randstedelijke eenheden hebben gezien de samenstelling van de bevolking van hun verzorgingsgebied een ambitieuzer streven naar cultureel diverse instroom geformuleerd (35 procent). De politie ervaart grote moeite om deze streefcijfers te behalen, onder andere door de krapte op de arbeidsmarkt en de

grootte van de instroombehoefte. Om het percentage te bepalen, wordt gebruik gemaakt van CBS-data van de eerste en tweede generatie met een herkomst buiten Nederland. Langzamerhand komt ook de derde generatie in dienst. Deze medewerkers tellen niet mee in de diversiteitscijfers, omdat zowel de medewerker zelf als beide ouders in Nederland zijn geboren.

Op 31 december 2024 waren er bij de politie 10.110 medewerkers met een herkomstland buiten Nederland in dienst. Dat is 15,3 procent van de totale bezetting en is een stijging ten opzichte van 2023 (15,1 procent).

Tabel 8 Divers personeelsbestand

Medewerkers met herkomstland buiten Nederland	**10.110** Aantal medewerkers in dienst	**15,3%** Van de totale bezetting
Nieuwe medewerkers met herkomstland buiten Nederland	**14,6%** Van alle aspiranten	**17%** Van alle nieuwe medewerkers
Uitstroom van aspiranten met herkomstland buiten Nederland	**16%** **2024**	**21,2%** **2023**
Leidinggevenden met herkomstland buiten Nederland	**14,1%** **2024**	**14,3%** **2023**

In bijlage11.1 staan de diversiteitcijfers in meer detail weergegeven.

Figuur 6 Infographic Personeel 2024

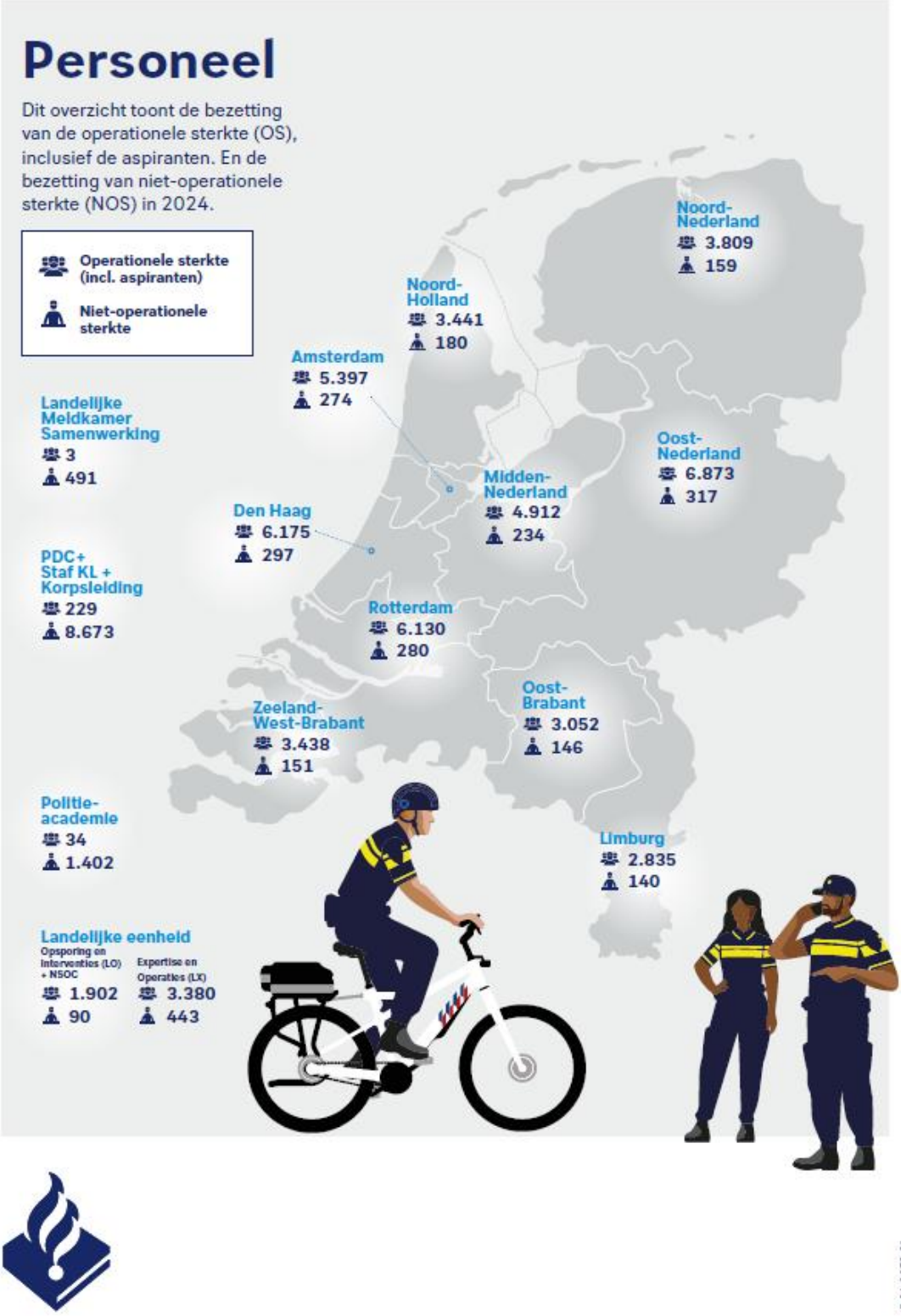

6.2 Strategisch organisatie- en personeelsbeleid

Om toekomstbestendig te blijven werkt de politie met een strategisch organisatie- en personeelsbeleid aan de juiste capaciteit en samenstelling van het personeelsbestand.

Professionaliseren capaciteitsmanagement
De vraag naar politiecapaciteit is altijd groter dan het aanbod ervan. Met capaciteitsmanagement faciliteert de politie een transparant en eenduidig keuzeproces. De politie werkt daarbij vanuit een strategisch visiedocument waarin verantwoord kiezen, flexibiliseren, kostenbewustzijn, ruimte geven en medewerkerswelzijn centraal staan. Door continu balans aan te brengen tussen de vraag naar politiecapaciteit en het aanbod van politiecapaciteit, schept de politie duidelijkheid over dienstverlening van de politie. Dat draagt ook bij aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Het voorkomt overvraging van de organisatie en daarmee van individuele medewerkers. Het komen tot een tactisch jaarplan, en het gebruik van een nieuwe tool, waar dit plan in wordt opgemaakt, helpt gedurende het jaar de lijn die balans in beeld te brengen en vast te houden.

Figuur 7 Arbeidsbeperkten

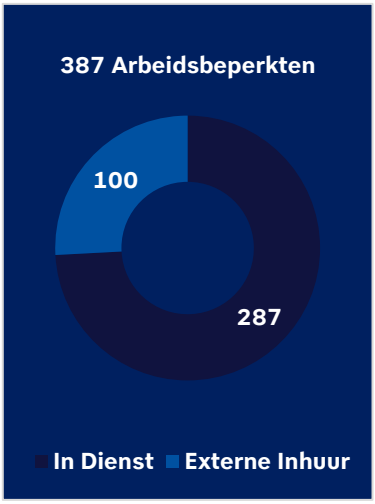

Arbeidsbeperkten
De politie heeft een speciale organisatie-eenheid, genaamd 'de Blauwe Baan', die medewerkers met een beperking begeleidt en opleidt. Er zijn eind 2024 in totaal 387 banen gerealiseerd. Het aantal banen is in 2024 gestabiliseerd, wel is sprake van een verschuiving, naar meer medewerkers in dienst. De focus van de politie ligt op het duurzaam inzetbaar houden van deze doelgroep. De inzet van deze medewerkers komt ten goede aan verschillende politietaken, zoals het analyseren van camerabeelden, data-analyse, Intake & Service en administratieve werkzaamheden.

Politievrijwilligers
De politie maakt dankbaar gebruik van de inzet van politievrijwilligers, die bij de uitvoering van de verschillende politietaken ondersteunen. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld executieve inzet op straat, cybersecurity, financiële opsporing en forensische opsporing, maar ook om ondersteunende taken en werkzaamheden. De politie heeft in 2024 op verschillende manieren gewerkt aan het werven en behouden van vrijwilligers. Zo is ingezet op het werven van voormalige beroepskrachten als politievrijwilliger en is het toetsingsproces aangepast om arbeidsverdringing te voorkomen. Ook heeft de politie een nieuwe aanstellingsvorm (ATH-BOA) voor politievrijwilligers ingevoerd. In 2024 groeide het aantal executieve politievrijwilligers met specifieke inzetbaarheid met 25 procent.

Figuur 8 Politievrijwilligers

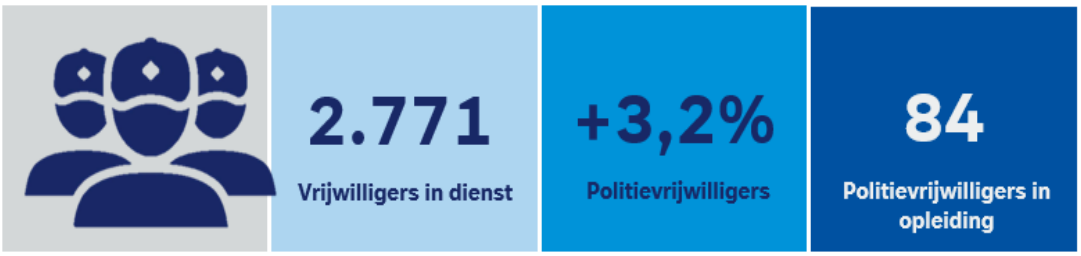

Cao
De huidige collectieve arbeidsovereenkomst (cao) voor de politie is in december 2023 afgesloten en kent een looptijd van 1 juli 2024 tot en met november 2025. Naast afspraken over inkomen en capaciteit staan er afspraken in over arbeidsmarkt, inclusieve arbeidsvoorwaarden, duurzame arbeidsvoorwaarden en een individueel keuzebudget. Ook is er een toekomstagenda overeengekomen, met onder andere thema's zoals inclusieve en groene arbeidsvoorwaarden, gericht op een verdere uitwerking in een volgende cao.
In 2024 is de politie voortvarend aan de slag gegaan met de uitvoering en implementatie van de afspraken uit de cao van 2022 tot medio 2024 en uit de huidige cao. Het grootste deel van de afspraken van de vorige cao is inmiddels gerealiseerd, evenals een deel van de afspraken uit de huidige cao, zoals de invoering van het Individueel keuzebudget en de aanpassing van de eed en belofte.

Centrale Ondernemingsraad
De korpschef voerde in haar rol als bestuurder in 2024 elf keer formeel overleg met de Centrale Ondernemingsraad (COR). Tijdens deze overleggen werd onder andere gesproken over de visie van de nieuwe korpschef, over de Tuin van Bezinning en over het inzetten van ontheffing van artikel 2.5 van de Arbeidstijdenwet. Enkele andere thema's tijdens de overlegvergaderingen waren de evaluatie van de jaarwisseling, de betaalbaarheid van het korps, de strategische agenda 2025-2030, PvI en werkdilemma's. Conform Artikel 24 van de Wet op de ondernemingsraden vond in 2024 ook tweemaal een overleg plaats waarin korpsleiding, directeuren en COR-leden de algemene gang van zaken binnen de organisatie bespraken. In deze overleggen werd teruggeblikt op en vooruit gekeken naar instemmings- en adviestrajecten. Ook werd gesproken over het Sociaal jaarbeeld 2023 en over dilemma's die samenhangen met het maken van keuzes en stellen van prioriteiten.
De COR gaf in 2024 meerdere malen input op functieprofielen voor vacatures in de strategische top van het korps. Ook voerde een vertegenwoordiging van de COR een adviesgesprek met de beoogd kandidaat voor de functie van plaatsvervangend korpschef en gaf naar aanleiding daarvan een positief advies over de kandidaat.
Daarnaast organiseerde de COR in 2024 vier themadagen voor de voltallige medezeggenschap van de politie. Tijdens deze themabijeenkomsten werden deelnemers geïnformeerd over medezeggenschapsonderwerpen, de laatste ontwikkelingen op beleidsgebied en veranderingen binnen de politieorganisatie. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest, zijn financiën, duurzaamheid en mobiliteit, chronisch zieke politiemensen en Veilig en Gezond Werken.

6.3 Sociale paragraaf

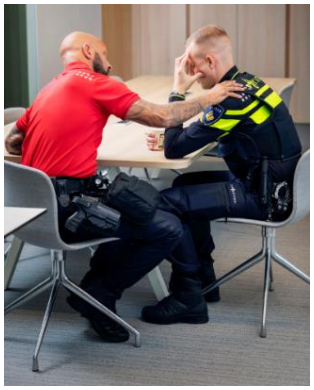

Wie bij de politie werkt kan te maken krijgen met fysieke, mentale en morele uitdagingen. Veel politiemedewerkers worden dagelijks geconfronteerd met complexe situaties en ingrijpende gebeurtenissen. In 2024 is een vernieuwde Visie op gezond politiewerk beschreven en vastgesteld. De politie wil het welzijn, de gezondheid en de veerkracht van alle politiemedewerkers versterken en beschermen. De politie als werkgever en de medewerkers dienen risico's zoveel mogelijk te kennen en te verkleinen. Als sprake is van uitval, biedt de politie goede begeleiding bij herstel en re-integratie, waarbij de medewerker centraal staat.
Het Sociaal jaarbeeld 2023[4] geeft inzicht in hoe het met de medewerkers gaat. Fysiek, mentaal, moreel en in de omgang met elkaar. Met het sociaal jaarbeeld wil de politie intern het gesprek op gang brengen over goed werkgeverschap en wat daarbij komt kijken. Het jaarbeeld is opgesteld op basis van onder andere praktijkervaringen, kengetallen en onderzoeksresultaten. Uit het Sociaal jaarbeeld 2023 blijkt

[4] Het sociaal jaarbeeld komt halverwege het jaar beschikbaar. Het jaarbeeld 2024 is daarmee niet tijdig beschikbaar

dat de prioriteiten van de Sociale agenda 2023-2027 – die leidend zijn voor de inspanningen die eenheden leveren om de gezondheid en het welzijn van hun medewerkers te bevorderen - nog steeds van belang zijn. Het betreft:

- Het behouden en versterken van de gezondheid en het welbevinden van medewerkers.
- Zorgen dat er voldoende ruimte is voor herstel.
- (Zelf)reflectie stimuleren en werken aan een inclusieve, veilige werk- en leeromgeving.
- Extra aandacht geven aan aspiranten en jonggediplomeerden.

6.3.1 Preventie en zorg

De politie is in 2024 verdergegaan met doorontwikkeling van de zorgketen. Zo heeft de politie Zorg en Re-integratie overleggen ingevoerd om (langdurige) casuïstiek te bespreken en kennis te delen. Dit helpt uitval van medewerkers te voorkomen en werkhervatting zo snel en zo duurzaam mogelijk te realiseren. Daarnaast zijn vier eenheden gaan werken met coördinatoren om langdurig uitgevallen medewerkers en hun leidinggevenden te ondersteunen bij personeelszorg en re-integratie, als voorbereiding op korpsbrede implementatie in 2025. Om de werking van het herplaatsingsbeleid en de herplaatsingscommissies van de politie te verbeteren is een landelijke herplaatsingscommissie ingericht voor eenheid-overstijgende vraagstukken. Er zijn ook andere verbeterpunten gesignaleerd. Daarnaast zijn in 2024 drie gespecialiseerde medewerkers aangesteld, om korpsbreed meer aandacht te vragen voor suïcide en politiemedewerkers op te leiden om suïcidale gedragingen te herkennen en daar adequaat naar te handelen.

Om werk gerelateerde gezondheidsschade en beroepsziekten te voorkomen, maakt de politie gebruik van preventief medisch onderzoek. In 2024 heeft de politie 1.400 van deze onderzoeken laten uitvoeren. Er zijn ook een aantal hartonderzoeken en ooronderzoeken gedaan. Om het preventief medisch onderzoek voor alle politiemedewerkers beschikbaar te maken, is de politie een Europese aanbesteding gestart. Vanaf 2024 is de Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) Psychosociale Arbeidsbelasting een vast onderdeel van de RI&E-cyclus geworden. De RI&E-cyclus voldoet echter nog niet volledig aan alle eisen vanuit de wetgeving, maar door het een onderdeel van de cyclus te maken is de structurele aandacht van de politie voor psychosociale arbeidsbelasting verbeterd, kunnen plannen van aanpak beter worden gemonitord en kan sneller actie worden ondernomen bij problemen in een team.

De politie heeft ook een Sociaal Loket. Dit is een centraal aanspreekpunt voor politiemedewerkers die zorg nodig hebben. Het is 24/7 bereikbaar en is ook toegankelijk voor partners en familieleden van politiemedewerkers. Het loket verwijst medewerkers door naar de juiste interne zorgprofessionals, zoals de bedrijfsarts, psycholoog, bedrijfsmaatschappelijk werker en geestelijk verzorger.

Figuur 9 Hulpvragen Sociaal loket 2024

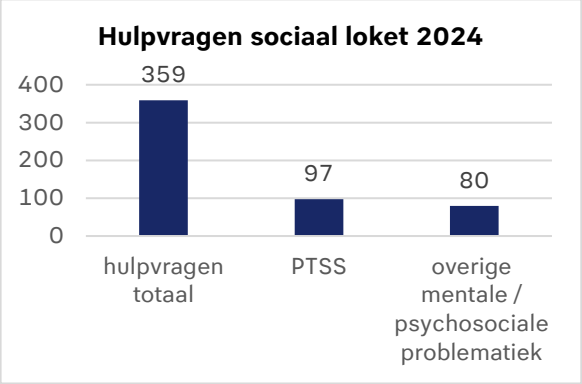

Met de app Gezond werken biedt de politie haar medewerkers praktische informatie over onderwerpen als slaap, ingrijpende gebeurtenissen, voeding, gehoorschade, stress, ongewenste omgangsvormen, financieel welzijn, beeldschermwerk en bewegen. Sinds 2024 kunnen medewerkers in de app een 'apk' doen. Door vragen te beantwoorden, ontvangen zij een rapport met persoonlijke aanbevelingen en directe verwijzingen naar relevante informatie. Ook kunnen zij via de app direct contact opnemen met bijvoorbeeld een psycholoog of bedrijfsarts. De politie lanceerde in 2024 een themapagina op intranet over veilig en gezond werken. Hier vinden politiemedewerkers alle relevante

informatie over veiligheid en gezondheidsthema's overzichtelijk terug. Daarnaast is de Risicowijzer geïntroduceerd, een hulpmiddel om risicobewustzijn te vergroten. Hiermee kunnen medewerkers bijvoorbeeld bepalen welke beschermingsmiddelen nodig zijn bij specifieke inzet.

6.3.2 Verzuim

Het verzuimpercentage binnen de politie daalde licht in 2024 naar 6,3 procent. Om het verzuim structureel te verlagen, werkt de politie met realistische streefcijfers die per organisatieonderdeel worden vastgesteld. Op deze manier kan elk onderdeel zelf bepalen welke doelen haalbaar zijn en waar de focus moet liggen. In 2024 heeft de politie een aantal maatregelen ontwikkeld die bijdragen aan een lager verzuim. Voorbeelden zijn periodieke managementgesprekken om verzuim bespreekbaar te maken en te sturen op verbetering en het versterken van kennis, vaardigheden en houding van de direct leidinggevenden. In bijlage 11.5 staan de verzuimcijfers in meer detail weergegeven

6.4 Getraindheid

Politiemedewerkers zijn bevoegd geweld te gebruiken, als dit bij het bestrijden van criminaliteit en het handhaven van de openbare noodzakelijk wordt geacht. Daarvoor worden zij opgeleid en jaarlijks getraind en getoetst. Training en toetsing van medewerkers vindt plaats in het kader van de Regeling toetsing geweldbeheersing politie (RTGP). De certificeringsgraad blijft hoog en varieert eind 2024 tussen de 88-95% per eenheid. Dat is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Medewerkers die niet gecertificeerd zijn, bijvoorbeeld als gevolg van ziekte, worden niet ingezet op straat.

Politiemedewerkers dienen jaarlijks minimaal 32 uur te besteden aan het trainen en toetsen. Door de basisteams wordt er gemiddeld 25,7 uur getraind en 23,8 uur door het korps als geheel. Op de dagen van de IBT wordt ook de Fysieke Vaardigheids Toets (FVT) afgenomen bij RTGP-plichtige medewerkers. Het slagingspercentage van medewerkers die de FVT hebben afgelegd is 94 procent en daarmee nog steeds stabiel en op hetzelfde niveau als in de jaren 2022 en 2023. In 2024 is de politie gestart met een evaluatie van de FVT.

Figuur 10 Getraindheid Politie 2024

Het trainingspercentage ligt nog niet op het niveau ligt waar het korps het zou willen. Dit heeft onder andere te maken met de complexiteit van de planningsvraagstukken. Ook moet de cultuur voor wat betreft sturing op planning, operationele prioriteiten en verantwoording, nog worden doorontwikkeld.

Er zijn het afgelopen jaar meerdere verbeteringen ingezet waarbij met name de proeftuinen van het IBT-bouwlandschap een positief effect hebben op het trainen, zoals is gebleken uit het effect- en belevingsonderzoek. De politie vindt het belangrijk dat haar mensen getraind en gecertificeerd zijn en dus permanent leren en heeft menig verbetering ingezet inzake de bedrijfsvoering op dit onderwerp. Daarnaast is de politie in 2024 gestart met de voorbereidingen voor een nieuwe visie op het RTGP-dossier.

Op 1 juli 2024 is de kennistoets Parate kennis basisbevoegdheden (PKB) voor de RTGP-plichtige medewerkers beschikbaar gekomen. Medio juli 2024 is de Kennistoets politieboa voor alle politieboa's beschikbaar gekomen. De kennistoets moet jaarlijks door de politieboa's met een voldoende afgerond worden. Eind 2024 heeft bijna 70 procent van de doelgroep de kennistoets (PKB) met goed gevolg afgerond. Daarmee is de norm van 90 procent niet gerealiseerd. Normaal gesproken hebben medewerkers een heel jaar de gelegenheid om de kennistoets PKB te behalen. In 2024 was die periode een half jaar. Bovendien waren de rapportages in deze periode nog niet optimaal beschikbaar, zodat de sturingsmogelijk beperkt was.
In bijlage 11.4 staan de getraindheid cijfers in meer detail weergegeven

6.5 Integriteit en klachtbehandeling

De vier kernwaarden van de politie zijn integer, betrouwbaar, moedig en verbindend. In het integriteitsbeleid is dit uitgewerkt in het beschermen, bekrachtigen en begrenzen van medewerker en organisatie. Om de integriteit van de politie te bewaken heeft elke eenheid een afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten. De politie hanteert een beroepscode die geldt voor alle medewerkers. In de beroepscode staan de kernwaarden van de politie beschreven en welke betekenis deze hebben voor het politiewerk. De beroepscode en de bijbehorende themabladen beschrijven ook aan welke regels politiemedewerkers zich moeten houden, zowel tijdens het werk als in privé-tijd.

Naar aanleiding van aanbevelingen uit een review interne onderzoeken zijn in 2024 het protocol voor onderzoek in disciplinaire zaken politie en het handelingskader communicatie interne onderzoeken herijkt en op 1 juni 2024 inwerking getreden. Ook is gestart met het (door)ontwikkelen van het triageproces voor melden van vermoedelijk plichtsverzuim. Dit zorgt onder andere voor meer eenduidigheid en kwaliteit in de procedure en afhandeling.
Met betrekking tot de aanbevelingen van Group of States against Corruption, het overleg binnen de Raad van Europa dat toeziet op de naleving van anticorruptie normen, is een korte update aangeleverd. Ook heeft de politie weer meegewerkt aan een interview voor het rechtsstaatrapport 2024, The Rule of Law, van de Europese Commissie. Dit rapport richt zich op vier pijlers: justitieel stelsel, corruptiebestrijding, pluriformiteit en vrijheid van de media, waarbij vanuit de politie input is geleverd op de onderwerpen integriteit en corruptiebestrijding.

Weerbare medewerkers zijn van onschatbare waarde bij het voorkomen, bestrijden en aanpakken van corruptie. Medewerkers moeten in staat zijn om situaties te herkennen waarin corruptie plaatsvindt, evenals de verschillende verschijningsvormen. Om de weerbaarheid van politiemedewerkers te versterken tegen corruptie is in 2024 gestart met een pilot bij de eenheid Den Haag. De pilot bestaat uit een aantal workshops waarin medewerkers aan de hand van casuïstiek uit de praktijk meegenomen worden in de vraag wat corruptie is, wat de gevolgen kunnen zijn en wat de medewerker zelf kan doen. Ook is er in dit kader een zogenaamde 'Serious Game' ontwikkeld waarbij de medewerkers op een praktische en operationele wijze aan de slag gaan met het thema corruptie.

Interne onderzoeken
Het aantal afgeronde onderzoeken is in 2024 gestegen naar 610. In 2023 waren dat er 490. Deze grote stijging wordt naar alle waarschijnlijkheid veroorzaakt doordat meldingen in de eenheden steeds beter geregistreerd worden en door de doorontwikkeling van het triageproces waarmee meldingen van mogelijk plichtsverzuim beter kunnen worden beoordeeld en gewogen.
In 2024 waren er 124 ontslagbesluiten. Dit is nagenoeg gelijk aan het aantal van 127 in 2023. Er is wel een stijging van het aantal opgelegde straffen.

Klachten en misstanden
Een goed functionerende en onafhankelijke klachtbehandeling door de politie is belangrijk. De politie investeert stevig in de professionalisering van de bestaande klachtbehandelingsprocedure. Dat doet de politie binnen het bestaande wettelijke kader en op basis van rapporten van de Nationale ombudsman en het rapport van de Inspectie van JenV.
In bijlage 11.7 staat het aantal ontvangen klachten in meer detail weergegeven.

Politiemedewerkers kunnen via de klachtenprocedure ook zelf een klacht indienen over gedrag van andere medewerkers. Het tijdig en vertrouwelijk intern melden van mogelijke vermoedens van misstanden leidt tot sneller ingrijpen en kan erger voorkomen. Politiemedewerkers kunnen terecht bij een van de tien vertrouwenspersonen integriteit. Deze zijn verdeeld over de verschillende organisatieonderdelen van de politie.

Figuur 11 Klokkenluiders Meldpunt Politie

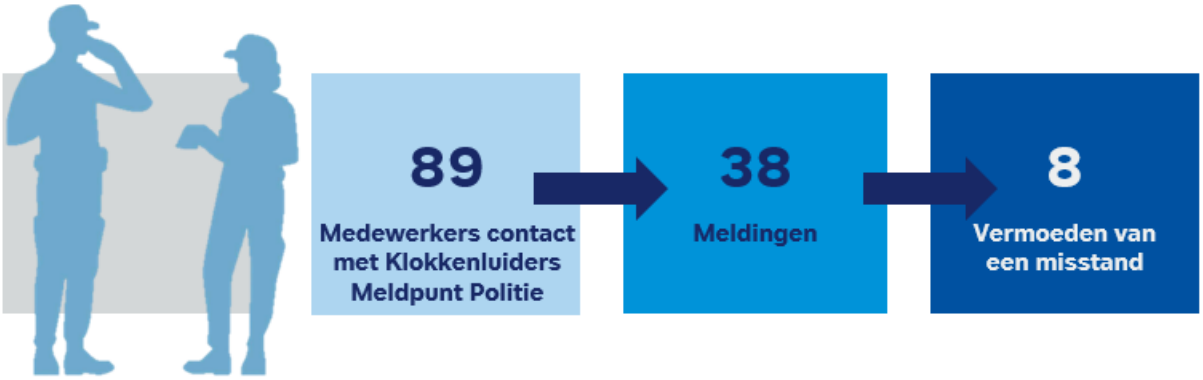

In 2023 is de Wet bescherming klokkenluiders vastgesteld en gepubliceerd. Hierin zijn de rechten en de bescherming van melders uitgebreid en is de vertrouwelijkheid van de identiteit van de melder geborgd. In 2024 hebben 89 medewerkers zich gemeld bij het Klokkenluiders Meldpunt Politie. Het ging hierbij om adviesvragen, verhaal kwijt willen en integriteit issues. Dit leidde tot 38 meldingen (per melding kunnen meerdere melders zijn) op de onderwerpen:
- Oneigenlijk gebruik dienstmiddelen.
- Niet naleven van protocollen dan wel wetgeving in het kader van personele zorg.
- Niet integere of ongewenste omgangsvormen binnen het team of afdeling, waarbij het maatschappelijk belang in het geding is.
- Integriteitsschendingen op grotere schaal (team of afdeling).
- Geen opvolging geven aan een melding die gedefinieerd kan worden als een vermoeden van een misstand.

Bij tien meldingen ging het om een adviesvraag. Dertien meldingen werden in overleg met de melders, teruggeleid naar de leidinggevenden of doorgeleid naar een ander vertrouwensloket binnen de politie. Zeven meldingen zitten nog in de fase dat deze gewogen moeten worden. Acht meldingen betroffen een vermoeden van een misstand.

Herijking uitvoeringsregeling 2018
Bij het ontstaan van de nationale politie in 2013 is er één landelijke Uitvoeringsregeling klachtbehandeling politie door de korpschef vastgesteld. Ruim tien jaar later was de behoefte om de uitvoeringsregeling te herzien groot. Voor die uniformiteit is een gedegen en door iedereen gedragen uitvoeringsregeling essentieel. Ten opzichte van de Uitvoeringsregeling 2018 zijn er enkele wijzigingen aangebracht. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De verplichting van de klager om de politie in staat te stellen een klacht behoorlijk te behandelen. In de praktijk kwam het namelijk voor dat het gebrek aan medewerking een goede klachtbehandeling belemmerde.
- De verplichting van de medewerker om desgevraagd een zienswijze te geven en mee te werken aan de behandeling door de klachtencommissie. Dat was al zo maar dat bleek uit de vorige uitvoeringsregeling niet voldoende duidelijk.
- De bepaling dat een oordeel over een klacht alleen gegeven mag worden door de politiechef.
- Verder is de regeling beter leesbaar en beter van opbouw.

De regeling is per 1 januari 2025 van kracht.

Zorgvuldig begrenzen
De politie hoort op een behoorlijke manier om te gaan met burgers en hun belangen. Andersom mag de politie dat ook verwachten van burgers. Klachtbehandelaren krijgen steeds vaker te maken met aanhoudend en grensoverschrijdend klaaggedrag. Dat gedrag kan zorgen voor een onveilige werkomgeving en voor een onevenredig beslag op de politiecapaciteit. Hierop is een handreiking geschreven die aansluit op de leidraad Zorgvuldig begrenzen van de Nationale ombudsman. Deze leidraad helpt de politie bij het begrenzen van aanhoudend en/of grensoverschrijdend klaaggedrag. Hiermee doet de politie recht aan de mentale weerbaarheid van haar medewerkers zonder afbreuk te doen aan het burgerperspectief.

Wet openbare overheid
In kader van de Wet open overheid is de politie verplicht om de klachtenoordelen van de politiechef actief te publiceren. De politie heeft met een register op https://www.politie.nl/wet-open-overheid/klachten gevolg gegeven aan deze wettelijke verplichting.

6.6 Overlijden binnen context politieoptreden

In 2024 zijn twaalf burgers overleden binnen de context van een politieoptreden. Drie van hen zijn overleden bij incidenten waarbij de politie geweld heeft aangewend. De overige negen betrokkenen zijn overleden bij (politie-gerelateerde) incidenten waar bijvoorbeeld sprake was van hoge concentratie drank-/drugsgebruik, zelfdoding, overlijden in een cel of door een (eenzijdige) botsing tot stand kwam na een achtervolging. Opgemerkt dient te worden dat uit onderzoek moet blijken in hoeverre er een causaal verband bestaat tussen het overlijden van de burger en het handelen of geweld van de politie. De proportionaliteit en de subsidiariteit van het geweldgebruik door politie wordt in die gevallen in de regel onderzocht door de Rijksrecherche, onder verantwoordelijkheid van het OM. De overige incidenten, voor zover die onder de aanwijzing Taken en inzet van de Rijksrecherche vallen, worden eveneens onderzocht door de Rijksrecherche. Voor deze informatie verwijst de politie dan ook naar het OM.

6.7 Geweld

De politie is één van de uitvoerders van het zogeheten geweldsmonopolie. Dat houdt in dat de politie als dat nodig is voor de taakuitvoering geweld mag of moet toepassen. Het toepassen van geweld is gebonden aan regels en voorwaarden en wordt toegepast als ‘ultimum remedium’. De voorwaarden staan beschreven in de Politiewet en in de Ambtsinstructie.

6.7.1 Geweld door politieambtenaren

Er was in 2024 sprake van in totaal 22.732 unieke incidenten waarbij door de politie geweld is toegepast. Dit resulteerde in 36.151 afzonderlijk gemelde geweldsaanwendingen. Deze geweldsaanwendingen werden gedaan door 12.005 unieke politieambtenaren. Zij pasten 1 of meerdere keren geweld toe en daarbij werden in totaal 41.942 geweldsmiddelen ingezet.
In 0,74 procent van het totaal aantal door de politie behandelde incidenten is door de politie geweld aangewend. Deze geweldsaanwendingen hebben in 2024 geleid tot 33.912 geweldsmutaties en 2.239 geweldsregistraties. Deze 2.239 geweldsregistraties uit 2024 zijn in het beoordelingsproces gebracht.

Het toepassen van geweld leidt in drie situaties tot een geweldsregistratie: wanneer er een vuurwapen is gebruikt, wanneer het geweld lichamelijk letsel van meer dan geringe betekenis of de dood heeft veroorzaakt en wanneer de hulpofficier van justitie daartoe aanleiding ziet. Er hoeft geen sprake te zijn van een vermoeden van een onrechtmatige of onprofessionele geweldsaanwending om een geweldsregistratie op te maken. In de veel gevallen wordt een registratie opgemaakt omdat de Ambtsinstructie dit gebiedt.

In 2024 zijn in totaal 1.510 geweldsregistraties beoordeeld. Van 1.215 beoordeelde geweldsregistraties was het oordeel dat het aangewende geweld paste binnen het wettelijk kader en vakmanschap t.a.v. het optreden en daarmee dus voldeed aan het toetsingskader.
Bij 295 geweldsregistraties was het oordeel dat er niet of ten dele niet werd voldaan aan het toetsingskader. Ook hier moet uitdrukkelijk worden vermeld dat de beoordeling “niet voldoen aan het toetsingskader” niet per se betekent dat de geweldsaanwending onrechtmatig was.

De cijfers over geweldsaanwendingen door de politie en de toelichting daarop zijn in een afzonderlijke rapportage Geweldsaanwendingen door politieambtenaren in 2024 opgenomen. De rapportage is te raadplegen op: https://www.politie.nl/informatie/cijfers-politiegeweld-hoeveel-geweld-gebruikt-de-politie.html.

6.7.2 Geweld tegen politieambtenaren

Geweld tegen politieambtenaren (GTPA) is onacceptabel. Toch maken elke dag veel politiemedewerkers melding van scheldpartijen, bedreigingen, fysiek geweld soms zelfs van mishandeling of poging tot doodslag. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor henzelf maar ook voor het thuisfront. Agressie of geweld tegen politiemensen is onacceptabel en strafbaar. Daarom doet de politie er alles aan om dit tegen te gaan en politiemedewerkers die met agressie en geweld te maken krijgen, bij te staan. In 2024 werden politiemedewerkers 12.543 keer geconfronteerd met agressie en geweld. Dit is een stijging ten opzichte van 2023.

Figuur 12 Aantal GTPA dossiers naar situatie

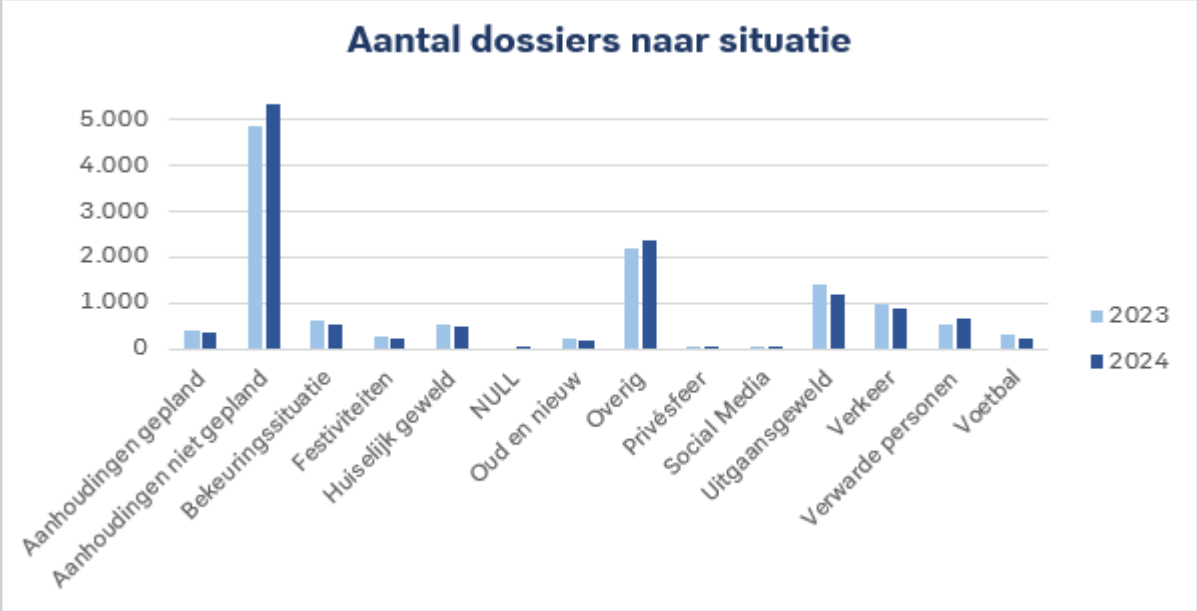

In bijlage 11.6 staat een verdere uitsplitsing van de cijfers.

Jaarwisseling
Het aantal, soms heftige, incidenten tegen hulpverleners en politieagenten tijdens de jaarwisseling is dit jaar weer gestegen. Dit jaar waren er 17 incidenten meer dan het gemiddelde van de afgelopen vier jaarwisselingen (121 om 104). Bij de jaarwisseling 2023 – 2024 waren het er 93. Het aantal slachtoffers tijdens dergelijke incidenten is ook toegenomen ten opzichte van het gemiddelde van de vorige vier jaarwisselingen. Als het gaat om unieke slachtoffers zijn er 295 politieambtenaren slachtoffer geworden. Dit zijn 105 personen meer dan het gemiddelde van de afgelopen vier jaarwisselingen en 32 meer dan vorig jaar. Bij personen met een andere publieke taak betreft het 49 personen in totaal. Dit zijn 26 personen meer dan het gemiddelde en daarmee meer dan een verdubbeling (17 meer dan 2023 – 2024). Bij deze incidenten gaat het voornamelijk om het bekogelen van hulpverleners en voertuigen met verboden vuurwerk, ander fysiek geweld en beledigingen. Ook werden op verschillende plekken brandweerlieden geconfronteerd met vuurwerk en geweld, waardoor zij hun werk niet konden uitvoeren en de politie ingezet moest worden ter bescherming.

7 Overige bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is een verzamelnaam voor alle processen die ervoor zorgen dat de taken van de politieorganisatie kunnen worden uitgevoerd. De financiële administratie, informatievoorziening en personeelszorg zijn allemaal voorbeelden van onderdelen van de bedrijfsvoering. Gezien het belang van personeel voor de organisatie en de taakuitvoering, is daar in dit jaarverslag een apart hoofdstuk (6) aan gewijd. Veel van de interne dienstverlening vindt plaats binnen het PDC.

7.1 Innovatie, kennisopbouw, science en technologie

De politie beweegt in een steeds complexer wordende samenleving waarin technologische ontwikkelingen een grote impact hebben. Innovatie is geen luxe maar een noodzaak om criminaliteit effectief te bestrijden, de vrijheden en veiligheid van burgers te waarborgen en het politiewerk efficiënter en effectiever te maken. In 2024 heeft de politie verder gewerkt aan het structureel borgen van innovatie binnen de organisatie. Om innovatie beter te stroomlijnen is gewerkt aan het synchroniseren van taal en proces en het versterken van interne samenwerking. Bijvoorbeeld met een interne innovatie community met meer dan 4.500 deelnemers die gebruik maken van het innovatieportaal, een interactieve Teams omgeving en deepdives in de TECH GYM's.
Daarnaast is gewerkt aan het versterken van de samenwerking met wetenschap en technologiepartners. Ook is uitvoering gegeven aan onder andere de Science & Technology agenda. Daarbij wordt samengewerkt met de PA. De politie werkt ook samen met veiligheidspartners, de wetenschap en bedrijven.
Op internationaal vlak heeft de politie een stevige positie, met detacheringen bij INTERPOL, Europol, DGHOME en als voorzitter van het door de politie geïnitieerde European Clearing Board for Innovation (EuCB). De politie is daarnaast mede initiator van de Global Policing Innovation Exchange en voor het derde jaar op rij winnaar van de Europol Excellence Award 2024. Vanuit de EuCB worden vele tools aan de EU lidstaten aangeboden en uitgewisseld. Daarmee zijn tientallen operaties in lidstaten en op EU niveau, ondersteund.

7.2 Kwaliteitszorg en vakontwikkeling

De politie werkt aan de implementatie van een kwaliteitsstelsel waarin vakmensen binnen de operationele taakuitvoering en de bedrijfsvoering, de kwaliteit van het werk actief bevorderen. Medewerkers uit verschillende eenheden en afdelingen die zich bezighouden met vergelijkbare taken of vakgebieden, vormen samen vakgroepen. De groepen richten zich primair op vakontwikkeling, kwaliteitsverbetering en het delen van kennis. In 2024 is het aantal vakgroepen binnen het kwaliteitsstelsel uitgebreid van drie naar vijftien, waarbij meerdere initiatieven zijn gestart om de kwaliteit van de taakuitvoering te verbeteren en te waarborgen. Zoals de vakgroep Dossiervormers, die in samenwerking met het OM het proces rondom de voorgeleidingsdossiers optimaliseert. Dit proces versterkt niet alleen de eigen organisatie, maar ook de brede veiligheidsketen. Daarnaast werken alle vakgroepen aan de uitwisseling van kennis en ervaringen, zowel binnen als tussen de eenheden, om zo van elkaar te leren en het vak verder te ontwikkelen. Ook zijn er stappen gezet in de ontwikkeling van een systematiek voor monitoring en rapportage. Dit systeem maakt de ontwikkelingen en groei van het vakgroepenmodel expliciet zichtbaar en biedt inzicht in de effecten van vakgroepsgewijs werken.

7.3 Modernisering Informatievoorziening Bedrijfsvoering

Met het programma Modernisering Informatievoorziening Bedrijfsvoering (MIB) werkt de politie aan een efficiënte, integrale en wendbare dienstverlening door het PDC. Dit door de bedrijfsvoeringsystemen te vervangen of moderniseren en de ketenprocessen te verbeteren. Daarvoor worden meer gebruikersvriendelijke, toekomstbestendige en betaalbare oplossingen gerealiseerd. Dit vraagt om een moderne set aan integratieoplossingen die ervoor zorgt dat nieuwe en bestaande IV-oplossingen met elkaar kunnen communiceren. Daarmee worden integrale data-uitwisseling en optimale managementinformatie steeds beter mogelijk.
Vanwege de forse instroomopgave voor de politie was er behoefte aan een nieuw wervingssysteem. In 2024 heeft de politie daartoe binnen MIB het project Werving en Selectie afgerond. Ook heeft de politie gewerkt aan de voorbereidingen om in 2025 live te gaan met de nieuwe voorziening voor capaciteitmanagement.
In 2024 is het traject voor een nieuw financieel en logistiek systeem (FMS+) gelopen, dit heeft ertoe geleid dat er eind 2024 is gegund. In december is het aanbestedingsproces voor de verwerving van een nieuwe HR systeem gestart. Er zijn twee projecten binnen MIB gestart ter ondersteuning voor de verdere implementatie van de suites, namelijk Informatiepositie bedrijfsvoering en IV ready for SaaS. Ook is een stevige versterking ingezet op de business change aanpak en organisatie.

7.4 Doorontwikkelen begroting en budgettering

Om in een snel veranderende samenleving flexibel en doelgericht te blijven opereren, moet de politie haar mensen en middelen effectief kunnen inzetten. Om dit te bereiken werkt de politie toe naar een toekomst waarin meer ruimte is om flexibel budgetten voor personeel en materieel te gebruiken. Er zijn voorbereidende stappen gezet om beslissen, benutten en betalen in één hand te leggen. Dan ontstaat een betere verbinding tussen de vraag, de inzet van mensen en het daarvoor beschikbare budget. Ook wordt de budgetsturing en -beheersing daarmee versterkt.
De politie werkt hiertoe onder andere aan het vergroten van de regionale zeggenschap over personele capaciteit. Het doel hiervan is om de eenheden beter in staat te stellen keuzes te maken over de inzet van mensen en middelen, zodat zij effectiever kunnen reageren op lokale behoeften. Om een geleidelijke overgang naar meer verantwoordelijkheid voor de eenheden te realiseren, wordt eerst geoefend met het model. Er zijn in 2024 verschillende dilemma's en mogelijke oplossingen onderzocht en uitgewerkt. Zo is meer inzicht verkregen in wat nodig is om het budgetbeheer bij de eenheden succesvol te maken.
Daarnaast werkt de politie aan het verkrijgen van beter inzicht in de kosten van de producten en diensten van het PDC. Dit inzicht is van belang zodat eenheden weloverwogen keuzes kunnen maken over de ondersteuning die zij inzetten om hun taken uit te voeren. In 2024 zijn de producten en diensten van twee onderdelen van het PDC inzichtelijk gemaakt, waarbij ook de aanwezigheid van keuzemogelijkheden van de eenheden zijn meegenomen. Deze methodiek en het daarmee verkregen inzicht is de basis om kosten te gaan toerekenen.

7.5 Materieel

7.5.1 Huisvesting

Eind 2024 had de politie 809 gebouwen in beheer met een totaal bruto-vloeroppervlak van bijna 1,9 miljoen m2. Het grootste deel hiervan is in eigendom van de politie. De vastgoedportefeuille is zeer divers: van politiebureaus, politieposten en kantoren tot oefencomplexen, onderwijslocaties, cellencomplexen, paardenstallen en meer.
Voor huisvesting streeft de politie conform de Europese regelgeving naar een CO_2-reductie van 60 procent in 2030 ten opzichte van 1990 en 100 procent (energieneutraal) in 2050. Hiervoor past de politie panden aan en vervangt deze waar nodig.
Ook neemt de politie extra maatregelen om kantoorlocaties te laten voldoen aan de geldende label C verplichting. Uitgangspunt hierbij is om direct de stap naar label A te maken, tenzij uithuizing kan worden voorkomen. Dan wordt de stap naar label C gemaakt.

Figuur 13 Duurzame huisvesting

In 2024 zijn maatregelen getroffen om van energielabel C naar A te gaan. De politie besteedt in verschillende huisvestingsprojecten aandacht aan duurzaamheidsthema's als circulariteit, biodiversiteit, gezondheid, mobiliteit en klimaatadaptatie. Een voorbeeld hiervan is het politiebureau in De Groest, Hilversum waarbij het dak is voorzien van sedum dakbedekking en zonnepanelen. Voor de verwarming en koeling van het gebouw wordt een warmte-koudeopslaginstallatie aangelegd en is er gebruik gemaakt van led-verlichting en duurzame bouwtechnieken.
De politie onderzoekt de mogelijkheden voor het verduurzamen van monumentale panden.
In bijlage 11.11 staan de huisvestingcijfers in meer detail weergegeven

Figuur 14 Infographic huisvesting 2024

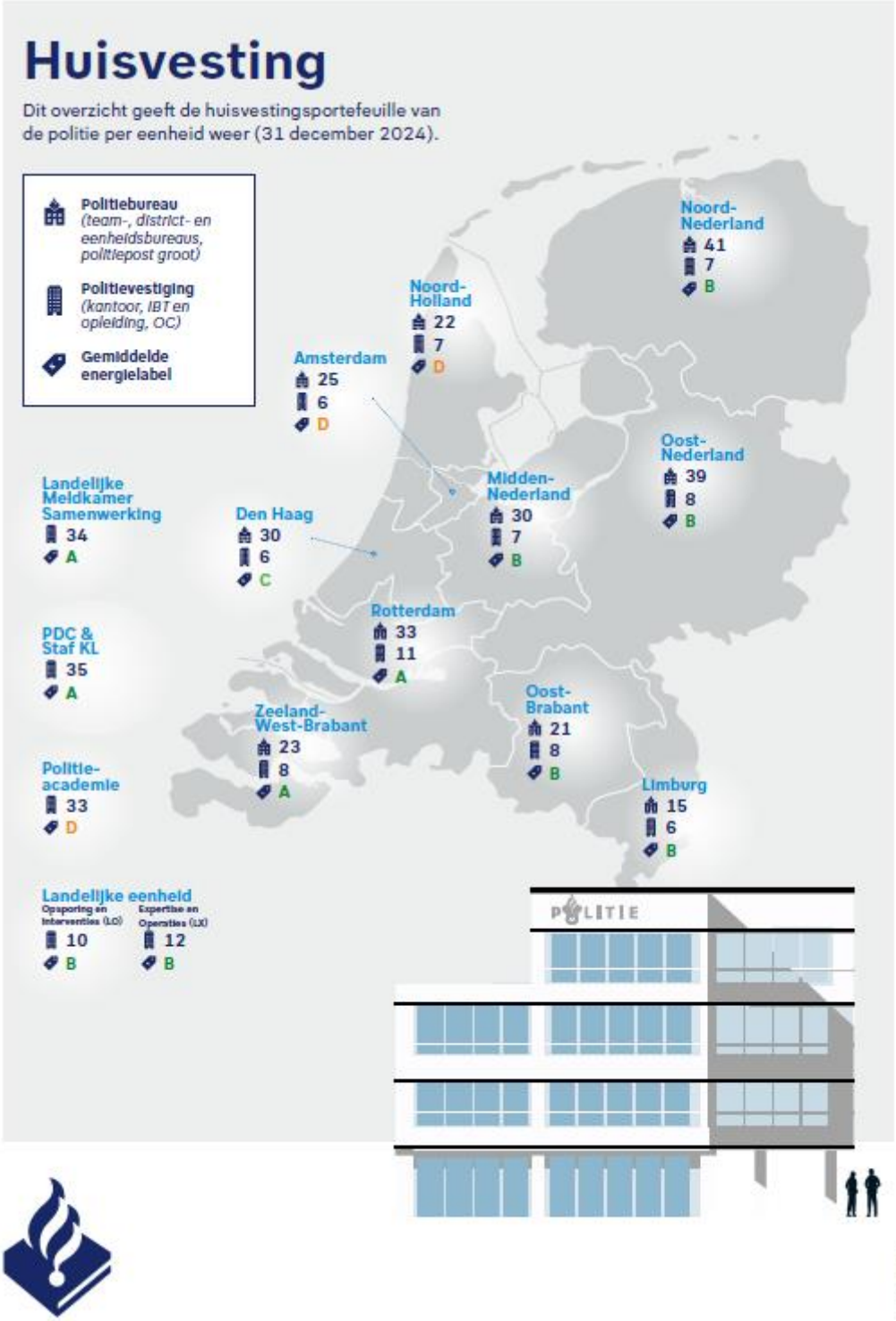

7.5.2 Vervoer

De politie streeft naar een reductie van zestig procent van de vervoer-gerelateerde CO_2-emissies in 2030 ten opzichte van 1990. Een van de maatregelen die de politie daartoe treft is het gedeeltelijk vervangen van de fossiele brandstofauto's van het wagenpark door elektrische auto's. Zo zijn in 2024 nieuwe basispolitievoertuigen (BPV) verworven en breed getest. Deze zijn vanaf 2025 te zien op straat. Dit type BPV wordt in 2025 in de praktijk getest en zal naar verwachting in 2026 te zien zijn op straat. Dit is een verdere stap in het verduurzamen van het wagenpark. In 2024 is een begin gemaakt met het vervangen van de waterwerpers die in 2022 buiten bedrijf gesteld zijn. In juni zijn twee kleinere waterwerpers in bedrijf genomen en in december is de eerste van in totaal zes grote waterwerper geleverd. Daarmee is de politie minder afhankelijk geworden van bijstand uit de buurlanden bij openbare orde verstoringen.
In bijlage 11.10 staan de vervoercijfers in meer detail weergegeven

Figuur 15 Duurzaam vervoer

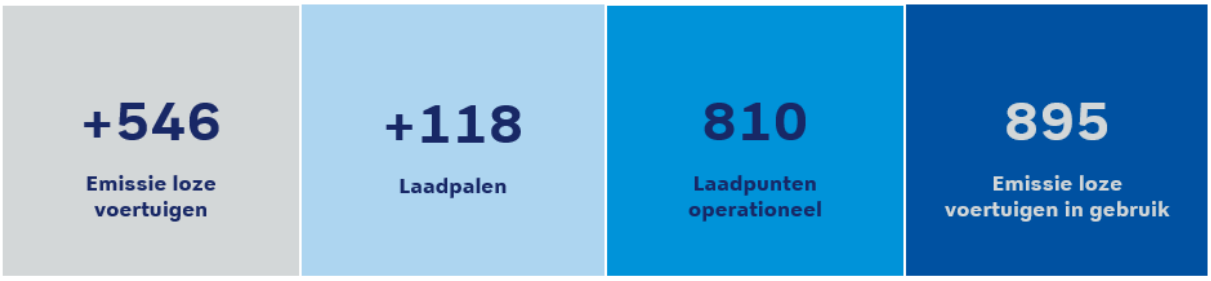

7.5.3 Kleding, uitrusting en geweldsmiddelen

In 2024 is de politie gestart met de voorbereidingen voor de vervanging van het huidige stroomstootwapen (medio 2028) omdat deze uit productie gaat. In samenwerking met TNO en met andere Europese- politiekorpsen en onderzoeksinstituten is hierbij onderzoek gedaan naar de medische veiligheid van de stroomstootwapens die als opvolger voor het huidige model in aanmerking komen. Daarnaast is het ME-uniform vervangen om medewerkers van de Mobiele Eenheid een hoger niveau van bescherming en comfort te kunnen bieden met de kleding en uitrusting die zij dragen. In 2024 zijn 2.500 ME'ers voorzien van een nieuw uniform.

Figuur 16 Infographic vervoer 2024

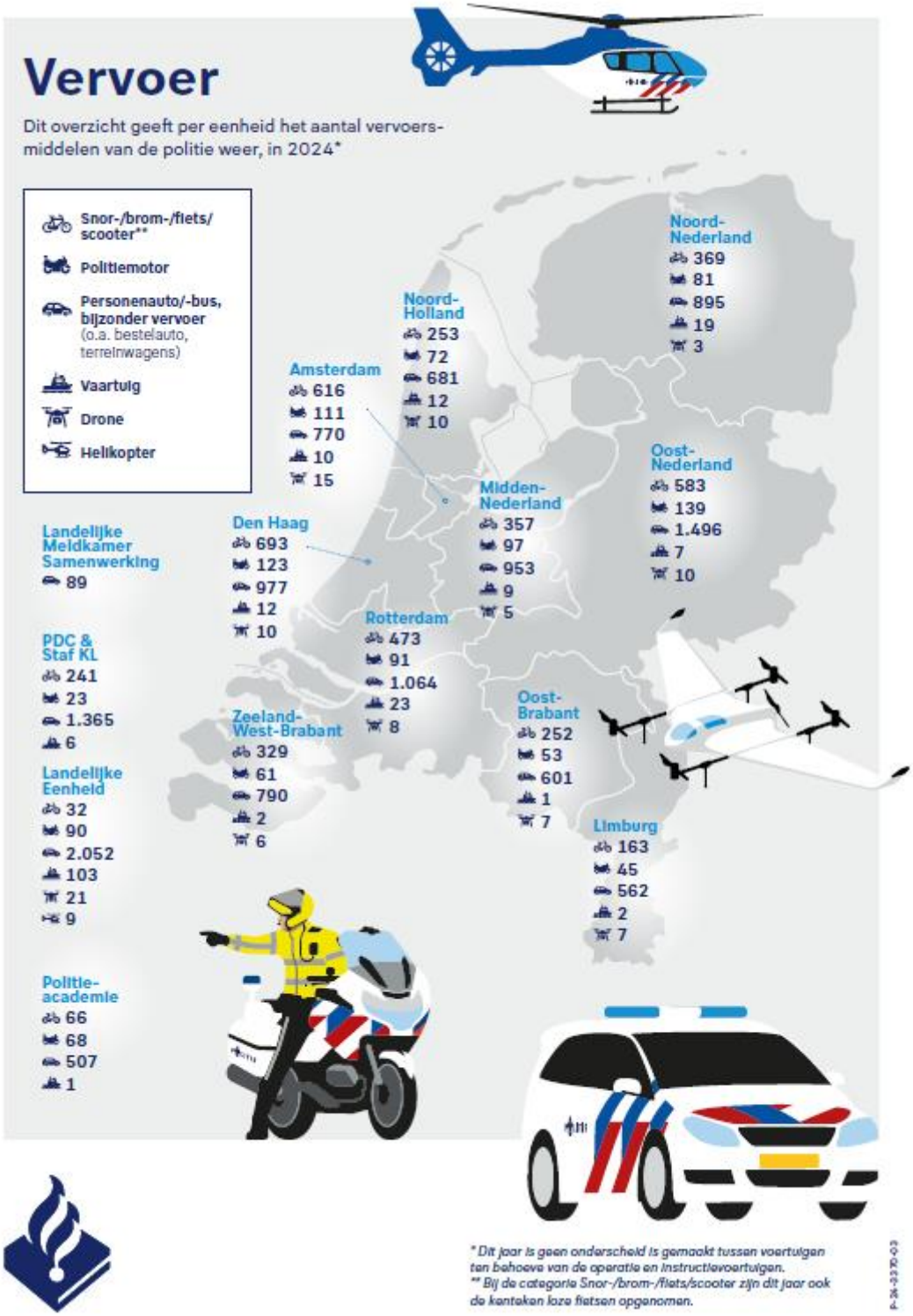

7.5.4 Inkoop

Met een inkoopbedrag in 2024 van ongeveer € 2,8 miljard en meer dan zeventienduizend leveranciers is de politie een van de grootste inkopende organisaties van de overheid. Vaak gaat het om grote contracten die Europees moeten worden aanbesteed. Waar dat mogelijk is werkt de politie samen met partners binnen de Rijksoverheid zoals het ministerie van Defensie om efficiënt en effectief in te kopen.

Een aanbestedingscommissie (AC), bestaande uit tien interne en externe leden vanuit verschillende disciplines, adviseren de politie bij hun aanbestedingen. Het doel van de AC is het binnen de politie organiseren van de eigen tegenspraak op inkoop, met reviews van de aanbestedingsaanpak om zo tot kwalitatief betere aanbestedingen te komen. In 2024 is in totaal voor bedrag van € 4,05 miljard aan totale contractwaarde van deze aanbestedingen door de AC behandeld.

In 2024 heeft de politie negen vragen en/of klachten met betrekking tot de inkoop van producten en diensten ontvangen. Klachten worden door een onafhankelijk klachtenbehandelteam onderzocht en van conclusies voorzien. De Chief Procurement Officer neemt het uiteindelijke besluit en informeert de klager. In bijlage 11.9 staan de aard van de klachten en de uitkomsten van de onderzoeken beschreven.

Teneinde de naleving van de wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA) verder te verbeteren en de organisatie voor te bereiden op de komst van de wet verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en Rechtsvermoeden zijn vele honderden overeenkomsten met zelfstandigen zonder personeel doorgelicht op schijnzelfstandigheid. In afstemming met de belastinginspecteur is een plan opgesteld om daar waar hier sprake van is, deze schijnzelfstandigheid voor eind 2025 volledig af te bouwen en daarmee aan de Wet DBA te voldoen.

Steeds vaker zijn ingekochte producten technologische of slimme producten. Deze producten variërend van sensoren in een gebouwbeheersysteem tot koffieautomaten en verzamelen, analyseren en verzenden data. Deze worden steeds meer gekoppeld aan het netwerk van de politie. Om te voorkomen dat statelijke actoren overheidsinformatie bemachtigen introduceerde het Rijk in 2023 de Algemene Beveiligingseisen voor Rijksoverheidsopdrachten (ABRO). Eind 2023 is ook de politie toegetreden tot het ABRO-stelsel, een stuurgroep van het Rijk die zich richt op het opstellen van beveiligingseisen voor de Rijksoverheid. Er wordt gewerkt aan het inrichten van een organisatie die naast de politie het Rijk ondersteunt bij het in de markt zetten van opdrachten die raken aan de nationale veiligheid.

Bij de aanbestedingen van onder andere zonnepanelen op daken, elektrische auto's en laadinfrastructuur en duurzame oplossingen binnen datacenters worden leveranciers gestimuleerd in het ontwikkelen en aanbieden van duurzame producten en diensten. In 2024 heeft de politie ervaring opgedaan met het toepassen van het binnen het Rijk ontwikkelde ambitieweb voor duurzaam inkopen.

Mede ten gevolge van de geopolitieke ontwikkelingen maar ook veroorzaakt door krapte op de arbeidsmarkt, en door de energietransitie ontstaan continuïteitsrisico's voor de uitvoering van de politietaken. Aanvoerketens van middelen stokken en in een aantal gevallen schrijven marktpartijen niet in omdat zij onvoldoende mensen hebben om de adequate uitvoering van de opdracht te kunnen garanderen. In verband met netcongestie kunnen elektrische auto's niet worden opgeladen of verhuizingen naar nieuwe locaties niet doorgaan. Daarnaast hebben al deze ontwikkelingen een sterk prijsopdrijvend effect. Vanuit inkoop wordt bijgedragen aan oplossingen voor deze risico's door het aangaan van contracten met meerdere leveranciers teneinde verstoringen in de leveringsketen op te kunnen vangen, door het aanleggen van hogere ijzeren voorraden en het permanent verkennen van de markt naar alternatieven mocht dat op enig moment nodig zijn.

7.6 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een opgave die onder andere gaat over klimaat, schaarste, diversiteit, gezondheid en veiligheid. Voor de politie betreft dit niet alleen een bewust duurzame bedrijfsvoering, maar ook het opsporen, aanpakken en voorkomen van milieucriminaliteit, bijvoorbeeld door streng te handhaven.

Figuur 17 CO_2-voetafdruk Huisvesting en Vervoer Politie

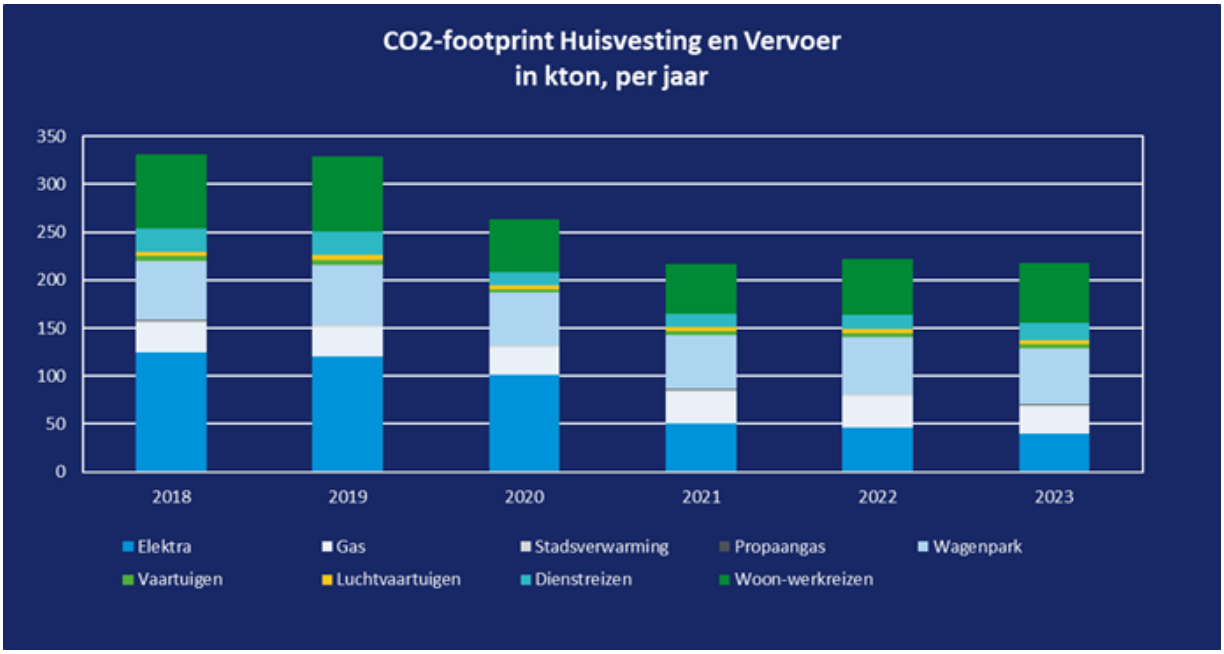

De politie stelt jaarlijks een CO_2-voetafdruk op om de voortgang op de vermindering van de milieu-impact te monitoren. De totale uitstoot van de politie in 2023[5] is 218 kton CO_2-equivalent, dit resulteert in een CO_2-reductie van 34 procent t.o.v. 2018. De politie koopt sinds 2021 groene stroom in, waarvan de helft van Nederlandse oorsprong is. De CO_2-uitstoot van elektriciteit door de politie werd hierdoor in 2021 gehalveerd ten opzichte van 2020, hoewel het elektriciteitsverbruik ongeveer gelijk bleef. De politie koppelt groene stroom echter los van de te behalen doelstellingen, omdat de focus ligt op het verminderen van energieverbruik. In onderstaande tabel staan de verbruiksgegevens van elektra.

Tabel 9: Jaarlijks verbruik kWh politie

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
kWh	192.379.583	185.634.491	181.474.515	181.160.245	177.957.100	172.752.962

Tabel 10: Jaarlijkse uitstoot kton politie

Uitstoot in kton	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Huisvesting	158	154	132	86	82	70
Vervoer (incl. woon-werkreizen)	173	176	131	131	140	148
Totale footprint	331	329	263	217	222	218

[5] De uitkomsten 2024 komen pas beschikbaar na publicatie van deze jaarverantwoording.

Vervoer en energieverbruik in huisvesting zijn samen goed voor meer dan 90 procent van de totale uitstoot. In paragraaf 7.5 worden de prestaties en resultaten op het gebied van duurzame huisvesting en vervoer in meer detail beschreven. De rest van de uitstoot wordt veroorzaakt door onder andere ICT en afvalverwerking. Ook daar zet de politie zich in om duurzaam te werk te gaan. In 2024 hebben kledingstukken met een waarde van bijna €300.000 een tweede leven gekregen. Dit betreffen onder andere: jassen, shirts, broeken, riemen en tassen.

7.7 Financieel beheer

De politie wordt voor de uitvoering van de politietaken gefinancierd door het ministerie van JenV. Deze financiering is gebaseerd op de begroting die de politie daartoe opstelt en bestaat uit algemene middelen en bijzondere middelen. Aan de bijzondere middelen zijn specifieke bestedings- en verantwoordingseisen verbonden. Leningen mag de politie alleen afsluiten bij het ministerie van Financiën met garantstelling van het ministerie van JenV. Voor het financieel beheer van de politie geldt net als voor andere organisaties dat dit op orde moet zijn. De politie moet een ordelijk begrotingsproces hebben, werken aan het behouden van een gezonde financiële positie en controle hebben over de kasstromen. Mede in dit aspect is een onderzoek uitgevoerd door EY betreffende de risicoverdeling tussen het ministerie van JenV en de politie in relatie tot het Besluit financieel beheer. Vervolgstappen zijn onderhanden tussen het ministerie van JenV en de politie. Tevens is de Beleidsregel financiële belangen nog niet volledig geïmplementeerd. Het treasurybeleid van de politie is er onder andere op gericht om voldoende liquide middelen te hebben op het juiste moment en op de juiste plaats. Hiertoe wordt gebruikt gemaakt van financiering, kasbeheer en risicobeheer.

Financiering investeringen
De politie financiert investeringen eerst zelf voor. In 2024 zijn in maart leningen aangegaan van in totaal € 210 miljoen ten behoeve van de gerealiseerde investeringen 2023 (jan t/m aug) en in september zijn leningen aangegaan van in totaal € 283 miljoen ten behoeve van de gerealiseerde investeringen 2023 (jan t/m aug). Deze leningen zijn ten laste gegaan van de afgegeven garantstellingen voor 2023. Het gaat om € 493 miljoen (€ 470 miljoen + aanvullende garantstelling van € 23 miljoen). De garantstelling van € 470 miljoen voor 2023 is afgegeven op basis van de prognose in de Achtmaands rapportage 2023 en de garantstelling van € 23 miljoen voor 2023 is afgegeven op basis van de jaarrekening 2023.

Aan het begin van het uitvoeringsjaar geeft het ministerie van JenV een garantstelling af op basis van de begroting. Binnen deze garantstelling kunnen gedurende het uitvoeringsjaar leningen aangegaan worden bij het ministerie van Financiën. Voor de financiering van de investeringen in 2024 is op basis van de begroting 2024-2028 een garantstelling verstrekt van € 642 miljoen. In december 2024 zijn leningen aangegaan van in totaal € 311 miljoen ten behoeve van de in januari tot en met augustus 2024 gerealiseerde investeringen. Hiermee wordt de financiering drie maanden eerder aangegaan dan voorheen en komt deze meer in lijn met de begroting, waar de financiering van de investeringen van januari tot en met augustus 2024, in 2024 opgenomen is. Daarnaast wordt hiermee een stap gemaakt voor het streven om het moment van betalen en financieren dichter bij elkaar te brengen. Het verloop van het financieel resultaat en de investeringen is bepalend voor het liquiditeitsverloop en daarmee ook voor de benodigde financiering. Begin 2025 zal de invulling van de financiering met betrekking tot de investeringen van september tot en met december 2024 bezien en bepaald worden.

Kasbeheer
Gezien de rente op een deposito in 2024 lager is geweest dan de dagrente op de rekening-courant zijn de tijdelijke overtollige financiële middelen conform de voorschriften van het Geïntegreerd Middelenbeheer aangehouden in de rekening-courant bij het ministerie van Financiën. Hierdoor zijn geen deposito's bij het ministerie van Financiën uitgezet. Deze situatie deed dit jaar zich voor door de

renteverlagingen van de Europese Centrale Bank.

Risicobeheer
Het beleid van de politie is gericht op het inperken van renterisico's op langlopende financieringen. De omvang van de aflossingen en renteherzieningen bleven in 2024 binnen de in het Treasurystatuut gestelde renterisiconorm van twintig procent van het begrotingstotaal. De renterisiconorm 2024 is € 1.630 miljoen (20 procent van € 8.151 miljoen begrotingstotaal). De aflossingen en renteherzieningen voor 2024 van € 322 miljoen vallen hier ruim onder.

7.8 Financieel resultaat

Voor de Begroting (begroting en beheerplan) en Meerjarenraming 2024-2028 is uitgegaan van het financieel kader dat is opgenomen in de Meerjarige aanschrijving politie 2026-2030 van de minister van JenV en de daarbij behorende politieke besluitvorming. Het budgettaire kader in de begroting bestond uit algemene en verschillende bijzondere rijksbijdragen.

Voor de Begroting 2024-2028 is, evenals bij de voorgaande begrotingen, als uitgangspunt gehanteerd dat afwegingen van nieuwe voornemens binnen genoemd kader moeten plaatsvinden – het principe nieuw voor oud – dan wel dat nieuwe voornemens moeten leiden tot aanvullende dekking. Daarmee is in de begroting de financiële vertaling opgenomen van de activiteiten en middelen die samenhangen met vastgesteld beleid en vastgestelde voornemens.

Deze jaarverantwoording laat onder meer zien dat met de (beperkte) beschikbare capaciteit veel aansprekende resultaten zijn bereikt, maar ook dat de uitvoering van de politietaken en de financiën van het korps structureel nog niet in balans zijn. Over 2024 is een positief financieel resultaat behaald van € 37 miljoen. Dit betreft een saldo van diverse onder- en overbestedingen. Op personele lasten is sprake van onderbesteding. De hogere lasten zitten met name in de componenten Huisvesting, ICT en personele voorzieningen.

Tabel 11 Financieel resultaat

Financieel resultaat (bedragen x € 1 miljoen)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023
Totaal Bijdragen	8.151	7.599	7.343
Exploitatiekosten			
Personeel en opleidingen	6.087	5.770	5.582
Materieel	2.027	1.829	1.786
Totaal Exploitatiekosten	8.114	7.599	7.368
Exploitatieresultaat	37	-	-25
Inzet reserves	-	-	-
Financieel resultaat	37	-	-25

In de jaarverantwoording zet de politie het financiële resultaat 2024 af tegen de uitgangspunten uit de begroting 2024-2028. De belangrijkste uitgangspunten zijn:
- Sturen op de uitvoering binnen de gestelde financiële kaders: gedurende het uitvoeringsjaar wordt de voortgang zichtbaar gemaakt door middel van periodieke (management)rapportages.

- Op peil houden van het vermogen: het vermogen binnen de geldende kaders brengen, dan wel houden, om zo het weerstandsvermogen van de politie te waarborgen.
- Sturen op het realiseren van een betaalbare operationele sterkte en een niet-operationele sterkte van passende omvang.

Uitvoering binnen de kaders
De politie gaat in de begroting uit van de gestelde kaders. In 2024 bleek -in lijn met voorgaande jaren- dat hogere dotaties aan verschillende personele voorzieningen, zoals Posttraumatische stressstoornis (PTSS), noodzakelijk waren om te kunnen blijven voldoen aan de eisen zoals deze aan de financiële verslaggeving worden gesteld. In de begroting 2024 waren hiervoor niet afdoende middelen begroot. Daarnaast is in november 2024 het Besluit beroepsgerelateerde gezondheidsklachten politie (het nieuwe zorgstelsel) vastgesteld, dat per 1 april 2025 in werking treedt. Dit zorgde voor een extra dotatie in de voorziening Veilig en Gezond Werken.

Naast meer beleidsmatige wijzigingen doen zich ook altijd mee- en tegenvallers in de uitvoering voor. Door de ontwikkeling van de personeelsbezetting was er een onderbesteding op het gebied van salariskosten. Daar staat, zoals hiervoor al gemeld, tegenover dat er op het gebied van personele voorzieningen extra dotaties nodig waren. De hogere lasten zitten met name in de componenten Huisvesting, ICT en personele voorzieningen.

Eigen vermogen binnen bandbreedte
Het exploitatieresultaat van € 37 miljoen positief wordt toegevoegd aan de algemene reserve.
De tabel geeft de stand van het eigen vermogen weer.

Tabel 12 Eigen vermogen

Eigen vermogen (bedragen x € 1 miljoen)	2024	2023
Algemene Reserve	180	143
Stand 31 december	**180**	**143**
Bufferfunctie	2,6%	2,2%

De bufferfunctie is gekoppeld aan de algemene reserve. Deze bedraagt ultimo 2024 € 180 miljoen, wat neerkomt op 2,6 procent van de gemiddelde bijdragen over de afgelopen drie jaar. Daarmee valt deze binnen de wettelijke bandbreedte van 1,5 procent tot 5 procent. Het eigen vermogen is als gevolg van het positief financieel resultaat € 37 miljoen toegenomen ten opzichte van 2023.

7.9 Risicoparagraaf

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen binnen de (in de begroting 2024 benoemde) risico's en ontwikkelingen ten aanzien van risicomanagement binnen de politie toegelicht.

Algemeen
De risicovolwassenheid van een organisatie kent verschillende niveaus. Elk niveau heeft zijn eigen kenmerken. Deze volwassenheid start bij het vaak 'ad-hoc' reageren op ongewenste ontwikkelingen. In deze fase heeft risicomanagement alle kenmerken die vooral lijken op incidentmanagement. Op het hoogste volwassenheidsniveau is risicomanagement volledig ingebed op alle lagen en processen van een organisatie. Het afgelopen jaar heeft de politie onderstaande stappen gezet in de groei naar volwassenheid.

Meer medewerkers hebben kennis gemaakt met risicomanagement, zowel met de methode als de praktische invulling daarvan. Het besef dat de organisatie zich met een effectief systeem van risicomanagement kan wapenen tegen ontwikkelingen die de legitimiteit en de organisatiedoelstellingen kunnen bedreigen is het afgelopen jaar op alle niveaus en alle organisatieonderdelen steeds vaker onderwerp van gesprek geweest.

Binnen de sector informatiebeveiliging van het PDC, is eigen tooling ontwikkeld en in gebruik genomen om de interne beheersing en het risicomanagement ten aanzien van de informatiebeveiliging beter te ondersteunen. Daarnaast is eind 2024 gestart met een integraal intern netwerk van risicomanagement professionals om zo korps breed de verbinding te zoeken, best practices te delen en ontwikkelingen te bespreken. Met de inwerkingtreding van de strategische boards heeft ook de risicobeheersing binnen programma's en projecten een extra impuls gekregen.

Verder is in 2024 gestart met het vernieuwen van het formeel risicomanagementbeleid en een leidraad voor de toepassing van risicomanagement in de dagelijkse praktijk. Ook is er een concept risicomanagement charter opgesteld, waarmee de eerste contouren zijn geschetst van een verbeterde inrichting van de risk governance volgens het three-lines-of-defencemodel.

Na evaluatie is in 2024 besloten om het in control statement te integreren in de risicoparagraaf, waardoor de rapportage over de effectiviteit van de beheersing van de risico's gericht op de bedrijfsvoering nu in de risicoparagraaf wordt belegd. In de komende jaren zal de wijze waarop het in control statement wordt geïntegreerd in de risicoparagraaf nader worden uitgewerkt.
In het kader van compliance zal aandacht worden besteed aan het verslaggevingsrisico (het risico dat onjuiste of onbetrouwbare informatie wordt verstrekt. Dit risico is door de politie in 2024 niet als één van de belangrijkste risico's in de risicoparagraaf benoemd.

Tot slot is gestart met het traject om te komen tot een nieuw proces voor het uitvoeren van de strategische risicoanalyse met de korpsleiding. Hiermee moet de risicoparagraaf in het begroting/beheerplan beter gaan aansluiten bij de strategie.

Risicobereidheid
De mate waarin de politie bereid is risico's te accepteren bij het nastreven van haar doelstellingen wordt geduid als de 'risicobereidheid'. Wanneer zijn we bereid om een risico te accepteren, wanneer niet of binden we daar voorwaarden aan in de vorm van specifieke beheersmaatregelen? Het belang van de te realiseren doelstelling is hierbij de (meest) bepalende factor.

Algemeen uitgangspunt is geweest dat de politie een risico neutrale houding naleeft. Gezien de complexiteit van de organisatie en de (externe) context waarin de politieorganisatie opereert heeft het specifiek toewijzen van een risicobereidheid ten aanzien van de kans of impact van een risico weinig toegevoegde waarde. Desalniettemin kan de mate waarin de organisatie risico's het afgelopen jaar wenste te lopen bij het behalen van haar doelstellingen op een objectieve wijze worden weergegeven.

Op de vier belangrijkste risico categorieën is de navolgende risicobereidheid (aanvaardbaar niveau) gehanteerd:

Tabel 13 Risicobereidheid

Risico categorie	Risicobereidheid
Strategie'/generiek	Gemiddeld
Operatie/proces	Laag/Gemiddeld
Financieel	Gemiddeld
Compliance	Laag

Vervolgens wordt van elk risico een gewogen risico-inschatting gemaakt. Dit is een classificatie van hoe hoog het risico (kans van optreden en impact op organisatie) na toepassen van de beheersmaatregelen gemiddeld wordt ingeschat door de verschillende deskundigen binnen onze organisatie. Ook hier wordt een verdeling van laag, middel en hoog gebruikt. Een risico is aanvaardbaar als de risico-inschatting gelijk of kleiner is dan de risicobereidheid.

Thema's en beheersing van de belangrijkste risico's
Hieronder worden de risico's en beheersmaatregelen samengevat van de risico's die in de begroting en beheersplan 2024 als belangrijkste risico's zijn benoemd. Daarbij is ook een overzicht gegeven van de risicobereidheid op dat thema en de risico-inschatting van dat risico.

Tabel 14 belangrijkste risico's Begroting en beheersplan 2024

Categorie	Risico bereidheid	Thema	Bruto risico	Inschatting restrisico[6]	Beheersmaatregelen
Operatie/ proces	Laag/ gemiddeld	Capaciteit en arbeidsmarkt	Hoog	Gemiddeld	o.a. Arbeidsmarktstrategie en verbeteren processen
		Inclusiviteit	Hoog	Hoog	o.a. Politie voor iedereen, Chief Diversity, lesprogramma's
		Gezond en veilig werkklimaat	Hoog	Gemiddeld	o.a. Verbeteren processen
		Politieonderwijs	Hoog	Hoog	o.a. Aantrekken extra begeleiders, monitoren vakspecialistisch onderwijs
		Cybersecurity en uitval kritieke systemen	Hoog	Hoog	o.a. intensivering security en tegengaan uitval
		Digitalisering en innovatie	Hoog	Gemiddeld	o.a. data gedreven werken, de taskforce werving en selectie, intensivering van cybersecurity en tegengaan van uitval van (kritieke) systemen
Complian ce	Laag	Privacy compliance	Hoog	Hoog	o.a. naleving AVG/ Wpg toetsen
Generiek /strategie	Gemiddeld	Stapeling veranderingen	Hoog	Gemiddeld	o.a. efficiënt omgaan met capaciteit, gesprek over keuzes prioriteit
		Uitholling taak	Hoog	Gemiddeld	o.a. herziening politiefunctie en gesprek met JenV
		Polarisatie	Hoog	Gemiddeld	o.a. capaciteitsmanagement, opleidingen, politie voor iedereen
		Duurzaamheid	Hoog	Hoog	o.a. verduurzaming huisvesting, vervoer, iv en aandacht voor netcongestie
		Strafrechtketen	Hoog	Hoog/gemid deld	o.a. gesprekken met betrokken partijen
Financieel	Gemiddeld	Financiële balans	Hoog	Gemiddeld	o.a. maken van scherpe keuzes
		Huisvesting	Hoog	Hoog	o.a. meerjarenportfolio

In het afgelopen jaar zijn twee risico's manifest geworden. Zo heeft zich medio september een cybersecurity risico gemanifesteerd in de vorm van een hack. In reactie hierop zijn activiteiten ondernomen om medewerkers te beschermen en verdere schade te voorkomen. Daarnaast zijn er Nationale Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (NSGBO) en Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (SGBO's) in de eenheden, het PDC en de IV-organisatie ingericht. Verder zijn collega's van de sector informatiebeveiliging direct gestart met het verder verscherpen van de cybersecurity en heeft het Team High Tech Crime strafrechtelijk onderzoek gedaan.

Met de kennis en ervaring die is opgedaan bij de bestrijding van deze hack heeft de politie nieuwe inzichten en beheersmaatregelen (in een versneld traject) ontwikkeld. Een verbeterde cybersecurityorganisatie en betere monitoringsinstrumenten moeten ervoor zorgen dat de kans dat een dergelijk incident zich in de toekomst voordoet, tot een minimum wordt beperkt.

Ook op het gebied van inclusiviteit hebben zich een aantal incidenten voorgedaan. Deze incidenten hebben ertoe geleid dat nog meer ingezet wordt op onder meer de uitvoering van PvI en lesprogramma's.

[6] Bij de thema's waar het restrisico hoger is dan de risicobereidheid zal in 2025 en verder naar aanvullende beheersmaatregelen worden gezocht.

Voor de risico's die hoger worden ingeschat dan dat de politie aanvaardbaar vindt, zijn eind 2024 en worden begin 2025 aanvullende beheersmaatregelen getroffen. Pas in de loop van 2025 en verder krijgen de beheersmaatregelen hun uitwerking in de organisatie en wordt duidelijk of deze aanvullende maatregelen toereikend zijn en daarmee de organisatie in control zijn op de risicobeheersing.

Belangrijke kanttekening in het in control zijn op de risicobeheersing is dat de druk op de capaciteit hoog blijft en de financiën niet toereikend om de basis op orde te brengen. Daarmee wordt het kunnen toepassen van aanvullende beheersmaatregelen bemoeilijkt. Eventuele noodzakelijke bezuinigingen kunnen ertoe leiden dat nog meer keuzes moeten worden gemaakt in het werk en ontwikkeling van de organisatie die een impact kunnen hebben op de beschreven risico's en de beheersing daarvan.

Operatie/proces
Capaciteit en arbeidsmarkt
Benoemd risico in de begroting
Het onvoldoende kunnen vullen van de veranderende politieorganisatie, onder andere veroorzaakt door een hogere onvoorziene uitstroom van medewerkers, een krappe arbeidsmarkt, met als gevolg dat niet alle werkzaamheden in voldoende mate kunnen worden uitgevoerd en er te grote druk op het beschikbare personeel ontstaat.

Beheersmaatregelen/effect
Er zijn diverse maatregelen genomen, afkomstig uit de arbeidsmarktstrategie. Ook is extra aandacht besteed aan het verbeteren van werk- en bedrijfsprocessen zodat het werk efficiënter en effectiever kan worden uitgevoerd.
Dankzij deze extra maatregelen is het gelukt om de werkzaamheden uit te voeren. De krapte neemt echter niet af en het aantal niet initiële vacatures neemt toe dus aanscherping van de arbeidsmarktstrategie en borging in het werk is noodzakelijk.

Inschatting restrisico
De beheersmaatregelen werkten in 2024 zodanig dat het risico daarmee voor 2024 is teruggebracht naar een aanvaardbaar gemiddeld niveau. Desondanks blijft de druk op de capaciteit onveranderd hoog.

Inclusiviteit
Benoemd risico in de begroting
Het onvoldoende divers en inclusief zijn, onder andere veroorzaakt doordat het onvoldoende lukt streefcijfers rond diverse instroom te realiseren, met als gevolg dat medewerkers zich buitengesloten voelen in de organisatie en de politie als organisatie legitimiteit verliest in de werkuitvoering.

Beheersmaatregelen
De getroffen beheersmaatregelen (onder andere het programma PvI, het benoemen van de chief diversity officer en lesprogramma's gericht op inclusiviteit en diversiteit) zijn vol ingezet. Desondanks blijven zich incidenten voordoen die ertoe bijdragen dat medewerkers zich buitengesloten voelen. Onderzocht wordt welke aanvullende beheersmaatregelen kunnen worden getroffen.

Inschatting restrisico
Het realiseren van voldoende diverse instroom blijft een grote uitdaging waarbij het risico op een onvoldoende diverse organisatie hoog is. De beheersmaatregelen hebben in 2024 niet kunnen voorkomen dat er toch incidenten zijn opgetreden. Wel zijn wij van mening dat de opgelopen schade beperkter is gebleven dan wanneer er geen beheersmaatregelen zouden zijn geweest. Tevens is vastgesteld dat er aanvullende beheersmaatregelen genomen moeten worden die voor volgend jaar het risico naar een aanvaardbaar niveau zouden moeten brengen.

Gezond en veilig werkklimaat
Benoemd risico in de begroting
Het onvoldoende bieden van een gezond en veilig werkklimaat, veroorzaakt door hoge werkdruk, stress en beperkte capaciteit, met als gevolg dat medewerkers onvoldoende worden gecoacht dan wel aangesproken worden op gedrag.

Beheersmaatregelen
Er zijn geen extra beheersmaatregelen nodig. De ingezette maatregelen hebben afgelopen jaar ervoor gezorgd dat een gezond en veilig werkklimaat zo veel mogelijk is geborgd.

Inschatting restrisico
Veilig en gezond werkklimaat blijft, mede door de toenemende druk op de capaciteit, nog steeds een belangrijk risico. De beheersmaatregelen hebben in 2024 effect gehad en het risico teruggebracht naar een aanvaardbaar (gemiddeld) niveau.

Politieonderwijs
Benoemd risico 1 in de begroting
Het ontbreken van voldoende docenten en praktijkbegeleiders, veroorzaakt door de bestaande druk op de capaciteit en verschillen in arbeidsvoorwaarden tussen docenten en uitvoerende medewerkers, met als gevolg dat de benodigde instroom van nieuwe medewerkers niet kan worden gerealiseerd.

Beheersmaatregelen
De ingezette maatregelen (het aantrekken van extra capaciteit voor de academie en het geven van toelagen voor werving en behoud van docenten en praktijkbegeleiders) waren toereikend.

Inschatting restrisico
Het risico van het ontbreken van voldoende docenten en praktijkbegeleiders voor het politieonderwijs is afgenomen. In combinatie met de werking van de beheersmaatregelen is het risico voor 2024 teruggebracht naar een gemiddeld, aanvaardbaar niveau.

Benoemd risico 2 in de begroting
Het ontbreken van voldoende aandacht voor het vakspecialistisch onderwijs, veroorzaakt door de spanning met de benodigde aandacht voor zij-instroom en specifieke profielen en opleidingen, met als gevolg dat onvoldoende wordt geïnvesteerd in het vakspecialistisch onderwijs (dat nog de helft van alle opleidingen beslaat) en mensen daardoor ‘beperkt’ startbekwaam in dienst komen.

Beheersmaatregelen
Om de kwaliteit van het vakspecialistisch onderwijs te borgen is ingezet op het monitoren van de ontwikkeling van het onderwijs en de mate van startbekwaamheid bij afronding van het programma. Deze beheersmaatregelen blijken onvoldoende toereikend te zijn geweest. In 2025 zal worden nagegaan welke aanvullende beheersmaatregelen nog kunnen worden genomen om het risico tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen.

Inschatting restrisico
De situatie rondom vakspecialistisch onderwijs is in het afgelopen jaar niet gewijzigd en kent een hoog risico op zichzelf. Door de beheersmaatregelen is het inzicht in het risico vergroot maar blijft het risico vooralsnog onveranderd hoog.

Cybersecurity en uitval kritieke systemen
Benoemd risico in de begroting
Uitval van (kritieke) systemen, veroorzaakt door destructieve cyberaanvallen van buiten, met als gevolg het niet kunnen uitvoeren van onze primaire werkzaamheden en geen toegang tot onze data en mogelijk verlies hiervan.

Beheersmaatregelen
Om dit risico beter te beheersen heeft de politie een breed pakket aan beheersmaatregelen bepaald; zoals intensiveringen op het gebied van cybersecurity en het tegengaan van uitval van kritieke systemen, de ontwikkeling van een noodprocedure om preventief de systemen uit te kunnen schakelen bij een cyberaanval en investeringen in software en hardware. Als reactie op de eerdergenoemde hack zijn meerdere activiteiten ondernomen om medewerkers te beschermen en verdere schade te voorkomen. Tevens zijn op basis van de opgedane inzichten nieuwe beheersmaatregelen voorgesteld. Voor de uitvoering van deze beheersmaatregelen is zowel op de strategische als tactische laag aanvullende capaciteit noodzakelijk.

Inschatting restrisico
In de praktijk zijn er altijd pogingen tot cyberaanvallen op het politienetwerk, die een potentiële hoge impact kunnen hebben. Dit wijzigt niet en kent een hoog risico. Er zijn meerdere beheersmaatregelen in werking, maar een succesvolle aanval is nooit volledig uit te sluiten. In 2024 was er sprake van een hack. Door het nemen van verdere specifieke maatregelen wordt de beheersing verder versterkt op dit specifieke risico. Na implementatie van deze maatregelen zal dit specifieke risico naar een gemiddeld (aanvaardbaar) niveau worden teruggebracht.

Digitalisering en Innovatie
Benoemd risico in de begroting
Het lukt de politie onvoldoende om data gedreven te werken en actief open en transparant te zijn. Oorzaken daarvoor zijn divers. Een oorzaak is dat de noodzakelijke innovaties onvoldoende kunnen worden uitgevoerd door een gebrek aan capaciteit en middelen. In aansluiting daarop kunnen door de instroommogelijkheden en het curriculum van de PA onvoldoende specialisten worden opgeleid voor het realiseren van de gewenste innovaties en de digitalisering van de opsporing. Het gevolg kan zijn dat datalegitimiteit in gevaar komt. Voorbeelden zijn dat algoritmen verkeerd worden ingezet op (niet integere) dataverzamelingen waardoor de rechten van medewerkers en/of de burger wordt geschonden en/of onethisch wordt gehandeld, beperkingen in de internationale samenwerking en het onvoldoende kunnen innoveren om te komen tot een goede aanpak van cybercrime en cyber security (met als risico dat vitale politiesystemen worden geraakt). Ook kan het ontbreken aan een ‘sense of urgency’, waardoor onvoldoende maatregelen worden genomen om non compliance in het gebruik van data te voorkomen. Daarnaast wordt mogelijk onvoldoende urgentie gegeven aan digitalisering, waardoor onvoldoende maatregelen worden genomen om gepast gebruik van data te kunnen borgen.

Beheersmaatregelen
De grote diversiteit aan oorzaken en gevolgen, maakt dat een groot scala aan beheersmaatregelen zijn ingezet. Belangrijk waren het programma Datagedreven werken, de taskforce werving en selectie, intensivering van cybersecurity en tegengaan van uitval van (kritieke) systemen. Ook zijn de noodzakelijke investeringen gedaan in software en hardware. De CISO heeft toezicht gehouden op de security compliance en cybersecurity. Het Programma Cybersecurity gaf richting aan de benodigde ontwikkeling.

Inschatting restrisico
De vraag om steeds meer datagedreven te werken blijft toenemen. De politie wil hier invulling aan geven en heeft ingezet op veel beheersmaatregelen om hier met een aanvaardbaar risico toe te komen. De

beheersmaatregelen hebben voor 2024 toereikend bijgedragen aan het verminderen van het risico tot een aanvaardbaar gemiddeld niveau

Compliance
Privacy Compliance
Benoemd risico in de begroting
Het onvoldoende in staat zijn om de AVG en de Wpg na te leven. De bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht van elke burger dat de overheid dient te waarborgen. De politie moet zorgen voor een evenwicht tussen privacy enerzijds en veiligheid anderzijds. Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens hoort bij een integere politieorganisatie. Een groot aantal legacy systemen en continue technologische ontwikkelingen kunnen ertoe leiden dat de politie onvoldoende kan aantonen dat privacy wet- en regelgeving wordt nageleefd, de Autoriteit Persoonsgegevens handhavend zal optreden en de politie legitimiteit verliest.

Beheersmaatregelen
De organisatie heeft ingezet op het in kaart brengen van bestaande verwerkingen van persoonsgegevens (waaronder verwerkingen binnen legacy systemen) en op het toetsen op naleving van de AVG en de Wpg. Bij vernieuwing wordt bij een hoog risico een GEB uitgevoerd en wordt bij de ontwikkeling gewerkt volgens de principes van Privacy, Security en Digitale duurzaamheid by Design.
Privacy beheersing is belegd in de lijnorganisatie. Momenteel wordt bezien welke thema's nog nadere uitwerking behoeven; waarbij verdere invulling zal worden gegeven aan de thema's interne controle, risicomanagement en autorisaties. Daarnaast zal gekeken worden naar de openbaarmaking van nevenfuncties van de politietop, welke in 2024 niet is gepubliceerd in verband met de veiligheid van de betrokkenen. De interne monitoring van nevenfuncties van de politietop is echter wel geborgd. Er is eind 2024 gestart met een interne audit dat toetst in hoeverre er verbetering waarneembaar is ten opzichte van het auditrapport van KPMG. Dit moet in combinatie met een verbeterplan het risico in 2025 tot aanvaardbaar niveau terug te brengen.

Inschatting restrisico
De druk op privacy compliance is hoog. Om dit risico tot een acceptabel niveau terug te brengen zijn meerdere beheersmaatregelen ingezet. In 2024 waren deze nog niet afdoende en bleef het risico daardoor (te) hoog. Beoogd wordt om met behulp van het verbeterplan het risico in 2025 verder terug te brengen.

Generiek/strategie
Stapeling van veranderingen
Benoemd risico in de begroting
Het overbelast raken van de politie door het stapelen van grote projecten zoals de splitsing van de LE in twee eenheden (LX en LO), de digitale transformatie van de organisatie (het versterken van de digitale competenties van medewerkers), vorming van de dienst IV en het nieuwe stelsel beroepsziekten, voortkomend uit de wens om tot een meer flexibele organisatie te komen, met als gevolg dat de (verander-)organisatie deze veranderingen niet tegelijkertijd aan kan.

Beheersmaatregelen
Er is behoefte aan duidelijke (gezags)keuzes in wat de politie aan zowel bestaande taken als nieuwe opgaven prioriteert, oppakt en uitvoert. Hiertoe is het gesprek gevoerd met het Ministerie van JenV en met het lokaal gezag over prioriteiten in de taakuitvoering en over de impact van de veranderingen op de politieorganisatie. Aanvullend heeft de politie het gesprek gevoerd met gezagen en met partners over gezamenlijke inzet op veiligheidsproblematiek, met als inzet te komen tot keuzes voor interventies die het beste passen bij de vraag en behoefte van betrokkenen.
Het voorkomen van stapeling vergt ook binnen de politie een scherper gesprek over de kern van de

politietaak; waar is de politie wel en ook niet van. Daarnaast is actief gestuurd op het efficiënt omgaan met de beschikbare capaciteit en is een traject gestart om te komen tot duidelijke keuzes in de taakuitvoering.

Inschatting restrisico
Nog steeds is er sprake van een grote stapeling van projecten bij de politie wat in zichzelf een groot risico op het overbelast raken met zich meebrengt. De in 2024 getroffen beheersmaatregelen, waarbij scherp wordt gesproken over de politietaak en keuzes worden gemaakt in het werk, hebben dit risico tot een gemiddeld (aanvaardbaar) niveau teruggebracht.

Maatschappelijke impact - uitholling politietaak
Benoemd risico in de begroting
Doordat niet alle maatschappelijke vragen met politie-inzet kunnen worden opgepakt, bestaat het risico dat de politietaak stukje bij beetje wordt uitgehold. De grote druk op de beschikbare capaciteit leidt ertoe dat niet alle maatschappelijke veiligheidsbehoeften en niet alle aan de politie toegekende taken door de politie kunnen worden ingevuld en uitgevoerd. Het gevolg van dit risico is dat politietaken door andere partijen uitgevoerd gaan worden. Zo wordt steeds meer inzet gevraagd van boa's en particuliere beveiligingsbedrijven. Als de maatschappelijke vraag om boa's te bewapenen wordt gehonoreerd, bestaat het risico dat (een deel van) de politietaak steeds meer de taak wordt van meer partijen hetgeen in de uitvoering maar ook in de governance risico's met zich meebrengt.

Beheersmaatregelen
Belangrijkste beheersmaatregelen zijn het traject herziening politiefunctie dat het ministerie van JenV is gestart, capaciteitsmanagement en anderszins het maken van keuzes over de inzet van capaciteit.
Voorts draagt het toezicht op het functioneren van de boa's bij aan een goede uitvoering van hun taak, wat kan leiden tot het minimaliseren van het risico. Ook het continue gesprek met het ministerie van JenV en het lokaal gezag over de inzet en prioriteiten van de politie en het blijven investeren in de samenwerking met de partners in de politiefunctie is een belangrijke beheersmaatregel.

Inschatting restrisico
De vragen op dit dossier komen met regelmaat op. Echter de getroffen beheersmaatregelen dragen ertoe bij dat het risico voor dat jaar van een aanvaardbaar (gemiddeld) niveau is gebleven.

Maatschappelijke impact – polarisatie
Benoemd risico in de begroting
Polarisatie in de samenleving levert zowel een extern als een intern risico op. Het extern risico houdt in dat politie en burgers verder van elkaar af komen te staan. Dit wordt veroorzaakt door de toenemende mate van sociale onrust waarbij de politie steeds vaker moet worden ingezet. De inzet tijdens demonstraties, voorkomend uit maatschappelijke onrust waarbij daadwerkelijk moet worden ingegrepen vergroot het beeld van een repressieve politie als instrument van de politiek. De verbinding met (een deel van) de bevolking kan hierdoor onder druk komen te staan. Daarnaast moeten de medewerkers onder steeds moeilijkere werkomstandigheden met weinig hersteltijd functioneren.
Het interne risico houdt in dat de maatschappelijke polarisatie doorwerkt in de wijze waarop binnen de politiemedewerkers met elkaar omgaan. Mensen met verschillende achtergronden (opleiding, leeftijd, etniciteit, etc.) kunnen op basis van eigen normen en waarden en kennis tegenover elkaar komen te staan. Ook kan dit doorwerken in de samenstelling van de groep mensen die in het politie-onderwijs kan instromen en doorstromen. De kans op uitsluiting van bepaalde groepen medewerkers neemt mogelijk toe.

Beheersmaatregelen
De wijze en mate van politie inzet is continu onderwerp van gesprek geweest met het lokaal gezag en het departement. Daarnaast is door de politie gestuurd op capaciteitsmanagement en opleidingen in vakmanschap en PvI. Ook is aandacht besteed aan diverse instroom en lesprogramma's gericht op inclusiviteit en diversiteit; samen met gespreksondersteuning om de waardering voor elkaar en de onderlinge diversiteit te stimuleren.

Inschatting restrisico
De polarisatie van de samenleving neemt steeds verder toe en draagt bij aan een in zichzelf hoger risico. De voor 2024 getroffen maatregelen blijken echter voor dat jaar toereikend en brengen het risico terug op gemiddeld (aanvaardbaar) niveau.

Duurzaamheid
Benoemd risico in de begroting
Door een gebrek aan middelen en maakbaarheid kan de politie niet altijd op tijd voldoen aan (wettelijke) eisen en wensen op het gebied van duurzaamheid inzake duurzame huisvesting, elektrificatie van het wagenpark en/of overig materieel. Er wordt nagedacht over hoe duurzame inzetbaarheid van personeel kan worden geborgd. Om te komen tot een verbeterde duurzaamheid wordt de komende tijd met name ingezet op CO_2-reductie en klimaat neutrale huisvesting. Hiervoor zijn met name bouwprojecten, innovaties in ICT en technieken en aanpassingen van het wagenpark van belang. Door geopolitieke spanningen en wereldwijde leveringsproblemen kunnen de benodigde duurzame materialen niet altijd (tijdig) geleverd worden. Daardoor kan mogelijk de huisvesting onvoldoende duurzaam worden opgeleverd, de innovaties onvoldoende plaatsvinden en het wagenpark minder snel worden vervangen. Gevolg hiervan is dat bijvoorbeeld de reputatie, inzet en continuïteit van de politie in gevaar komt.

Beheersmaatregelen
Het programma duurzaamheid & milieuveiligheid besteedde in 2024 korpsbreed aandacht aan de verduurzaming van huisvesting, vervoer en IV. Beperkte netcapaciteit, maar ook klimaatrisico's hebben ervoor gezorgd dat er ook is gekeken naar het adaptief maken van de organisatie voor veranderingen waar we niet of nauwelijks invloed op hebben. Dit heeft tot doel niet enkel de organisatie te verduurzamen, maar ook continuïteit te kunnen waarborgen.
In 2024 is onderzoek uitgevoerd naar geschikte maatregelen om netcongestie tegen te gaan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen maatregelen voor nieuwbouw, renovatie en bestaande huisvesting. Ook is onderzoek gedaan naar de klimaatrisico's voor de vastgoedportefeuille. Deze onderzoeken zijn de basis voor verdere uitwerking van deze onderwerpen om risico's daadwerkelijk te mitigeren. Hierbij wordt ook breder gekeken dan enkel de vastgoedportefeuille.

Inschatting restrisico
Hoewel wetgeving vanuit Europa steeds meer druk legt op het voortzetten van de verduurzaming van de organisatie. Zorgen aan de andere kant meerdere externe ontwikkelingen ervoor dat de risico's en daarmee kosten blijven toenemen. Zowel op het gebied van netcongestie, als op het gebied van klimaatadaptatie zijn nog onvoldoende maatregelen genomen om te kunnen stellen dat de risico's gereduceerd zijn tot een laag (aanvaardbaar) niveau. Het restrisico is hoog. Dit bracht risico's voor de continuïteit van de politie, maar ook de voorbeeldrol als overheidsorganisatie op het gebied van duurzaamheid met zich mee.

Strafrechtketen
Benoemd risico in de begroting
Legitimiteit van de politie komt in het geding doordat door politie aangeleverde zaken geseponeerd worden. Dit is voor slachtoffers zeer onbevredigend en straalt af op de politie. Het seponeren van zaken schaadt ook het vertrouwen in de rechtstaat. Voor wat betreft ondermijning wordt te veel ingezet op de

strafrechtketen. De focus op de justitiële aanpak, in combinatie met de extra druk die op het capaciteitsbeslag van de politie wordt gelegd, levert mogelijk niet het maatschappelijke gehoopte resultaat. In de politiek wordt de afweging tussen het economische aspect en veiligheidsaspect onvoldoende gemaakt. Het economisch systeem in Nederland is faciliterend voor ondermijning. Er is dan ook met bestuurlijke opties veel meer mogelijk om ondermijning aan te pakken en te voorkomen en daarmee aan de maatschappelijke verwachtingen te voldoen. Daarvoor is wel samenwerking met andere partners noodzakelijk. Daar ziet de politie een belangrijke kans om meer effectief ondermijning te bestrijden.

Beheersmaatregelen
De concrete beheersmaatregelen die de beschikbare capaciteit in de strafrechtketen positief kunnen beïnvloeden, liggen buiten de invloed van de politie. Wel heeft de politie aandacht gevraagd voor beperkingen in doorstroom binnen de keten. Daarom voerde de politie continu het gesprek met het ministerie van JenV en ketenpartners over de inzet en prioriteiten van de politie en de mogelijkheden die ketenpartners hebben om de aangeleverde zaken te kunnen behandelen. Voorts heeft de politie ingezet op heldere communicatie met slachtoffers van misdrijven over welke verwachtingen zij kunnen hebben en welke obstakels zij kunnen ervaren in de opvolging van hun strafzaak.

Inschatting restrisico
Door de aandacht voor samenwerking met de partners en de getroffen maatregelen is dit risico afgenomen. Desondanks bleef het risico gemiddeld tot licht hoog; naar verwachting zal dit in 2025 (door het implementeren van de beheersmaatregelen die eind 2024 zijn afgesproken) worden teruggebracht naar een gemiddeld tot laag niveau.

Financieel
Financiële balans
Benoemd risico in de begroting
Ondanks de op verschillende momenten (coalitieakkoord, Algemene Politieke Beschouwing etc.) aan politie toegewezen extra middelen, blijft er op termijn sprake van onbalans tussen de kosten en de beschikbare middelen. De politie heeft bij het Regeerakkoord 2021 substantieel middelen ontvangen voor de basis op orde, maar dit was minder dan het extern gevalideerde bedrag (rapport 'Van Ginkel': Inzicht in de resterende financiële problematiek 2022 – 2025, Validatie Versterken van het fundament).

Beheersmaatregelen
De politie heeft in de afgelopen jaren (bijvoorbeeld bij het huidige regeerakkoord) meer geld toegekend gekregen. Dat ging echter altijd gepaard met extra taken of was bestemd voor innovatie. Nog steeds is er onvoldoende budget om de basis op orde te brengen. De komende jaren zijn daarom scherpe keuzes nodig. Daartoe heeft de politie het meerjarig financieel totaalbeeld bezien in relatie tot huidige en toegezegde taken en opgaven, belicht scherp de financiële consequenties bij besluitvorming en betracht transparantie over de risico's. Intern zijn verschillende trajecten (zoals taskforce ombuigingen) gestart waarbij nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan het in balans zijn van de financiering en de keuzes die daarvoor nodig zijn in de taakuitvoering.

Inschatting restrisico
Op termijn is nog steeds sprake van een financiële onbalans tussen kosten en beschikbare middelen. In 2024 zijn meerdere keuzes gemaakt en zijn beheersmaatregelen ingezet die dit risico tot een (gemiddeld) aanvaardbaar niveau voor 2024 hebben teruggebracht.

Huisvesting
Benoemd risico in de begroting
Het niet voldoende kunnen investeren in huisvesting, veroorzaakt door stijgende en beperkt gecompenseerde prijzen van grondstoffen en energiecontracten enerzijds en duurzaamheidseisen en de organisatieontwikkeling anderzijds, met als gevolg dat niet de beste lange termijn oplossingen voor exploitatie van de huisvesting worden gekozen.

Beheersmaatregelen
In het najaar van 2024 is een afwegings- en handelingskader vastgesteld. Daarmee kunnen de projecten met een 'groen stoplicht' door voor individuele besluitvorming volgens de governance. De oranje projecten lopen op de achtergrond door. Bij essentiële besluiten en majeure investeringen in de oranje projecten gaan we in gesprek om de mogelijkheden te verkennen. Op die manier wordt stilstand op projecten die een positief exploitatieresultaat met zich meebrengen voorkomen, in afwachting van een besluit van het KLO op besparingsvoorstellen in 2025.
Hiernaast is nader onderzoek opgestart naar geschikte mitigerende maatregelen om netcongestie tegen te gaan.

Inschatting restrisico
Door meerdere ontwikkelingen waar de politie geen invloed op heeft, blijven de kosten voor huisvesting toenemen. In de lopende Opgave binnen Kader voor huisvesting, wat gekoppeld is aan de Taskforce Ombuigingen, worden besparingsvoorstellen uitgewerkt die ter besluitvorming worden gebracht bij het KLO voor de zomer 2025. De risico's zijn hoog.
De risico's vanuit netcongestie en stikstof kunnen naast financiële consequenties ook de continuïteit van de politie in gevaar brengen door onvoldoende beschikbare huisvesting (op de juiste plek) en toename kans stroomuitval. Het onderzoek naar geschikte mitigerende maatregelen zal in 2025 en verder worden uitgewerkt en toegepast om het risico naar een aanvaardbaar niveau terug te brengen.

7.10 Toekomstparagraaf

De kerntaken van de politie worden via bijdragen gefinancierd en komen ten laste van de begroting van het ministerie van JenV conform de Politiewet 2012. De financiering bevat incidentele en structurele gelden. Het huidige beeld is dat opgaven, formatie, bezetting en financiën niet structureel in balans zijn. De huidige onderbezetting geeft slechts incidenteel ruimte om financiële problematiek te dekken. Deze "vrije ruimte" verdampt als de bezetting van de politie volledig op formatie is. Het verdampen van deze "vrij ruimte" wordt nu al ervaren, aangezien de bezetting in 2025 hoger zal zijn dan ingeschat bij de begroting. Om deze reden is de politie een Taskforce Ombuigingen gestart. Deze Taskforce komt in de zomer van 2025 met voorstellen voor maatregelen om in balans te komen. De politie heeft het jaar 2024 afgesloten met een positief resultaat ondanks de toenemende lasten op de personele voorzieningen, mede door extra ontvangen gelden.

Sturing binnen politie
De politie legt de komende jaren de nadruk op uitvoering van de strategische agenda 2025-2030. Hoe kunnen we de politieorganisatie beter richten en inrichten en hoe deze door te ontwikkelen. Welke keuzes dienen er gemaakt te worden om invulling te kunnen geven aan de strategische prioriteiten, zodat deze duurzaam en bestendig gerealiseerd kunnen worden.

Personeel
De operationele sterkte van de politie is in 2024 gegroeid. Desondanks is er nog steeds sprake van een onderbezetting. Niet alle beoogde formatie is in 2024 daadwerkelijk gerealiseerd.

De stijging in operationele sterkte is onder andere het gevolg van een hogere zijinstroom dan begroot. Vooral de vakgebieden Intake & Service, Meldkamer, Beveiliging en Operationeel Specialismen laten een hogere instroom zien dan begroot. De politie ziet de onvoorziene (niet pensioen gerelateerde) uitstroom sinds 2022 toenemen. Net als in 2023 heeft de onderbezetting naast de druk op de reguliere taakuitvoering ook in toenemende mate zijn weerslag op de voortgang van programma's en ontwikkelingen. Daarnaast zal het ook een doorwerking hebben in de uitnutting van de incidentele middelen zoals bijzondere bijdragen. Met name de schaarste aan IV-capaciteit kan de komende jaren een risico zijn en leiden tot een verminderde uitvoering van de voorliggende IV-opgaven.

De overbezetting in de niet operationele sterke is in 2024 verder toegenomen. De overbezetting is gestegen door een hogere instroom van nieuwe medewerkers dan de uitstroom van huidige medewerkers. De belangrijkste stijgingen zijn te constateren bij het PDC.

Voorbereiding militaire dreiging
De oplopende geopolitieke spanningen tussen de diverse grootmachten bedreigen wereldvrede en daarmee onze nationale veiligheid. De Russische inval in Oekraïne is een illustratie van de militaire en toenemende hybride dreiging, die de grenzen van Europa en het NAVO-grondgebied direct bedreigen met een gewapend conflict. Het risico op een militaire crisis- en conflictsituatie waarbij Nederland, direct of indirect, betrokken raakt groeit daardoor. Het kabinet heeft middels een Kamerbrief aangekondigd de weerbaarheid van Nederland langs twee lijnen te willen vergroten: een weerbare maatschappij en een parate krijgsmacht. Via een whole-of-society aanpak wil het kabinet samen met publieke en private partners deze weerbaarheidsopgave verdiepen en uitwerken.

De korpschef heeft daarom in 2024 opdracht gegeven om de politie voor te bereiden op militaire dreiging en deze voorbereiding uit te werken in een Nationaal Politie Plan Militaire Dreiging. Een mogelijk conflict zal immers grote impact hebben op de samenleving en daarmee ook op de politieorganisatie. De focus ligt daarbij op het coördineren van politiewerkzaamheden en de uitvoering van politietaken ten tijde van een artikel 5 situatie (Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) in oorlog) en de aanloop daar naartoe. Daarvoor is een interdisciplinair projectteam, bestaande uit de staf korpsleiding, bedrijfsvoering en operatie samengesteld om relevante scenario's nader uit te werken. Tevens is een preparatief NSGBO ingesteld dat zich bezighoudt met de operationele en organisatorische planvorming. De politie werkt hierbij actief samen met relevante partners, zoals het ministerie van Defensie.

NAVO-top
Onder het motto "Veilig en ongestoord, waardig en gastvrij" is Nederland op 24 en 25 juni gastland voor de NAVO-top in het World Forum in Den Haag. Het is de eerste keer sinds de oprichting van de NAVO in 1949 dat Nederland een NAVO-top organiseert. Het organiseren van de NAVO-top is een van de grootste logistieke operaties in Nederland sinds tientallen jaren.

De politie heeft een cruciale rol als het gaat om veiligheid; de veiligheid van alle deelnemers maar ook het veilig en ongestoorde verloop van de top zelf. De aard van deze top, het complexe (geopolitieke) dreigingsbeeld en de grote omvang, maken het een forse opgave voor de politie. Ook zal het effect hebben op het functioneren van de samenleving als geheel vanwege vervoersbewegingen, afsluiten van gebieden, demonstraties/manifestaties en de beperktere beschikbare capaciteit voor het andere politiewerk. Tot slot is het voorstelbaar dat de top doelwit kan zijn voor cybercrime gerelateerde activiteiten of (cyber)spionage en sabotage.

Dit alles brengt een complex samenspel van uitvoering, gezag en bestuur met zich mee. Met het oog op de coördinatie van de NAVO-top heeft de korpsleiding al geruime tijd geleden een NSGBO. Zij coördineert onder andere een zo optimaal mogelijke inzet van de beschikbare capaciteit. Hiertoe heeft

iedere eenheid een SGBO opgericht. De SGBO's hebben als algemene opdracht "Voorbereiding en afstemming met betrekking tot benodigde capaciteiten, middelen, trainingen en intelligence". Zij voert de opdracht uit onder lokaal bevoegd gezag (de zogenaamde drie-, vier- of vijfhoeken). Daarbinnen hebben de SGBO's van Den Haag, Noord-Holland, Rotterdam en LO/LX specifieke opdrachten omdat de NAVO-top zich daar feitelijk afspeelt: de locatie(s) voor de bijeenkomst, de luchthaven, de hotels waar de gasten verblijven, inclusief de bijbehorende (te faciliteren) reisbewegingen.

De politie zet rond en tijdens de top naar verwachting ongeveer vijfentwintigduizend medewerkers in ten behoeve van de top. Om hiervoor maximale capaciteit te genereren zijn in 2024 diverse maatregelen genomen. Het gaat daarbij om verlofregulering, opleidingsregulering en de inzet van aspiranten en politievrijwilligers. Daarnaast is de nauwe samenwerking met Defensie en de Koninklijke Marechaussee uitgebreid met een verzoek om bijstand. Diverse landen hebben inmiddels ook hun bijstand toegezegd. Voorts heeft de politie uitgebreid overleg met het gezag omdat ook het reguliere werk binnen elke eenheid gewaarborgd moet blijven. Daarmee is de NAVO-top een opgave voor het hele korps waarin iedereen een cruciale rol heeft.

Grenzen en veiligheid
De EU-verordeningen Grenzen en Veiligheid hebben als doel de informatie-uitwisseling binnen de politieorganisatie, tussen de ketenpartners in Nederland en binnen Europa te verbeteren. De politie werkt aan de uitbreiding en betere afstemming van informatievoorziening, werkprocessen, wetgeving en beleid. Hiervoor is een Team Aansluitdiensten opgericht om standaardisatie te bevorderen.
Binnen de migratieketen is er een positieve houding onder partners, al lopen hun planningen niet altijd synchroon met die van de politie.
Voor een effectieve en efficiënte aanpak van veiligheidsproblemen is een nauwe samenwerking noodzakelijk tussen nationale ketenpartners en internationale organisaties. De nieuwe organisatie moet per 1 januari 2026 operationeel zijn, parallel aan de ontwikkelingen bij het ministerie.

Sociale agenda
Om preventief medisch onderzoek voor alle politiemedewerkers beschikbaar te maken, is een Europese aanbesteding gestart. Naar verwachting kunnen vanaf eind 2025 de eerste medewerkers via deze aanbesteding een onderzoek krijgen. Daarbij krijgen medewerkers met de grootste risico's voorrang.
De planning voor Teams Vitaal is vastgesteld. Deze teams gaan zich richten op: Fit@NP, prikkelarme re-integratiemogelijkheden, coördinatie Team collegiale opvang en coördinatie Buddy's. In 2025 worden deze teams ingericht.

Stelsel beroepsgerelateerde gezondheidsklachten
In 2024 heeft de Raad van State positief geadviseerd over de tekst van de AMvB, voor het nieuwe stelsel rond beroepsgerelateerde gezondheidsklachten. Hiermee ligt de invoering op schema voor 1 april 2025. In de AMvB is de toegang tot schadevergoeding opgenomen. De uitwerking van aanvullende regelgeving over de berekening van de schadevergoeding, het proces en de ondersteuning voor medewerkers is nog gaande.

Ketennormen
Vanaf 1 januari 2025 gelden nieuwe ketennormen voor jeugdzaken. Deze normen vereisen dat in 70% van de zaken waarin een minderjarige verdachte is, binnen zeven dagen een afdoeningsbeslissing wordt genomen in plaats van de nu geldende 80%. Daarnaast moeten zaken binnen zestig dagen worden overgedragen aan het OM. Dit waarborgt een snelle en efficiënte afhandeling van jeugdzaken.

Seksuele misdrijven
Sinds de invoering van de Wsm in juli 2024, registreert de politie ook meldingen van nieuw strafbaar gestelde gedragingen, waaronder schuld- en opzetvarianten bij aanranding en verkrachting,

sexchatting en seksuele intimidatie. Vooralsnog zijn er, met uitzondering van seksuele intimidatie, geen zaken berecht. De wetgeving biedt ruimte voor praktijkgerichte invulling. Het is daarom nog te vroeg om uitspraken te doen over de effecten van de Wsm op de samenleving. In 2025 zal de politie voor het eerst cijfers en analyses presenteren, waarmee inzicht kan worden gegeven in trends, eventuele toenames en mogelijke verschuivingen per categorie.

Ondermijning
Met het stopzetten van de NSOC zijn eerdere afspraken komen te vervallen. Het Strategisch Kennis Centrum – Georganiseerde en Ondermijnende Criminaliteit (SKC – GOC), dat onder het beheer van het ministerie van JenV valt, heeft een eigen financieringslijn. Het SKC heeft opdracht gekregen om in 2026 een strategisch dreigingsbeeld op Ondermijning op te leveren. Dit beeld zal dienen als basis voor beleidskeuzes. Momenteel wordt onderzocht hoe partners, waaronder de politie, bij kunnen dragen aan de constructie van dit beeld en de verwachte deelproducten.

Gedigitaliseerde criminaliteit
In 2024 is een onafhankelijke landelijke evaluatie uitgevoerd van Operatie Centurion. Hieruit blijkt dat de aanpak succesvol is en structureel moet worden verankerd. Daarom wordt een programmaorganisatie opgericht die ervoor zorgt dat de projectmatige aanpak van Centurion structureel wordt ingebed in de politie-eenheden.

Politie boa-opleiding
Op verzoek van het Korps ontwikkelt de PA een Politie specifieke boa-opleiding, die in 2025 wordt ingevoerd.

Duurzaamheid
In 2024 zijn maatregelen getroffen om van energielabel C naar A te gaan. Om te komen tot een verbeterde duurzaamheid wordt de komende tijd met name ingezet op CO_2-reductie en klimaat neutrale huisvesting. Hiervoor zijn met name bouwprojecten, innovaties in ICT en technieken en aanpassingen van het wagenpark van belang. De politie koopt sinds 2021 groene stroom in, waarvan de helft van Nederlandse oorsprong is. De politie koppelt groene stroom echter los van de te behalen doelstellingen, omdat de focus ligt op het verminderen van energieverbruik.

Investeringen
Vanaf het uitvoeringsjaar 2024 geeft het ministerie van JenV aan het begin van het uitvoeringsjaar een garantstelling af op basis van de begroting. Binnen deze garantstelling kunnen gedurende het uitvoeringsjaar leningen aangegaan worden bij het ministerie van Financiën. De politie financiert op deze wijze niet alle investeringen meer vooruit.

Inkoop
De politie kent in totaal ongeveer 18.000 leveranciers. Veel van deze leveranciers blijven onder de aanbestedingsgrens. In de Rijksbegrotingsvoorschriften van de Rijksoverheid wordt in de departementale jaarverslagen voor organisatieonderdelen waarvoor een eigen begrotingsartikel is ingericht (voor de politie is dat het geval) 5 procent als maximale norm gehanteerd voor de financiële onrechtmatigheid. Politie heeft in afstemming met het ministerie van JenV de ambitie vastgelegd om voor financiële onrechtmatigheid een norm van 3 procent te hanteren. Evenals voorgaande jaren, blijft de totale financiële onrechtmatigheid in 2024 onder de 3 procent.

8 Toezicht

8.1 Auditcommissie

De Auditcommissie Politie is een door het korps geïnitieerde commissie van externe deskundigen, aangevuld met interne leden. De Auditcommissie is er om de korpschef te adviseren op in ieder geval de volgende vier terreinen:

- De inrichting en werking van het stelsel van intern toezicht in het korps.
- Het borgen van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.
- De regie op het auditbeleid; en
- Het risicomanagementbeleid en de uitkomsten daarvan.

In de evaluatie van 2023 heeft de Auditcommissie in haar tweejaarlijkse zelfevaluatie voorgesteld om een vijfde terrein aan het instellingsbesluit toe te voegen, namelijk de organisatieontwikkeling, leiderschap en verandermanagement. Hoewel het instellingsbesluit hiertoe niet is aangepast, heeft de commissie in 2024 hier wel voldoende aandacht aan besteed in haar bijeenkomsten. De vier genoemde terreinen bieden voldoende ruimte om onderwerpen als leiderschap en verandermanagement te agenderen op de agenda van de Auditcommissie.
Net als in voorgaande jaren zijn ook in 2024 de verschillende producten uit de reguliere planning- en controlcyclus met de Auditcommissie besproken. Het auditplan en de Maraps van Concernaudit zijn besproken, net als de begroting en beheerplan 2025-2029, de managementletter en het jaarrekening-controleplan 2024 van de externe accountant.
Naast de hierboven genoemde reguliere onderwerpen, is de Auditcommissie ook gevraagd om op andere onderwerpen te adviseren dan wel te reflecteren. Onderwerpen die zijn besproken zijn: 3x5: Kiezen en sturen, AcICT-toets op FMS+, Taskforce Ombuigingen en de arbeidsmarktstrategie. Ook het programma MIB is wederom aan bod gekomen. Daarnaast maakte de Auditcommissie in 2024 kennis met de nieuwe korpschef en spraken zij met haar over haar visie. Met betrekking tot de implementatie van het nieuwe interceptiesysteem heeft de Minister van JenV de politie in het najaar van 2022 gevraagd om de rapportages die de politie opmaakt en hanteert in haar reguliere monitoringsystematiek en (bij)sturing, voortaan te laten toetsen door de Auditcommissie politie. In 2024 heeft de Auditcommissie zes keer gesproken over de voortgang van de implementatie van het interceptiesysteem. De Auditcommissie heeft steeds geadviseerd over het monitoren en bijsturen van de planning, het uitwerken van scenario's voor alternatieve oplossingen, het opleiden van de gebruikers en het creëren van draagvlak onder deze gebruikers.

8.2 Opvolging inspectierapporten

Naast het toezicht op het beheer door de korpschef, dat de minister van JenV vervult als eigenaar van de politie, houdt de Inspectie JenV toezicht op de kwaliteit van de taakuitvoering. Ook in 2024 heeft de politie samen met de inspectie en het ministerie van JenV een lijst bijgehouden met alle relevante inspectierapporten vanaf 2018, met bijbehorende aanbevelingen die de politie raken. Dit zijn in totaal 137 aanbevelingen. Deze aanbevelingen worden structureel geactualiseerd, waarbij de opvolging ervan periodiek wordt bijgehouden en besproken. Ook in 2024 is er, in samenspraak met de inspectie en het departement, een aantal aanbevelingen afgerond, onder andere de aanbevelingen uit het inspectierapport over het politieoptreden bij de demonstratie van Kick Out Zwarte Piet in Staphorst. De nieuwe inspectierapporten uit 2024 zijn toegevoegd aan de lijst en de aanbevelingen uit deze rapporten zullen tevens worden bijgehouden.

POLITIE

Jaarrekening 2024

« waakzaam en dienstbaar »

9 Jaarrekening

9.1 Exploitatierekening over 2024

Exploitatierekening (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023 *
Baten (9.5.1)			
Bijdragen JenV	8.117.622	7.591.972	7.332.261
Overige bijdragen (o.a. gemeenten)	33.695	7.353	10.835
Totaal baten	**8.151.317**	**7.599.325**	**7.343.096**
Exploitatiekosten			
Personeel (9.5.2)	5.982.486	5.683.838	5.488.958
Rente en soortgelijke kosten (9.5.3)	-34.084	1.140	-40.696
Huisvesting (9.5.4)	473.385	423.217	491.885
Vervoer (9.5.5)	257.126	235.434	234.154
Informatievoorziening (9.5.6)	802.480	705.435	676.767
Overige operationele en beheerkosten (9.5.7)	632.527	550.261	516.859
Totaal exploitatiekosten	**8.113.922**	**7.599.325**	**7.367.927**
Exploitatieresultaat	**37.395**	**-**	**-24.831**

Resultaatbestemming	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023 *
Exploitatieresultaat	**37.395**	**-**	**-24.831**
Resultaatbestemming			
Inzet van de algemene reserve (9.6.7)			
Toevoeging exploitatieresultaat	37.395	-	-
Onttrekking exploitatieresultaat	-	-	-24.831

**Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie de paragraaf 'Vergelijking met voorgaand jaar' op pagina 93.*

9.2 Balans per 31 december 2024

Balans (na resultaatbestemming) (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa (9.6.1)	3.127.881	2.867.651
Financiële vaste activa (9.6.2)	211	54.040
Totaal vaste activa	**3.128.092**	**2.921.691**
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden (9.6.3)	60.334	54.646
Vorderingen en overlopende activa (9.6.4)	207.441	231.867
Rekening-courant ministerie van Financiën (9.6.5)	1.368.280	896.990
Liquide middelen (9.6.6)	40.681	49.181
Totaal vlottende activa	**1.676.736**	**1.232.684**
TOTAAL ACTIVA	**4.804.828**	**4.154.375**

	31 december 2024	31 december 2023
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve (9.6.7)	180.454	143.059
Totaal eigen vermogen	**180.454**	**143.059**
VOORZIENINGEN (9.6.8)	**873.416**	**634.735**
LANGLOPENDE SCHULDEN (9.6.9)	**1.899.701**	**1.492.781**
KORTLOPENDE SCHULDEN (9.6.10)		
Kortlopend deel langlopende schulden (9.6.10)	394.139	303.214
Openstaande (rijks)bijdragen (9.6.10a)	472.780	504.505
Schulden personeel (9.6.10b)	663.804	730.646
Crediteuren en overlopende posten (9.6.10c)	320.534	345.435
Totaal kortlopende schulden	**1.851.257**	**1.883.800**
TOTAAL PASSIVA	**4.804.828**	**4.154.375**

9.3 Kasstroomoverzicht over 2024

Kasstroomoverzicht (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024*	Jaarrekening 2023 *
Operationele activiteiten			
Exploitatieresultaat	37.395	-	-24.831
Aanpassingen voor			
Afschrijvingen (9.6.1)	413.780	415.644	371.830
Bijzondere waardeverminderingen (9.6.1)	634	-	-
Mutatie voorzieningen (9.6.8)	238.681	1.457	101.437
Boekresultaten afstoting vaste activa	-4.901	12.610	14.989
Mutatie werkkapitaal	-122.540	-732.016	146.424
Kasstroom bedrijfsoperaties	**563.049**	**-302.305**	**609.849**
Overige mutaties financiële vaste activa	-	53.827	-
Ontvangen rente (9.5.3)	61.583	39.453	46.173
Betaalde rente (9.5.3)	-28.786	-40.593	-16.095
Kasstroom operationele activiteiten	**32.799**	**52.687**	**30.077**
Investeringsactiviteiten			
Investeringen materiële vaste activa (9.6.1)	-700.045	-642.216	-625.641
Desinvesteringen in materiele vaste activa	30.525	-12.610	13.338
Aflossingen financiële vaste activa (9.6.2)	53.769	-	1
Kasstroom investeringsactiviteiten	**-615.751**	**-654.826**	**-612.303**
Financieringsactiviteiten			
Ontvangsten langlopende schulden (9.6.9)	804.315	1.458.139	554.986
Aflossingen langlopende schulden (9.6.9)	-321.622	-278.972	-303.500
Kasstroom financieringsactiviteiten	**482.693**	**1.179.167**	**251.486**
Totaal kasstroom	**462.790**	**274.723**	**279.110**
Beginstand geldmiddelen (9.6.5+9.6.6)	**946.171**	**1.026.027**	**667.061**
Mutatie geldmiddelen	**462.790**	**274.723**	**279.110**
Eindstand geldmiddelen (9.6.5+9.6.6)	**1.408.961**	**1.300.750**	**946.171**

**Voor vergelijkingsdoeleinden zijn begroting 2024 en jaarrekening 2023 aangepast, zie de paragraaf 'Toelichting op het kasstroomoverzicht' op pagina 91.*

9.4 Grondslagen van exploitatieresultaatbepaling en waardering

9.4.1 Algemene toelichting

Activiteiten
De Politiewet omschrijft de taak van de politie als volgt: *De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven*. De missie van de politie is waakzaam en dienstbaar zijn aan de waarden van de rechtsstaat. Deze missie vervult de politie door, afhankelijk van de situatie, gevraagd en ongevraagd te beschermen, te begrenzen of te bekrachtigen.

Rechtspersoon en inschrijfnummer handelsregister
De politie is een publiekrechtelijke rechtspersoon sui generis. De inschrijving bij de Kamer van Koophandel is onder nummer "57096317".

Vestigingsadres
Het landelijke hoofdbureau van de politie is gevestigd op Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP te Den Haag.

Verslaggevingsperiode
Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Continuïteit
De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Deze veronderstelling is gebaseerd op het gegeven dat de financiering/bekostiging van de politie is geregeld in de Politiewet en een aantal daarmee samenhangende besluiten. In de begroting en beheerplan is voor de periode 2026-2030 de meerjarige (sluitende) ontwikkeling van de financiering/bekostiging vastgelegd en afgestemd met het ministerie van JenV. Bij een eventueel tekort aan financiële middelen maakt de politie gebruik van de kredietfaciliteit uit hoofde van het schatkistbankieren van het ministerie van Financiën. Het opnameplafond is gelijk aan de kredietfaciliteit van € 250 miljoen. De continuïteit van de politie is op deze wijze gewaarborgd.

Functionele en rapporteringsvaluta
De euro fungeert als functionele en rapporteringsvaluta van de politie. De jaarrekening is gepresenteerd in euro's en bedragen zijn afgerond naar het dichtstbijzijnde duizendtal, tenzij anders aangegeven.

Verbonden partijen
Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Van transacties met verbonden partijen is ook sprake wanneer een relatie bestaat tussen de politie en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de politie. Dit betreft onder meer de relaties tussen de politie en de leden van de korpsleiding. Ook rechtspersonen waarop vanuit de politie overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend, worden aangemerkt als verbonden partij.
Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht. In 2024 zijn er geen transacties van betekenis geweest met verbonden

partijen. De politie heeft een aantal verbonden partijen waarover zij overheersende zeggenschap heeft. Deze partijen worden op grond van artikel 2:407 van het Burgerlijk Wetboek niet geconsolideerd, omdat deze van een te verwaarlozen betekenis zijn.

Toelichting op het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het debetsaldo van de rekening-courant met het ministerie van Financiën. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koers op dat moment. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.
De uitgaven inzake investeringen en de ontvangsten inzake de desinvesteringen in de materiële vaste activa zijn opgenomen onder de investeringsactiviteiten. De uitgaven en ontvangsten in het kader van verstrekte leningen, ontvangen aflossingen op financiële vaste activa en aflossingen op verstrekte leningen zijn eveneens opgenomen onder de investeringsactiviteiten. Ontvangsten en aflossingen uit hoofde van opgenomen langlopende schulden zijn opgenomen onder de financieringsactiviteiten.

In boekjaar 2024 is de kasstroom vanuit de verkoop van materiële vaste activa en het boekresultaat vanuit desinvesteringen inzichtelijk gemaakt. De kasstroom vanuit de verkoop van materiële vaste activa is als kasstroom uit investeringsactiviteiten verantwoord onder de categorie 'Desinvesteringen in materiële vaste activa'. Het boekresultaat vanuit de verkoop van materiële vaste activa is als kasstroom uit operationele activiteiten verantwoord onder de categorie 'Boekresultaten afstoting vaste activa'. Voor de vergelijkende cijfers is de kasstroom vanuit de verkoop van materiële vaste activa en het boekresultaat inzichtelijk gemaakt en zijn de vergelijkende cijfers aangepast. Daarnaast zijn hierdoor ook de vergelijkende cijfers 2023 vanuit kasstromen 'Mutatie werkkapitaal' en 'Desinvesteringen in materiële vaste activa' in de jaarrekening 2024 gewijzigd.

9.4.2 Algemene grondslagen

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit financieel beheer politie (zoals genoemd in de Politiewet 2012 en laatstelijk gewijzigd per 4 november 2024), de Meerjarige aanschrijving politie 2026-2030 van het ministerie van JenV (d.d. 25 november 2024) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). Voor zover in het Besluit financieel beheer politie en de Meerjarige aanschrijving politie 2026-2030 niet anders is bepaald, is de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Om redenen van doelmatigheid kan conform artikel 11 lid 2 van het Besluit financieel beheer politie worden afgeweken van artikel 374 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, waardoor enkele voorzieningen niet zijn verantwoord in de balans zoals toegelicht onder paragraaf 9.6.12 "Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen". De redenen van doelmatigheid zijn overeengekomen met het ministerie van JenV en zijn bevestigd in de Meerjarige aanschrijving politie 2026-2030 van het ministerie van JenV (d.d. 25 november 2024).

Overeenkomstig de Meerjarige aanschrijving 2026-2030 van het ministerie van JenV worden uitgaven die samenhangen met immateriële vaste activa direct in de exploitatierekening verantwoord en niet geactiveerd.

De in deze jaarrekening gebruikte modellen voor de exploitatierekening, de balans en het kasstroomoverzicht zijn conform het Besluit financieel beheer politie voorgeschreven door het

ministerie van JenV.

In het jaarverslag is niet beoogd aan alle vereisten van titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving te voldoen. Het jaarverslag bevat ten minste de informatie die vanuit de Meerjarige aanschrijving 2026-2030 van het ministerie van JenV is voorgeschreven[7].

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen naar De politie zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de exploitatierekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de voordelen en risico’s die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico’s waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Oordelen en schattingen
Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de organisatie zich diverse oordelen en doet schattingen. Indien noodzakelijk voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 Burgerlijk Wetboek vereiste inzicht, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. De materiële vaste activa, de voorzieningen en de daaraan gerelateerde niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn de elementen in de jaarrekening die het meest worden beïnvloed door inschattingen van het management. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

[7] De inhoud van het jaarverslag van de politie en de overige gegevens wordt bepaald in artikel 47, tweede lid, van het Besluit beheer politie, de artikelen 391, en 392, eerste lid, onder a en b, en tweede lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de aanwijzingen zoals vermeld in de Meerjarige aanschrijving 2026-2030. Waarbij het jaarverslag ten minste de informatie omvat die vanuit de Meerjarige aanschrijving 2026-2030 van het ministerie van JenV is voorgeschreven.

Vergelijking met voorgaand jaar en schattingswijzigingen
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijzigingen zoals opgenomen in de toelichting bij de voorzieningen en niet in de balans opgenomen voorzieningen.

Presentatie exploitatiekosten
In 2024 is een aantal categorieën onder de exploitatiekosten op een andere wijze gepresenteerd zoals opgenomen in het addendum bij de meerjarige aanschrijving 2026-2030 van het ministerie van JenV. Dit heeft tot gevolg gehad dat de vergelijkende cijfers 2023 in de jaarrekening 2024 onder de exploitatiekosten zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Binnen de categorie 'Personeel' is de presentatie op de afzonderlijke regels binnen de categorie 'Personeel' aangepast, dit heeft geen effect gehad op het totaal van de kosten in de categorie 'Personeel'. De regels Salarissen huidig personeel en Toelagen huidig personeel zijn samengevoegd in de regel Salarissen. De regels Bijkomende personeelskosten huidig personeel en Politievrijwilligers zijn samengevoegd in de regel Overige personeelskosten.

De categorieën Opleiding en vorming (93 miljoen), Geweldmiddelen en uitrusting (50 miljoen), Operationeel (222 miljoen) en Beheer (151 miljoen) zijn in de jaarrekening 2024 samengevoegd en verantwoord onder de categorie 'Overige operationele en beheerkosten'. Dit gaat in totaliteit om een bedrag van € 516 miljoen dat over de betreffende categorieën heen is gewijzigd. De vergelijkende cijfers 2023 zijn in dit kader aangepast.

Presentatie van de verdiscontering voorzieningen in de exploitatiekosten
Binnen de categorie 'Personeel' is de regel 'mutatie voorzieningen' in de vergelijkende cijfers 2023 aangepast voor de verdiscontering van de voorzieningen. Daarmee is een bedrag van € 11 miljoen (baten) aan de categorie 'Rente en soortgelijke kosten' in de vergelijkende cijfers toegevoegd. In het verloopoverzicht Voorzieningen is het effect inzake de verdiscontering separaat gepresenteerd. In 2023 was het effect inzake de verdiscontering opgenomen in de regel Dotatie verslagperiode.

Voorziening vangnetregelingen Veilig en Gezond Werken (VGW)
Binnen de voorziening Vangnetregelingen VGW (hierna voorziening VGW) bestaan er vergoedingen voor (voormalige) medewerkers met een dienstongeval of beroepsziekte, namelijk smartengeld en restschade. Tot en met 2023 vloeide verplichting tot het betalen van restschade voort uit het civiele recht (werkgeversaansprakelijkheid).

In 2019/2020 heeft een evaluatie van het gehele stelsel van beroepsgerelateerd letsel plaatsgevonden. De uitkomst hiervan was dat er op termijn een nieuw stelsel moest komen. In lijn met het beoogde nieuwe zorgstelsel is de politie in 2021 lopende restschade dossiers, indien de betreffende (voormalige) medewerker daarin bewilligde, volgens een interne richtlijn gaan afhandelen om buiten rechte tot een vaststellingsovereenkomst te komen. In de interne richtlijn is opgenomen dat geen rechten kunnen worden ontleend aan de interne richtlijn en de interne richtlijn is niet openbaar beschikbaar gesteld.

In november 2024 is het Besluit beroepsgerelateerde gezondheidsklachten politie (het nieuwe zorgstelsel) vastgesteld, dat per 1 april 2025 in werking treedt. Uit de inhoud van het nieuwe zorgstelsel blijkt dat met ingang van het nieuwe zorgstelsel zowel het smartengeld als de restschade per 1 april 2025 een arbeidsrechtelijke rechtspositie gaat worden. Aangezien eind 2024 bekend is geworden wat de inhoud van het nieuwe zorgstelsel is en de politie al enkele jaren handelt in lijn met het beoogde nieuwe zorgstelsel (inclusief overgangsrecht), heeft de politie ultimo 2024 een gerechtvaardigde verwachting gewekt om dossiers af te wikkelen langs de contouren van het nieuwe

zorgstelsel. Dit betekent dat de feitelijke verplichting tot het betalen van restschade ultimo 2024 niet meer voortvloeit uit het civiele recht (werkgeversaansprakelijkheid), maar ontstaat vanuit de rechtspositie van de (voormalige) werknemer. Dit betekent dat een aanspraak op vergoeding van zowel smartengeld als restschade ontstaat op het moment van het melden van een dienstongeval of een beroepsziekte.

De bepaling van de verplichting voor restschade is in dit kader bijgesteld door in de berekening vanaf de statusmelding te rekenen, rekening houdende met een historische kans van erkenning van een dienstongeval of een beroepsziekte en dat achtereenvolgens smartengeld wordt uitgekeerd, een restschade procedure wordt opgestart en tenslotte restschade wordt uitgekeerd. De genoemde kansen worden op gelijke wijze gehanteerd in de voorziening VGW smartengeld, wat een verfijning van de inschatting van de voorziening VGW smartengeld met zich meebrengt. Als deze methodiek ook in 2023 zou zijn toegepast, dan bedraagt de nominale impact van deze schattingswijziging € 64 miljoen dotatie (kosten) op de vergelijkende cijfers 2023.

Herijking uitgangspunten voorziening uitbetalingsdeel Levensfase-uren
In 2024 heeft een herijking van de uitgangspunten in het kader van de uitstroom plaatsgevonden. Als deze methodiek ook in 2023 zou zijn toegepast, dan bedraagt de nominale impact van deze schattingswijziging € 11 miljoen vrijval (baten) op de vergelijkende cijfers 2023.

Herijking blijfkans ambtsjubilea
In 2024 is de blijfkans van de ambtsjubilea (niet in de balans opgenomen verplichting) herijkt op basis van historische cijfers en is toegepast in overeenstemming met de blijfkans van de voorziening uitbetalingsdeel Levensfase-uren. Als deze methodiek ook in 2023 zou zijn toegepast, dan bedraagt de nominale impact van deze schattingswijziging een verlaging (geen resultaateffect) van € 60 miljoen in de vergelijkende cijfers 2023 voor deze niet in de balans opgenomen verplichting.

Transacties in vreemde valuta
Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking gewaardeerd in de functionele valuta door omrekening tegen de contante wisselkoers die geldt op de datum van de transactie. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de exploitatierekening in de periode dat zij zich voordoen.

Leasing
Bij de politie bestaan er leaseovereenkomsten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject niet geheel of nagenoeg geheel door de politie (lessee) worden gedragen. Deze leaseovereenkomsten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de exploitatierekening over de looptijd van het contract. De politie heeft geen financiële leaseovereenkomsten.

Financiële instrumenten
In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, en overige financiële verplichtingen. Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de juridische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats

op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. De politie maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

9.4.3 Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieresultaat

Algemeen
Het verschil tussen de baten en de lasten bepaalt het exploitatieresultaat. Baten en lasten worden in de exploitatierekening toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, ongeacht of zij tot ontvangsten of uitgaven hebben geleid.
Een toelichting op de exploitatie wordt gegeven bij een afwijking per post ten opzichte van de begroting van 5 procent met een ondergrens van € 5 miljoen, tenzij het belang van het onderwerp een toelichting vereist.

Algemene bijdrage JenV
De algemene bijdrage betreft bijdragen voor het geheel van werkzaamheden dat wettelijk tot de taak van de politie behoort, niet zijnde bijzondere bijdragen JenV. De algemene bijdrage is als baten verwerkt in het resultaat conform toekenning ministerie van JenV voor het betreffende jaar.

Bijzondere bijdragen JenV, overige bijdragen JenV en overige bijdragen
Voor specifieke taken en activiteiten verstrekken zowel het ministerie van JenV als andere departementen of overheidsinstanties bijdragen. Bijzondere en overige bijdragen worden in de exploitatie verantwoord op het moment dat de politie hiervoor ook daadwerkelijk kosten maakt. Daarover dient in het algemeen een operationele en financiële verantwoording te worden afgelegd en moet een eventueel overschot of tekort worden verrekend. Bijzondere en overige bijdragen waarop in enig jaar geen kosten zijn gerealiseerd, blijven beschikbaar voor het volgende jaar, ofwel dienen te worden terugbetaald, en worden onder de kortlopende schulden op de balans opgenomen.

Aan de hand van de bestedingen in het lopende boekjaar, die verband houden met deze bijdragen, verantwoordt de politie deze bijdragen in de exploitatie. In voorkomende gevallen worden materiële vaste activa gefinancierd met bijzondere (investerings) bijdragen. Deze bijdragen worden verantwoord onder de kortlopende en langlopende schulden, afhankelijk van de resterende looptijd van de activa. De afloop van de schulden is gelijk aan de afschrijvingen van de desbetreffende materiële vaste activa. De politie kan subsidies (overige bijdragen) aanvragen voor bepaalde kosten of projecten. Wanneer de activiteit of het project is afgerond, wordt een operationele en financiële verantwoording afgelegd aan de subsidieverstrekker. Gezien de duur van subsidietrajecten en de onzekerheid over de uiteindelijk te ontvangen subsidie, worden deze subsidiebaten pas in de exploitatie verantwoord als de vaststellingsbeschikking is ontvangen. Ook worden deze baten niet in de begroting van enig jaar opgenomen. Ontvangen voorschotten voor subsidies worden op de balans opgenomen en vallen vrij als baat als de beschikking is ontvangen.

Periodiek betaalbare beloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de exploitatierekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers, respectievelijk de

belastingautoriteit. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen en er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief.

Pensioenen
Als uitgangspunt geldt dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijkstaat aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde premies. Indien de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt een verplichting opgenomen. De hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon, berekend over de jaren dat de werknemer pensioen opbouwde bij de politie. De werknemers kunnen ervoor kiezen om het pensioen in te laten gaan vanaf zestig jaar en tot uiterlijk vijf jaar na het bereiken van de AOW-leeftijd. De verplichtingen die voortvloeien uit deze rechten van het personeel zijn ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Het ABP hanteert het middelloonstelsel. De premie voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen bedroeg in 2024 27,0 procent van het brutoloon exclusief sociale lasten (2023: 27,9 procent). Zowel in 2024 als in 2023 betaalde de werkgever 70 procent van de verschuldigde premie en de werknemer 30 procent. De politie heeft geen additionele verplichtingen anders dan de reguliere verschuldigde premies. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het ABP (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) dit toelaat. De pensioenen zijn per 1 januari 2024 met 3,03 procent geïndexeerd. De dekkingsgraad op 31 december 2024 is 111,9 procent (2023: 110,5 procent).

Naast deze reguliere verplichting van de verschuldigde pensioenpremies voor actieve medewerkers bestaat er een aantal bijzondere regelingen voor medewerkers zijnde de voorziening *Functioneel Leeftijdsontslag regeling (*FLO) en regelingen voor vervroegde uittreding zoals toegelicht onder de voorzieningen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa
Afschrijvingen vormen geen aparte regel in de exploitatierekening. Deze lasten zijn opgenomen in de verschillende categorieën van de exploitatierekening. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de betreffende toelichting. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Op grond, terreinen en materiële vaste activa in uitvoering wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting. De politie past de componentenbenadering toe voor materiële vaste activa indien belangrijke afzonderlijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn. Rekening houdend met verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden de verschillende bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

De volgende afschrijvingstermijnen worden hierbij gehanteerd:

	Termijn
Grond en terreinen	-
Gebouwen en inrichting	2-60 jaar
Vervoer	3-20 jaar
ICT	3-10 jaar
Overige materiële vaste activa	5-10 jaar

Rente en soortgelijke kosten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Vennootschapsbelasting
De politie is gelet op haar activiteiten vrijgesteld van de vennootschapsbelasting volgens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 artikel 2 lid 1e.

9.4.4 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de politie en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Activa waarvoor een verplichting is aangegaan en gedeeltelijke levering heeft plaatsgevonden worden opgenomen onder de materiële vaste activa in uitvoering. Op het moment dat het actief volledig is geleverd, wordt deze opgenomen in de desbetreffende activacategorie.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Buiten gebruik gestelde of voor verkoop beschikbare materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is het bedrag waartegen een actief maximaal kan worden verkocht, onder aftrek van de nog te maken kosten.

Componentenbenadering
Onderhoudsuitgaven en na-investeringen worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. De kosten worden als onderdeel van de boekwaarde verwerkt en aangemerkt als een bestanddeel (component) van een materieel vast actief. Indien deze componenten van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze componenten afzonderlijk afgeschreven.

Bijzondere waardeverminderingen materiële vaste activa
Op elke balansdatum beoordeelt de politie of er aanwijzingen bestaan dat een materieel vast actief onderhevig kan zijn aan een bijzondere waardevermindering. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van de exploitatierekening gebracht.

Verder wordt op elke balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële vaste activa
De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Vervolgens waardeert de politie deze vorderingen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De vorderingen onder de financiële vaste activa worden verantwoord op de transactiedatum.

Voorraden
De politie verantwoordt kleding, dienstwapens, munitie en onderdelen voor het onderhoud van de in eigen beheer zijnde voertuigen en de luchtvloot initieel onder de voorraden. Bij uitgifte van deze voorraden worden de lasten in de exploitatierekening verantwoord. De waardering van de voorraden geschiedt op basis van de verkrijgingsprijs, zijnde inkoopprijs plus de bijkomende kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde betreft de meest betrouwbare schatting van de verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. De waardebepaling houdt rekening met de incourantheid van de voorraden. Indien er sprake is van bijzondere financiering via een investeringsbijdrage dan is deze al in mindering gebracht op de aanschafwaarde bij de eerste verwerking.

Vorderingen en overlopende activa
Bij eerste verwerking waardeert de politie de vorderingen en overlopende activa tegen de reële waarde van de tegenprestatie, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Vervolgens worden de vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De (effectieve) rente en eventuele bijzondere waardeverminderingen worden direct in de exploitatierekening verwerkt.

Liquide middelen en rekening-courant ministerie van Financiën
Liquide middelen bestaan uit kas en banksaldi. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen (kortlopende schulden). Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de organisatie, worden gerubriceerd als financiële vaste activa. Via de rekening-courant met het ministerie van Financiën vindt dagelijks saldoregulatie plaats met de politierekeningen bij bankinstellingen. Deze rekening-courant heeft een kortlopend karakter (korter dan één jaar) omdat de politie dagelijks de intradaglimiet kan opnemen.

De liquide middelen worden conform Besluit financieel beheer politie en het Treasurystatuut politie grotendeels aangehouden bij het ministerie van Financiën.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve. Toevoegingen en onttrekkingen vinden plaats vanuit de resultaatbestemming.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze valt te schatten. De voorzieningen zijn contant gemaakt met een rekenrente rekening houdend met het percentage van schatkistbankieren en de inflatie volgens het Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau en de Najaarsraming van De Nederlandsche Bank.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. De voorzieningen hebben over het algemeen een langlopend karakter.

Voorziening wachtgeld/BWW/BWAO
Deze voorziening heeft betrekking op werknemers die door middel van een wachtgeldregeling c.q. uitkeringsregeling de politie hebben verlaten. De hoogte van de uitkeringen wordt op individuele basis bepaald op basis van informatie die door verschillende uitkeringsinstanties wordt aangeleverd. De voorziening Wachtgeld, BWW en BWAO bestaat uit de volgende componenten:

- De reguliere BWAO-regeling voor medewerkers die arbeidsongeschikt zijn geworden voor 1-1-2016;
- Bovenwettelijke uitkeringen in het kader van aanvullende arbeidsongeschiktheidsuitkeringen;
- Overige aflopende regelingen, waaronder bovenwettelijk Wachtgeld en AOW-Hiaat.
- Voor medewerkers die 1 – 2 jaar ziek zijn is een opslag opgenomen voor verwachte doorstroom naar een bovenwettelijke uitkering.

Voorziening Wet, werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
Deze voorziening heeft betrekking op (deels) arbeidsongeschikte medewerkers die in aanmerking kunnen komen voor een uitkeringsregeling in het kader van de WIA. De politie is met ingang van 1 januari 2016 eigenrisicodrager en heeft voor de betreffende medewerkers in het kader van deze regeling een voorziening getroffen op basis van de verwachte uitgaven, waarbij ook rekening wordt gehouden met de pensioenleeftijd. Voor medewerkers die 1 – 2 jaar ziek zijn is een opslag opgenomen voor verwachte doorstroom naar een WIA-uitkering.

Voorziening vangnetregelingen Veilig en Gezond Werken (VGW)
In het Besluit algemene rechtspositie politie (Barp 54a en 54b) is vastgelegd welke aanspraken een betrokkene heeft als er sprake is van een dienstongeval of een beroepsziekte. De voorziening VGW heeft betrekking op (voormalige) medewerkers die zich gemeld hebben voor een uitkering in het kader van de VGW. De voorziening bestaat uit een gedeelte voor aanspraken voor smartengeld, een gedeelte voor aanspraken voor restschade en gedeelte voor de verwachte medische kosten.

De voorziening VGW-smartengeld wordt gevormd voor de per balansdatum ontvangen meldingen voor een dienstongeval of een beroepsziekte en dossiers die per balansdatum reeds een erkenning dienstongeval of beroepsziekte hebben. De voorziening VGW-smartengeld wordt berekend op basis van de historische kans dat een melding uiteindelijk leidt tot een vergoeding voor smartengeld. Er zijn hierbij verschillende kansen bepaald voor de elkaar opvolgende deel stappen in het proces: kans van melding naar een erkenning en de kans van erkenning naar uitkering smartengeld. Deze gezamenlijke kansen bepalen het aantal dossiers dat voorzien moet worden in de voorziening VGW. De prijscomponent wordt bepaald aan de hand van de geïndexeerde historische gemiddelde prijs op basis van daadwerkelijke uitkeringen.

De voorziening VGW-restschade wordt gevormd voor de per balansdatum ontvangen meldingen voor een dienstongeval of een beroepsziekte en dossiers die per balansdatum al verder in het proces zitten. De voorziening VGW-restschade wordt berekend op basis van de historische kans dat een melding voor een dienstongeval of een beroepsziekte uiteindelijk leidt tot een vergoeding restschade. Er zijn hierbij verschillende kansen bepaald voor de elkaar opvolgende deel stappen in het proces: kans van melding naar een erkenning smartengeld, kans van erkenning smartengeld naar uitkering smartengeld, kans van uitkering smartengeld naar het melden van restschade en tenslotte de kans van melden van restschade naar het verkrijgen van een uitkering restschade. Deze gezamenlijke kansen bepalen het aantal dossiers dat voorzien moeten worden in de voorziening VGW. De prijscomponent wordt bepaald aan de hand van de geïndexeerde historische gemiddelde prijs op basis van daadwerkelijke uitkeringen.

Voorziening uitbetalingsdeel Levensfase-uren (LFU)
Per 1 juli 2019 is de Regeling Levensfase-Uren van kracht en in overeenstemming met het Besluit financieel beheer politie is een voorziening gevormd voor het uitbetalingsdeel. Een belangrijk kenmerk van de levensfase-uren is dat deze alleen te gebruiken zijn voor verlof. Uitbetaling in geld van opgebouwde levensfase-uren gedurende de aanstelling is niet mogelijk. Uitsluitend in uitzonderingssituaties (bij overlijden, ontslag vanwege arbeidsongeschiktheid en tussentijds vertrek) is er sprake van een financiële afwikkeling welke is voorzien. Waarbij bij overlijden en ontslag bij arbeidsongeschiktheid een percentage van 100 procent wordt uitbetaald en bij tussentijds vertrek 50 procent.

De voornaamste componenten in bepaling van de voorziening uitbetalingsdeel LFU zijn:
- aantal openstaande levensfase uren per medewerker per balansdatum;
- het geschatte opname-patroon;
- de geschatte uitstroomkansen en soorten uitstroom;
- uurloon schaal/trede rekening houdend met bekende cao stijgingen en sociale lasten.

Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)
Het pensioenakkoord van juni 2019 biedt sectoren onder meer de mogelijkheid om aan specifieke groepen werknemers tijdelijk meer handelingsperspectief te bieden om vervroegd uit te treden. De mogelijkheid die het pensioenakkoord biedt voor een regeling voor vervroegde uittreding wordt gezien als aanvulling op het beleid voor veilig en gezond werken en duurzame inzetbaarheid bij de politie.

Per balansdatum is een voorziening opgenomen voor het geschatte aantal medewerkers die:
- reeds hebben geopteerd voor gebruikmaking van de regeling;
- onder de bestaande regeling kunnen opteren voor vervroegde uittreding, maar die dat nog niet hebben gedaan;
- nog niet kunnen opteren, maar dat tijdens de looptijd van de bestaande regeling in de toekomst kunnen doen.

De voornaamste componenten in bepaling van de voorziening zijn:
- het verwachte aantal deelnemers dat op balansdatum aan de van toepassing zijnde criteria voldoet of in de toekomst kan voldoen;
- de geschatte kans dat uiteindelijk van de RVU-regeling gebruik zal worden gemaakt;
- de hoogte van de wettelijke uitkeringen, prijspeil 1 januari 2025;
- de sterfteprognose, gebaseerd op prognosetabel AG (Actuarieel Genootschap);
- de startdatum en duur RVU, gebaseerd op 2 jaar voorafgaand aan AOW-datum tenzij reeds eerder is overeengekomen.

De politie kent de volgende regelingen voor vervroegde uittreding:

Tijdelijke RVU 2021-2025
Op 17 april 2020 zijn de afspraken inzake de tijdelijke RVU definitief geworden met een looptijd van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025 in het Arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020. De regeling is ingegaan per 31 december 2020 en bestaat uit:

Deelnemers 2021-2025: Deze tijdelijke regeling voor vervroegde uittreding is opengesteld voor deelnemers die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De medewerker is per 1 januari 2021 in vaste dienst bij de politie;
- De medewerker is op dat moment ten minste 65 jaar of bereikt deze leeftijd in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025;
- De medewerker heeft de AOW-leeftijd nog niet bereikt;
- De medewerker heeft bij ontslag ten minste 35 politiedienstjaren;
- Van deze 35 politiedienstjaren kwalificeren ten minste 25 dienstjaren als zogenaamde zware jaren.

Bij gebruik van de regeling geldt een minimale duur van 1 maand. Ook zijn enkele uitsluitende voorwaarden van toepassing. Een deelnemer kan ervoor kiezen om eerder dan bij het bereiken van de leeftijd van 65 jaar te stoppen met werken. Dit kan tot maximaal drie jaar voor het bereiken van de AOW-leeftijd. Op ingangsdatum van de RVU gaat een medewerker uit dienst bij de politie. Vervolgens verricht de politie de uitvoering van de betalingen.

Blijfbonus 2021-2025: Alle medewerkers, ook de niet-RVU-gerechtigden, die in de rechtsperiode bij de politie 65 jaar zijn of worden, ontvangen als zij doorwerken tot de voor hen geldende AOW-leeftijd bij het bereiken van deze leeftijd een gratificatie. Het betreft een eenmalige gratificatie. Een nadere omschrijving van de verwerkingswijze in de jaarrekening is opgenomen in paragraaf 9.6.8 en in paragraaf 9.6.12 “niet in de balans opgenomen voorzieningen”.

Overbruggingsregeling Vervroegd Uittreden geboortejaar 1961
Op 19 november 2024 zijn de afspraken inzake de overbruggingsregeling RVU 1961 definitief geworden. De regeling bestaat uit:

Deelnemers 1961: Deze tijdelijke regeling voor vervroegde uittreding is opengesteld voor deelnemers die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De medewerker is geboren in 1961;
- De medewerker is op 31 maart 2025 in dienst bij de politie;
- De medewerker heeft bij ontslag ten minste 35 politiedienstjaren;
- Van deze 35 politiedienstjaren kwalificeren ten minste 25 dienstjaren als zogenaamde zware jaren.

Bij gebruik van de regeling geldt een minimale duur van 1 maand. Ook zijn enkele uitsluitende voorwaarden van toepassing. Een deelnemer kan ervoor kiezen om eerder dan bij het bereiken van de leeftijd van 65 jaar te stoppen met werken. Dit kan tot maximaal drie jaar voor het bereiken van de AOW-leeftijd. Op ingangsdatum van de RVU gaat een medewerker uit dienst bij de politie. Vervolgens verricht de politie de uitvoering van de betalingen.

Blijfbonus 1961: Alle medewerkers, ook de niet-RVU-gerechtigden, die geboren zijn in 1961 ontvangen als zij doorwerken tot de voor hen geldende AOW-leeftijd bij het bereiken van deze leeftijd een gratificatie. Het betreft een eenmalige gratificatie.

Voorziening Functioneel Leeftijdsontslag regeling (FLO)
Voor een aantal vliegers bij de Afdeling Luchtvaart van de LE geldt een bijzondere ontslagvoorziening. Deze vliegers komen in aanmerking voor een uitkering die geregeld is in de Regeling ontslaguitkering vliegers LE en het Besluit algemene rechtspositie politie artikel 88a. FLO garandeert vliegers een uitkering als de vlieger maximaal tien jaar jonger is dan op dat moment de van toepassing zijnde AOW-gerechtigde leeftijd. De hoogte van de uitkering is gedurende de eerste vijf jaar 80 procent van de berekeningsgrondslag (salaris) en vervolgens 70 procent van de berekeningsgrondslag. In de berekening van de verplichting per medewerker wordt geen rekening gehouden met voortijdige uitstroom of overlijden van de medewerker. Om aanspraak te kunnen maken op deze regeling moeten vliegers voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

- de vlieger had op 31 december 2006 de functie van vlieger bij de LE;
- de vlieger heeft vanaf 1 januari 2007 de functie van vlieger bij de LE;
- de vlieger vervulde voorafgaand aan zijn ontslag tenminste tien jaar onafgebroken de functie van vlieger bij de LE;
- de vlieger was deelnemer aan de Aanvullende Flexibele Uittredingsregeling Politie (AFUP).

Langlopende en kortlopende schulden
Langlopende en kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. De leningen van het ministerie van Financiën dienen ter financiering van de investeringen in vaste activa voor zover deze onderdeel zijn van het investeringsplan langlopende en kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de exploitatierekening verwerkt. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

9.5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

9.5.1 Baten

Baten (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023
Algemene bijdrage JenV	6.983.112	6.777.440	6.623.192
Bijzondere bijdragen JenV	830.824	492.029	445.571
Overige bijdragen JenV	303.686	322.503	263.498
Totaal bijdragen JenV	**8.117.622**	**7.591.972**	**7.332.261**
Overige bijdragen	33.695	7.353	10.835
Overige opbrengsten	-	-	-
Totaal	**8.151.317**	**7.599.325**	**7.343.096**

De baten zijn gerealiseerd in Nederland en bestaan uit algemene, bijzondere en overige bijdragen van JenV. Daarnaast ontvangt de politie overige bijdragen van andere departementen, gemeenten en subsidieverstrekkers. In onderstaande toelichting worden de posten genoemd die de grootste verschillen veroorzaken tussen de begroting en de realisatie van 2024. De realisatie van de baten viel per saldo € 552 miljoen hoger uit dan begroot.

In bijlage 1 van hoofdstuk 14 is de staat van overdrachten en bestedingen (rijks-)bijdragen opgenomen.

Algemene bijdrage JenV
De toekenning van de algemene bijdrage vanuit het ministerie van JenV was in 2024 per saldo € 206 miljoen hoger dan begroot. Dit kwam deels door de niet begrote bijdrage voor de loon- en prijsbijstelling (per saldo + € 338 miljoen). Daarnaast waren er bestedingen op nieuw toegekende middelen die niet waren begroot, voor onder andere Veilig en Gezond Werken (+ € 58 miljoen), de overbruggingsregeling RVU 1961 (+ € 48 miljoen), op de vanuit de bijzondere bijdragen overgehevelde bijdrage voor Bestrijding mensenhandel (+ € 15 miljoen), Wachtgeld/WW/WAO (+ € 5 miljoen) en vuurwerktransport (+ € 4 miljoen). Hiertegenover stond de overheveling van de bijdrage voor de Politieacademie van algemeen naar bijzondere bijdragen (-/- € 235 miljoen) en de overheveling taakuitvoering 112 aanname naar de bijdrage voor het meldkamerdomein onder de overige bijdragen van het ministerie van JenV (-/- € 8 miljoen). De efficiencytaakstelling als gevolg van de rijksbrede opgave (-/- € 17 miljoen) en de bijdrage voor Duurzaam Digitaal Stelsel (-/- € 8 miljoen) zorgden verder nog voor een lagere algemene bijdrage. Het overige verschil (+€ 6 miljoen) bestaat uit verschillende kleine posten zoals de bijdragen voor Verschijningsplicht en BOB-kamers.

Bijzondere bijdragen JenV
De bestedingen ten laste van de bijzondere bijdragen vanuit het ministerie van JenV waren per saldo € 339 miljoen hoger dan begroot. Dit werd grotendeels veroorzaakt door onder andere de bestedingen op de hierboven vermelde overgehevelde bijdrage voor de PA vanuit de algemene bijdrage (+ € 227 miljoen inclusief de reeds gerealiseerde bestedingen van + € 8 miljoen). Verder waren er bestedingen op toegekende middelen, die niet waren begroot, voor onder andere Versterken forensische opsporing (+ € 10 miljoen) en Modernisering Wetboek van Strafvordering (+ € 10 miljoen). Daarnaast waren er hogere bestedingen dan begroot voor onder andere Bewaken en beveiligen (+ € 63 miljoen), Basisvoorziening IV (+ € 32 miljoen), Stroomstootwapen (+ € 11 miljoen), Financial Intelligence Unit Nederland (+ €9 miljoen), Extra capaciteit zedenzaken (+ € 7 miljoen) en DSI (+ € 6 miljoen). Lagere bestedingen dan begroot waren er voor BOTOC NSOC (-/- € 18 miljoen), voor de naar de algemene

bijdrage overgehevelde bijdrage voor Bestrijding mensenhandel (-/- € 15 miljoen), AI/datascience/realtime intelligence (-/- € 5 miljoen). Anderzijds waren niet alle begrote bijzondere bijdragen (volledig) benut en waren er kleine overschrijdingen op toegekende bijdragen (per saldo + € 2 miljoen). Voor een nadere toelichting zie de staat in bijlage 14.1.9.

Overige bijdragen JenV
De bestedingen ten laste van de overige bijdragen vanuit het ministerie van JenV waren € 19 miljoen lager dan begroot. Grotendeels als gevolg van de lagere bestedingen binnen het meldkamerdomein, inclusief de overheveling taakuitvoering 112-aanname (-/- € 35 miljoen). Verder waren er lagere bestedingen op de begrote bijdrage voor Financial Intelligence Unit (-/- € 6 miljoen). Hiertegenover stonden vooral de hogere bestedingen voor het RST (+ € 10 miljoen) en Mainports (+ € 5 miljoen). Overigens waren er bestedingen op nieuw toegekende middelen, die niet waren begroot en diverse kleine bijdragen die niet volledig werden benut (per saldo + € 7 miljoen). Aangezien dit overige bijdragen betreft, heeft dit geen effect op het exploitatieresultaat.

Overige bijdragen
De bestedingen ten laste van de overige bijdragen en subsidies waren per saldo € 26 miljoen hoger dan begroot. Dit betrof voornamelijk niet begrote baten uit subsidietrajecten, onder andere de subsidie Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden (MDIEU) van € 19 miljoen en diverse kleine subsidies en bijdragen. Zie voor details de staat in bijlage 14.1.

9.5.2 Personeel

Personeel (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023
Salarissen*	4.128.217	3.896.070	3.830.311
Pensioenlasten	561.647	595.100	565.783
Sociale lasten	550.802	546.016	508.131
Inhuur	183.831	176.217	165.235
Overige personeelskosten*	152.167	386.436	180.134
Mutatie voorzieningen*	405.822	84.000	239.364
Totaal	**5.982.486**	**5.683.838**	**5.488.958**

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie de paragraaf 'Vergelijking met voorgaand jaar' op pagina 93.*

De totale personeelskosten waren € 299 miljoen hoger dan begroot. Hieronder worden de belangrijkste oorzaken van de overschrijding per onderdeel toegelicht.

Salarissen, pensioenlasten en sociale lasten
De lasten van salarissen, pensioenpremies en sociale lasten waren in totaal € 203 miljoen hoger dan begroot. Dit werd voor het grootste deel veroorzaakt door het financiële effect van het afgesloten arbeidsvoorwaardenakkoord (2024-2025) dat ten tijde van de begroting nog niet bekend was (+ € 258 miljoen). De gemiddelde personeelssterkte was hoger dan begroot. De operationele formatie is in 2024 gestegen, maar niet alle beoogde formatie is in 2024 gerealiseerd. De bezetting van de operationele sterkte is, onder andere door een hoge zijinstroom, meer toegenomen dan de formatie. De onderbezetting is daarmee kleiner geworden. Ondanks een lagere operationele sterkte, zorgde de hogere niet operationele sterkte voor hogere lasten (+ € 14 miljoen).
De schaalsalarissen waren gemiddeld hoger dan was voorzien in de begroting, wat leidde tot een overschrijding (+ € 23 miljoen). De pensioen- en sociale verzekeringspremies waren daarentegen lager dan begroot (-/- € 46 miljoen) enerzijds door de autonome ontwikkeling van de premies,

franchises en grondslagen, anderzijds door de afrekening in 2024 van de gereserveerde vakantie- en eindejaarsuitkering als gevolg van de invoering van het Individueel Keuze Budget (IKB) met ingang van 2025. Hogere baten vanuit het UWV als gevolg van de aanvullende uitkering geboorteverlof en de aanpassing van de regeling Ouderschapsverlof door de overheid zorgden voor een verdere onderschrijding van de begroting (-/- € 26 miljoen). Lagere onregelmatigheidtoeslag en overwerk leidden tot een onderschrijding van de begroting (-/- € 14 miljoen). Lagere overige salariskosten, zoals uitbetaling van verlof en terugwerkende kracht mutaties zorgden voor een aanvullend voordelig effect (-/- € 6 miljoen).

In de tabel hieronder wordt een overzicht van de personele bezetting weergegeven. Het aantal medewerkers wordt berekend door het gemiddelde te nemen tussen de beginstand en eindstand van het boekjaar. Het gewogen gemiddelde wordt berekend door de som van de eindstanden over de maanden gedeeld door 12.

Personele bezetting (Aantallen in fte)	Bezetting 31 december 2024	Gewogen gerealiseerde gemiddelde bezetting	Begrote gemiddelde bezetting	Bezetting 31 december 2023	Verschil gemiddelde bezetting realisatie t.o.v. begroting
Operationeel (exclusief aspiranten)	46.777	46.442	46.791	46.076	-349
Aspiranten	4.833	4.770	4.974	4.863	-204
Totaal operationeel politie	**51.610**	**51.212**	**51.765**	**50.939**	**-553**
Niet-operationeel	13.278	12.875	12.286	12.437	589
Totaal	**64.888**	**64.087**	**64.051**	**63.376**	**36**

Hiervan zijn er 270 medewerkers werkzaam in het buitenland (2023: 245).

Inhuur

De lasten voor inhuur waren per saldo € 8 miljoen hoger dan begroot. Dit werd met name veroorzaakt door hogere kosten voor projecten (+ € 21 miljoen), die grotendeels bijzonder gefinancierd waren, waaronder digitalisering en cybercrime, AI/datascience/realtime intelligence, Informatiehuishouding en modernisering Wetboek van Strafvordering. Meer inhuur werd ook ingezet voor versterking van de Landelijke Eenheden, Financial Intelligence Unit (FIU) en Bewaken, Beveiligen en Beschermen (+ € 6 miljoen). Ook waren er hogere kosten als gevolg van prijsindexatie voor de inhuur van ICT-personeel en overig personeel van derden (+ €8 miljoen). Voor het politieonderwijs was er meer inhuur dan begroot (+ € 4 miljoen) voor onder andere profchecks en Hoger Politieonderwijs. Kosten voor de Landelijke Meldkamer Samenwerking waren lager (-/- € 16 miljoen) deels als gevolg van een verschuiving naar inhuur externe deskundigheid bij overige operationele en beheerkosten.
Deels werden middelen voor projecten niet volledig ingezet (-/- € 8 miljoen). Lagere kosten dan begroot (-/- € 7 miljoen) waren er voor de inhuur van personeel vanuit de participatiewet. Enerzijds veroorzaakt door de krappe arbeidsmarkt, anderzijds doordat personeel in dienst werd genomen.

Overige personeelskosten

De bijkomende personeelslasten waren € 234 miljoen lager dan begroot. Dit werd vooral veroorzaakt doordat gereserveerde posten bij andere kostencategorieën niet werden benut, ofwel bij andere kostencategorieën werden gerealiseerd (-/- € 226 miljoen).
Door de invoering van het vlaktarief in het kader van het arbeidsvoorwaardenakkoord voor zowel de reiskosten woon-/werkverkeer als de dienstreizen vond halverwege het jaar de verantwoording van deze kosten plaats onder kostencategorie overige operationele en beheerkosten (verschuiving van de lasten). Dit leidde bij deze categorie tot een onderschrijding van de begroting (-/- € 31 miljoen).
Er werden minder politievrijwilligers aangesteld dan verwacht, waardoor de vergoedingen voor de inzet

lager waren dan begroot, ook de kosten van dienstongevallen vielen lager uit dan begroot (per saldo -/- € 8 miljoen).
De bedrijfsgeneeskundige kosten vielen hoger uit (+ € 13 miljoen) doordat de werving van vooral bedrijfsartsen niet kon worden gerealiseerd en vanwege de hogere tarieven voor de inhuur van expertise (bedrijfsartsen, arbeidsdeskundigen en specialisten arbeidsomstandigheden). Ook werd er meer gebruik gemaakt van Fysio-en Psychopol en waren er lange behandeltrajecten.
Daarnaast leidde onder andere het vitaliteitsbudget en de fietsregeling tot een overschrijding van de vrije ruimte in de werkkostenregeling met als gevolg een hogere eindheffing loonbelasting (+ € 14 miljoen). Verder was de (algemene) onkostenvergoeding hoger dan begroot (+ € 2 miljoen). Voor de werving van nieuwe collega's, vooral als het gaat om compensatie van de uitstroom in de operationele sterkte, werd meer uitgegeven dan gepland (+ € 2 miljoen).

Mutaties voorzieningen
De dotaties aan de personele voorzieningen waren (afgerond en inclusief vrijval) € 322 miljoen hoger dan begroot. De in de begroting opgenomen dotaties bleken te laag mede op basis van de ontwikkelingen over de afgelopen jaren. Een belangrijke oorzaak was dat de instroom bij de verschillende voorzieningen hoger was dan was voorzien in de begroting. Daarnaast zijn schattingswijzigingen doorgevoerd, zoals toegelicht op pagina 93. Tevens is aan de RVU voorziening de overbruggingsregeling RVU 1961 toegevoegd.
Voor de afzonderlijke voorzieningen waren dit onder andere de benodigde extra dotaties (inclusief vrijval en contante waarde):

- WIA en ERD/WGA (+ € 22 miljoen)
  Er was een aanvullende dotatie (+ € 39 miljoen) nodig door een forse groei van de instroom en prijs. In de begroting was hiermee maar in beperkte mate rekening gehouden.
  Daarnaast heeft de verdere verkorting van de looptijd van de voorziening, als gevolg van de herijking van de gemiddelde verblijfsduur van 6 naar 5 jaar op basis van historische ervaringscijfers, geleid tot een vrijval (-/- € 17 miljoen).
- Wachtgeld, BWW en BWAO (+ € 54 miljoen)
  Buiten de groei door indexeringen (doorwerking effect cao) was er bij deze voorziening ook sprake van een forse groei van de instroom.
- Vangnetregeling Veilig en Gezond Werken (+ € 200 miljoen)
  Binnen deze voorziening hebben zich een aantal specifieke ontwikkelingen voorgedaan, namelijk de schattingswijzing, zoals toegelicht op pagina 93, het vormen van een voorziening voor overige beroepsziekten en het opnemen van de verwachte medische kosten. Hierdoor waren aanvullende dotaties noodzakelijk. In de begroting was hier in onvoldoende mate rekening mee gehouden. Naast diverse prijsaanpassingen en indexatie van de gemiddelde prijs per dossier (op basis van historische ervaringscijfers), was er ook sprake van een toename van het aantal dossiers.
- Levensfase-uren (LFU) (-/- € 11 miljoen)
  Een aanpassing van de uitgangspunten voor de berekening van de voorziening wat betreft de uitstroom als gevolg van arbeidsongeschiktheid en overlijden leidde tot een vrijval die niet was begroot (-/- € 11 miljoen).
- Regeling vervroegde uitkering (Tijdelijke RVU + RVU 1961) (+ € 56 miljoen)
  Naast de indexatie van de voorziening naar het geactualiseerde vastgestelde prijspeil was een aanvullende dotatie noodzakelijk die niet was begroot als gevolg van de nieuwe regeling "Overbruggingsregeling Vervroegd Uittreden geboortejaar 1961".
- FLO (-/- € 0 miljoen)
  De contante waarde berekening en de cao-verhoging zorgden per saldo voor een minimale vrijval.

Verdere informatie per voorziening is opgenomen onder 9.6.8. Voorzieningen.

WNT-verantwoording

Op 1 januari 2013 is de WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op de politie. Voor het jaar 2024 is de algemene maximum bezoldigingsnorm vastgesteld op € 233.000 (2023: € 223.000). In onderstaande tabel staan de gegevens WNT van 2024 inclusief de vergelijkende gegevens van 2023.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling						
Gegevens 2024						
Bedragen x € 1	**Knol JC**	**Huyzer EGM**	**Roos SM**	**Ekelmans JCJ**	**Geveke HG**	**Essen van HP**
Functiegegevens	**korpschef**	**lid korpsleiding**	**lid korpsleiding**	**lid korpsleiding**	**lid korpsleiding**	**korpschef**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/3-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	216.730	216.572	212.033	210.254	210.758	189.629
Beloningen betaalbaar op termijn	24.020	24.152	24.066	24.096	24.096	24.106
Subtotaal	**240.750**	**240.724**	**236.099**	**234.350**	**234.854**	**213.735**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	**233.000**	**233.000**	**233.000**	**233.000**	**233.000**	**233.000**
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	*	*	*	*	*	
Bezoldiging	**240.750**	**240.724**	**236.099**	**234.350**	**234.854**	**213.735**
* Het bedrag van de overschrijding kan bij alle bovenstaande functionarissen worden toegerekend aan voorgaande jaren, derhalve is er geen sprake van een onverschuldigde betaling.						n.v.t.

Gegevens 2023					
Bedragen x € 1	**Huyzer EGM**	**Roos SM**	**Ekelmans JCJ**	**Geveke HG**	**Essen van HP**
Functiegegevens	**lid korpsleiding**	**lid korpsleiding**	**lid korpsleiding**	**lid korpsleiding**	**korpschef**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/5-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	199.611	118.157	187.325	193.120	199.657
Beloningen betaalbaar op termijn	23.388	15.526	23.290	23.333	23.342
Subtotaal	**222.999**	**133.683**	**210.615**	**216.453**	**222.999**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	**223.000**	**149.625**	**223.000**	**223.000**	**223.000**
Bezoldiging	**222.999**	**133.683**	**210.615**	**216.453**	**222.999**

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband topfunctionarissen

Er zijn in 2024 geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband verstrekt aan topfunctionarissen.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

9.5.3 Rente

Rente (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023
Rente en soortgelijke kosten	28.786	40.593	16.095
Rentebaten	-61.583	-39.453	-46.173
Verdiscontering voorzieningen*	-1.287	-	-10.618
Totaal	**-34.084**	**1.140**	**-40.696**

**Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie de paragraaf 'Vergelijking met voorgaand jaar' op pagina 93.*

De rentebaten waren € 35 miljoen hoger dan begroot.
De lagere rentekosten dan begroot (+ € 12 miljoen) waren het gevolg van de lagere rentestand en het aantrekken van minder leningen. Daarnaast zorgde de niet begrote contante waarde berekening van de voorzieningen voor per saldo hogere baten (+ € 1 miljoen).
De hogere rentebaten (+ € 22 miljoen) op de rekening courant bij het ministerie van Financiën zijn het gevolg dat ten tijde van het opstellen van de begroting 2024 (juni 2023) was voorzien dat de dagrente vanaf januari 2024 zou gaan dalen, echter de dagrente heeft pas vanaf juni 2024 een dalende lijn ingezet.

9.5.4 Huisvesting

Huisvesting (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023
Afschrijvingen	122.489	128.887	117.974
Boekwinst/ verlies of impairment	4.686	18.680	20.156
Gas/Water/Elektra	69.487	44.030	106.860
Huur pachten en lease	58.358	43.257	56.438
Onderhoud	73.619	53.772	63.490
Schoonmaak	44.199	38.054	41.588
Beveiliging	44.523	29.265	36.483
Voorbereiding huisvestingsprogramma	24.468	16.671	25.541
Belastingen	9.732	7.547	10.265
Overige huisvestingskosten*	21.824	43.053	13.090
Totaal	**473.385**	**423.217**	**491.885**

** In de begroting zijn onder de post Overige huisvestingskosten (totaal € 43 miljoen) diverse kosten en baten opgenomen als één bedrag. Het betreft de kosten voor duurzame goederen (begroot € 5 miljoen, realisatie € 14 miljoen), verzekeringen (begroot € 2 miljoen, realisatie € 3 miljoen), overige zaken en diensten (begroot € 38 miljoen, realisatie € 8 miljoen) en baten huisvesting (begroot-/- € 2 miljoen, realisatie € -/- 3 miljoen).*

De huisvestingslasten waren € 50 miljoen hoger dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door prijsstijgingen. Dit zorgde voor hogere energielasten (+ € 25 miljoen) en hogere lasten voor huren (+ € 15 miljoen), onderhoud (+ € 20 miljoen), schoonmaak (+ € 6 miljoen) en beveiliging (+ € 15 miljoen). Hogere projectadvieskosten en belastingen droegen eveneens bij aan de overschrijding van de begroting (+ € 10 miljoen). Daarentegen waren de afschrijvingskosten lager (-/- € 6 miljoen), doordat een aantal activeringen pas laat in het jaar plaatsvond. Ook waren de boekverliezen op de verkoop van panden lager dan begroot en de boekwinsten hoger dan begroot (per saldo -/- € 14 miljoen). De overige huisvestingskosten waren lager dan begroot (-/- € 21 miljoen) voor een groot deel doordat de onder deze post in de begroting opgenomen kosten op de andere kostensoorten werden

gerealiseerd, maar ook door lagere bestedingen onder andere op diverse bijzondere bijdragen, zoals DSI en BOTOC (NSOC).

9.5.5 Vervoer

Vervoer (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023
Afschrijvingen	109.055	101.249	96.322
Brandstof	44.866	36.272	44.182
Huren en lease	19.527	12.534	19.890
Investeringen < investeringsgrens	4.324	2.170	3.655
Onderhoud en schade	66.746	53.255	60.196
Verzekeringen	11.998	10.728	11.819
Overige vervoerskosten*	612	19.226	-1.910
Totaal	**257.126**	**235.434**	**234.154**

**Onder de post Overige vervoerskosten zijn voornamelijk de vervoerskosten van speciale onderdelen en de boekwinsten opgenomen.*

De realisatie voor vervoer was € 22 miljoen hoger dan begroot. Bij vervoer waren eveneens voornamelijk de prijsstijgingen de oorzaak van de overschrijding. Dit betrof de kosten voor brandstof, huren en onderhoud (totaal + € 29 miljoen). De afschrijvingen waren hoger door de hogere investeringen in 2023 en 2024, waarmee in de begroting geen rekening was gehouden (+ € 8 miljoen). De overige vervoerskosten waren lager dan begroot (-/- € 18 miljoen) doordat de onder deze post in de begroting opgenomen kosten bij de andere kostensoorten werden gerealiseerd en door lagere bestedingen op onder andere de bijzondere bijdrage BOTOC (NSOC). Verder zorgden hogere boekwinsten, verwerkt onder de overige vervoerskosten, voor een baat van € 3 miljoen als gevolg van de verkoop van meer voertuigen en tegen hogere prijzen dan begroot. Dit als gevolg van de gunstige situatie op de occasionmarkt. De hogere kosten voor investeringen onder de investeringsgrens en de hogere verzekeringen zorgden voor het restant van de overschrijding (+ € 3 miljoen).

9.5.6 Informatievoorziening

Informatievoorziening (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023
Afschrijvingen	153.681	148.106	131.580
Onderhoud software	203.224	156.819	166.397
Onderhoud hardware	59.935	38.229	57.030
Data en spraak verkeer	84.838	81.490	91.244
Vernieuwing informatievoorziening	192.453	88.225	155.866
Overige IV kosten*	108.349	192.565	74.650
Totaal	**802.480**	**705.435**	**676.767**

**In de begroting zijn onder de post Overige IV kosten de lasten (+ € 224 miljoen) en baten (-/- € 31 miljoen) voor informatievoorziening opgenomen als één bedrag. De realisatie van de lasten bedroeg € 161 miljoen. De realisatie van de baten bedroeg -/- € 53 miljoen. Per saldo een onderschrijding van de begroting van € 84 miljoen.*

De totale lasten en baten voor informatievoorziening waren in 2024 per saldo € 97 miljoen hoger dan begroot. Er waren hogere bestedingen dan begroot op de bijzonder gefinancierde onderwerpen Cybersecurity (+ € 32 miljoen), ICT-beheer en -vernieuwing (+ € 13 miljoen), Interceptie (+€ 5

miljoen) en Platformen (+€ 2 miljoen).
Echter, door de inzet van de in 2024 aanvullende ontvangen bijdragen van Cybersecurity en vanuit voorgaande jaren openstaande gelden Cybersecurity en Interceptie, werd een deel van de overschrijdingen gemitigeerd.
Niet begroot waren de bijzonder gefinancierde kosten voor Modernisering Wetboek van Strafvordering (+ € 6 miljoen), Grenzen en Veiligheid (+ € 4 miljoen), Informatiehuishouding (+ € 3 miljoen), Digitalisering en Cybercrime (+ € 3 miljoen) en overige kleinere projecten (+ € 5 miljoen).
Tot slot waren er hogere bestedingen dan begroot op algemeen gefinancierde onderwerpen voor een bedrag van € 74 miljoen. Deze overschrijding was voornamelijk een gevolg van de noodzakelijke groei van ICT-dienstverlening, inclusief beheertaken, de noodzaak tot verdere digitalisering en groei externe inhuur vernieuwing, onder andere als gevolg van grotere vraag naar functionele vernieuwing (+ € 26 miljoen). De snelle ontwikkelingen in de cyberwereld vroegen om het ontwikkelen en aanpassen van technische (beveiligings-)maatregelen om de weerbaarheid van de politie te vergroten. Ook de toename van datagebruik vroeg om hogere opslag en stroom capaciteit en andere ICT-oplossingen (zoals co-locaties en groei digitaal transferium).
Andere voorbeelden van niet begrote maar noodzakelijke kosten waren de kosten verbeterplan portofoons.
Verder was er een prijsstijging voor de rijksaanbesteding van het Microsoft contract (+ € 12 miljoen), de inflatie (+ € 26 miljoen) en waren er hogere afschrijvingslasten (+ € 5 miljoen).
Een deel van de overschrijding door prijsinflatie was gemitigeerd doordat er in 2024 aanvullend € 16 miljoen was ontvangen ter compensatie van prijsstijgingen 2024. Echter deze € 16 miljoen maakte geen deel uit van (de in het verleden vastgestelde) begroting 2024.
Daarnaast was de noodzakelijke vervanging van de hacksoftware CC-III met 1 jaar naar voren gehaald als gevolg van operationele noodzaak, wat resulteerde in hogere afschrijvingen dan begroot (+ € 3 miljoen). Tot slot zorgde het met Europese subsidie gefinancierde project Interoperabiliteit voor hogere lasten dan begroot (+ € 2 miljoen).
Hiertegenover waren er per saldo € 50 miljoen lagere bestedingen dan begroot op de bijzonder gefinancierde onderwerpen AI (-/- € 5 miljoen), NSOC (-/- € 8 miljoen), Meldkamerdomein (-/- € 14 miljoen) en MIB (-/- € 23 miljoen), doordat meerdere projecten uitliepen in de tijd (VCM) of later van start zouden gaan.

9.5.7 Overige operationele en beheerkosten

Overige operationele en beheerkosten (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023**
Cursussen en opleidingskosten	104.652	86.595	93.326
Geweldmiddelen en uitrusting	78.854	65.189	50.342
Afschrijvingen operationeel en beheer	25.043	31.387	22.544
Recherche-activiteiten	79.799	62.081	81.288
Arrestantenzorg	36.351	33.270	33.083
Verkeersactiviteiten	29.312	13.220	21.234
Reis- en verblijfkosten binnen- & buitenland	97.864	40.042	52.215
Lease en investeringen < investeringsgrens	13.696	8.288	12.459
Inhuur externe deskundigheid	76.362	74.258	66.114
Catering	22.397	19.253	20.695
Kantoor/vergaderkosten	17.693	12.970	14.678
Schadevergoeding aan derden	1.086	3.091	5.023
Overige operationele en beheerkosten*	49.418	100.616	43.858
Totaal	**632.527**	**550.261**	**516.859**

**In de begroting zijn onder de post Overige operationele en beheerkosten (€ 101 miljoen) opgenomen de lasten voor levende have (begroot € 3 miljoen, realisatie € 3 miljoen), verzekeringen/schade (begroot € 1 miljoen, realisatie € 1 miljoen), overige kosten operationeel (begroot € 38 miljoen, realisatie € 25 miljoen) en overige baten operationeel (begroot -/- € 11 miljoen, realisatie -/- € 17 miljoen) en overige kosten beheer (begroot € 71 miljoen, realisatie € 41 miljoen) en overige baten beheer (begroot -/- € 1 miljoen, realisatie -/- € 4 miljoen) opgenomen.*
***Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie de paragraaf 'Vergelijking met voorgaand jaar' op pagina 93.*

De overige operationele en beheerkosten waren € 82 miljoen hoger dan begroot. De kosten voor cursussen en opleiding waren hoger dan begroot (+ € 18 miljoen). Er waren vooral meer kosten ten behoeve van operationele projecten en (beleids-) ontwikkelingen, zoals internationale samenwerkingen, PvI, opsporing, vakmanschap, professionalisering en kwaliteit. Ook waren er meer opleidingskosten voor de doorstroom naar GGP-medewerkers (BPO), voor training van vaardigheden van de DSI en waren de kosten voor oefenmunitie en de inzet van gastdocenten hoger dan begroot.
Voor geweldmiddelen en uitrusting was de realisatie hoger dan de begroting (+ € 14 miljoen). Dit werd vooral veroorzaakt door de extra aanschaf van het stroomstootwapen als gevolg van de aangekondigde 'End of Sale' voor een bedrag van € 11 miljoen.
De lagere afschrijvingskosten (-/- € 6 miljoen) waren het gevolg van de latere realisatie van investeringen, in combinatie met de wijziging van de activeringsgrenzen in 2023, waardoor er hogere kosten waren begroot. Zie ook de overschrijding bij lease en investeringen onder de investeringsgrens.
Door toegenomen aantallen te beveiligen personen en objecten, getuigenbescherming en gestegen aantallen verwerkingen van drugs en chemicaliën, als ook de hogere tarieven waren de recherchekosten hoger dan begroot (+ € 18 miljoen).
De kosten voor verkeersactiviteiten waren hoger dan begroot (+ € 16 miljoen) door hogere kosten voor berging en sleep van voertuigen als gevolg van gestegen prijzen bij de berger. Daarnaast lagen de kosten voor forensische medische onderzoeken hoger door meer onderzoeken en gestegen prijzen.
De grootste overschrijding van de begroting (+ € 58 miljoen) vond plaats bij de reis- en verblijfkosten. Dit werd veroorzaakt door een combinatie van toegenomen reisbewegingen, hogere prijzen en een verschuiving gedurende het jaar van de realisatie van de reiskosten woon-/werkverkeer van de personeelslasten naar deze kostencategorie als gevolg van de invoering van het vlaktarief. Zie hiervoor ook de toelichting bij de overige personeelskosten onder de categorie personeel.
Verder waren er hogere kosten voor lease en investeringen onder de investeringsgrens (+ € 5 miljoen), door verschuivingen vanuit overige operationele en beheerkosten.
De kosten voor overige operationele en beheerkosten waren lager dan begroot (-/- € 51 miljoen). Dit

werd grotendeels veroorzaakt doordat in de begroting posten waren opgenomen die niet zijn gerealiseerd, Daarnaast waren er meer operationele baten voor onder meer cameratoezicht, de Rijks Alarmcentrale (RAC) en diverse leges. Het overige verschil met de begroting (per saldo, inclusief afrondingsverschil + € 10 miljoen) werd veroorzaakt door arrestantenzorg, inhuur externe deskundigheid, catering, kantoor en vergaderkosten en schadevergoeding aan derden.

9.5.8 Specificatie accountantshonoraria

Honoraria 2024 KPMG Accountants N.V. (Bedragen x € 1.000)	KPMG Accountants N.V.	Overig KPMG netwerk	Totaal KPMG
Controle van de jaarrekening	1.696		1.696
Andere controleopdrachten	62		62
Fiscale advisering		22	22
Andere niet-controlediensten		496	496
	1.758	**518**	**2.276**

Honoraria 2023 KPMG Accountants N.V. (Bedragen x € 1.000)	KPMG Accountants N.V.	Overig KPMG netwerk	Totaal KPMG
Controle van de jaarrekening	1.375	-	1.375
Andere controleopdrachten	6	247	253
Fiscale advisering	-	37	37
Andere niet-controlediensten	20	342	362
	1.401	**626**	**2.027**

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die zijn uitgevoerd door de onafhankelijke accountant zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wet toezicht accountantsorganisaties (WTA) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. De honoraria van de onafhankelijke accountant hebben betrekking op de controle van de jaarverantwoording over het boekjaar 2024, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht. Daarnaast is € 266 duizend opgenomen in de honoraria over het boekjaar 2024 voor werkzaamheden die betrekking hebben op de controle van de jaarverantwoording over het boekjaar 2023, welke in 2024 is gefactureerd.

9.6 Toelichting op de balans per 31 december 2024

9.6.1 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa (Bedragen x € 1.000)	Grond en terreinen	Gebouwen en inrichting	Totaal huisvesting	Vervoer	ICT	Overige activa	Totaal materiële vaste activa
Stand 1 januari 2024							
Aanschafwaarde	315.121	3.063.156	3.378.277	887.063	638.032	141.024	5.044.398
Cumulatieve afschrijvingen	-	-1.341.373	-1.341.373	-482.373	-288.728	-64.273	-2.176.747
Boekwaarde	**315.121**	**1.721.783**	**2.036.904**	**404.690**	**349.305**	**76.751**	**2.867.651**
Mutaties							
Investeringen	14.996	308.363	323.360	156.954	181.417	38.315	700.045
Desinvesteringen							
Aanschafwaarde	-2.193	-165.639	-167.832	-70.040	-93.258	-14.609	-345.739
Cumulatieve afschrijvingen	-	148.001	148.001	64.719	93.064	14.554	320.338
Herrubricering aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-	-
Herrubricering afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-
Bijzondere waardeverminderingen	-	-634	-634	-	-	-	-634
Afschrijvingen	-	-122.492	-122.492	-109.051	-153.679	-28.558	-413.780
Stand 31 december 2024							
Aanschafwaarde	327.925	3.205.880	3.533.805	973.977	726.191	164.731	5.398.703
Bijzondere waardeverminderingen	-	-634	-634	-	-	-	-634
Cumulatieve afschrijvingen	-	-1.315.864	-1.315.864	-526.705	-349.343	-78.277	-2.270.188
Boekwaarde	**327.925**	**1.889.383**	**2.217.308**	**447.272**	**376.848**	**86.454**	**3.127.881**
Afschrijvingstermijnen	**0 jaar**	**2 - 60 jaar**		**3 - 20 jaar**	**3 - 10 jaar**	**5-10 jaar**	
Vaste activa in uitvoering							
Stand 1 januari 2024	**25.054**	**281.718**	**306.772**	**2.283**	**53**	**5.200**	**314.308**
Bijboekingen	9.642	216.383	226.025	32.439	5.895	7.768	272.127
Overboekingen	-4.411	-144.032	-148.443	-33.671	-3.548	-8.032	-193.694
Stand 31 december 2024	**30.285**	**354.069**	**384.354**	**1.051**	**2.400**	**4.936**	**392.741**
(De vaste activa in uitvoering is opgenomen onder de totale activa)							

De materiële vaste activa laten een stijging zien ten opzichte van 2023 van € 260 miljoen. Deze stijging wordt verklaard door de investeringen in 2024 van € 700 miljoen. Daar tegenover staan de desinvesteringen en bijzondere waardeverminderingen (boekwaarde € 26 miljoen). Het betrof voornamelijk desinvestering op geactiveerd groot onderhoud en reeds afgeschreven activa zonder boekwaarde. Een toelichting op de afschrijvingslasten (€ 414 miljoen) is opgenomen in de toelichting op de exploitatie onder de betreffende categorie.

Huisvesting
De investeringen in huisvesting waren € 47 miljoen hoger dan begroot. In de begroting was uitgegaan van € 276 miljoen, € 323 miljoen is gerealiseerd. Hogere realisatie vond plaats op verwervingen, onderhoud en investeringen heimelijk.

Gerealiseerd werden investeringen in het kader van diverse huisvestingsprojecten (€ 169 miljoen), waaronder Eenheidsbureau Den Haag voor € 74 miljoen, Huis ter Heide voor € 26 miljoen, Hilversum voor € 18 miljoen, Districtskantoor Middelburg voor € 6 miljoen opleidingsfaciliteit Marknesse voor € 5 miljoen, Teambureau Aalsmeer-Uithoorn voor € 4 miljoen, RBT IJsselmonde voor € 4 miljoen en overige huisvestingsprojecten voor € 32 miljoen. Daarnaast waren er investeringen voor onderhoud (€ 87 miljoen), verwervingen (€ 18 miljoen), project fysieke toegangsbeveiliging (€ 10 miljoen), specifieke programma's (zoals Zon op daken, Labelsprong en brandbeveiliging) (€ 15 miljoen) en ongeplande opdrachten en overige investeringen, waaronder heimelijke investeringen (€ 24 miljoen).

Vervoer
De investeringen in vervoer hadden betrekking op voertuigen, vaartuigen, technische apparatuur in helikopters en drones en waren € 32 miljoen hoger dan begroot. In de begroting was uitgegaan van € 125 miljoen investeringen, terwijl de realisatie uitkwam op € 157 miljoen.
De hogere realisatie werd zowel veroorzaakt door prijsstijgingen en hogere aantallen voertuigen. Met name waren de investeringen hoger op voertuigen (bijzonder, vrachtwagens) en door de uitbreiding van het wagenpark heimelijk (DSI en Persoonsbeveiliging).

ICT
De investeringen 2024 bedroegen € 181 miljoen en tonen daarmee een onderschrijding van € 25 miljoen ten opzichte van de begroting. De voor 2024 begrote investeringen Oracle PAAS waren al in december 2023 gerealiseerd, wat een onderschrijding opleverde (-/- € 10 miljoen). Het project netwerksegmentatie was begin 2024 gepauzeerd vanwege capaciteitsproblemen waardoor de begrote investeringen niet hadden plaats gevonden (-/- € 4 miljoen). Diverse begrote investeringen hadden niet plaatsgevonden zoals Cloud Fundament (CASB -/- € 4 miljoen), Afgeschermde Operaties (-/- € 3 miljoen), LAAS-platform (-/- € 4 miljoen) en diverse kleinere posten (-/- € 4 miljoen). Ook waren de begrote investeringen portofoons voor de flexteams OT-B & OG niet doorgegaan (-/- € 5 miljoen), het besluit over doelgroepenbeleid moet nog plaatsvinden. Daarnaast waren er lagere investeringen in conventionele infrastructuur (-/- € 5 miljoen) en bij routing & switching (-/- € 1 miljoen).
De herziening o.b.v. het MIP leidde tot het balanceren van de investeringen en daarmee tot lagere reguliere werkplek gerelateerde, beeldspraak en randapparatuur (-/- € 18 miljoen zoals laptops, fatclients, thin clients, monitoren, beeldspraak, tablets en camera's). Hiervan zou er € 2 miljoen doorschuiven naar 2025. Een deel van de begrote reguliere vervangingsinvesteringen meldkamers en landelijke ICT werden niet vervangen (-/- € 3 miljoen) omdat deze ICT middelen nog goed functioneren. Tegenover deze onderschrijdingen stonden niet begrote investeringen inzake het IDDI-platform (+€ 8 miljoen) en prijstoename in smartphones (+ € 4 miljoen). Ook waren de in november 2024 geplaatste orders voor levering in 2025 voor Oracle (+ € 5 miljoen) en Politie Cloud (+ € 3 miljoen) al in december 2024 geleverd.
Tot slot waren de investeringen Digitaal Transferium naar voren gehaald (vanuit 2025) vanwege de opbouw in Equinix, Daco en renovatie RC3. Tevens was er, n.a.v. operationele onderzoeken cybercrime/ high impact crime, besloten om storage Digitaal Transferium uit te breiden omdat huidige storage niet ingevuld kon worden met de bestaande storage pool. Beide zorgden samen voor niet begrote investeringen 2024 (+€ 16 miljoen).

Overige activa
De investeringen in overige activa waren € 4 miljoen hoger dan begroot. In de begroting was uitgegaan van € 34 miljoen aan investeringen terwijl de realisatie € 38 miljoen bedroeg. De realisatie op geweldmiddelen en uitrusting was € 5 miljoen en bleef daarmee achter bij de begroting (-/- € 13 miljoen). De aanschaf van de nieuwe veiligheidsvesten vond, als gevolg van leveringsproblemen, niet plaats in 2024. De realisatie op de operationele middelen was hoger dan begroot (+ € 17 miljoen) en kwam uit op € 33 miljoen. In 2024 zijn veel oorspronkelijk voor 2023 geplande investeringen in diverse verkeersmiddelen in 2024 aangeschaft, waaronder de landelijke aanbesteding voor rollentestbanken

en Automatische kentekenplaatherkenning (ANPR) voor (€ 6 miljoen). Daarnaast zijn er in 2024 imsi catchers, diverse ovc-middelen, camera's, nachtkijkers en counterdrones (€ 8 miljoen). Ook waren er overige kleinere investeringen als bijvoorbeeld de aanschaf van fitnessapparatuur, zuurkasten en laserguns (€ 12 miljoen). Tot slot waren er niet begrote investeringen in narcotic analysers en het boothuis (€ 7 miljoen).

Vaste activa in uitvoering
Dit betreft investeringen waarop nog niet wordt afgeschreven. Het totale bedrag aan vaste activa in uitvoering bedroeg eind 2024 € 393 miljoen (2023: € 314 miljoen). Dit betrof vooral de voortgang op de bouw en verbouw van een aantal panden in het kader van het Strategisch Huisvestingsplan.

9.6.2 Financiële vaste activa

Financiële vaste activa (Bedragen x € 1.000)	2024	2023
Stand 1 januari	54.040	80.584
Toename (verstrekkingen)	-	-
Afname (aflossingen)	-53.769	-1
Overige mutaties	-	-
Kortlopend deel	-60	-26.543
Stand 31 december	**211**	**54.040**

De financiële vaste activa laat een daling zien van € 54 miljoen.

9.6.3 Voorraden

Voorraden (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Voorraden kleding, wapens en munitie	52.157	45.906
Overige voorraden	8.177	8.740
Totaal	**60.334**	**54.646**

Voorraden kleding, wapens en munitie
De voorraden kleding, wapens en munitie laten een stijging zien van € 6 miljoen. Voor incourante voorraden is een voorziening opgenomen van € 9 miljoen (2023: € 9 miljoen).

Overige voorraden
De overige voorraden betreffen voornamelijk onderdelen voor het onderhoud van in eigen beheer zijnde voertuigen en de luchtvloot. Voor de overige voorraden wordt geen rekening gehouden met een voorziening voor incourante voorraad.

9.6.4 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Debiteuren	15.163	19.053
Voorschotten en leningen	7.827	9.733
Vordering op JenV tijdelijke regeling RVU 2021-2025	-	26.483
Vooruitbetaalde bedragen	155.068	143.552
Overlopende activa	28.783	32.056
Overige vorderingen	600	990
Totaal	**207.441**	**231.867**

Alle kortlopende vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Debiteuren
Om het risico op mogelijk oninbare vorderingen te dekken is binnen de post debiteuren een voorziening opgenomen van € 6 miljoen (2023: € 1 miljoen).

Vordering op JenV tijdelijke regeling RVU 2021-2025
De kortlopende vordering op het ministerie van JenV tijdelijke regeling RVU 2021-2025 is in 2024 ontvangen.

Vooruitbetaalde bedragen
De vooruitbetaalde bedragen hebben grotendeels betrekking op ICT-beheer, ICT-onderhoud, softwarelicenties en huur. Ten opzichte van 2023 is het saldo met € 12 miljoen toegenomen.

9.6.5 Rekening-courant ministerie van Financiën

Rekening-courant ministerie van Financiën (Bedragen x € 1.000)	2024	2023
Stand 1 januari	896.990	371.660
Mutatie	471.290	525.330
Stand 31 december	**1.368.280**	**896.990**

Deposito's ministerie van Financiën (Bedragen x € 1.000)	2024	2023
Stand 1 januari	-	250.000
Mutatie	-	-250.000
Stand 31 december	**-**	**-**

Rekening-courant ministerie van Financiën
Via de rekening-courant met het ministerie van Financiën vindt dagelijks saldoregulatie plaats met de politierekeningen bij bankinstellingen. Deze rekening-courant heeft een kortlopend karakter (korter dan één jaar) omdat de politie dagelijks de intradaglimiet kan opnemen. Het opnameplafond is gelijk aan de kredietfaciliteit van € 250 miljoen.

Het saldo op de rekening-courant met het ministerie van Financiën is in 2024 toegenomen. Belangrijkste oorzaken van het opgelopen saldo zijn de extra toegekende rijksbijdragen (waaronder de nabetaling in december 2024) en de aangegane leningen (zie de toelichting bij paragraaf 9.6.9).

9.6.6 Liquide middelen

Liquide middelen (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Kasmiddelen	93	102
Bankrekeningen	40.588	49.079
Totaal	**40.681**	**49.181**

Niet ter vrije beschikking
Het saldo liquide middelen/rekening-courant ministerie van Financiën bevat een bedrag van € 4 miljoen (2023: € 6 miljoen) dat niet ter vrije beschikking staat van de politie. Deze gelden staan in de balans verantwoord onder de kortlopende schulden en betreffen voornamelijk in beslag genomen gelden. Het resterende deel van de liquide middelen/ rekening-courant ministerie van Financiën staat wel ter vrije beschikking van de politie.

9.6.7 Algemene reserve

Algemene reserve (Bedragen x € 1.000)	2024	2023
Stand 1 januari	143.059	167.890
Toevoeging exploitatieresultaat	37.395	-
Onttrekking exploitatieresultaat	-	-24.831
Stand 31 december	**180.454**	**143.059**

Het eigen vermogen van de politie bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve stijgt met € 37 miljoen door het positieve exploitatieresultaat.

Artikel 15 van het Besluit financieel beheer politie beschrijft dat het eigen vermogen van de politie ultimo het jaar minimaal 0 procent en maximaal 5 procent bedraagt van de gemiddelde bijdragen van de laatste drie jaar voorafgaand aan het jaar waarover het vermogen wordt berekend (hierna: eigen vermogen ratio). De omvang van de eigen vermogen ratio ultimo 2024 bedraagt 2,6 procent (2023: 2,2 procent). Indien de eigen vermogen ratio het maximum van 5 procent overschrijdt, verrekent de minister van JenV het verschil met de algemene bijdrage van dat jaar. Indien de minister van JenV instemt met een door de korpschef opgesteld bestedingsplan, dat maatregelen bevat waarmee de overschrijding van de eigen vermogen ratio wordt bereikt, wordt het verschil tussen de eigen vermogen ratio ultimo het jaar en de maximale 5 procent wederom beschikbaar gesteld aan de politie. Indien de eigen vermogen ratio minder bedraagt dan 1,5 procent van de gemiddelde bijdragen (€ 104 miljoen), dan stelt de korpschef een plan van aanpak op om binnen twee jaar boven de 1,5 procent uit te komen. Het plan van aanpak behoeft de goedkeuring van de minister van JenV.

9.6.8 Voorzieningen

Voorzieningen (Bedragen x € 1.000)	FLO	Wachtgeld/ BWW/BWAO	WIA	Vangnet-regelingen VGW	LFU-uitbetaling	RVU	Totaal 2024	Totaal 2023*
Stand 1 januari	16.994	129.676	65.159	232.556	59.541	130.809	634.735	533.298
Dotatie verslagperiode	-	84.214	61.849	226.066	7.065	54.975	434.168	255.528
Onttrekkingen	-1.936	-14.718	-28.303	-70.236	-4.639	-46.021	-165.853	-127.309
Vrijval	-333	-	-16.614	-	-11.400	-	-28.347	-16.164
Verdiscontering	272	-6.387	1.119	1.467	976	1.266	-1.287	-10.618
Stand 31 december	**14.997**	**192.785**	**83.210**	**389.853**	**51.543**	**141.029**	**873.416**	**634.735**

**Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie de paragraaf 'Vergelijking met voorgaand jaar' op pagina 93.*

Van de voorzieningen is een bedrag van € 697 miljoen als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken, waarvan circa € 152 miljoen langer dan vijf jaar. Als gevolg van de contante waarde berekening is het totaal € -/- 1 miljoen gemuteerd.

FLO
In de jaarrekening 2024 is een voorziening FLO opgenomen van € 15 miljoen. Per eind 2023 was dit € 17 miljoen. Deze voorziening loopt door tot 2044.

Wachtgeld/BWW/BWAO
De voorziening Wachtgeld/BWW/BWAO steeg per saldo met € 63 miljoen tot € 193 miljoen. Als gevolg van het stijgend aantal dossiers en de verwerking van de cao-verhoging, gecorrigeerd voor de verhoging van de UWV-uitkering en het arbeidsongeschiktheidspensioen, in de prijs per dossier is in 2024 € 84 miljoen aan de voorziening gedoteerd. Het effect van de contante waarde (€ 6 miljoen) heeft gezorgd voor een drukkend effect op de benodigde voorziening. De politie heeft voor € 15 miljoen onttrokken aan de voorziening.

WIA
De voorziening WIA steeg in 2024 per saldo met € 18 miljoen tot € 83 miljoen. In 2024 is op basis van het aantal rechthebbenden per saldo € 62 miljoen aan de voorziening gedoteerd, waarbij het effect van de contante waarde (€ 1 miljoen) gezorgd heeft voor een verhogend effect op de benodigde voorziening. Daarnaast is er € 28 miljoen onttrokken voor het doen van uitkeringen. In 2024 is de gemiddelde uitkeringsduur herijkt van 6 naar 5 jaar op basis van historische ervaringscijfers, dit heeft geleid tot een vrijval van € 17 miljoen.

Vangnetregelingen VGW
Ten opzichte van 2023 is deze voorziening VGW gestegen met € 157 miljoen tot € 390 miljoen. Deze stijging is veroorzaakt door een aantal specifieke ontwikkelingen, namelijk de schattingswijzing, zoals toegelicht op pagina 93, het vormen van een voorziening voor overige beroepsziekten voor € 24 miljoen en het opnemen van de verwachte medische kosten voor € 6 miljoen. Het restant van de stijging is veroorzaakt door indexatie van de gemiddelde historische prijs en een toename van het aantal VGW-dossiers. Als gevolg hiervan is in 2024 € 226 miljoen (2023: € 134 miljoen) gedoteerd. Daarnaast heeft het effect van de contante waarde (€ 1 miljoen) gezorgd voor een verhogend effect op de benodigde voorziening.

LFU-uitbetaling
De voorziening LFU daalde in 2024 met € 8 miljoen tot € 52 miljoen. De voorziening is opgenomen voor het deel van de levensfase-uren dat naar verwachting een uitbetaling aan de medewerker met zich

meebrengt zoals het geval is bij overlijden, ontslag bij arbeidsongeschiktheid en tussentijds vertrek. Hiervoor is in 2024 € 7 miljoen aan de voorziening gedoteerd. Het effect van de contante waarde (€ 1 miljoen) heeft gezorgd voor een verhogend effect op de benodigde voorziening. Daarnaast heeft als gevolg van de aanpassing van de uitgangspunten van de voorziening met betrekking tot arbeidsongeschiktheid en overlijden een vrijval plaatsgevonden van € 11 miljoen. Tot slot is € 5 miljoen onttrokken voor het doen van uitkeringen.

RVU
De voorziening RVU is gestegen met € 10 miljoen tot € 141 miljoen. Op 19 november 2024 zijn de afspraken inzake de overbruggingsregeling RVU 1961 definitief geworden. Als gevolg hiervan is een voorziening van € 52 miljoen gevormd, waarvan € 2 miljoen betrekking heeft op de blijfbonus. Het restant van de dotatie (€ 3 miljoen) heeft betrekking op indexatie van de prijs naar het geactualiseerde vastgestelde prijspeil en het stijgende aantal deelnemers dat definitief hebben geopteerd voor gebruikmaking van de regeling. Het effect van de contante waarde (€ 1 miljoen) heeft gezorgd voor een verhogend effect op de benodigde voorziening. In 2024 hebben uitkeringen plaatsgevonden voor € 46 miljoen.

9.6.9 Langlopende schulden

Langlopende schulden (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Langlopende leningen (11.6.9a)	1.857.813	1.464.416
Overige langlopende schulden (11.6.9b)	41.888	28.365
Totaal	**1.899.701**	**1.492.781**

Langlopende leningen (9.6.9a)

Langlopende leningen (Bedragen x € 1.000)	Gemiddeld rente percentage	Stand per 31 december 2024**	Resterende looptijd >1-5 jaar	Resterende looptijd >5 jaar
Ministerie van Financiën overige leningen *	1,6%	1.857.813	1.084.084	773.729
		1.857.813	**1.084.084**	**773.729**

**De leningen bestaan uit een aantal leningen met een verschillend rentepercentage.*
***Exclusief aflossingsverplichting 2025.*

Verloop langlopende leningen (9.6.9a)

Verloop Langlopende leningen (Bedragen x € 1.000)	Ministerie van Financiën	
	2024	2023
Beginstand 1 januari (langlopend)	1.464.416	1.228.654
Beginstand 1 januari (kortlopend)	295.212	279.487
Beginstand totaal 1 januari	**1.759.628**	**1.508.141**
Opgenomen leningen	804.315	554.986
Aflossing	-321.622	-303.499
Stand per 31 december	**2.242.321**	**1.759.628**
Waarvan kortlopend	384.509	295.212
Stand 31 december	**1.857.813**	**1.464.416**

Leningen ministerie van Financiën
De leningen van het ministerie van Financiën dienen ter financiering van de investeringen in vaste activa. De looptijden van deze leningen komen overeen met de looptijden van de betreffende materiële vaste activa. In 2024 zijn op drie momenten leningen aangegaan voor de investeringen:

- maart 2024: op basis van gerealiseerde investeringen 8-marap 2023, totale hoofdsom € 210 miljoen;
- september 2024: resterend deel gerealiseerde investeringen 2023 op basis van de jaarrekening 2023, totale hoofdsom € 283 miljoen;
- december 2024: op basis van gerealiseerde investeringen 8-marap 2024, totale hoofdsom € 311 miljoen.

De openstaande hoofdsom van de leningen ministerie van Financiën bedraagt eind 2024 in totaal € 2.242 miljoen, waarvan € 385 miljoen in 2025 wordt afgelost. Dit kortlopend deel is opgenomen onder de kortlopende schulden. De laatste leningen worden in 2054 afgelost. Het gemiddelde rentepercentage in 2024 bedroeg 1,59 procent (2023: 1,06 procent). De leningen bij het ministerie van Financiën zijn afgesloten onder garantiestelling van het ministerie van JenV. De hoogte van de afgegeven garantiestellingen ultimo 2024 bedraagt in totaal € 2.242 miljoen.

Overige langlopende schulden (9.6.9b)

Verloop Overige langlopende schulden (Bedragen x € 1.000)	2024	2023
Beginstand 1 januari (langlopend)	28.365	21.645
Beginstand 1 januari (kortlopend)	8.002	10.028
Beginstand totaal 1 januari	**36.367**	**31.673**
Investeringsbijdrage	27.556	15.622
Vrijval ten gunste van het resultaat	-12.404	-10.928
Stand per 31 december	**51.519**	**36.367**
Waarvan kortlopend	9.631	8.002
Stand 31 december	**41.888**	**28.365**

Dit betreft voornamelijk ontvangen renteloze investeringsbijdragen ter dekking van de afschrijvingen op materiële vaste activa.

9.6.10 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Kortlopend deel langlopende schulden*	394.139	303.214
Openstaande (rijks)bijdragen (11.6.10a)	472.780	504.505
Schulden personeel (11.6.10b)	663.804	730.646
Crediteuren en overlopende posten (11.6.10c)	320.534	345.435
Totaal	**1.851.257**	**1.883.800**

**Inclusief het kortlopende deel van de overige langlopende schulden, de investeringsbijdragen, van € 10 miljoen (2023: € 8 miljoen)*

In bovenstaande tabel hebben schulden een kortlopend karakter (korter dan een jaar). De reële waarde van de schulden benadert derhalve de boekwaarde.

Kortlopend deel langlopende schulden
In 2024 is € 26 miljoen meer afgelost dan in de jaarrekening 2023 is opgenomen onder het kortlopend deel langlopende leningen. Deze extra aflossingen betreffen aflossingen op de in 2024 aangetrokken leningen voor investeringen in vaste activa 2023.

Openstaande(rijks)bijdragen (9.6.10a)

Openstaande (rijks)bijdragen (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Openstaande bijdragen ministerie van JenV	446.247	474.415
Openstaande bijdragen overig	26.533	30.090
Totaal	**472.780**	**504.505**

Openstaande bijdragen ministerie van JenV (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Stand 1 januari	474.415	376.800
Ontvangen bijdragen	8.256.705	7.506.379
Totaal bestedingen	-8.229.477	-7.373.123
Restitutie	-55.396	-35.642
Stand 31 december	**446.247**	**474.415**

Het saldo van de openstaande bijdragen van het ministerie van JenV nam ten opzichte van 31 december 2023 af met € 23 miljoen. Zie Bijlage 12.1 voor nadere details.

Schulden personeel (9.6.10b)

Schulden personeel (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Vakantiegeld / Verlof- en overuren	225.458	410.221
Te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen	318.172	202.363
Schulden ter zake van pensioenen	93.951	82.341
Overige schulden personeel	26.223	35.721
Totaal	**663.804**	**730.646**

Vakantiegeld, verlof- en overuren
Het saldo is het totaal aan opgebouwd recht op het resterend aantal verlof-, jaarwerkplan- (JWP) en overuren (5,2 miljoen uren) aan het einde van het jaar van de in dienst zijnde medewerkers. De inconvenienten (€ 20 miljoen) zijn hierin ook opgenomen. Het saldo nam ten opzichte van 2023 af met € 185 miljoen. Dit werd grotendeels veroorzaakt door de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) per 1 januari 2025 waarbij eind 2024 het opgebouwde saldo vakantie-uitkering en eindejaarsuitkering afgerekend zijn.

Te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen
Het saldo te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen hebben betrekking op de maand december 2024 alsmede de sociale lasten op de verlof- en overuren en inconvenienten. De belastingen (€ 283 miljoen) lieten een stijging zien van € 127 miljoen wat met name werd veroorzaakt door de te betalen loonheffing als gevolg van de invoering van IKB afgerekende vakantie- en eindejaarsuitkering. De premies sociale verzekeringen daalden van € 46 miljoen naar € 35 miljoen.

Schulden inzake van pensioenen
De schulden in zake van pensioenen hebben betrekking op de nog af te dragen premies met betrekking tot de maand december 2024.

Overige schulden personeel
De overige schulden personeel hebben onder andere betrekking op het vakantieloon (ORT bij verlof) (€ 12 miljoen), en kosten woon-werkverkeer, dienstreizen, thuiswerkvergoeding, gratificaties werving en behoud en vitaliteitsbudget (€ 14 miljoen).

Crediteuren en overlopende posten (9.6.10c)

Crediteuren en overlopende posten (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
Crediteuren	102.656	145.566
Overlopende posten	213.389	193.729
Overige kortlopende schulden	4.489	6.140
Totaal	**320.534**	**345.435**

Crediteuren
Het crediteurensaldo laat ten opzichte van 2023 een daling zien van € 43 miljoen. Het openstaande crediteurensaldo bevat voornamelijk facturen die de laatste dagen van 2024 ontvangen zijn.

Overlopende posten
Het saldo overlopende posten is ten opzichte van 2023 gestegen met € 20 miljoen. De overlopende posten bestaan voornamelijk uit nog te ontvangen facturen, opgenomen met betrekking tot aanschaf en onderhoud van voertuigen, inhuur van externen en huisvestingslasten alsmede juridische claims.

Overige kortlopende schulden
Het saldo bevat vooral in beslag genomen gelden.

9.6.11 Financiële instrumenten

De politie maakt in haar bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de politie blootstellen aan kredietrisico en renterisico. Ter beheersing van deze risico's heeft de politie beleid opgesteld om deze risico's te beperken. Dit beleid is vastgelegd in het Treasurystatuut 2017 van de politie.

Kredietrisico
De politie loopt een beperkt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder de vorderingen en de liquide middelen. Door debiteurenbeheer wordt dit risico beheerst. Ook over aangegane langlopende leningen bij het ministerie van Financiën loopt de politie geen risico, omdat deze onder garantstelling van het ministerie van JenV aangegaan zijn.
Daarnaast mag de politie op grond van artikel 14, tweede lid, van het Besluit financieel beheer politie voor maximaal € 250 miljoen een rekening-courantkrediet aanhouden bij het Ministerie van Financiën.

Renterisico
De politie loopt renterisico over renteherzieningen van bestaande leningen, voorzieningen en over nieuw te financieren bedragen. Het renterisico is niet afgedekt middels afgeleide rente-instrumenten. Derivaten zijn conform het Treasurystatuut niet toegestaan. Het beleid van de politie is gericht op het inperken van renterisico's op langlopende financiering. Financiering mag enkel bij het ministerie van Financiën plaatsvinden voor investeringen in vaste activa onder garantstelling van het ministerie van JenV. Verder bleef de omvang van de aflossingen en renteherzieningen in 2024 binnen de in het Treasurystatuut gestelde renterisiconorm van twintig procent van het begrotingstotaal. Het renterisico is zeer beperkt aangezien bij het aangaan van leningen een rentevast periode tot het einde looptijd wordt overeengekomen. Van de honderdtwintig actieve leningen zijn er vanuit het verleden nog drie leningen ad € 40 miljoen waarbij een rentevast periode korter is dan de looptijd. De rentevast periode van de drie leningen loopt af in 2025. Bij de begroting wordt voor deze leningen en de toekomstige leningen verschillende rekenrentes gehanteerd afhankelijk van de looptijd.

Valutarisico
De politie is voornamelijk werkzaam in Nederland en heeft een zeer beperkt valutarisico. De leningen worden conform Treasurystatuut 2017 enkel aangegaan in euro's. Verder worden facturen in vreemde valuta betaald tegen de dan geldende koers.

Liquiditeitsrisico en kasstroomrisico
De politie loopt een beperkt liquiditeitsrisico en kasstroomrisico aangezien het ministerie van JenV de rijksbijdragen elk kwartaal aan de politie verstrekt. De liquiditeiten en kasstromen worden actief gemonitord aan de hand van een rolling-forecast (dashboard). In dit dashboard wordt het verloop van de liquiditeiten getoond met daarin de ontvangen rijksbijdragen, de uitgaven en de leningen en toekomstige leningen bij het ministerie van Financiën.

9.6.12 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen inkoopverplichtingen
Niet in de balans opgenomen inkoopverplichtingen betreffen doorlopende contracten die deel uitmaken van de normale bedrijfsvoering. Voor veel contracten geldt dat de financiële verplichting afhangt van de gevraagde dienst en/of de hoeveelheid producten. Indien dit variabel blijkt, is geen verplichting gekwantificeerd in de onderstaande tabel. Voor andere contracten geldt een vast bedrag per jaar. De belangrijkste verplichtingen betreffen doorlopende huurcontracten voor onroerend goed en ICT-verplichtingen. Deze verplichtingen inzake ICT-middelen betreffen diverse werkplekapparatuur en andere ICT-hardware, evenals contracten voor clouddiensten, licenties, onderhoud en overige ICT-diensten. De uitgaven kennen een jaarlijks terugkerend en constant karakter. In 2024 is een aflopend contract met Microsoft verlengd voor 5 jaar, wat leidde tot een substantiële additionele inkoopverplichting met betrekking tot ICT.

Niet in de balans opgenomen voorzieningen
Om redenen van doelmatigheid kan conform artikel 11 lid 2 van het Besluit financieel beheer politie worden afgeweken van artikel 374 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waardoor enkele voorzieningen niet zijn verantwoord in de balans maar zijn verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen. De redenen van doelmatigheid zijn overeengekomen met het ministerie van JenV en zijn bevestigd in de Meerjarige aanschrijving politie 2026-2030 van het ministerie van JenV (d.d. 25 november 2024). Het betreft de volgende voorzieningen:

- Ambtsjubilea: Kenmerkend is dat de uitgaven voor ambtsjubilea een jaarlijks terugkerend en constant karakter hebben. Voor de berekening van deze verplichting is uitgegaan van de totale verwachte uitkering per medewerker inclusief vastgestelde cao-verhogingen en rekening houdend met een bepaalde blijfkans. De verplichting dienstjubilea is gewaardeerd tegen de contante waarde. In 2024 is de blijfkans herijkt. Deze actualisatie heeft geresulteerd in een vrijval van € 60 miljoen.
- LFU, niet uitbetalingsdeel: Per 1 juli 2019 is de Regeling Levensfase-Uren van kracht en in overeenstemming met artikel 11 van het Besluit financieel beheer politie is geen voorziening gevormd voor levensfase uren die naar verwachting niet leidt tot uitgaven. Uitbetaling in geld van opgebouwde levensfase-uren gedurende de aanstelling is niet mogelijk. Uitsluitend in uitzonderingssituaties (bij overlijden, ontslag vanwege arbeidsongeschiktheid en tussentijds vertrek) is er sprake van een financiële afwikkeling (uitgave). Ultimo 2024 bedraagt het aantal openstaande levensfase-uren voor het niet uitbetalingsdeel 17,2 miljoen uren, (2023: 15,1 miljoen uren), deze uren zijn gewaardeerd tegen een integraal uurtarief inclusief contante waarde en bedraagt in 2024 € 769 miljoen (2023: € 667 miljoen).
- Langdurig zieken: De uitgaven kennen een jaarlijks terugkerend en constant karakter. Deze verplichting omvat het in de toekomst doorbetalen van loon aan medewerkers die naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet meer in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Voor de berekening van deze verplichting is uitgegaan van het brutoloon inclusief vastgestelde cao-verhogingen per medewerker die per balansdatum 1 tot 2 jaar ziek is. Hierbij is rekening gehouden met een verwachte ziekteduur van 50 procent voor 1 jaar tot 1,5 jaar en 75 procent voor 1,5 jaar tot 2 jaar ziek.
- Leegstaande huurpanden: De administratieve lasten wegen niet op tegen de meerwaarde van de voorziening. Er kan niet tot een betrouwbare schatting worden gekomen vanwege de benodigde gegevensverzameling. Vanwege de beperkte omvang is deze post niet separaat opgenomen in onderstaande tabellen.
- Tijdelijke RVU 2021-2025 blijfbonus: De financiële omvang bedraagt € 2 miljoen (2023: € 3 miljoen) en is beperkt van omvang omdat het een eenmalige gratificatie betreft en een tijdelijke regeling tot 31 december 2025, met betalingen die kunnen doorlopen tot 31 december 2027. Alle medewerkers, ook de niet-RVU-gerechtigden, die in de rechtsperiode van de tijdelijke

regeling voor vervroegde uittreding bij de politie (2021-2025) 65 jaar zijn of worden, ontvangen als zij doorwerken tot de voor hen geldende AOW-leeftijd een gratificatie.

- WW – uitkeringen via UWV: De financiële omvang (€ 2 miljoen, 2023 € 3 miljoen) is beperkt en de uitgaven kennen een jaarlijks terugkerend en constant karakter.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen 2024 (Bedragen x € 1.000)	Huur	ICT	Ambtsjubilea	LFU-niet uitbetalings-deel	Langdurig zieken	Huisvestings projecten	Overig *	Totaal
< 1 jaar	54.009	259.118	14.799	99.148	24.320	168.989	107.086	727.469
1 - 5 jaar	135.921	294.210	40.084	300.150	-	23.891	13.006	807.262
> 5 jaar	153.528	2.802	122.223	369.727	-	-	-	648.280
	343.458	**556.130**	**177.106**	**769.025**	**24.320**	**192.880**	**120.092**	**2.183.011**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen 2023 (Bedragen x € 1.000)	Huur	ICT	Ambtsjubilea	LFU-niet uitbetalings-deel	Langdurig zieken	Huisvestings projecten	Overig *	Totaal
< 1 jaar	55.836	260.166	12.499	74.826	22.229	29.184	114.855	569.595
1 - 5 jaar	148.625	101.704	45.411	239.244	-	212.364	18.030	765.378
> 5 jaar	150.574	2.689	149.352	352.520	-	-	-	655.135
	355.035	**364.559**	**207.262**	**666.590**	**22.229**	**241.548**	**132.885**	**1.990.108**

**Onder Overig zijn met name de facilitaire verplichtingen opgenomen zoals vervoer, catering en schoonmaak, de tijdelijke RVU 2021 -2025 blijfbonus en WW - uitkeringen via UWV.*

9.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf

Algemeen
In deze paragraaf verantwoordt de korpschef zich over de financiële rechtmatigheid van de in 2024 gedane uitgaven van de politie. Hiervoor nemen wij de rapporteringstoleranties uit het 'Accountantsprotocol voor de jaarverantwoording politie over het jaar 2024' in acht.

Vermelding van fouten geschiedt per post in de jaarrekening met een ondergrens van tien procent van de materialiteit voor fouten en onzekerheden. Dit betekent dat fouten met betrekking tot de financiële rechtmatigheid expliciet worden toegelicht wanneer deze de waarde van € 8,2 miljoen overschrijdt. Dat geldt ook voor alle onzekerheden boven de € 24,5 miljoen. Indien de rapporteringstolerantie wordt overschreden, dient het totale bedrag aan fouten en onzekerheden in de bedrijfsvoeringsparagraaf te worden vermeld.

Financiële rechtmatigheid
De totale financiële onrechtmatigheid bedroeg over 2024 in totaal € 165,4 miljoen (2023: € 129 miljoen). Hiervan heeft € 165,1 miljoen (2023: € 127 miljoen) betrekking op de naleving van aanbestedingswet- en regelgeving en € 0,3 miljoen (2023: € 2 miljoen) betrekking op de naleving van personele regelingen.

In de Rijksbegrotingsvoorschriften van de Rijksoverheid wordt in de departementale jaarverslagen voor organisatieonderdelen waarvoor een eigen begrotingsartikel is ingericht (voor de politie is dat het geval), 5 procent als maximale norm gehanteerd voor de financiële onrechtmatigheid. In 2018 heeft de korpsleiding in afstemming met het ministerie van JenV in afwijking van de haar opgelegde normering de ambitie vastgelegd om dit na 2021 terug te brengen tot 3 procent. Ondanks ontwikkelingen die in 2018 bij het bepalen van deze ambitie niet waren voorzien, blijft de totale financiële onrechtmatigheid

in 2024 onder de 3 procent. Dit ondanks een kleine stijging; afgezet ten opzichte van de rijksbijdrage bedroeg de totale financiële onrechtmatigheid in 2024 2,1 procent (2023: 1,7 procent).

Hierna volgt voor de belangrijkste rechtmatigheidsthema's een nadere toelichting.

Naleving aanbestedingswet- en regelgeving
Vanwege het ontbreken van een (integraal) beeld van de verplichtingen worden afwijkingen ten aanzien van de naleving van de aanbestedingswet- en regelgeving met behulp van een inkoopmonitor c.q. spendanalyse in kaart gebracht. Het onderstaand overzicht geeft de uitkomsten weer van deze analyse, waarbij een nadere specificatie van de geanalyseerde financiële stroom niet mogelijk is.

Onrechtmatigheid op inkopen leveranciers
(Bedragen x € 1 miljoen)

	Geanaliseerde financiële stroom[1]		Vallend onder het regime aanbestedingen		Onrechtmatige inkopen	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Totaal	**2.841**	**2.632**	**2.572**	**2.388**	**165**	**127**
> Europese aanbestedingsgrens			2.393	2.227	144	111
< Europese aanbestedingsgrens			179	161	21	16

Over 2024 is ten aanzien van de naleving van de aanbestedingswet- en regelgeving een totaalbedrag ter grootte van € 165,1 miljoen (2023: € 126,9 miljoen) aan afwijkingen geconstateerd. Deze financiële onrechtmatigheid kent een aantal specifieke oorzaken dat hieronder uiteen wordt gezet.

Onrechtmatigheid als gevolg van operationele noodzaak of doelmatigheid
Voor alle inkopen geldt dat de inkooprichtlijnen moeten worden gevolgd. Voor afwijkingen van deze procedure, hoofdzakelijk vanwege operationele noodzaak of vanuit doelmatigheid, wordt een aparte procedure gevolgd. Hierin kan door de Directeur PDC worden besloten om beargumenteerd van de inkooprichtlijnen af te wijken. De financiële onrechtmatigheid die hiermee is gemoeid, bedroeg in 2024 € 37,8 miljoen (2023: € 35,3 miljoen). Eenzelfde afwijkende procedure geldt, onder besluitvorming van de CPO, ook voor het inhuren van medewerkers op naam. De financiële onrechtmatigheid die hiermee is gemoeid bedroeg in 2024 € 3,5 miljoen (2023: € 5,5 miljoen).

Onrechtmatigheid als gevolg van inkopen bij het Rijk en bij andere overheden
De politie maakt waar mogelijk gebruik van kennis, mensen en middelen van het Rijk en andere overheidsorganisaties. Vastgesteld is dat een deel van deze opdrachten onder de werking van de Aanbestedingswet 2012 valt. In principe moeten deze opdrachten dus worden aanbesteed en mogen zij niet rechtstreeks worden gegund aan een overheidspartij. Door de korpsleiding is, in afstemming met de CPO, besloten deze financiële onrechtmatigheid te accepteren. Hiervoor is een afwegingsproces bij de Dienst Verwerving en bij de Inhuurdesk van de Dienst HRM ingeregeld, waarbij het doelmatigheidscriterium de doorslag geeft of een opdracht in de markt gezet wordt of niet. Dit heeft in 2024 geleid tot een financiële onrechtmatigheid van € 18,4 miljoen (2023: € 21,4 miljoen).

Onrechtmatigheid buiten de directe invloedsfeer van de politie
De financiële onrechtmatigheid ontstaan buiten de directe beïnvloedingssfeer van de politie bedroeg in 2024 € 8,3 miljoen (2023: € 12,8 miljoen). Deze financiële onrechtmatigheid is het gevolg van een afspraak of afstemming tussen de politie en het ministerie van JenV. Dit betreft vooral de inkoop van tolk- en vertaaldiensten, medische arrestantenzorg, het borgen van kennis ten behoeve van de Landelijke Meldkamer Samenwerking en opleidingskosten in het kader van de uitvoering van het

Doorstroomtraject N2 (versnelde doorstroom van bepaalde medewerkers).

Onrechtmatigheid als gevolg van beperkt beschikbare capaciteit
De politie moet in het licht van de aanbestedingswet- en regelgeving als onderdeel van de centrale overheid worden gezien. Voor inkopen (van leveringen en diensten) boven de € 143.000 gelden de richtlijnen in het kader van het Europese Aanbestedingsrecht. Ieder jaar publiceert de politie welke van deze inkopen, vanwege de beschikbare capaciteit binnen de dienst Verwerving, het komende jaar in de markt worden gezet. Deze selectie is gebaseerd op operationele noodzaak, doelmatigheid en/of het voorkomen van financiële onrechtmatigheid. De door de korpsleiding goedgekeurde aanbestedingskalender bevatte voor 2024 154 aanbestedingen. De financiële onrechtmatigheid die niet door aanbestedingen is opgelost bedroeg in 2024 € 76,3 miljoen (2023: € 35,6 miljoen).

Onrechtmatigheid bij inkopen onder aanbestedingsgrens
De politie kent in totaal ongeveer 18.000 leveranciers. Veel van deze leveranciers blijven onder de aanbestedingsgrens. De Dienst Verwerving dient te worden ingeschakeld bij alle inkopen boven de € 50.000. De overige inkopen vallen niet onder regie van de Dienst Verwerving maar worden binnen het gehele korps gedaan. Bij de inkopen die onder de aanbestedingsgrens vallen, wordt niet altijd (indien van toepassing) de dienst Verwerving ingeschakeld, de juiste procedure gevolgd en/of op een juiste wijze in een inkoopdossier vastgelegd. De hiermee gemoeide financiële onrechtmatigheid bedroeg in 2024 € 20,8 miljoen (2023: € 16,3 miljoen) en zal naar verwachting verminderen wanneer, als onderdeel van de modernisering van de voornaamste bedrijfsvoeringsystemen, een nieuw P2P systeem in gebruik wordt genomen.

Naleving personele regelingen
Fouten met betrekking tot de naleving van de personele regelingen ten aanzien van declaraties hebben in 2024 tot een financiële onrechtmatigheid van € 0,3 miljoen (2023: € 1,8 miljoen) geleid.

Naleving treasury statuut
Het naleven van de in het Treasurystatuut opgenomen limieten was niet in alle situaties geheel gerealiseerd. Het betreft overschrijdingen van toegestane saldi van bedrijfsvoerings- en waardebonnenkassen en van maximumlimieten van creditcards. Deze overschrijdingen lagen in 2024 ver onder de rapporteringstolerantie.

9.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van materiële invloed zijn op de feitelijke situatie per balansdatum.

9.9 Ondertekening

Den Haag, 16 april 2025,

De korpschef van politie,

J.C. Knol MA

De minister van Justitie en Veiligheid,

D.M. van Weel

- Getekende verklaring in archief politie -

Overige gegevens

10 Overige gegevens

10.1 Bepalingen inzake resultaatbestemming

In het Besluit financieel beheer politie is opgenomen dat het eigen vermogen van de politie uitsluitend bestaat uit een algemene reserve. Het exploitatieresultaat van enig jaar wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve.

10.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de minister van Justitie en Veiligheid

Verklaring over de in de jaarverantwoording opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de politie te Den Haag (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in deze jaarverantwoording opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de politie per 31 december 2024, van het resultaat en van de financiële rechtmatigheid over 2024 in overeenstemming met het Besluit financieel beheer politie (zoals genoemd in de Politiewet en laatstelijk gewijzigd per 4 november 2024), de meerjarige aanschrijving van de minister van Justitie en Veiligheid en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de exploitatierekening over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. het kasstroomoverzicht over 2024;
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
5. de bedrijfsvoeringsparagraaf met daarin de financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2024; en
6. de bijlagen 12.1, 12.2 en 12.3 bij de jaarrekening.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol voor de jaarverantwoording politie over het jaar 2024 en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de politie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van fraude en niet van naleven wet- en regelgeving en continuïteit moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak ten aanzien van risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving

In 7.9 Risicoparagraaf van de jaarverantwoording beschrijft de korpsleiding de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving. Daarnaast wordt in 9.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf de regelgeving die de politie hanteert als basis voor de financiële rechtmatigheidsverantwoording beschreven.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de organisatie van de politie en haar omgeving, en van het risicomanagement van de politie met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de beroepscode, de klokkenluidersregeling, de klachtenregistratie, de interne onderzoeken en de procedures van de politie om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij de korpsleiding en bij andere relevante afdelingen zoals de afdeling Juridische Zaken, de afdeling Veiligheid, Incidenten en Klachten (VIK) van de korpsleiding en de financiële compliance functie.

We hebben een element van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen ten aanzien van de uitgaande buitenlandse betalingen. Hierbij is een analyse uitgevoerd op leveranciers, het land van herkomst en beschrijvingen aan de hand van onderliggende documentatie zoals inkoopfacturen.

Op basis van onze risicoanalyse werkzaamheden hebben wij de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening in het geval van het niet-voldoen aan deze regelgeving:

- de Aanbestedingswet 2012, het aanbestedingsbesluit en de Gids Proportionaliteit Aanbestedingswet;
- de Wet normering topinkomens;
- privacywetgeving zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Wet politiegegevens (in verband met het verwerken van persoonsgegevens).

Wij beschouwen het verondersteld frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording ten aanzien van de algemene bijdrage, zoals verstrekt door het ministerie van Justitie en Veiligheid, als niet relevant aangezien deze per brief kenbaar wordt gemaakt en geen specifieke bestedingsvoorwaarden kent. Voor de opbrengstverantwoording van de specifieke stromen bijzondere en overige bijdragen JenV onderkennen wij wel een verondersteld frauderisico.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij de volgende risico's geïdentificeerd ten aanzien van fraude die relevant zijn voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

Doorbreken van interne beheersing door het management (een verondersteld risico)

Risico:

— Het management is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijkt te werken, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van schattingen gerelateerd aan de personele voorzieningen.

Controleaanpak:

— Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journaalposten, significante schattingen en financiële rechtmatigheid.

— Wij hebben een data-analyse uitgevoerd op journaalposten met een hoger risico gerelateerd aan voorzieningen, afwaarderingen van materiële vaste activa en significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management geëvalueerd, waaronder het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management met betrekking tot personele voorzieningen. Waar we onverwachte journaalposten of andere risico's identificeerden via onze data-analyse, hebben we aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie en transacties rondom de jaarafsluiting.

Opbrengstverantwoording bijzondere en overige bijdragen JenV (een verondersteld risico)

Risico:

— Op grond van de analyse van de frauderisicofactoren, hebben wij naast het risico op de doorbreking van de interne beheersing van het management, een verondersteld frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstverantwoording van de specifieke stromen bijzondere en overige bijdragen JenV. Voor deze bijzondere en overige bijdragen geldt dat de gerealiseerde kosten (bestedingen) als opbrengsten dienen te worden verantwoord.

Controleaanpak:

— Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd van interne beheersingsmaatregelen rondom de inning, besteding en bepaling van de bijzondere en overige bijdragen JenV en eventuele wijzigingen daarin.

— Wij hebben, door het raadplegen van brondocumenten, detailcontroles (een steekproef) uitgevoerd op de juistheid van de verantwoorde bestedingen en de naleving van specifieke rechtmatigheidseisen ten aanzien van de oormerking zoals die beschreven staan in de toekenningsbrieven van JenV.

- Wij hebben, voor de door JenV verleende bijzondere en overige bijdragen, door het raadplegen van brondocumenten en het uitvoeren van data-analyses op de financiële administratie, gecontroleerd of alle daarvoor in aanmerking komende kosten als besteding (en opbrengst) op de juiste kostenplaatsen/projectcodes zijn verantwoord.

- We hebben met behulp van data analyse werkzaamheden uitgevoerd om mogelijke materiële frauduleuze journaalposten (en daarmee samenhangende aanpassingen in de staat van overdracht en bestedingen (rijks)bijdragen) en mutaties in onderliggende vastleggingen die hiervoor in aanmerking komen te identificeren. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie en transacties rondom de jaarafsluiting.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan de korpsleiding.

Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle, anders dan hetgeen gemeld onder “Benadrukking van de financiële onrechtmatigheid in de jaarrekening”.

Controleaanpak continuïteit

De korpsleiding heeft zijn continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico’s geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van de korpsleiding te beoordelen omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse door de korpsleiding alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben;

- analyse van de financiële positie per einde boekjaar en ten opzichte van voorgaand boekjaar op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico’s;

- inspectie van de bijdrageverlening van het ministerie van Justitie en Veiligheid, waaronder de goedkeuring van de begroting 2025 en de voorwaarden die aan de bijdrageverlening zijn verbonden, die tot continuïteitsrisico’s kunnen leiden.

De resultaten van onze risicobeoordeling procedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren. Wij verwijzen in dit kader ook naar het Besluit financieel beheer politie artikel 15 zoals toegelicht in de jaarrekening onder paragraaf 9.4.1 Algemene toelichting en paragraaf 9.6.7 Algemene reserve.

Benadrukking van bijzondere aangelegenheden in het stelsel inzake financiële verslaggeving

Wij vestigen de aandacht op paragraaf 9.4.2 Algemene grondslagen in de toelichting van de jaarrekening waarin het gehanteerde stelsel inzake financiële verslaggeving zoals door wet- en regelgeving is voorgeschreven voor de politie nader is toegelicht.
Daaruit blijkt dat bepaalde financiële verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea, levensfase uren (voor zover uitbetaling niet wordt verwacht), langdurig zieken tot 2 jaar, leegstand huurpanden, RVU blijfbonus en WW deel via UWV niet verwerkt zijn in de balans, maar zijn toegelicht onder paragraaf 9.6.12 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen van de jaarrekening. Voorts worden uitgaven die samenhangen met immateriële vaste activa direct in de exploitatie verantwoord en niet

geactiveerd overeenkomstig de meerjarige aanschrijving van JenV. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Benadrukking van de financiële onrechtmatigheid in de jaarrekening

Wij vestigen de aandacht op 9.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf van de jaarrekening, waarin de bevindingen betreffende de financiële rechtmatigheid nader uiteengezet zijn. Hieruit is af te leiden dat op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, voor zover in het Accountantsprotocol voor de jaarrekening politie over het jaar 2024 toetsing wordt verlangd, voor EUR 169 miljoen aan bestedingen als onrechtmatig zijn aangemerkt. De rechtmatigheids-fouten betreffen voor EUR 165 miljoen het niet voldoen aan de aanbestedingsregels zoals opgenomen in de Aanbestedingswet 2012. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarverantwoording opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverantwoording andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

— met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

— alle informatie bevat die is vereist op grond van het Besluit financieel beheer politie, de van overeenkomstige toepassing verklaarde artikelen 391 en 392 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de meerjarige aanschrijving van de Minister van Justitie en Veiligheid.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en het Accountantsprotocol voor de jaarverantwoording politie over het jaar 2024. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De korpschef is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met het Besluit financieel beheer politie, de van overeenkomstige toepassing verklaarde artikelen 391 en 392 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de meerjarige aanschrijving van de Minister van Justitie en Veiligheid.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de korpschef voor de jaarrekening

De korpschef is verantwoordelijk voor:

— het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening, waaronder het afleggen van verantwoording aan de minister van Justitie en Veiligheid over de financiële rechtmatigheid in de financiële rechtmatigheidsverantwoording die onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoeringsparagraaf, in overeenstemming met het Besluit financieel beheer politie, de meerjarige aanschrijving van de minister van Justitie en Veiligheid en de bepalingen van en krachtens de WNT;

— een zodanige interne beheersing die de korpschef noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de korpschef afwegen of de politie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de korpschef de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling. De korpschef moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de politie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de minister van Justitie en Veiligheid
De minister van Justitie en Veiligheid stelt jaarlijks de door de korpschef opgemaakte jaarverantwoording van de politie vast.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol voor de jaarverantwoording politie over het jaar 2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

— het identificeren en inschatten van de risico’s dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico’s bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking

van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

— het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de politie;

— het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de leiding en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

— het vaststellen dat de door de korpschef gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de politie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

— het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

— het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, inclusief de financiële rechtmatigheid daarvan.

Wij communiceren met de korpschef en de minister van Justitie en Veiligheid onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 17 april 2025

KPMG Accountants N.V.

E.P. van Driel RA

- Getekende verklaring in archief politie -

11 Bijlagen bij het jaarverslag

11.1 Divers personeelsbestand

Tabel 15 Divers personeelsbestand

Bezetting 31 december 2024	Eenheden Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Midden-Nederland	Landelijk
Bezetting aspiranten met herkomst buiten Nederland ten opzichte van de totale bezetting aspiranten	19,0%	15.5%
Nieuwe medewerkers met herkomst buiten Nederland ten opzichte van alle nieuwe medewerkers	20,0%	17.0%
Totaal bezetting met herkomst buiten Nederland ten opzichte van de totale bezetting van het korps	18,1%	15.3%
Leidinggevenden met herkomst buiten Nederland en opzichte van alle leidinggevenden (vakgebied 'Leiding')	16.7%	14.0%
Uitstroom aspiranten met herkomst buiten Nederland ten opzichte van de totale uitstroom aspiranten	Te kleine aantallen*	16%

**Niet geleverd door CBS i.v.m. risico op herleidbaarheid*

Tabel 16 Diverse instroom (initiële instroom)

Eenheid	Totaal	Nederlands achtergrond	Westerse migratieachtergrond	Niet westerse migratieachtergrond	Migratieachtergrond %
Noord-Nederland	111	105	1	5	5,4%
Oost-Nederland	354	318	18	18	10,2%
Midden-Nederland	220	187	12	21	15,0%
Noord-Holland	184	163	12	9	11,4%
Amsterdam	324	232	34	58	28,4%
Den Haag	269	239	13	17	11,2%
Rotterdam	328	277	14	37	15,5%
Zeeland-West-Brabant	179	166	8	5	7,3%
Oost-Brabant	142	125	10	7	12,0%
Limburg	131	116	6	9	11,5%
LX	32	24	4	4	25,0%
LO	12	6	6	0	50,0%
Totaal	**2.286**	**1.958**	**138**	**190**	**14,3%**

Tabel 17 Divers personeel (man/vrouw)

Jaarverantwoording*	Geslacht
Opgeleid operationeel personeel	**47.651**
Man	28.925
Vrouw	18.726
Aspiranten	**4.579**
Man	2.887
Vrouw	1.692
Niet operationeel personeel	**13.721**
Man	7.166
Vrouw	6.555

**In aantallen medewerkers*

11.2 Sterktecijfers

Tabel 18 Sterktecijfers OS 2024

OS exclusief aspiranten		
	Begroting 2024	Realisatie 2024
Sterkte aanvang boekjaar	**46.826**	**46.076**
Instroom uit opleiding	1.970	2.166
(Zij-)instroom	1.624	1.877
Werktijdwijziging	-69	-120
Doorstroom NOS > OS	121	207
Doorstroom OS > NOS	-329	-429
Interne doorstroom OS > ASP	-98	-192
Uitstroom (voorzienbaar)	-1.566	-1.460
Uitstroom (onvoorzienbaar)	-1.238	-1.347
Sterkte einde boekjaar	**47.241**	
Gerealiseerd dec. 2024		**46.777**
Aspiranten		
Sterkte aanvang boekjaar	**4.862**	**4.863**
Externe instroom in opleiding	2.460	2.171
Interne doorstroom OS > ASP	98	192
Interne doorstroom NOS > ASP	0	30
Uitval	-365	-273
Uitstroom uit opleiding	-1.970	-2.170
Werktijdwijziging	0	21
Sterkte einde boekjaar	**5.085**	
Gerealiseerd dec. 2024		**4.833**
OS inclusief aspiranten (totalen)		
Sterkte einde boekjaar	**52.326**	
Gerealiseerd dec. 2024		**51.611**

Tabel 19 Sterktecijfers NOS 2024

NOS		
	Begroting 2024	Realisatie 2024
Sterkte aanvang boekjaar	**12.124**	**12.437**
(Zij-)instroom	945	1.466
Werktijdwijziging	11	3
Doorstroom NOS > OS	-121	-207
Doorstroom OS > NOS	329	429
Interne doorstroom OS > ASP	0	-26
Uitstroom (voorzienbaar)	-459	-425
Uitstroom (onvoorzienbaar)	-443	-400
Sterkte einde boekjaar	**12.386**	
Gerealiseerd dec. 2024		**13.277**

11.3 Vrijwilligers

Tabel 20 Vrijwilligers per eenheid

Eenheid*	Executief	ATH	Totaal
Noord-Nederland	135	68	203
Oost-Nederland	268	222	490
Midden-Nederland	162	43	205
Noord-Holland	98	38	136
Amsterdam	87	151	238
Den Haag	186	284	470
Rotterdam	149	176	325
Zeeland-West-Brabant	81	131	212
Oost-Brabant	142	65	207
Limburg	147	138	285
LX	0	0	0
LO	0	0	0
PDC	0	0	0
(Staf) Korpsleiding	0	0	0
Politieacademie	0	0	0
Landelijke Meldkamer Samenwerking	0	0	0
Totaal	**1455**	**1316**	**2771**

**Peildatum 31.12.2024*

11.4 Getraindheid

Tabel 21 Getraindheid – RTGP per eenheid

Eenheid	Per medewerker	
	Gem.aantal RTGP-uren gevolgd	Aandeel dat RTGP-uren heeft behaald (32 uur)
Noord-Nederland	25,3	46,0%
Oost-Nederland	25,0	42,6%
Midden-Nederland	21,5	18,7%
Noord-Holland	25,6	50,5%
Amsterdam	24,8	47,6%
Den Haag	19,1	10,6%
Rotterdam	21,4	26,7%
Zeeland-West-Brabant	23,9	33,6%
Oost-Brabant	27,0	47,6%
Limburg	25,9	39,2%
LX	24,5	33,5%
LO	23,9	26,7%
PDC	17,5	19,8%
(Staf) Korpsleiding	11,1	7,2%
Politieacademie	17,7	15,5%
Landelijke Meldkamer Samenwerking	3,2	0,0%
Totaal	**23,3**	**33,7%**

Tabel 22 Code per eenheid

Eenheid*	Code 3	Code 4	Code 5	Totaal
Noord-Nederland	59	978	1.815	2.852
Oost-Nederland	101	1.941	3.185	5.227
Midden-Nederland	81	1.492	2.189	3.762
Noord-Holland	65	919	1.558	2.542
Amsterdam	125	1.837	2.291	4.253
Den Haag	170	1.796	2.589	4.555
Rotterdam	217	1.621	2.777	4.615
Zeeland-West-Brabant	32	929	1.575	2.536
Oost-Brabant	54	850	1.337	2.241
Limburg	45	787	1.290	2.122
LX	17	1.173	886	2.076
LO	5	880	230	1.115
PDC	18	510	372	900
(Staf) Korpsleiding	2	86	12	100
Politieacademie	15	425	166	606
Landelijke Meldkamer Samenwerking	1	5	2	8
Totaal	**1.007**	**16.229**	**22.274**	**39.510**

**Peildatum 30.09.2024*

Tabel 23 Fysieke Vaardigheid Test

Resultaat FVT		
Binnen normtijd		22.800
Buiten normtijd		1.436
Subtotaal deelgenomen aan FVT		**24.236**
Niet deelgenomen aan FVT reden:	Medisch	6.209
	Geen	8.712
Totaal FVT-plichtig		**39.157**

11.5 Verzuim

Tabel 24 verzuim per eenheid

Eenheid	Verzuim % jan. 2024 t/m dec 2024	Verzuim % >2 jaar 2024
Noord-Nederland	6,7%	1,2%
Oost-Nederland	5,9%	0,8%
Midden-Nederland	6,9%	0,8%
Noord-Holland	7,0%	0,9%
Amsterdam	6,6%	0,8%
Den Haag	6,6%	1,0%
Rotterdam	6,5%	1,0%
Zeeland-West-Brabant	6,0%	0,6%
Oost-Brabant	6,3%	0,6%
Limburg	7,0%	0,5%
LX	6,6%	1,0%
LO	4,7%	0,6%
PDC	5,7%	0,4%
(Staf) Korpsleiding	4,1%	0,4%
Politieacademie	6,8%	0,4%
Landelijke Meldkamer Samenwerking	5,1%	0,3%
Totaal	**6,3%**	**0,8%**

11.6 Geweld tegen politieambtenaren

Tabel 25 Ontwikkeling geweld tegen politieambtenaren

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rubriek							
Geen rubriek ingevuld	0	18	27	24	5	0	5
Aanranding	8	14	5	9	11	14	15
Ambtsdwang	22	26	39	32	35	18	19
Bedreiging feitelijk (voorwerp)	321	256	361	368	300	163	188
Bedreiging woordelijk	1151	1008	1225	1043	1084	1005	1075
Belediging	4741	4225	5848	5858	6053	5543	5352
Belediging - spugen	320	326	376	372	327	394	415
Diefstal	2	4	12	3	1	1	0
Discriminatie	10	13	12	11	21	18	35
Doxing							23
Gooien van vuurwerk	16	94	49	76	95	142	118
Inrijden met voertuig op collega	66	63	49	108	75	94	82
Laster	5	6	8	11	8	8	5
Mishandeling (eenvoudig)	463	566	530	398	474	596	564
Mishandeling (eenvoudig): bijten licht	69	77	87	74	93	76	102
Mishandeling (eenvoudig): kopstoot licht	26	17	19	21	23	18	28
Mishandeling (eenvoudig): krabben licht	12	20	23	22	22	21	28
Mishandeling (eenvoudig): schoppen licht	108	110	101	88	120	127	128
Mishandeling (eenvoudig): slaan licht (eventueel met voorwerp)	130	104	114	134	152	185	170
Niet voldoen bevel of vordering	117	213	127	120	73	94	120
Openlijk geweld	98	111	134	452	252	136	224
Poging moord	10	6	6	15	5	11	5
Poging tot doodslag	170	111	181	232	170	111	139
Poging zware mishandeling	138	149	341	244	206	152	167
Seksuele intimidatie (Zeden)							2
Smaad	28	19	21	26	22	15	18
Valse aangifte					3	2	
Vernieling	15	21	19	19	15	12	22
Wederspannigheid	2320	2622	2424	2694	2835	2811	2948
Wederspannigheid met letsel ten gevolge	368	356	317	384	367	441	481
Zware mishandeling	25	51	72	73	34	35	46
Zware mishandeling: bijten zwaar	7	3	5	7	5	2	9
Zware mishandeling: kopstoot zwaar	2	1	2	4	1	6	0
Zware mishandeling: schoppen zwaar	8	2	1	1	2	5	1
Zware mishandeling: slaan zwaar (eventueel met voorwerp)	4	12	8	17	6	11	9
Totaal	**10780**	**10624**	**12543**	**12940**	**12895**	**12267**	**12543**
Context							
Geen rubriek ingevuld						2	1
Aanhouding gepland	787	922	1151	458	401	404	350
Aanhouding niet gepland	3090	2611	3085	4956	5082	4818	5310
Bekeuringssituatie	403	479	1003	1085	545	618	530
Festiviteiten	261	239	62	79	147	278	239
Huiselijk geweld	594	487	596	699	545	533	497
Oud en nieuw	66	189	128	155	161	215	179
Overig	2479	2704	3388	2887	2556	2186	2373
Privésfeer	39	60	51	34	23	23	26
Sociale Media	40	58	108	98	42	33	58
Uitgaansgeweld	1425	1212	763	470	1579	1397	1187
Verkeer	835	732	1100	1105	901	933	876
Verwarde personen	636	790	1086	753	635	519	677
Voetbal	126	141	22	161	278	308	240
Totaal	**10781**	**10624**	**12543**	**12940**	**12895**	**12267**	**12543**

11.7 Integriteit en klachten

Aantal Interne Onderzoeken 2024

Tabel 26 Aantal afgeronde disciplinaire en lijnonderzoeken

Jaar	Aantal afgeronde disciplinaire- en lijnonderzoeken
2023	490
2024	610

Tabel 27 Gedragingen van afgeronde onderzoeken

Bestrafte gedragingen 1 jan 2024 tot 1 jan 2025	Aantal Besluiten
Ongepaste gedragingen in privésfeer	271
Misbruik bedrijfsmiddelen en overtreding interne regels	198
Informatie & Inlichtingen. Lekken, misbruiken en/of achterhouden van informatie	183
Ongewenste omgangsvormen (in diensttijd)	104
Financiële schendingen (werkgerelateerd)	42
Misbruik positie en belangenverstrengeling	24
Ongepaste communicatie (in diensttijd)	23
Misbruik bevoegdheden	21
Misbruik geweldsbevoegdheid	15
Eindtotaal	**881**

Tabel 28 Ontslagcijfers naar aanleiding van intern- of lijnonderzoek

Ontslagcijfers nav intern- of lijnonderzoek	Afdoening	2024
Voorwaardelijk	BARP 77: 1-J ontslag jo 78	66
Onvoorwaardelijk	BARP 77: 1-J ontslag	50
Ontslag op eigen verzoek	BARP 78 ontslag op verzoek	6
Ongeschiktheidsontslag	BARP 94	1
Beëindigen tijdelijke aanstelling	BARP 89	1
Ontslag op andere gronden	BARP 95	0
Totaal		**124**

Aantal ontvangen klachten 2024

Tabel 29 Afgeronde klachten naar klachtrubriek

Klachtenrubriek ontvangen klachten met vermelding peildatum	2024*	2023**
Gebruik geweld	863	743
Inzet bevoegdheden	806	774
Dienstverlening en service	1.650	1.454
Politieoptreden	8.968	8.382
Totaal	**12.287**	**11.353**

** De cijfers van 2023 hebben een peildatum van 6-1-2024.*
*** De cijfers van 2024 hebben een peildatum van 3-1-2025.*

Tabel 30 Aantal ontvangen klachten 2024

Aantal ontvangen klachten 01-01-2024 tot en met 31-12-2024	2023*	2024**
Afgerond		
Aannemen	3.349	2.938
Eerste fase	9.819	10.708
Tweede fase	73	61
Totaal afgerond	**13.241**	**13.707**
In behandeling		
Aannemen	389	390
Eerste fase	495	509
Tweede fase	55	65
Totaal in behandeling	**939**	**964**
Eindtotaal ontvangen klachten	**14.180**	**14.671**

** De cijfers van 2023 hebben een peildatum van 6-1-2024.*
*** De cijfers van 2024 hebben een peildatum van 6-1-2025.*

Tabel 31 Meeste klachten

Klachtenrubrieken meeste klachten	2023*	2024**
Bejegening/houding/gedrag	2956	2948
Onjuiste actie	1640	1861
Geen/onvoldoende actie	1443	1724

** De cijfers van 2023 hebben een peildatum van 6-1-2024.*
*** De cijfers van 2024 hebben een peildatum van 6-1-2025.*

11.8 Korpscheftaken

Tabel 32 Korpscheftaken per wet

Producten per wet (in aantallen)	WWM	WNB	WECG Erkenning	WECG Herlaad erkenning	WPBR Toestemming	WPBR Legitimatie bewijs	WPBR Verklaring Betrouwbaarheid
Verleend/Verlengd	33.281	26.079	214+451	7.674	96.786	88.295	10.468
Geweigerd	54	62	1	1	759	0	67
Ingetrokken	99	92	0	11	422	310	18

11.9 Inkoop

Tabel 33 Registratie klachten inkoop 2024

Registratie klachten inkoop 2024	
Onderwerp	Toelichting
Verzoek tot opsporing van een beeld dat ooit aan ons geleverd is, daarnaast verzoek tot reparatie van een aan ons geleverd beeld dat beschadigd is.	Klacht doorgezet aan de klachtencoordinator Oost Nederland
Klacht m.b.t. Nieuwbouw Verzamelgebouw	Klacht is in behandeling genomen door de dienst verwerving en in afwachting daarvan is de standstill termijn verlengd. De klacht kan niet in behandeling worden genomen door het loket. Klager verwezen naar de mogelijkheid vragen te stellen via Mercel (NVI)
Betreft algemeen verzoek tot contact inzake verbeterig van Grafische Vormgeving	Leverancier in contact gebracht met de Dienst Verwerving
Betreft verzoek tot contact over levering kleding	Leverancier in contact gebracht met de Dienst Verwerving
Persoon wil aangifte doen	Klager doorverwezen naar politie Amsterdam
Klacht m.b.t. Agentschap Filmproducties	Leverancier in contact gebracht met de Dienst Verwerving
Klacht m.b.t. Inhuur Uitzendkrachten	Klachtenbehandelteam laten vormen. Dit team heeft nog aanvullende vragen gesteld welko door uitzendbureau beantwoord zijn. Uiteindelijk is de klacht volledig ongegrond verklaard.
Klacht m.b.t.Levering werkplekapparatuur en gerelateerde diensten	Klachtenbehandelteam laten vormen. Uiteindelijk is de klacht volledig ongegrond verklaard.
Klacht m.b.t. Levering werkplekapparatuur en gerelateerde diensten	Klachtenbehandelteam laten vormen. Uiteindelijk is de klacht volledig ongegrond verklaard.

11.10 Vervoer

Tabel 34 Vervoer per eenheid

Eenheid	Opvallende auto of bus	Onopvallende auto of bus	Motor	Bromfiets of scooter	Fiets	Bijzonder voertuig	Totaal
Noord Nederland	323	530	81	26	343	42	1345
Oost Nederland	471	964	139	27	556	61	2218
Midden Nederland	291	626	97	13	344	36	1407
Noord Holland	220	433	72	15	238	28	1006
Amsterdam	232	496	111	63	553	42	1497
Den Haag	281	652	123	38	655	44	1793
Rotterdam	321	689	91	37	436	54	1628
Zeeland West Brabant	247	509	61	12	317	34	1180
Oost Brabant	227	347	53	12	240	27	906
Limburg	194	347	45	15	148	21	770
Landelijke Eenheid LO	0	965	16	5	0	0	986
Landelijke Eenheid LX	195	863	74	14	13	29	1188
Politiedienstencentrum	54	1032	23	5	226	197	1537
Politieacademie	64	178	68	4	62	265	641
Landelijke Meldkamer	0	83	0	0	0	6	89
Korpsleiding	1	76	0	4	6	5	92
Totaal	**3121**	**8790**	**1054**	**290**	**4137**	**891**	**18283**

Tabel 35 Vervoersmiddelen lucht en water totaal

Vervoersmiddelen lucht en water	Aantal
Helikopter	9
Drone	102
Vaartuig	207

11.11 Huisvesting

Tabel 36 Huisvesting per eenheid

Eenheid	Kantoor	Overige	Politiebureau	Politiepost	Specifieke functie	Eindtotaal
Amsterdam	7	3	22	10	5	47
Den Haag	6	11	29	18	5	69
Limburg	6	5	11	11	4	37
Landelijke Meldkamer Samenwerking	5				5	10
Landelijke Opsporing en Interventies	12				1	13
Landelijke Expertise en Operaties	33	17	1		8	59
Midden-Nederland	8	6	24	24	2	64
Noord-Holland	7	8	17	18	2	52
Noord-Nederland	7	13	23	33	4	80
Oost-Brabant	8	2	16	16	4	46
Oost-Nederland	8	8	36	64	5	121
Ondersteunende Dienst Politieacademie	3	8			32	43
Politiedienstencentrum	13	23			1	37
Rotterdam	11	7	22	23	3	66
Staf Korpsleiding	2					2
Zeeland-West-Brabant	8	6	21	24	2	61
Eilanden (St. Maarten/ Curacao)	2					2
Eindtotaal	**146**	**117**	**222**	**241**	**83**	**809**

Tabel 37 Huisvesting eigendom/ huur/ bruikleen

Eenheid	Bruikleen	Eigendom	Gedeeld eigendom	Huur	BVO
Eilanden (St. Maarten/ Curacao)				2	1.906
Amsterdam	6	36		5	148.384
Den Haag	11	37		21	223.950
Limburg	5	17		15	67.968
Landelijke Meldkamer Samenwerking		5		5	44.806
Landelijke Opsporing en Interventies	2	1		10	43.516
Landelijke Expertise en Operaties	5	29		25	132.814
Midden-Nederland	7	26		31	112.583
Noord-Holland	2	25	1	24	100.834
Noord-Nederland	5	50	1	24	128.621
Oost-Brabant	5	21		20	74.798
Oost-Nederland	10	37		74	198.329
Ondersteunende Dienst Politieacademie		33		10	137.418
Politiedienstencentrum	1	25	1	10	184.727
Rotterdam	10	39	1	16	179.800
Staf Korpsleiding		1		1	14.394
Zeeland-West-Brabant	3	27		31	98.549
Eindtotaal	**72**	**409**	**4**	**324**	**1.893.397**

12 Bijlagen bij de jaarrekening

12.1 Staat van overdrachten en bestedingen (rijks)bijdragen

Onderwerp (Bedragen x € 1.000)	Aangepast beginsaldo*	Ontvangsten	Beschikbaar	Bestedingen	Restitutie	Eindsaldo
	a	b	c (a+b)	d	e	f (c-d-e)
Algemene bijdrage ministerie van JenV	**-80.250**	**7.063.362**	**6.983.112**	**6.983.112**	**-**	**-**
Algemene bijdrage JenV	-80.250	7.063.362	6.983.112	6.983.112	-	-
Bijzondere bijdragen ministerie van JenV	**229.169**	**866.850**	**1.096.019**	**844.779**	**44.239**	**207.001**
AI/datascience/realtime intelligence	45.418	45.631	91.049	39.194	22.098	29.757
Asielinstroom	-	2.913	2.913	2.913	-	-
Basisvoorziening IV	38.427	119.076	157.503	149.025	-	8.478
BOTOC Bewaken en Beveiligen	3.409	113.460	116.869	110.853	-	6.016
Bewakingseenheid Brachium	3.282	-	3.282	3.282	-	-
BOTOC NSOC	5.453	40.335	45.788	24.879	-	20.909
BOTOC Toekomstbestendige aanpak	1.250	-	1.250	-	500	750
Digitalisering en cybercrime	4.291	18.973	23.264	15.295	2.089	5.880
DSI (incl. BBE)	5.622	88.618	94.240	85.726	-	8.514
Extra capaciteit zedenzaken	1.255	20.202	21.457	21.457	-	-
Financial Intelligence Unit	6.648	14.289	20.937	15.818	-	5.119
Frontex Standing Corps	403	1.271	1.674	1.656	-	18
Grenzen en veiligheid	3.387	8.423	11.810	10.987	-	823
Hansken	3.000	-	3.000	3.000	-	-
HARP	552	1.305	1.857	821	-	1.036
Hoekstra	1.525	545	2.070	116	-	1.954
Individuele beoordeling slachtoffers	3.324	13.137	16.461	10.858	-	5.603
Informatiedeling	6.970	4.570	11.540	-	6.970	4.570
Informatiehuishouding	7.440	5.908	13.348	5.246	6.000	2.102
Interceptie	13.408	18.284	31.692	18.314	-	13.378
Internet Referral Unit (IRU)	-	1.974	1.974	1.974	-	-
KC-taken	23		23	-	23	-
Lachgas	-	8.713	8.713	684	-	8.029
Landelijk Expertisecentrum Eergerelateerd Geweld	1.279	-	1.279	1.279	-	-
LMO regionale projectkosten	1.453	-	1.453	-	1.453	-
Mirror	-	3.117	3.117	644	-	2.473
Modernisering Wetboek van Strafvordering	8.415	13.143	21.558	9.891	-	11.667
NAVO top	-	11.000	11.000	379	-	10.621
Ontwikkelagenda Veiligheid Voorop	409	-	409	333	-	76
Passenger Information Unit (PIU)	349	2.853	3.202	3.202	-	-

Onderwerp (Bedragen x € 1.000)	Aangepast beginsaldo*	Ontvangsten	Beschikbaar	Bestedingen	Restitutie	Eindsaldo
	a	b	c (a+b)	d	e	f (c-d-e)
Bijzondere bijdragen ministerie van JenV (vervolg)						
Politieacademie	-	250.200	250.200	242.644	-	7.556
Preventie jeugdcriminaliteit	460	230	690	-	-	690
Programma STERK	-	1.080	1.080	-	-	1.080
Programma verduurzaming	529	516	1.045	1.045	-	-
Rijksalarmcentrale (RAC)	-	646	646	432	-	214
Regeerakkoord Land. Int. Rechtshulpcentrum	916	-	916	757	-	159
Reinigen plaats delict	-	639	639	514	-	125
Restment	-	2.654	2.654	2.505	-	149
Serious crime taskforce (SCTF)	515	1.183	1.698	1.184	515	-
Stroomstootwapen	10.819	5.407	16.226	16.227	-	-
Team Bedreigde politici	600	959	1.559	1.151	-	408
Urgendagelden	1.031	3.407	4.438	3.194	-	1.244
Versterken forensische opsporing	2.002	10.383	12.385	9.430	1.802	1.153
Versterken internationale aanpak ondermijning	3.213	8.941	12.154	6.407	2.789	2.958
Versterking landelijke eenheid	40.400	22.867	63.267	19.771	-	43.496
Zedenwetgeving	1.691	-	1.691	1.691	-	-
Overige bijdragen ministerie van JenV	**231.408**	**326.493**	**557.901**	**308.537**	**11.157**	**238.207**
Aanpak criminele geldstromen	1.067	3.166	4.233	879	1.067	2.287
Aanpak personen verward gedrag	1.470	-	1.470	459	-	1.011
Beheerskosten Politieonderwijsraad	391	964	1.355	820	-	535
Beslag in beeld	-505	902	397	252	-	145
Burgernet, incl. Vermist Kind Alerteren	1.500	3.019	4.519	2.509	-	2.010
Detentie Intelligence Unit	-	639	639	-	-	639
Dienst Landelijke recherche	5.029	13.455	18.484	9.454	3.429	5.601
Platform DOL/DOR	69	209	278	388	-	-110
Innovatiewet wetboek van strafvordering	956	-	956	181	-	775
Intensivering consultatiebijstand	1.000	-	1.000	236	-	764
Internationale Politiesamenwerking	14.030	16.601	30.631	15.971	-	14.660
Kwaliteitsimpuls Overlijdensonderzoeken	136	-	136	23	-	113
Lachgas	5.465	-	5.465	5.465	-	-
LOCC	487	3.625	4.112	2.753	-	1.359
Mainports	2.553	10.623	13.176	9.745	2.553	878
Meldkamerdomein incl. GMS	174.592	213.170	387.762	205.135	-	182.627
Kenniscentrum Bewaken en Beveiligen	450	-	450	450	-	-
Online Fraude	121	-	121	24	-	97
Ontwikkeling app FRC	2.096	-	2.096	2.096	-	-
Organised Crime Field Labs	14	-	14	14	-	-
PIDS	48	138	186	51	5	130
PMID	-	1.143	1.143	59	-	1.084
Preventie agenten in de wijk	3.482	6.864	10.346	5.758	3.482	1.106

Onderwerp (Bedragen x € 1.000)	Aangepast beginsaldo*	Ontvangsten	Beschikbaar	Bestedingen	Restitutie	Eindsaldo
	a	b	c (a+b)	d	e	f (c-d-e)
Overige bijdragen ministerie van JenV (vervolg)						
Publiekscampagne tegen ondermijning	-	373	**373**	373	-	**-**
RAC	246	750	**996**	996	-	**-**
Reinigen plaats delict	625	-	**625**	25	600	**-**
RST	3.275	39.467	**42.742**	32.727	-	**10.015**
Team Dreigingsmanagement TOMaD studie	7	-	**7**	7	-	**-**
Transport Facilitated Organised Crime	402	75	**477**	89	-	**388**
Uitzendingen en IPS in ODA-landen	8.229	9.147	**17.376**	11.396	-	**5.980**
Verbeterslag aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	21	-	**21**	-	21	**-**
Vermogensdossier	-	163	**163**	40	-	**123**
Windenergie op zee	4.123	2.002	**6.125**	159	-	**5.966**
Empact THB OAP 01/2023	31	-	**31**	2	-	**29**
Overige bijdragen	**27.973**	**33.820**	**61.793**	**34.681**	**648**	**26.464**
EU-subsidies	19.850	2.140	**21.990**	5.250	648	**16.092**
SAOP	879	1.169	**2.048**	-	-	**2.048**
Bijdragen overige departementen	3.075	19.925	**23.000**	19.251	-	**3.749**
Overige bijdragen (gemeenten en derden)	4.170	10.586	**14.756**	10.181	-	**4.575**
Totaal (Rijks-)bijdragen	**408.300**	**8.290.525**	**8.698.825**	**8.171.109**	**56.044**	**471.672**

**Het aangepaste beginsaldo 2024 bevat t.o.v. het eindsaldo 2023 verschuivingen over categorieën vanwege samenvoegingen van bijdragen 2024 en correcties na afsluiting van het boekjaar 2023.*

12.2 Recherchesamenwerkingsteam (RST)

Exploitatierekening RST (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023*
Baten			
Bijdragen	32.763	35.692	30.570
Totaal Baten	**32.763**	**35.692**	**30.570**
Exploitatiekosten			
Personeel	22.856	24.341	22.124
Huisvesting	1.160	1.376	1.123
Vervoer	584	535	493
Informatievoorziening	4.427	5.321	3.582
Opetrationele en Beheerkosten	3.736	4.119	3.248
Totaal exploitatiekosten	**32.763**	**35.692**	**30.570**
Exploitatieresultaat	**-**	**-**	**-**

**De presentatie van de exploitatiekosten is aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.*

Balans RST (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	1.732	2.456
Financiële vaste activa		
Totaal vaste activa	1.732	2.456
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa	20	170
Rekening-courant politie		-
Liquide middelen	814	907
Totaal vlottende activa	834	1.077
TOTAAL ACTIVA	**2.566**	**3.533**
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN	-	-
VOORZIENINGEN	-	-
LANGLOPENDE SCHULDEN	-	-
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Openstaande (Rijks-)bijdragen	9.978	3.275
Schulden personeel	33	-1
Crediteuren en overlopende posten	928	753
Rekening-Courant politie	-8.373	-494
Totaal kortlopende schulden	2.566	3.533
TOTAAL PASSIVA	**2.566**	**3.533**

12.3 Aan de Politieacademie ter beschikking gestelde middelen

Aan de Politieacademie ter beschikking gestelde middelen (Bedragen x € 1.000)	2024	2023 *
Exploitatiekosten		
Personeel	162.951	150.714
Rente en soortgelijke kosten	-	-
Huisvesting	27.729	32.913
Vervoer	4.916	3.832
Informatievoorziening	8.444	10.068
Overige operationele en beheerkosten	42.035	37.789
Totaal	**246.075**	**235.316**

**De presentatie van de exploitatiekosten is aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.*

13 Afkortingen

ABRO	Algemene Beveiligingseisen voor Rijksoverheidsopdrachten
AC	Aanbestedingscommissie
AI	Artificial Intelligence
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
ANPR	Automatic Number Plate Recognition
ATKM	Autoriteit online Terroristische en Kinderpornografisch Materiaal
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BPO	Basispolitieonderwijs
BPV	Basispolitievoertuig
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
COR	Centrale Ondernemingsraad
CSV	Criminele samenwerkingsverbanden
CTA	Commissies van Toezicht Arrestantenzorg
DBA	Deregulering beoordeling arbeidsrelaties
DDS	Duurzaam Digitaal Stelsel
DSI	Dienst Speciale Interventies
EuCB	European Clearing Board for Innovation
FIOD	Fiscale inlichtingen en opsporingsdienst
FVT	Fysieke Vaardigheids Toets
GEB	GegevensbeschermingsEffectBeoordelingen
GGP	Gebiedsgebonden politie
GTPA	Geweld tegen politieambtenaren
HOvJ	Hulp Officier van Justitie
HPO	Hoger politieonderwijs
IBT	Integrale Beroepsvaardigheden Training
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IV	Informatievoorziening
JenV	Ministerie van Justitie en Veiligheid
KMar	Koninklijke Marechaussee
LC CTA	Landelijk Centrum CTA
LE	Landelijke Eenheid
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
LO	Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies
LX	Eenheid Landelijke Expertise en Operaties
ME	Mobiele Eenheid
MIB	Modernisering Informatievoorziening Bedrijfsvoering
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NOS	Niet-operationele sterkte
NSGBO	Nationale Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden
NSOC	Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit
NWvSv	Nieuw Wetboek van Strafvordering
OM	Openbaar Ministerie
OS	Operationele sterke
PA	Politieacademie

PDC	Politiedienstencentrum
PKB	Parate kennis basisbevoegdheden
PvI	Politie voor Iedereen
RI&E	Risico-Inventarisatie & Evaluatie
RTGP	Regeling Toetsing Geweldbeheersing Politie
SGBO	Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden
SKC-GOG	Strategisch Kennis Centrum – Georganiseerde en Ondermijnende Criminaliteit
VMX	Vernieuwing Missiekritische Communicatie
VPO	Vakspecialistisch politieonderwijs
WODC	Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum
Wpg	Wet politie gegevens
Wsm	Wet seksuele misdrijven